UCERF
Utrecht Centre for
European Research
into Family Law

Bijlage 7 Een inventarisatie van Nederlandse wetgeving met sekse specifieke aanduidingen of de term 'geslacht'

M/V en verder

Sekseregistratie door de overheid en de juridische positie van transgenders

Marjolein van den Brink
Jet Tigchelaar

Toelichting

Deze inventarisatie is een bijlage bij het onderzoeksrapport 'M/V en verder. Sekseregistratie door de overheid en de juridische positie van transgenders'. Vanwege de omvang is het document niet als bijlage in het rapport opgenomen, maar separaat gepubliceerd.

Tussen februari en juli 2014 is een inventarisatie gemaakt van geldende wet- en regelgeving waarin seksespecifieke terminologie voorkomt, of de term 'geslacht' wordt gebruikt. De inventarisatie geeft aan waar juridische knelpunten te verwachten zijn als de huidige wijze van registreren van geslacht met een extra optie zou worden uitgebreid of de mogelijkheden om het geslacht niet te vermelden zouden worden verruimd.

Hiertoe is om te beginnen een eerdere inventarisatie uit 1978 met de titel 'Anders Geregeld'[1] geactualiseerd, door te onderzoeken of de daarin genoemde wetsartikelen die onderscheid maken tussen mannen en vrouwen nog steeds gelden. In tweede instantie is op www.wetten.nl gezocht op de trefwoorden: vrouw, echtgenote, broer, zus, man, moeder, vader, dochter, zoon, weduwe en geslacht.

De gevonden bepalingen zijn verdeeld in vier categorieën:
bepalingen waarin de term 'geslacht' voorkomt;
bepalingen die seksespecifieke termen bevatten die geen onderscheid beogen;
bepalingen die seksespecifieke termen bevatten die wel onderscheid beogen;
gelijkebehandelingswetgeving.

Deze categorieën zijn niet waterdicht en een andere categorisering zou ook goed verdedigbaar zijn. Sommige wettelijke bepalingen kunnen in meer dan één categorie worden ondergebracht, bijvoorbeeld omdat in dezelfde bepaling zowel de term 'geslacht' als seksespecifieke terminologie voorkomt. In die gevallen waarin de betreffende bepaling tekstueel niet goed kon worden opgeknipt, is volstaan met de vermelden van de bepaling in één van de vier categorieën. Een voorbeeld hiervan is: artikel 1:20 lid 1 sub a BW. Deze bepaling is alleen opgenomen in categorie 1 ('geslacht') onder 'registratie persoonsgegevens – persoonsgegevens'.
Ook over de vraag of met een bepaalde regeling waarin seksespecifieke termen voorkomen wel of geen onderscheid wordt beoogd, kan soms worden getwist. Dat geldt in het bijzonder voor bepalingen die vaders en moeders noemen, of equivalente termen gebruiken.

Bij de wettelijke bepalingen is het jaar van bekendmaking opgenomen.
Een kleine waarschuwing met betrekking tot pensioenregelingen: dergelijke regelingen lijken vaak specifiek te gelden voor weduwen, echtgenotes etc. en dus onderscheid te maken. Veelal echter is er in een later stadium een gelijkschakelingsbepaling aan de regeling toegevoegd waarmee weduwen aan weduwnaars, echtgenotes aan echtgenoten enz. worden gelijkgesteld.

---

[1] Centrale Directie Wetgeving en Juridische Zaken, Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk, *Anders Geregeld: Inventarisatie van alle bepalingen, voorkomend in wetten, algemene maatregelen van bestuur en ministeriële besluiten, waarin een onderscheid wordt gemaakt tussen mannen en vrouwen en tussen gehuwden en ongehuwden, opgesteld naar aanleiding van de motie-Van Winkel, Tweede Kamer, zitting 1976-1977*, Staatsuitgeverij: 's-Gravenhage 1978.

Inhoudsopgave

1 Bepalingen waarin de term geslacht voorkomt

1.1 Registratie persoonsgegevens

1.1.1 Nederlanderschap

Rijkswet op het Nederlanderschap (1984)

Besluit verkrijging en verlies Nederlanderschap (2003)

- Artikel 6 lid 1 sub d – Bij het afleggen van een optieverklaring verstrekt de optant betreffende zichzelf, voor zoveel mogelijk, gegevens met betrekking tot: d. **geslacht**.
- Artikel 31 lid 1 sub d – Bij de indiening van een naturalisatieverzoek verstrekt de verzoeker betreffende zichzelf, voor zoveel mogelijk, gegevens met betrekking tot: d. **geslacht**. (GRONDSLAG: Artikelen 21 en 23, Rijkswet op het Nederlanderschap, Artikel 1, Consulaire Wet)

Besluit bericht omtrent toelating (2003)

- Artikel 5 lid 1 sub a - Het bericht omtrent toelating vermeldt, zo mogelijk: a. de geslachtsnaam en voornaam of voornamen, onderscheidenlijk naam of namen, de geboortedatum, geboorteplaats en geboorteland, adres, **geslacht**, en nationaliteit(en) van de persoon wiens toelating het betreft. (GRONDSLAG: Artikelen 13, tweede lid, en 23, Rijkswet op het Nederlanderschap)

Vreemdelingenwet (2000)

Vreemdelingenbesluit (2000)

Voorschrift Vreemdelingen (2000)

- Artikel 3.35 lid 1 sub c - 1) De beoordeling of een vreemdeling op grond van artikel 29, eerste lid, onder a dan wel b, van de Wet in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd als bedoeld in artikel 28 van de Wet vindt plaats op individuele basis en houdt onder meer rekening met: c. de individuele situatie en persoonlijke omstandigheden van de vreemdeling, waartoe factoren behoren zoals achtergrond, **geslacht** en leeftijd, teneinde te beoordelen of op basis van de persoonlijke omstandigheden van de vreemdeling, de daden waaraan hij blootgesteld is of blootgesteld zou kunnen worden, overeenkomen met vervolging in de zin van het Vluchtelingenverdrag, dan wel aan ernstige schade; (GRONDSLAG: Artikelen 6, eerste lid, 9, vijfde lid, 14, 20, 24, tweede lid, 25, tweede lid, 28, 33, 42, vierde lid, 47, eerste lid, onder c, 50, vierde lid, 55, eerste lid, 56, eerste lid, 59, 62, tweede lid, en 63, tweede en derde lid, Vreemdelingenwet 2000, Artikelen 1.4, 2.2, eerste lid, 2.3, derde lid, onder a en b, 2.4, derde en zesde lid , 3.1, 3.4, vierde lid, 3.21, 3.23, vierde lid, onder c, 3.30c, tweede lid, onder d, 3.74, 3.75, vierde lid, 3.77, elfde lid, 3.79, tweede lid, 3.86, negentiende lid, 3.108, eerste lid, 4.2, tweede en vierde lid, 4.9, onder a, 4.11, eerste lid, 4.15, tweede lid, 4.21, eerste lid, onder a en c, 4.29, derde lid, 4.36, 4.38, 4.51, tweede lid, 5.5, eerste en tweede lid, 6.2, 8.1 en 8.2, Vreemdelingenbesluit 2000)

1.1.2 Persoonsgegevens

Burgerlijk Wetboek, Boek 1 – Personen- en familierecht

- Artikel 1:19d lid 1 - Indien het **geslacht** van het kind twijfelachtig is, wordt een geboorteakte opgemaakt, waarin wordt vermeld dat het **geslacht** van het kind niet is kunnen worden vastgesteld.
- Artikel 1:19d lid 2 - Binnen drie maanden na de geboorte, of, bij overlijden binnen die termijn, ter gelegenheid van de aangifte van het overlijden, wordt onder doorhaling van de in het eerste lid bedoelde akte een nieuwe geboorteakte opgemaakt, waarin het **geslacht**, indien dit inmiddels is vastgesteld, wordt vermeld aan de hand van een ter zake overgelegde medische verklaring.
- Artikel 1:19d lid 3 - Is binnen de in het tweede lid genoemde termijn geen medische verklaring overgelegd, of blijkt uit de overgelegde medische verklaring dat het **geslacht** niet is kunnen worden vastgesteld, dan vermeldt de nieuwe geboorteakte dat het **geslacht** van het kind niet is kunnen worden vastgesteld.
- Artikel 1:20 lid 1 sub a - De ambtenaar van de burgerlijke stand voegt aan de onder hem berustende akten van de burgerlijke stand latere vermeldingen toe van akten van de burgerlijke stand en andere authentieke akten houdende naamskeuze, erkenning, ontkenning van het **vaderschap** of **moederschap** door de **moeder**, van besluiten houdende wijziging of vaststelling van namen, van bevestigingen van opties mede houdende vaststelling van namen en naturalisatiebesluiten mede houdende wijziging of vaststelling van namen alsmede van besluiten tot intrekking van zulke bevestigingen of besluiten, van de opgave van afwijkende namen die een persoon die meer dan één nationaliteit bezit, voert in overeenstemming met het recht van het land waarvan hij mede de nationaliteit bezit, van akten houdende beëindiging van een geregistreerd partnerschap, van akten van omzetting van een geregistreerd partnerschap, wijziging van de vermelding van het **geslacht** na een aangifte als bedoeld in artikel 28, alsmede van rechterlijke uitspraken waarvan de dagtekening ten minste drie maanden oud is en die inhouden: a. een last tot wijziging van de voornamen of van de geslachtsnaam, een adoptie, een herroeping van een adoptie, een vernietiging van een erkenning, een gerechtelijke vaststelling van het ouderschap, een gegrondverklaring van een ontkenning van het **vaderschap** of **moederschap** , of een vernietiging van zulk een uitspraak.
- Artikel 1:28 lid 1 - Iedere Nederlander van zestien jaar of ouder die de overtuiging heeft tot het andere **geslacht** te behoren dan is vermeld in de akte van geboorte, kan van die overtuiging aangifte doen bij de ambtenaar van de burgerlijke stand onder wie de desbetreffende akte berust. Indien de akte van geboorte niet hier te lande in de registers van de burgerlijke stand is ingeschreven, geschiedt de aangifte bij de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente 's-Gravenhage.
- Artikel 1:28a lid 2 - De deskundigenverklaring vermeldt dat degene op wie de aangifte betrekking heeft jegens de deskundige heeft verklaard de overtuiging te hebben tot het andere **geslacht** te behoren dan is vermeld in zijn akte van geboorte en jegens de deskundige er blijk van heeft gegeven diens voorlichting omtrent de reikwijdte en de betekenis van deze staat te hebben begrepen en de wijziging van de vermelding van het **geslacht** in de akte van geboorte weloverwogen te blijven wensen. De deskundige geeft de verklaring niet af indien hij gegronde reden heeft om aan de gegrondheid van bedoelde overtuiging te twijfelen.
- Artikel 1:28b lid 1 - Indien aan artikel 28a is voldaan voegt de ambtenaar van de burgerlijke stand aan de akte van geboorte een latere vermelding toe van wijziging van het **geslacht**. Artikel 27 is van overeenkomstige toepassing.

- Artikel 1:28c lid 1 - De wijziging van de vermelding van het **geslacht** in de akte van geboorte heeft haar gevolgen, die uit dit boek voortvloeien, vanaf de dag waarop de ambtenaar van de burgerlijke stand aan de akte van geboorte een latere vermelding van wijziging van het **geslacht** toevoegt. Dit tijdstip geldt eveneens voor de wijziging van de voornamen, bedoeld in artikel 28b, tweede lid.

Wet basisregistratie persoonsgegevens (2013)

- Artikel 2.7 lid 1 - In de basisregistratie worden over de ingeschrevene uitsluitend de volgende gegevens opgenomen: a. algemene gegevens: 1° gegevens over de burgerlijke staat waar het betreft de naam, de geboorte, het **geslacht**, de ouders, het huwelijk, dan wel geregistreerd partnerschap en eerdere huwelijken of eerder geregistreerde partnerschappen, de echtgenoot dan wel geregistreerd partner en eerdere echtgenoten of geregistreerde partners, de kinderen en het overlijden; 2° gegevens over curatele; 3° gegevens over het gezag dat over de minderjarige wordt uitgeoefend; 4° gegevens over de nationaliteit, met dien verstande dat geen gegevens over een vreemde nationaliteit worden opgenomen naast gegevens over het Nederlanderschap of het feit dat de betrokkene als Nederlander wordt behandeld; 5° gegevens in verband met het verblijfsrecht van de vreemdeling; 6° gegevens over de bijhoudingsgemeente en het adres in die gemeente, alsmede over het verblijf in Nederland en het vorige verblijf buiten Nederland en over het vertrek uit Nederland en het volgende verblijf buiten Nederland; 7° gegevens over het burgerservicenummer van de ingeschrevene; 8° gegevens over de burgerservicenummers van de ouders, de echtgenoot, de eerdere echtgenoten, de geregistreerde partner, de eerdere geregistreerde partners en de kinderen; 9° gegevens over het gebruik door de ingeschrevene van de geslachtsnaam van de echtgenoot, de eerdere echtgenoot, de geregistreerde partner of de eerdere geregistreerde partner; 10° gegevens, noodzakelijk in verband met de uitvoering van de Kieswet; 11° gegevens, noodzakelijk in verband met de uitvoering van de Paspoortwet.
- Artikel 2:57 lid 3 Het college verwijdert op schriftelijk verzoek van de ingeschrevene binnen vier weken kosteloos van zijn persoonslijst de algemene gegevens die zijn gewijzigd in verband met een rechterlijke last tot wijziging van de vermelding van het **geslacht** in de geboorteakte van de ingeschrevene, voor zover deze gegevens golden vóór de wijziging en het betreft: a. gegevens over de naam; b. gegevens over het **geslacht**; c. gegevens over het gebruik van de geslachtsnaam van de echtgenoot, de eerdere echtgenoot, de geregistreerde partner of de eerdere geregistreerde partner.
- Artikel 2.69 lid 1 - 1. In de basisregistratie worden over de ingeschrevene uitsluitend de volgende gegevens opgenomen: a. algemene gegevens: 1° gegevens over de burgerlijke staat waar het betreft de naam, de geboorte, het **geslacht** en het overlijden; 2° gegevens over de nationaliteit, met dien verstande dat geen gegevens over een vreemde nationaliteit worden opgenomen naast gegevens over het Nederlanderschap of het feit dat de betrokkene als Nederlander wordt behandeld; 3° gegevens in verband met het verblijfsrecht van de vreemdeling; 4° gegevens over het woonadres; 5° gegevens over het burgerservicenummer van de ingeschrevene;
- Artikel 3.9 - De verstrekking kan uitsluitend betrekking hebben op algemene gegevens over de naam, het **geslacht**, de geslachtsnaam van de echtgenoot dan wel geregistreerde partner, de eerdere echtgenoot of eerdere geregistreerde partner, het gebruik door de ingeschrevene van de geslachtsnaam van de echtgenoot dan wel geregistreerde partner, de eerdere echtgenoot of eerdere geregistreerde partner, het adres, de bijhoudingsgemeente, de geboortedatum en de datum van overlijden.

Regeling basisregistratie personen (2014)

- Bijlage 6, bewaring van geschriften en andere bescheiden - Bescheiden gebruikt bij opname, wijzigen en corrigeren van gegevens betreffende naam, geboorte, **geslacht** en afstamming, bescheiden gebruikt bij het verwijderen van historische oudergegevens en bescheiden waaruit de datum rechtsgeldigheid van genoemde gegevens blijkt, voor zover die bescheiden niet uit een Nederlands register kunnen worden gereproduceerd, 110 jaar. (GRONDSLAG: Artikelen 1.12, derde en vierde lid, 1.15, derde lid, 2.21, vijfde lid, 2.40, derde lid, en 4.7, tweede lid, Wet basisregistratie personen, Artikelen 3, eerste lid, 6, vierde lid, 9, tweede lid, 15, tweede en zevende lid, 16, derde lid, 17, derde lid, 20, 23, tweede lid, 32, tweede lid, 38, 47, tweede, vierde en zesde lid, 48, tweede lid, 49 en 52, Besluit basisregistratie personen)

Besluit burgerservicenummer (2007)

- Bijlage 2, onderdeel A sub h - A. Gegevens met behulp waarvan kan worden vastgesteld of aan een persoon reeds een burgerservicenummer is toegekend, en zo ja, welk nummer aan de betrokken persoon is toegekend: h. **geslacht**
- Bijlage 3, lid 1 en 2 sub h - De gegevens die aan een gebruiker worden verstrekt ter beantwoording van 1) de vraag of aan een bepaalde persoon een burgerservicenummer is toegekend en zo ja, welk burgerservicenummer is toegekend en 2) de vraag aan welke persoon een bepaald burgerservicenummer is toegekend: h. **geslacht**. (GRONDSLAG: Artikelen 3, tweede lid, 4, 6, 8, vijfde lid, 16, 18, derde lid, en 21, vierde lid, Wet algemene bepalingen burgerservicenummer, Artikelen 1.10, 1.14, 2.7, tweede en vierde lid, 3.2, en 3.3, Wet basisregistratie personen)

Paspoortwet (1991)

- Artikel 67 - Deze rijkswet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip. Bij koninklijk besluit kunnen verschillende tijdstippen worden vastgesteld, waarop artikel 3, eerste lid, voor zover het betreft de vermelding van het **geslacht** als persoonsgegeven van de houder, respectievelijk artikel 56, voor zover het betreft de inlevering van reisdocumenten die ingevolge artikel 47, eerste lid, onder d, van rechtswege zijn vervallen, in werking treden.

Besluit paspoortgelden (1991)

Paspoortuitvoeringsregeling Nederland (2001)

- Artikel 23 lid 1 - In de aanvraag voor een reisdocument worden de volgende persoonsgegevens van de aanvrager vermeld: a. geslachtsnaam en voornamen; b. geboortedatum en geboorteplaats; c. adres en woonplaats; d. **geslacht**; e. nationaliteit; f. lengte. (GRONDSLAG: Artikelen 3, eerste, derde, vierde en zevende lid, 26, eerste lid, onder e, en derde lid, 27, eerste lid, 31, derde lid, 40, eerste lid, onder e, en zesde lid, 43 en 59, Paspoortwet, Artikel 3, Besluit paspoortgelden)
- Bijlage A – standaardclausules m.b.t. de burgerlijke staat Bijlage F – Overzicht aanvraaggegevens (o.a. **geslacht**)
- Bijlage J – Invulinstructie laissez-passer (o.a. **geslacht**) (GRONDSLAG : Artikelen 3, eerste, derde, vierde en zevende lid, 26, eerste lid, onder e, en derde lid, 27, eerste lid, 31, derde

lid, 40, eerste lid, onder e, en zesde lid, 43 en59, Paspoortwet, Artikel 3, Besluit paspoortgelden)

Paspoortuitvoeringsregeling Buitenland (2001)

- Artikel 37 lid 1 – In de aanvraag voor een reisdocument worden de volgende persoonsgegevens van de aanvrager vermeld: a. geslachtsnaam en voornamen; b. geboortedatum en geboorteplaats; c. adres en woonplaats; d. **geslacht**; e. nationaliteit; f. lengte. (GRONDSLAG: Artikelen 3, eerste, derde, vierde en zevende lid, 26, eerste lid, onder e, en derde lid, 27, eerste lid, 31, derde lid, 40, eerste lid, onder e, en zesde lid, 43 en 59, Paspoortwet)
- Bijlage A: standaardclausules, artikel I standaardclausules m.b.t. de burgerlijke staat.
- Bijlage F – Overzicht aanvraaggegevens (o.a. **geslacht**)
- Bijlage J – Invulinstructie laissez-passer (o.a. **geslacht**)(GRONDSLAG: Artikelen 3, eerste, derde, vierde en zevende lid, 26, eerste lid, onder e, en derde lid, 27, eerste lid, 31, derde lid, 40, eerste lid, onder e, en zesde lid, 43 en59, Paspoortwet)

Paspoortuitvoeringsregeling Koninklijke Marechaussee (2001)

- Artikel 14 lid 1 – In de aanvraag voor een noodpaspoort worden de volgende persoonsgegevens van de aanvrager vermeld: a. geslacht_snaam en voornamen; b. geboortedatum en geboorteplaats; c. adres en woonplaats; d. **geslacht**; e. nationaliteit; f. lengte. (GRONDSLAG: Artikelen 3, eerste, derde, vierde en zevende lid, 26, eerste lid, onder e, en derde lid, 27, eerste lid, 31, derde lid, 40, eerste lid, onder e, en zesde lid, 43 en 59, Paspoortwet)
- Bijlage A – standaardclausules m.b.t. de burgerlijke staat Bijlage F – Overzicht aanvraaggegevens (o.a. **geslacht**)
- Bijlage J – Invulinstructie laissez-passer (o.a. **geslacht**) (GRONDSLAG : Artikelen 3, eerste, derde, vierde en zevende lid, 26, eerste lid, onder e, en derde lid, 27, eerste lid, 31, derde lid, 40, eerste lid, onder e, en zesde lid, 43 en59, Paspoortwet)

Paspoortuitvoeringsregeling Caribische landen (2001)

- Artikel 35 lid 1 - In de aanvraag voor een reisdocument worden de volgende persoonsgegevens van de aanvrager vermeld: a. geslacht_snaam en voornamen; b. geboortedatum en geboorteplaats; c. adres en woonplaats; d. **geslacht**; e. nationaliteit; f. lengte. (GRONDSLAG : Artikelen 3, eerste, derde, vierde en zevende lid, 26, eerste lid, onder e, en derde lid, 27, eerste lid, 31, derde lid, 40, eerste lid, onder e, en zesde lid, 43 en59, Paspoortwet)
- Bijlage A – standaardclausules m.b.t. de burgerlijke staat
- Bijlage F – Overzicht aanvraaggegevens (o.a. **geslacht**)
- Bijlage J – Invulinstructie laissez-passer (o.a. **geslacht**)

Wet bescherming persoonsgegevens (2000)

Vrijstellingsbesluit Wet bescherming persoonsgegevens (2001)

- Artikel 3 (Verenigingen, stichtingen en publiekrechtelijke beroepsorganisaties) lid 3 sub a - Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan: a. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, **geslacht**, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en

soortgelijke voor communicatie benodigde gegevens, alsmede bank- en girorekeningnummer van de betrokkene.

- Artikel 4 (Genootschappen op geestelijke grondslag) lid 3 sub a - Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan: a. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, **geslacht**, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en soortgelijke voor communicatie benodigde gegevens, alsmede bank- en girorekeningnummer van de betrokkene.
- Artikel 5 (Sollicitanten) lid 3 sub a - Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan: a. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, **geslacht**, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en soortgelijke voor communicatie benodigde gegevens, alsmede bank- en girorekeningnummer van de betrokkene.
- Artikel 6 (Arbeidsbemiddeling) lid 3 sub a - Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan: a. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, **geslacht**, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en soortgelijke voor communicatie benodigde gegevens, alsmede bank- en girorekeningnummer van de betrokkene.
- Artikel 7 (Personeelsadministratie) lid 3 sub a - Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan: a. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, **geslacht**, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en soortgelijke voor communicatie benodigde gegevens, alsmede bank- en girorekeningnummer van de betrokkene.
- Artikel 8 (salarisadministratie) lid 3 sub a - Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan: a. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, **geslacht**, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en soortgelijke voor communicatie benodigde gegevens, alsmede bank- en girorekeningnummer van de betrokkene.
- Artikel 9 (Uitkering bij ontslag) lid 3 sub a - Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan: a. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, **geslacht**, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en soortgelijke voor communicatie benodigde gegevens, alsmede bank- en girorekeningnummer van de betrokkene.
- Artikel 10 (Pensioen en vervroegde uittreding) lid 3 sub a - Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan: a. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, **geslacht**, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en soortgelijke voor communicatie benodigde gegevens, alsmede bank- en girorekeningnummer van de betrokkene.
- Artikel 11 (Abonnementen) lid 3 sub a - Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan: a. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, **geslacht**, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en soortgelijke voor communicatie benodigde gegevens, alsmede bank- en girorekeningnummer van de betrokkene.
- Artikel 12 (Debiteuren en crediteuren) lid 4 sub a - Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan: a. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, **geslacht**, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en soortgelijke voor communicatie benodigde gegevens, alsmede bank- en girorekeningnummer van de betrokkene.
- Artikel 13 (Afnemers en leveranciers van goederen en diensten en cliënten- en gastenadministraties) lid 3 sub a - Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan: a. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, **geslacht**, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en soortgelijke voor communicatie benodigde gegevens, alsmede bank- en girorekeningnummer van de betrokkene.
- Artikel 14 (Huur en verhuur) lid 3 sub a - Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan: a. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, **geslacht**, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en soortgelijke voor communicatie

benodigde gegevens, alsmede bank- en girorekeningnummer van de huurder of verhuurder.

- Artikel 15 (Juridische en financiële dienstverleners) lid 3 sub a - Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan: a. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, **geslacht**, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en soortgelijke voor communicatie benodigde gegevens, alsmede bank- en girorekeningnummer van de betrokken cliënt.
- Artikel 16 (Individuele gezondheidszorg) lid 3 sub a - Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan: a. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, **geslacht**, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en soortgelijke voor communicatie benodigde gegevens, alsmede bank- en girorekeningnummer van de betrokken patiënt.
- Artikel 17 (Instellingen gezondheidszorg) lid 3 sub a - Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan: a. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, **geslacht**, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en soortgelijke voor communicatie benodigde gegevens, alsmede bank- en girorekeningnummer van de betrokkene.
- Artikel 18 (Kinderopvang) lid 3 sub a - Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan: a. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, **geslacht**, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en soortgelijke voor communicatie benodigde gegevens van het kind.
- Artikel 19 (Leerlingen, deelnemers en studenten) lid 3 sub a - Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan: a. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, **geslacht**, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en soortgelijke voor communicatie benodigde gegevens, alsmede bank- en girorekeningnummer van de betrokkene.
- Artikel 20 (Leerplicht) lid 3 sub a - Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan: a. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, **geslacht**, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en soortgelijke voor communicatie benodigde gegevens van de leerplichtige
- Artikel 21 (Leerlingenvervoer) lid 3 sub a - Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan: a. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, **geslacht**, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en soortgelijke voor communicatie benodigde gegevens, alsmede bank- en girorekeningnummer van de ouders, voogden of verzorgers van de leerling.
- Artikel 22 (Vergunning en melding) lid 3 sub a - Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan: a. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, **geslacht**, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en soortgelijke voor communicatie benodigde gegevens, van de personen die bij de verantwoordelijke een verzoek om verlening van een vergunning, ontheffing of machtiging hebben ingediend of aan wie deze is verleend, dan wel op wie ingevolge een wettelijk voorschrift een meldingsplicht rust, alsmede hun bank- en girorekeningnummer.
- Artikel 23 (Decentrale belastingen) lid 3 sub a - Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan: a. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, **geslacht**, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en soortgelijke voor communicatie benodigde gegevens, alsmede bank- en girorekeningnummer van de betrokkene.
- Artikel 24 (Reisdocumenten) lid 3 sub a en c - Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan: a. geslachtsnaam, voornamen, geboortedatum, geboorteplaats, geboorteland, **geslacht**, woonplaats, adres en lengte van de houder van het reisdocument; c. geslachtsnaam, voornamen, geboortedatum, geboorteplaats en

geslacht van een minderjarige, jonger dan zestien jaren, die in het reisdocument van de onder a bedoelde houder van het reisdocument is bijgeschreven;

- Artikel 25 (Grafrechten) lid 3 sub a – Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan: a. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, **geslacht**, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en soortgelijke voor communicatie benodigde gegevens, alsmede bank- en girorekeningnummer van de rechthebbende op het graf, diens partner of nagelaten betrekkingen.
- Artikel 26 (Naturalisatie) lid 3 sub a - Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan: a. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, **geslacht**, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en soortgelijke voor communicatie benodigde gegevens, alsmede bank- en girorekeningnummer van de betrokkene.
- Artikel 27 (Naamswijziging) lid 3 sub a – Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan: a. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, geslacht_, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en soortgelijke voor communicatie benodigde gegevens, alsmede bank- en girorekeningnummer van de betrokkene.
- Artikel 28 (Dienstplicht) lid 3 sub a - Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan: a. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, **geslacht**, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en soortgelijke voor communicatie benodigde gegevens van de betrokkene.
- Artikel 30 (Wetenschappelijk onderzoek en statistiek) lid 3 sub a - Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan: a. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, **geslacht**, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en soortgelijke voor communicatie benodigde gegevens, alsmede bank- en girorekeningnummer van de betrokkene.
- Artikel 30 (Wetenschappelijk onderzoek en statistiek) lid 5 - De in het derde lid onder a bedoelde persoonsgegevens, met uitzondering van **geslacht**, woonplaats en geboortejaar, worden verwijderd uiterlijk zes maanden nadat de in dat lid onder c bedoelde gegevens omtrent de betrokkene zijn verkregen.
- Artikel 31 (Documentenbeheer) lid 3 sub a - Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan: a. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, **geslacht**, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en soortgelijke voor communicatie benodigde gegevens, alsmede bank- en girorekeningnummer van de afzender of geadresseerde van het betrokken document.
- Artikel 35 (Toegangscontrole) lid 3 sub a - Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan: a. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, **geslacht**, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en soortgelijke voor communicatie benodigde gegevens van de betrokkene, waaronder gegevens met betrekking tot het zakelijk adres.
- Artikel 36 (Overig intern beheer) lid 3 sub a - Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan: a. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, **geslacht**, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en soortgelijke voor communicatie benodigde gegevens, waaronder gegevens met betrekking tot het zakelijk adres, alsmede bank- en girorekeningnummer van de betrokkene.
- Artikel 37 (Bezoekersregistratie) lid 3 sub a - Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan: a. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, **geslacht**, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en soortgelijke voor communicatie benodigde gegevens van de bezoeker, waaronder gegevens met betrekking tot de organisatie waartoe de bezoeker behoort.

- Artikel 38a (Intranet) lid 3 sub a - Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan: a. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, **geslacht**, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en soortgelijke voor communicatie benodigde gegevens.
- Artikel 39 (Bezwaarschriften, klachten en gerechtelijke procedures) lid 3 sub a - Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan: a. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, **geslacht**, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en soortgelijke voor communicatie benodigde gegevens van de indiener van het bezwaarschrift, de klacht of beroepsschrift.
- Artikel 40 (Registers en lijsten) lid 3 sub a - Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan: a. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, **geslacht**, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en soortgelijke voor communicatie benodigde gegevens, alsmede bank- en girorekeningnummer van de betrokkene.
- Artikel 41 (Oud-leden en oud-leerlingen) lid 3 sub a - Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan: a. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, **geslacht**, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en soortgelijke voor communicatie benodigde gegevens, alsmede bank- en girorekeningnummer van de betrokkene.
- Artikel 42 (Communicatiebestanden) lid 3 sub a - Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan: a. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, **geslacht**, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en soortgelijke voor communicatie benodigde gegevens van de betrokkene, waaronder begrepen diens zakelijk adres.

Regeling bescherming persoonsgegevens in personeelsdossiers en Emplaza BZK (2003)

- Bijlage 1, behorende bij artikel 10, Gegevens te verwerken in personeelsdossiers - a. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, **geslacht**, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, burgerlijke staat, burgerservicenummer, telefoonnummer en bank- en girorekeningnummer. (GRONDSLAG: Wet bescherming persoonsgegevens, Archiefwet 1995)

Handelsregisterwet 2007 (2007)

- Artikel 10 lid 2 sub a en lid 3 sub e – In het handelsregister worden over degene aan wie een onderneming toebehoort, indien deze een natuurlijke persoon is, opgenomen: a. het burgerservicenummer, bedoeld in artikel 1, onderdeel b, van de Wet algemene bepalingen burgerservicenummer, het **geslacht**, de geboorteplaats en het geboorteland.
- Artikel 10 lid 3 sub e - In het handelsregister worden over degene aan wie een onderneming toebehoort, die geen rechtspersoon en geen natuurlijke persoon is, opgenomen: e. de leden, maten of vennoten, met uitzondering van de commanditaire vennoten, en: 1°. indien deze natuurlijke personen zijn, – het burgerservicenummer, bedoeld in artikel 1, onderdeel b, van de Wet algemene bepalingen burgerservicenummer, het **geslacht**, de geboorteplaats en het geboorteland.

Wegenverkeerswet (1994)

- Artikel 123 lid 1 sub g – Onverminderd de artikelen 122 en 131, tweede lid, verliest een rijbewijs zijn geldigheid: g. door wijziging van de geslachtsnaam, de voornamen, de plaats of datum van geboorte of het **geslacht** van de houder of…

Reglement rijbewijzen (1996)

- Artikel 40 lid 1 - Indien de aanvraag betrekking heeft op de afgifte van een rijbewijs in verband met een wijziging van de geslachtsnaam, de voornamen, de plaats of datum van geboorte dan wel het **geslacht** van de aanvrager, dient bij de aanvraag aan de volgende vereisten te worden voldaan: …
- Artikel 132c lid 1 sub a - In het in artikel 129a, eerste lid, van de wet bedoelde alcoholslotregister worden de volgende gegevens geregistreerd: a. geslachtsnaam, voorvoegsels, eerste voornaam voluit, voorletters van eventuele overige voornamen, burgerlijke staat, plaats en datum en eventueel land van geboorte, **geslacht** en het burgerservicenummer of persoonssleutel van degene aan wie een rijbewijs is afgegeven;
- Artikel 145 lid 1 sub a - In het rijbewijzenregister worden de navolgende gegevens opgenomen: a. geslachtsnaam, voorvoegsels, eerste voornaam voluit, voorletters van eventuele overige voornamen, burgerlijke staat, plaats en datum en eventueel land van geboorte, **geslacht**, en burgerservicenummer van degenen aan wie een rijbewijs is afgegeven;
- Artikel 173y sub c – De begeleiderspas verliest zijn geldigheid: c. door wijziging van de geslachtsnaam, de voornamen, de plaats of datum van geboorte of het **geslacht** van één van de daarop vermelde personen (GRONDSLAG: Wegenverkeerswet 1994)

Kentekenreglement (1994)

- Artikel lid 1 sub a en c - Het kentekenregister bevat uitsluitend de volgende categorieën gegevens: a. de naam, de voornaam of voornamen, de adellijke titel of het predicaat, de geboortedatum, de geboorteplaats, het geboorteland, het **geslacht** en het adres van degene aan wie het kenteken is dan wel was opgegeven; c. de naam, de voornaam of voornamen, de geboortedatum, de geboorteplaats, het geboorteland, het geslacht en het adres van degene die bij de aanvraag van een inschrijving of tenaamstelling als gemachtigde van een rechtspersoon is opgetreden. (GRONDSLAG: Wegenverkeerswet 1994)

Regeling gegevensverstrekking kentekenregister 2008

- Artikel 4. Voorwaarden voor verstrekking en regels voor gebruik, lid 2 sub e – Voor de informatieproviders bedoeld in artikel 9, eerste lid, onderdeel b, van het Kentekenreglement gelden in aanvulling op het eerste lid tevens de volgende voorwaarden: indien de gegevens 'numeriek deel postcode', 'geboortejaar', '**geslacht**' ook van andere bronnen worden verkregen en deze gegevens uit andere bronnen voor andere doelen worden gebruikt dan waarvoor de gegevens uit het kentekenregister zijn verstrekt, dient de informatieprovider maatregelen te nemen waardoor te allen tijde aangetoond kan worden uit welke bron deze voor andere doelen gebruikte gegevens zijn verkregen. (GRONDSLAG: Artikelen 41a, tweede lid, en 45a, derde lid, Wegenverkeerswet 1994, Artikelen 9, tweede en derde lid, 14, eerste lid, en 16a, Kentekenreglement)

Regeling maatregelen rijvaardigheid en geschiktheid 2011 (2011)

- Bijlage 2. bij de Regeling maatregelen rijvaardigheid en geschiktheid 2011, Model mededeling – *Gegevens betrokkene* [o.a. **geslacht**] (GRONDSLAG: Artikelen 130, eerste en derde lid, 131, eerste en derde lid, 132, tweede lid, 132a, tweede, derde en vijfde lid, 132b, vijfde lid, 132c, vijfde, zesde, zevende en negende lid, 132d, eerste, tweede, derde en

vijfde lid, 133, vierde en vijfde lid, 134, tweede, derde, zevende en achtste lid, Wegenverkeerswet 1994)

Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (1993)

- Artikel 3 lid 2 – 1. Er worden registers ingesteld, waarin degenen die aan de daarvoor bij en krachtens deze wet gestelde voorwaarden voldoen, op hun aanvrage worden ingeschreven, onderscheidenlijk als: arts, tandarts, apotheker, gezondheidszorgpsycholoog, psychotherapeut, fysiotherapeut, verloskundige, verpleegkundige. 2. Bij elke inschrijving worden in het register vermeld de naam, voornamen, **geslacht**, geboortedatum, nationaliteit en adres van de betrokkene en het nummer en het tijdstip van inschrijving.

Registratiebesluit BIG (1995)

- Artikel 2 lid 3 - Het formulier, bedoeld in het eerste lid, bevat in elk geval rubrieken voor de vermelding van de naam, de voornamen, het **geslacht**, de geboortedatum, de nationaliteit en het adres van de aanvrager, voor de beantwoording van de vragen of hij onder curatele is gesteld wegens geestelijke stoornis en of hij is ontzet van het recht het betrokken beroep uit te oefenen en voor de vermelding van de data waarop hij de opleiding tot het desbetreffende beroep heeft aangevangen en voltooid. (GRONDSLAG: Artikelen 5, tweede lid, 11, 12, tweede lid, onder g, en vierde lid, 42, vierde lid, en 105, derde lid, Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg)

Wet marktordering gezondheidszorg (2006)

- Artikel 60 lid 2 - Onder identificerende persoonsgegevens wordt verstaan: a. naam, adres, woonplaats, postadres; b. geboortedatum en **geslacht**; c. administratieve gegevens, zoals nummers van bank-,giro- en creditcard, gegevens uit de basisregistratie personen en registratie ingevolge de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg.

Regeling persoonsgegevens vrijwillige ziektekostenverzekeringen WMG (2011)

- Artikel 3 sub b - De verzekeraar beschikt ten behoeve van de in het voorgaande artikel aangegeven doelen over de volgende gegevens van de verzekerde: b. polisnummer, burgerservicenummer, **geslacht** en geboortedatum. (GRONDSLAG: Artikel 68a, vierde lid, Wet marktordening gezondheidszorg)

Wet melding collectief ontslag (1976)

- Artikel 4 lid 2 - De werkgever doet bij de meldingen voorts zo nauwkeurig mogelijk opgave van: a. het aantal werknemers wier arbeidsovereenkomsten hij voornemens is te beëindigen, met een onderverdeling naar beroep of functie, leeftijd en **geslacht**, alsmede het aantal werknemers dat hij gewoonlijk in dienst heeft.

Kieswet (1989)

Kiesbesluit (1989)

- Artikel H 2 lid 4 - Achter de voorletters of, indien vermeld, de roepnaam, mag ter aanduiding van het **geslacht** van de kandidaat de toevoeging «(m)» of «(v)» worden geplaatst.
- Artikel J 2 lid 1 sub b – 1) Het register, bedoeld in artikel J 7a, eerste lid, eerste volzin, van de Kieswet, bevat de volgende gegevens: b. naam, voorletters, **geslacht** en geboortedatum van de kiesgerechtigde;
- Artikel R2 lid 3 - Een persoon die gehuwd is of gehuwd is geweest, dan wel wiens partnerschap geregistreerd is of geregistreerd is geweest, wordt op de lijst vermeld hetzij met de eigen geslachtsnaam, hetzij, voor zover hij daartoe op grond van artikel 9 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek dan wel artikel 9 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek BES bevoegd is, met de geslachtsnaam van de echtgenoot of geregistreerde partner, dan wel met de eigen geslachtsnaam door middel van een liggend streepje gevolgd door of voorafgegaan door de geslachtsnaam van de echtgenoot of geregistreerde partner. Achter de voorletters of, indien vermeld, de roepnaam, mag ter aanduiding van het **geslacht** van de kandidaat de toevoeging «(m)» of «(v)» worden geplaatst. (GRONDSLAG: Kieswet)

Regeling gegevensuitwisseling verkiezing leden Europees Parlement (2004)

- Artikel 2 lid 1 sub d – Onder de gegevens, bedoeld in artikel 1, wordt verstaan: d. **geslacht.** (GRONDSLAG: Artikel Y 7, Kiesbesluit)

Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (2002)

Regeling BIBOB formulieren (2013)

- Bijlage 6, onderdeel 6, Nadere identificatie betrokken (rechts)personen en ondernemingen - *Geef hieronder de genoemde gegevens aan van de (rechts)personen en ondernemingen die (mogelijk) een rol spelen in het onderhavige dossier*. [o.a. **geslacht**] (GRONDSLAG: Artikel 30, vijfde lid, Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur)

Wet op de uitoefening van de diergeneeskunde 1990 (1990)

Regeling aanmelding tot uitoefening der diergeneeskunde (1992)

- Artikel 3 lid 2 sub b – Door middel van het in het eerste lid bedoelde formulier worden in ieder geval de volgende gegevens verstrekt: b. geslacht.
- Artikel 4, lid 2 sub 2 - Aan een ieder die zulks verlangt, wordt medegedeeld: 2) indien een persoon in het register, bedoeld in artikel 2, ingeschreven staat: b. geslacht(GRONDSLAG: Artikel 9, eerste, derde, vierde lid en vijfde lid, Wet op de uitoefening van de diergeneeskunde 1990)

Besluit paraveterinairen (1992)

Regeling paraveterinairen (1994)

- Artikel 19 lid 4 sub b – Door middel van het in het eerste lid bedoelde formulier worden in ieder geval de volgende gegevens verstrekt: b. **geslacht**
- Artikel 20 lid 4 sub b – Aan een ieder die zulks verlangt, wordt medegedeeld: b. indien een persoon in het register, bedoeld in het eerste lid, ingeschreven staat: (ii) **geslacht**. (GRONDSLAG: Artikelen 4, 8 en 11, Besluit paraveterinairen)

Wet op de jeugdzorg(2004)

Uitvoeringsbesluit wet op de jeugdzorg (2004)

- Artikel 11 lid 1 - Indien een meldingsbevoegde een jeugdige die niet beschikt over een burgerservicenummer meldt aan de verwijsindex, biedt hij daartoe de volgende gegevens van de jeugdige aan in de verwijsindex: a. de familienaam; b. de geboortedatum; c. het **geslacht**. (GRONDSLAG: Artikelen 3, eerste, vijfde, achtste en negende lid, 5, tweede lid, onder b, 6, vijfde lid, 13, zevende lid, 38, vijfde lid, 57, derde lid, 69, eerste en tweede lid, en 112, derde lid, Wet op de jeugdzorg, Artikel 9b, tweede en vijfde lid, Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten, Artikel 14, eerste lid, , Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen, Artikel 238, vijfde lid, Burgerlijk Wetboek Boek 1, Artikel 77ff, tweede lid, Wetboek van Strafrecht)

Besluit beleidsinformatie jeugdzorg 2011 (2011)

- Artikel 3 sub b - Voor de verwerking van de gegevens, bedoeld in artikel 42 van de wet, registreert de stichting bij zowel de aanvang van een cliënttraject als de aanvang van een onderzoek als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onder a, van de wet, per jeugdige de volgende gegevens: a. de geboortedatum; b. het **geslacht**; c. het geboorteland of de geboortestreek, alsmede het geboorteland of de geboortestreek van de ouders
- Artikel 19 lid 1 sub c - De aanvaarde rechtspersoon registreert ten behoeve van de verstrekking van gegevens aan Onze Minister van Veiligheid en Justitie, bedoeld in artikel 44, tweede lid, van de wet, per minderjarige de volgende gegevens die verband houden met de taken en bevoegdheden van de aanvaarde rechtspersoon op grond van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek: c. het **geslacht.**
- Bijlage I, Informatieprotocol beleidsinformatie jeugdzorg 2011 - De algemene eigenschappen van de jeugdige zijn altijd actueel op te vragen. Met deze eigenschappen is te bepalen wat de leeftijd, het **geslacht**, de herkomst en het adres van de jeugdige is op enig moment dat zij in zorg zijn, zowel in het vrijwillige als in het gedwongen kader. Op basis van deze registratie kunnen de tabellen I.5.1.2, I.5.1.3 en I.5.1.5 onderdeel jeugdigen in provinciaal gefinancierde geïndiceerde jeugdzorg worden gevuld van het Rapportageformat beleidsinformatie jeugdzorg 2011 (hierna: Rapportageformat). Met deze eigenschappen, de datum start nieuw cliënttraject en de datum aanvang onderzoek AMK kunnen ook de leeftijd, het **geslacht** en de herkomst van jeugdigen bij de start van een nieuw cliënttraject en bij aanvang onderzoek AMK worden bepaald. Daarmee wordt tabel I.5.1.1 van het Rapportageformat gevuld.
- Bijlage III, Informatieprotocol beleidsinformatie Nidos 2011 - III.4.e.1. Cliëntkenmerken jeugdige cliënten. Toelichting op dit hoofdstuk: Met de rapportages die in dit hoofdstuk aan de orde komen, wil V&J inzicht krijgen in de samenstelling van de populatie jeugdige cliënten binnen de werkstromen van Nidos. Er zijn onderverdelingen naar leeftijd, **geslacht**,

leefsituatie en afkomst. Door longitudinale vergelijking van deze gegevens kunnen trends zichtbaar gemaakt worden, die als input kunnen dienen voor bijstelling van bestaand of ontwikkeling van nieuw beleid.

- Bijlage III, Informatieprotocol beleidsinformatie Nidos 2011 - III.5. Tabellen bij III.4.e.1.d. Onderverdeling jeugdige cliënten naar afkomst - Classificatie allochtoon/autochtoon (Bron: CBS) - Onderstaande tabel geeft de classificatie weer van indeling bij de categorie allochtoon dan wel autochtoon. Op grond van de combinatie van geboorteland jongere, geboorteland **moeder** en geboorteland **vader** (kolommen 2, 3 en 4) vindt een toedeling plaats naar het land in kolom 5. (GRONDSLAG: Artikelen 43 en 44, tweede en zesde lid, Wet op de jeugdzorg)

Regeling pleegzorg 2013 (2013)

- Artikel 3 sub a - De stichting en de pleegzorgaanbieder informeren bij het verstrekken van inlichtingen inzake feiten en omstandigheden die de persoon van het pleegkind of diens verzorging of opvoeding betreffen, voor zover deze informatie relevant is voor de uitoefening van de taak van de pleegouder, de pleegouder in ieder geval over: a. identificerende gegevens van het pleegkind, waaronder naam, adres, woonplaats, geboortedatum en **geslacht**. (GRONDSLAG: Artikelen 28b, derde lid, en 28d, tweede lid, Wet op de jeugdzorg)

Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs (1998)

Besluit aanspraken zeevarenden, arbeidsbemiddeling en terbeschikkingstelling van arbeidskrachten in de zeevaart (2012)

- Artikel 10 lid 2 sub d – 1) Degene die bemiddelt tussen werkgevers en werknemers bij het tot stand komen van een arbeidsovereenkomst dan wel een aanstelling tot ambtenaar en degene die arbeidskrachten ter beschikking stelt dienen ten behoeve van de toezichthouder, bedoeld in artikel 13 van de Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs, een register bij te houden van alle zeevarenden die via hen zijn bemiddeld, of ter beschikking zijn gesteld. 2) Het register bevat minstens de volgende gegevens: a. naam (en voornamen)van de zeevarende; b. geboortedatum en geboorteplaats; c. nationaliteit; d. **geslacht**; e. kwalificaties; f. beroep; g. staat van dienst; en h. naam van schip (afhankelijk van de staat van dienst). (GRONDSLAG: Artikelen 719, 734d, 734e, 734g, 734i, 734j en 745, Burgerlijk Wetboek Boek 7, Artikelen 4 en 12, Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs, Artikel 5:12, eerste lid, Arbeidstijdenwet, Artikel 16, zevende en negende lid, Arbeidsomstandighedenwet)

Wet beëdigde tolken en vertalers (2007)

Besluit beëdigde tolken en vertalers (2008)

- Artikel 10 lid 1 - Bij de inschrijving in het register worden van een tolk of vertaler ten minste de volgende gegevens opgenomen: – de naam; – de voornaam of voornamen; – de contactgegevens; – de aanduiding of betrokkene tolk of vertaler is; – het **geslacht**; – de geboortedatum; – de nationaliteit; en – de bron- en de doeltaal dan wel de bron- en de doeltalen. (GRONDSLAG: Artikelen 2, vierde en vijfde lid, 3, 4, vijfde lid, 8, vierde lid en 16, vierde lid, Wet beëdigde tolken en vertalers)

Regeling openbaarheid contactgegevens tolken en vertalers (2009)

- Bijlage – [Zowel bij een volledig als een beperkt profiel moet het gegeven **geslacht** geopenbaard worden] (GRONDSLAG: Artikel 9, tweede lid, Besluit beëdigde tolken en vertalers)

Wet op het financieel toezicht (2006)

Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (2006)

- Artikel 11f lid 2 sub d – 2) Ten aanzien van de in het eerste lid, onderdelen a en b, bedoelde personen worden, naast het in artikel 4:9a, derde lid, van de wet, genoemde burgerservicenummer, of bij het ontbreken daarvan aan de kandidaat toegekend nummer, de volgende gegevens opgenomen: d. **geslacht.** (Grondslag: Artikelen 4:3, vierde lid, 4:5, derde lid, 4:9, derde lid, 4:10, derde lid, 4:11, derde en vierde lid, 4:14, tweede lid, 4:15, tweede lid, aanhef en onderdeel a en onderdeel b, onder 2°, 4:16, tweede en derde lid, 4:17, derde lid, 4:20, eerste lid, tweede lid, derde lid, aanhef en onderdeel b, vierde lid, en vijfde lid, 4:22, eerste lid, 4:25, eerste lid, 4:26, negende lid, 4:27, vierde lid, 4:30a, derde lid, 4:32, derde lid, 4:33, derde en vierde lid, 4:34, derde lid, 4:43, tweede lid, 4:48, tweede lid, 4:49, tweede lid, aanhef en onderdeel e, 4:51, vijfde lid, 4:52, derde lid, 4:56, eerste lid, 4:61, 4:71, vierde lid, 4:74, tweede lid, 4:75, tweede lid, 4:76, tweede lid, 4:78, eerste lid, 4:85, derde lid, 4:86, 4:87, tweede lid, 4:88, derde lid, en 4:89, derde lid, Wet op het financieel toezicht)

Wet inburgering (2006)

Besluit inburgering (2006)

- Bijlage bij artikel 6.1, tweede lid (Onderdelen a en e (inburgeringsplichtigen, gewezen inburgeringsplichtigen en personen ten aanzien van wie op redelijke gronden kan worden vermoed dat zij inburgeringsplichtig zijn) - Ten aanzien van de in artikel 6.1, eerste lid, onderdelen a en e, bedoelde personen worden de volgende gegevens opgenomen: i. **geslacht**. (Grondslag: Artikelen 3, tweede en derde lid, 5, eerste lid, onderdeel c, derde en vierde lid, 6, tweede lid, onderdeel b, 7, tweede lid, 16, eerste, derde, vierde en vijfde lid, 28, 47, tweede lid, onderdeel a, en derde lid, en 73, Wet inburgering, Artikelen 16a, tweede lid, 21, zesde lid, en 34, tweede lid, Vreemdelingenwet 2000, Artikelen 64, tiende lid, en 67, vierde lid, Wet werk en bijstand, Artikel 17, derde lid, Financiële-verhoudingswet, Artikel 15, tweede lid, Wet participatiebudget)

Vreemdelingenwet 2000 (2000)

Vreemdelingenbesluit 2000 (2000)

- Artikel 2.2a lid 3 sub a – De in artikel 4, derde lid, van de Wet, bedoelde passagiersgegevens omvatten: a. de volgende gegevens uit het document voor grensoverschrijding van de passagiers: 1°. het nummer en de aard van het reisdocument; 2°. de nationaliteit; 3°. de volledige naam; 4°. de geboortedatum; 5°. het **geslacht**; 6°. de staat van afgifte van het reisdocument; 7°. de vervaldatum van het reisdocument.

Waterschapswet (1991)

Waterschapsbesluit (2007)

- Artikel 2.17 lid 4 - Achter de voorletters of, indien vermeld, de roepnaam, mag ter aanduiding van het **geslacht** van de kandidaat de toevoeging «(m)» of «(v)»worden geplaatst. (GRONDSLAG: Artikelen 20, tweede en vierde lid, 25, 32a, 44, eerste lid, 49, eerste en tweede lid, 98a, eerste en tweede lid, 109, zesde lid, 120, vierde lid, 122g, 122k, tweede lid, en 126a, Waterschapswet)

Schepenwet (1909)

Regeling veiligheid zeeschepen (2005)

- Artikel 50 lid 2 sub c - 2De kapitein van een passagiersschip waarmee een reis van meer dan 20 zeemijlen vanaf de plaats van vertrek wordt ondernomen, draagt er tevens zorg voor dat voor het vertrek de navolgende gegevens worden verzameld en uiterlijk 30 minuten na het vertrek aan de passagiersregistratiebeambte of aan het passagiersregistratiesysteem worden doorgegeven: c. het **geslacht**
- Bijlage 5 medische uitrusting – sommige zaken zijn alleen verplicht als er bemanningsleden zijn van het vrouwelijke **geslacht**. (GRONDSLAG: Artikelen 12, 22, 32, 46, 48, eerste lid, 51, 54, 58 en 65, Schepenbesluit 2004, Artikelen 5, eerste lid, 26e, tweede lid, en 26f, Schepenwet, Artikelen 3, eerste lid, 7, eerste lid, en 11, tweede lid, Wet buitenlandse schepen)

Vissersvaartuigenbesluit (1989)

Regeling medische uitrusting aan boord van Nederlandse vissersvaartuigen (2010)

- Bijlage bij de regeling medische uitrusting aan boord van Nederlandse vissersvaartuigen – Betekenis van de aanvullende codes, f, slechts voorgeschreven bij één of meer bemanningsleden van het vrouwelijke **geslacht**. (GRONDSLAG: Artikelen 218, dertiende lid, onderdeel 8, 221, tweeënveertigste lid, onderdeel 20, 223, elfde lid, onderdeel 9, 231, eerste lid, 237, en 317, derde lid, Vissersvaartuigenbesluit)

Wet vergoedingen adviescolleges en commissies (2008)

Besluit vergoedingen adviescolleges en commissies (2009)

Besluit instelling Stuurgroep en commissies pilot commissies verplichte ggz (2009)

- Bijlage I, artikel 4 lid 1 sub a – Van de in artikel 3, onder a, bedoelde persoon worden geen andere gegevens verwerkt dan: a. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, **geslacht**, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer, nationaliteit en geboorteplaats.

AMvB's en regelingen grondslag niet vermeld

Privacyreglement Algemene zaaksregistratie raden voor de kinderbescherming (1990)

- Artikel 6, lid 1 sub a – Met betrekking tot de in artikel 5 onder a. tot en met d. bedoelde personen worden in de registratie uitsluitend de volgende gegevens opgenomen: a. naam, voornamen, voorletters, **geslacht**, geboortedatum, geboorteland, adres, woonplaats en telefoonnummer. (grondslag niet vermeld)

Privacyreglement alimentatie-administratie raden voor de kinderbescherming (1990)

- Artikel 6 - Ten aanzien van de in artikel 5 bedoelde personen worden in de registratie uitsluitend de volgende gegevens opgenomen: dossiernummer; naam, voorletters en geboortedatum; **geslacht**; … (grondslag niet vermeld)

Privacyreglement financiële pupillenadministratie (1990)

- Artikel 6 sub c - Ten aanzien van de in artikel 5 bedoelde personen worden in de registratie ten hoogste de volgende gegevens opgenomen: c. het **geslacht.** (grondslag niet vermeld)

Privacyreglement LBIO (1990)

- Artikel 7 lid 1 sub a –Met betrekking tot de in artikel 6 onder a, b en c genoemde personen worden in de registratie ten hoogste opgenomen: a. naam, voornamen, roepnaam, voorvoegsels, voorletters, **geslacht**, huwelijksgegevens, geboortedatum, overlijdensdatum, geboorteplaats, geboorteland, nationaliteit, woonadres, postadres, landcode, postcode, regiocode, woonplaats, telefoonnummer, doorkiesnummer, telefaxnummer (grondslag niet vermeld)

Subsidieregeling ESF-3 (2001)

- Bijlage 1. bedoeld in artikel 11, zesde lid, van de Subsidieregeling ESF-3 - bij Subsidieregeling ESF-3 door begunstigde ten behoeve van evaluatie vast te leggen gegevens. De door de begunstigde ten behoeve van evaluatie vast te leggen gegevens omvatten in ieder geval met betrekking tot: a. Activerend arbeidsmarktbeleid voor werkzoekenden en arbeidsgehandicapten: (bedoeld in artikel 3, eerste lid, onderdeel a, van de Subsidieregeling ESF-3) • persoonsgegevens deelnemers: – **geslacht** (GRONDSLAG: niet vermeld)

Wet op de loonbelasting 1964 (1964)

Regeling gegevensuitvraag loonaangifte (2012)

- Artikel 1a.1. Gegevens opgave bij aangifte, lid 4 sub b – De opgave, bedoeld in het eerste lid, bevat de volgende nominatieve gegevens (per inkomstenverhouding): b. **geslacht**. (GRONDSLAG: Artikel 28a, Wet op de loonbelasting 1964)

Wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers (1994)

Regeling informatieverstrekking Centraal Orgaan opvang asielzoekers 2006 (2006)

- Bijlagen, deel C Te verstrekken beleidsinformatie en indieningstermijnen - Gegevens over instroom, uitstroom en bezetting uitgesplitst naar **geslacht** dienen maandelijks verstrekt te worden door het COA aan de minister. (GRONDSLAG: Artikel 14, tweede lid, Wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers)

Telecommunicatiewet (1998)

Frequentiebesluit 2013 (2013)

Regeling vervolg verdeling frequenties commerciële radio-omroep 2003 (2003)

- Bijlage 8, Kavel A8 ongeclausuleerd voor het geval de bestemming wijzigt - Bij een aanvraag voor kavel A8 voor het geval de bestemming wijzigt in ongeclausuleerde landelijke commerciële radio-omroep kan de beschrijving van de doelgroep onder andere betrekking hebben op: demografische kenmerken (**geslacht**, leeftijd, inkomen, opleiding)(GRONDSLAG: Artikel 3.10, eerste lid, Telecommunicatiewet, Artikelen 8, 9, en 10, Frequentiebesluit 2013)

Zorgverzekeringswet (2005)

Besluit zorgverzekering (2005)

Regeling zorgverzekering (2005)

- Artikel 7.2 lid 1 sub b – 1) De zorgverzekeraar beschikt ten behoeve van de in het voorgaande artikel aangegeven doelen en van de uitvoering van artikel 7.4a, over de volgende gegevens van de verzekerde: b. polisnummer, burgerservicenummer of, bij het ontbreken daarvan, sociaal-fiscaalnummer, **geslacht** en geboortedatum
- Artikel 7a.1 lid 1 sub d – 1) De gegevens als bedoeld in artikel 122a, dertiende lid, van de Zorgverzekeringswet, bestaan uit: d. de leeftijd, de nationaliteit, de initialen en het **geslacht** van de vreemdeling.(GRONDSLAG: Artikelen 32, vierde lid, 35, vierde lid, 38, tweede lid, 39, vierde lid, 40, vijfde, tiende en elfde lid, 43, derde lid, 45, derde en vierde lid, 47, 52, 53, 69, tweede en zevende lid, 70, tiende lid, 75, derde en vierde lid, 87, derde en zesde lid, 88, vierde lid, 89, zesde lid en 118, eerste lid, Zorgverzekeringswet, Artikelen 2.4, tweede lid, 2.8, eerste, tweede en vijfde lid, 2.9, 2.14, tweede lid, 3.1, derde lid, 3.4, derde lid, 3.7, derde lid, 3.10, tweede lid, 3.13, 3.14, 3.15, eerste en tweede lid, 3.16, eerste lid, 3.19, tweede lid, en 3.22, tweede lid, Besluit zorgverzekering)

Wet Werk en Bijstand (2003)

Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (1986)

Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen Wet participatiebudget (1987)

Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen (2001)

Wet participatiebudget (2008)

Regeling statistiek WWB, IOAW en IOAZ 2013 (2012)

Regeling statistiek WWB, IOAW en IOAZ 2013:

- Bijlage 1: Overzicht kenmerken statistiek uitkeringen gemeenten
- Bijlage 2: Overzicht kenmerken statistiek re-integratievoorzieningen gemeenten
- Bijlage 3: Overzicht kenmerken statistiek vorderingen, boetes en sancties gemeenten (GRONDSLAG: Artikel 77, Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen, Artikel 78, derde lid, Wet werk en bijstand, Artikel 55, tweede lid, Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, Artikel 55, tweede lid, Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen, Artikel 5, derde lid, Wet participatiebudget)

Ambtenarenwet (1929)

Algemeen Ambtenarenreglement (1931)

Besluit werving en selectie (1985)

- Artikel 7 - Bij bekendmaking van een vacature worden in ieder geval inlichtingen verschaft over de naam en de aard van de betreffende diensteenheid, over de omvang en de inhoud van de functie en de eisen ten aanzien van opleiding, ervaring, leeftijd en **geslacht** alsmede over de standplaats, de salariëring, eventuele bijzondere arbeidsvoorwaarden en de uiterlijke datum van inzending van de sollicitaties. Wanneer een psychologisch respectievelijk geneeskundig onderzoek deel uitmaakt van de selectieprocedure wordt dit eveneens vermeld.
- Artikel 10 - Een sollicitatieformulier bevat alleen vragen met betrekking tot gegevens die van belang zijn in het eerste stadium van de selectieprocedure. Deze betreffen in het algemeen: naam, adres, **geslacht**, geboortedatum, nationaliteit, opleiding en diploma's, beroepsverleden en ervaring, gewenst salaris en opzegtermijn. Het formulier bevat bovendien voldoende ruimte voor het geven van een toelichting op de verstrekte gegevens en een motivering van de sollicitatie. (GRONDSLAG: Artikel 4a, Algemeen Rijksambtenarenreglement)

1.1.3 Onderwijs

Leerplichtwet 1969 (1968)

- Artikel 3a lid 2 –Het verzoek, bedoeld in het eerste lid, gaat vergezeld van: a. een plan van aanpak dat voorziet in een begeleidingsprogramma ten behoeve van de jongere dat is opgesteld door de school en dat tenminste bevat een beschrijving van de onderwijsdoelen en van de praktijktijd; en b. gegevens van de jongere betreffende: 1°. het persoonsgebonden nummer; 2°. de naam, de geboortedatum, het geslacht, het adres en de woonplaats, de postcode van de woonplaats; en 3°. of eerder vervangende leerplicht is toegestaan.
- Artikel 3b lid 2 –Het verzoek, bedoeld in het eerste lid, gaat vergezeld van gegevens van de jongere betreffende: a. het persoonsgebonden nummer; b. de naam, de geboortedatum, het geslacht, het adres en de woonplaats, de postcode van de woonplaats; en c. of eerder vervangende leerplicht is toegestaan.
- Artikel 3c lid 1 - Indien burgemeester en wethouders besluiten tot instemming met het verzoek, bedoeld in het artikel 3a, eerste lid, of artikel 3b, eerste lid, verstrekken zij aan Onze Minister de volgende gegevens van de jongere: a. het persoonsgebonden nummer, de postcode van de woonplaats; b. het gegeven dat het een vervangende leerplicht betreft; c. de begin- en einddatum van de vervangende leerplicht; d. of eerder een vervangende leerplicht is toegestaan; en e. indien de jongere niet eerder onderwijs binnen Nederland heeft gevolgd: de naam, het adres en de woonplaats, het geslacht en de geboortedatum.
- Artikel 4a lid 4 - Als de inschrijving, bedoeld in het eerste lid, plaats vindt aan een andere school of instelling dan daarvoor door de jongere werd bezocht, wordt bij de inschrijving een van overheidswege verstrekt document of een bewijs van uitschrijving van een andere school of instelling overgelegd waarop de gegevens van de jongere betreffende zijn geslachtsnaam, voorletters, geboortedatum, geslacht en burgerservicenummer of bij gebreke daarvan zo mogelijk zijn onderwijsnummer zijn vermeld. Als de in artikel 2, eerste lid, bedoelde personen bij de inschrijving aannemelijk hebben gemaakt dat zij geen burgerservicenummer of onderwijsnummer van de jongere kunnen overleggen, leggen zij het burgerservicenummer of onderwijsnummer van de jongere over aan de school zodra zij daarvan kennis hebben verkregen.
- artikel 6 lid 1 sub a - De in artikel 2, eerste lid, bedoelde personen kunnen zich slechts beroepen op vrijstelling, indien zij aan burgemeester en wethouders van de gemeente waar de jongere als ingezetene met een adres in de basisregistratie personen is ingeschreven, hebben kennis gegeven van: a. de gegevens van de jongere betreffende: 1°. het persoonsgebonden nummer; 2°. de naam, de geboortedatum, het geslacht, het adres en de woonplaats, de postcode van de woonplaats; en 3°. of eerder een beroep op vrijstelling van de leerplicht is gedaan.
- Artikel 6 lid 4 - Burgemeester en wethouders verstrekken aan Onze Minister de volgende gegevens van de jongere voor wie op grond van het eerste lid een beroep op vrijstelling wordt gedaan: a. het persoonsgebonden nummer, de postcode van de woonplaats; b. de begin- en einddatum van de vrijstelling; c. of eerder beroep is gedaan op de vrijstelling van de leerplicht; en d. indien de jongere niet eerder onderwijs binnen Nederland heeft gevolgd: de naam, adres en woonplaats, geslacht en geboortedatum.
- Artikel 15 lid 2 - De vrijstelling, bedoeld in het eerste lid, kan alleen worden verleend indien de volgende gegevens van de jongere worden overlegd: a. de naam, de geboortedatum, het geslacht, het adres en de woonplaats, de postcode van de woonplaats; b. begin- en einddatum van de vrijstelling van de leerplicht; en c. of eerder een beroep is gedaan op vrijstelling van de leerplicht.

- Artikel 15 lid 3 - Indien burgemeester en wethouders vrijstelling verlenen op grond van het eerste lid, verstrekken zij aan Onze Minister de volgende gegevens van de jongere: a. het persoonsgebonden nummer en de postcode van de woonplaats; b. de begin- en einddatum van de vrijstelling; c. of eerder beroep is gedaan op vrijstelling van de leerplicht; d. dat het een vrijstelling van de leerplicht betreft; en e. indien de jongere niet eerder onderwijs binnen Nederland heeft gevolgd: de naam, het adres en de woonplaats, het geslacht en de geboortedatum.

Wet op het primair onderwijs (1981)

- Artikel 40b lid 1 – Onverminderd bij algemene maatregel van bestuur gegeven voorschriften met betrekking tot de in- en uitschrijving van leerlingen, vindt toelating van een leerling als bedoeld in artikel 40 slechts plaats nadat de ouders de gegevens betreffende de geslachtsnaam, de voorletters, de geboortedatum, het geslacht en het persoonsgebonden nummer van de leerling hebben overgelegd. Indien de ouders aannemelijk maken dat zij geen persoonsgebonden nummer van de leerling kunnen overleggen, vindt de toelating plaats met inachtneming van het derde lid.
- Artikel 178a lid 2 sub a – Het bevoegd gezag verstrekt het persoonsgebonden nummer van iedere leerling aan Onze minister, tezamen met de volgende gegevens van de leerling: a. geslacht, geboortedatum en postcode van de woonplaats.

Regeling structurele gegevenslevering WPO/WEC (2007)

- Bijlage 1 bij Regeling structurele gegevenslevering WPO/WEC (PvE leerlinggegevens)
- Bijlage 4 bij Regeling structurele gegevenslevering WPO/WEC (PvE personele gegevens) (GRONDSLAG: Artikel 178a, derde lid, Wet op het primair onderwijs, Artikel 164a, derde lid, Wet op de expertisecentra, Artikel 11a, tweede lid, Besluit bekostiging WPO, Artikel 10b, tweede lid, Besluit bekostiging WEC, Artikel 4, Besluit informatievoorziening WPO/WEC)

Wet op het voortgezet onderwijs (1963)

- Artikel 27b lid 1 - Onverminderd bij algemene maatregel van bestuur gegeven voorschriften met betrekking tot de in- en uitschrijving van leerlingen, vindt toelating van een leerling als bedoeld in artikel 27 slechts plaats nadat door de ouders, voogden of verzorgers of, indien de leerling meerderjarig is, door de leerling de gegevens betreffende de geslachtsnaam, de voorletters, de geboortedatum, het geslacht en het persoonsgebonden nummer van de leerling zijn overgelegd. Indien door de ouders, voogden of verzorgers of, indien de leerling meerderjarig is, door de leerling aannemelijk wordt gemaakt dat geen persoonsgebonden nummer van de leerling kan worden overgelegd, vindt de toelating plaats met inachtneming van het derde lid.
- Artikel 103b lid 2 sub a – Het bevoegd gezag verstrekt het persoonsgebonden nummer van iedere leerling aan Onze Minister, tezamen met de volgende gegevens van de leerling: a. geslacht, geboortedatum en postcode van de woonplaats; Aanpassingswet basisregistratie personen, 10 juli 2013 , artikel 1.4b - [Wijzigt de Wijzigingswet Burgerlijk Wetboek Boek 1, enz. (vermelding van het geslacht in de akte van geboorte) (Kst. 33351).]

Uitvoeringsbesluit WEB (1999)

- Artikel 4b.3.1. lid 1 sub b – Ten behoeve van de vaststelling van de bekostiging van een instelling kan Onze Minister de volgende in het basisregister onderwijs opgenomen gegevens van een deelnemer of voormalige deelnemer van de instelling gebruiken: het **geslacht**, de geboortedatum en de postcode van de woonplaats;
- Bijlage I - Informatieverzameling instellingen bij hoofdstuk 5 Informatie van het Uitvoeringsbesluit WEB - Deze bijlage bevat een programma van eisen of gegevenswoordenboek, waarin de personeelsgegevens worden gespecificeerd die het bevoegd gezag verplicht is aan de overheid te leveren, krachtens artikel 2.3.6, tweede lid, en artikel 2.5.5, tweede lid, van de WEB en artikelen 5.2.1 en 5.2.2 van het Uitvoeringsbesluit WEB. Een van deze gegevens is het **geslacht** van een personeelslid (**M, V, O**)
- Bijlage III - Informatieverzameling kenniscentra beroepsonderwijs bedrijfsleven bij hoofdstuk 5, informatie, van het Uitvoeringsbesluit WEB. De aanduiding of het personeelslid een **man** of een **vrouw** is met als doel het maken van beleid
- Bijlage VI - Modellen van formulieren kenniscentra beroepsonderwijs bedrijfsleven bij hoofdstuk 5, informatie, van het Uitvoeringsbesluit WEB. Overzicht nummer 1. Telling personeelsgegevens kenniscentra beroepsonderwijs bedrijfsleven. Een van de gegevens is **geslacht**. (GRONDSLAG: Artikel 19, Wet op het voortgezet onderwijs, Artikelen 2.2.1, eerste lid en vijfde lid, 2.2.4, vierde lid, 2.3.6, tweede en derde lid, 2.4.1, eerste en tweede lid, 2.4.2, vierde lid, 2.5.3, negende lid, 2.5.5, tweede en derde lid, 2.5.5c, vijfde lid, 2.5.10, en 2.6a , Wet educatie en beroepsonderwijs)

Besluit informatievoorziening WVO (1997)

- Bijlage I – 2.1 De personeelsgegevens, geslacht moet aangegeven worden. (GRONDSLAG: Artikelen 103a en 103a1, Wet op het voortgezet onderwijs)

Regeling regionale aanpak voortijdig schoolverlaten en prestatiesubsidie voor het voortgezet onderwijs (2012)

- Bijlage D. behorende bij artikel 23c van de Regeling regionale aanpak vsv en prestatiesubsidie voor het voortgezet onderwijs, onderdeel 11 - Het experiment wordt begeleid door het Centraal Planbureau. Om te kunnen garanderen dat het experiment op een wetenschappelijke manier wordt uitgevoerd, dient aan een aantal voorwaarden te worden voldaan. U dient bereid te zijn om: f. diverse gegevens (zoals **geslacht**, leeftijd, opleidingsniveau en etnische achtergrond) van de deelnemers te leveren met waarborging van de privacy. (GRONDSLAG: Artikelen 2, 4, eerste lid en 5, Wet overige OCW-subsidies, Artikelen 74 en 118i, derde lid, Wet op het voortgezet onderwijs, Artikelen 8.3.2, vijfde lid en 8.3.3, derde lid, Wet educatie en beroepsonderwijs, Artikelen 1 en 4, eerste lid, onderdelen a, b, c en d, Besluit regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten)

Wet op de expertisecentra (1982)

- Artikel 42a lid 1 - Onverminderd bij algemene maatregel van bestuur gegeven voorschriften met betrekking tot de in- en uitschrijving van leerlingen, vindt toelating van een leerling als bedoeld in artikel 40 slechts plaats nadat door de ouders of, indien de leerling meerderjarig en handelingsbekwaam is, door de leerling de gegevens betreffende de geslachtsnaam, de voorletters, de geboortedatum, het **geslacht** en het persoonsgebonden nummer van de

leerling zijn overgelegd. Indien door de ouders of, indien de leerling meerderjarig en handelingsbekwaam is, door de leerling aannemelijk wordt gemaakt dat geen persoonsgebonden nummer van de leerling kan worden overgelegd, vindt de toelating plaats met inachtneming van het derde lid.

- Artikel 164a lid 2 sub a – Het bevoegd gezag verstrekt het persoonsgebonden nummer van iedere leerling aan Onze minister, tezamen met de volgende gegevens van de leerling: a. **geslacht**, geboortedatum en postcode van de woonplaats.

Rechtspositiebesluit WPO/WEC (2003)

- Artikel 1 sub p - **echtgeno(o)t(e)**: voor de toepassing van dit besluit wordt onder **echtgenote** of **echtgenoot** mede begrepen de levenspartner met wie de betrokkene samenwoont en – met het oogmerk duurzaam samen te leven – een gemeenschappelijke huishouding voert op basis van een notarieel verleden samenlevingscontract bevattende de wederzijdse rechten en verplichtingen ter zake van die samenwoning en gemeenschappelijke huishouding, dan wel de persoon met wie een geregistreerd partnerschap is aangegaan, waarbij geldt dat tegelijkertijd slechts één persoon als levenspartner of geregistreerde partner kan worden aangemerkt en waarbij tevens geldt dat Onze Minister kan verlangen dat een schriftelijke verklaring van een notaris wordt overgelegd waaruit blijkt dat een samenlevingscontract als bedoeld in de eerste volzin is gesloten. (GRONDSLAG: Artikelen 33, tweede lid en 185, Wet op het primair onderwijs. Artikelen 33, tweede lid, Wet op de expertisecentra. Artikel 38a, tweede lid, Wet op het voortgezet onderwijs. Artikelen 125, eerste lid en 134, Ambtenarenwet)

Besluit uitwisseling leer- en begeleidingsgegevens (2012)

- Artikel 3 sub a - Onder administratieve gegevens als bedoeld in artikel 2, onderdeel a, worden uitsluitend verstaan: a. naam, voornamen, voorletters, **geslacht**, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en soortgelijke voor communicatie benodigde gegevens van de leerling. (GRONDSLAG: Artikel 42, Wet op het primair onderwijs, Artikel 43, eerste lid, Wet op de expertisecentra, Artikel 103b, zevende lid, Wet op het voortgezet onderwijs, Artikelen 2.3.6a, zevende lid, en 2.5.5a, negende lid, Wet educatie en beroepsonderwijs)

Wet op het onderwijstoezicht (2002)

- Artikel 24c lid 1 sub g - In het basisregister onderwijs zijn de volgende gegevens opgenomen: de hierna te noemen gegevens zoals die over de personen, bedoeld in de onderdelen a tot en met f, zijn opgenomen in de basisregistratie personen: 1°. geslachtsnaam, voornamen, geboortedatum, geboorteland, geslacht, overlijdensdatum, geboorteland moeder en geboorteland vader.
- Artikel 24f lid 14 – Uit het basisregister worden aan het meldingsregister relatief verzuim toegevoegd de persoonsgebonden nummers van de leerlingen en deelnemers, bedoeld in artikel 24c, eerste lid, onderdelen a tot en met e, met van elke leerling of deelnemer de naam, het geslacht, de geboortedatum, het adres en het gegeven of betrokkene al dan niet beschikt over een startkwalificatie.
- Artikel 24o lid 1 sub a - Het diplomaregister bevat voor alle daarin opgenomen waardedocumenten gegevens over: a. het persoonsgebonden nummer, de geslachtsnaam, de voornamen, het geslacht en de geboortedatum van betrokkene zoals opgenomen in de

basisregistratie personen of, bij het ontbreken daarvan, zoals opgegeven door de organisatie die het waardedocument heeft uitgereikt.

Wet educatie en beroepsonderwijs (1995)

- Artikel 2.3.6a lid 2 sub a – Het bevoegd gezag verstrekt het persoonsgebonden nummer van iedere deelnemer aan een opleiding educatie aan Onze Minister, tezamen de volgende gegevens van de deelnemer: a. geslacht, geboortedatum en postcode van de woonplaats.
- Artikel 2.5.5a lid 2 sub a – Het bevoegd gezag verstrekt het persoonsgebonden nummer van iedere deelnemer aan een beroepsopleiding aan Onze Minister, tezamen met de volgende gegevens van de deelnemer: a. geslacht, geboortedatum en postcode van de woonplaats;
- Artikel 8.1.1a lid 1 – De inschrijving bij een instelling, bedoeld in artikel 8.1.1, vindt slechts plaats nadat door de deelnemer of, indien deze minderjarig is, door de ouders, voogden of verzorgers de gegevens betreffende de geslachtsnaam, de voorletters, de geboortedatum, het geslacht en het persoonsgebonden nummer van de deelnemer zijn overgelegd. Indien door de deelnemer of, indien deze minderjarig is, door de ouders, voogden of verzorgers aannemelijk wordt gemaakt dat geen persoonsgebonden nummer van de deelnemer kan worden overgelegd, vindt de inschrijving plaats met inachtneming van het derde lid.

Regeling gegevensverstrekking persoonsgebonden nummer BVE 2009 (2010)

- Bijlage, B Specificatie persoonsgegevens – **Geslacht**, De aanduiding of de deelnemer een man, vrouw is, danwel het geslacht onbekend is, Mogelijke waarden: M, **Mannelijk**; V, **Vrouwelijk**; O, Onzijdig. (GRONDSLAG: Artikelen 1.4.1, zevende lid, 1.4a.1, negende lid, 2.3.6a, derde lid, en 2.5.5a, derde lid, Wet educatie en beroepsonderwijs)

Wijzigingswet van enkele onderwijswetten in verband met de invoering van persoonsgebonden nummers in het onderwijs (2001)

- Artikel XII lid 1 - De ouders, voogden of verzorgers van een leerling van een basisschool, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs, een school of instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, een school voor voortgezet speciaal onderwijs of een school voor voortgezet onderwijs, onderscheidenlijk de ouders, voogden of verzorgers van een deelnemer van een instelling als bedoeld in artikel 1.3.1 van de Wet educatie en beroepsonderwijs, verstrekken binnen vier maanden na inwerkingtreding van de artikelen I tot en met IV aan het bevoegd gezag van die school, onderscheidenlijk instelling, het burgerservicenummer van de leerling, onderscheidenlijk deelnemer, aan de hand van een van overheidswege verstrekt document, waarop tevens de geslachtsnaam, de voorletters, de geboortedatum en het geslacht van de leerling, onderscheidenlijk deelnemer, zijn vermeld.
- Artikel XIV lid 2 – 2) Tevens verstrekt het bevoegd gezag van een school als bedoeld in onderscheidenlijk de Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertisecentra en de Wet op het voortgezet onderwijs voor 15 oktober van het jaar, bedoeld in artikel XIa, eerste, tweede, onderscheidenlijk derde lid, aan de Informatie Beheer Groep van de leerlingen van wie geen burgerservicenummer kan worden overgelegd en die op 1 oktober van het hiervoor bedoelde jaar in aanmerking kunnen worden gebracht voor bekostiging, de gegevens betreffende geslachtsnaam, voornamen, geboortedatum, geslacht, adres en woonplaats.

Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (1992)

- Artikel 7.31e lid 2 - Het persoonsgebonden nummer wordt overgelegd door middel van een van overheidswege verstrekt document, waarop tevens de gegevens over de geslachtsnaam, de voorletters, de geboortedatum en het **geslacht** van de betrokkene zijn vermeld.
- artikel 7.52 lid 2 sub a - Het instellingsbestuur verstrekt het persoonsgebonden nummer van iedere student en extraneus aan Onze Minister, tezamen met de volgende gegevens van de student of extraneus: a. de geslachtsnaam, voornamen, het **geslacht** en de geboortedatum van de student of extraneus en de postcode van diens woonplaats.

Uitvoeringsbesluit WHW 2008 (2008)

- Bijlage 2 - Gegevens te verstrekken bij de informatie over beslissingen als bedoeld in artikel 7.52, vijfde lid, van de wet., o.a. **geslacht**. (GRONDSLAG: Artikel 6.13, derde lid, Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek)

Regeling aanmelding en toelating hoger onderwijs (2014)

- Artikel 4.12 lid 1 – Het aantal plaatsen voor kandidaten afkomstig van Curaçao, Sint Maarten, Aruba en de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba, die door de minister kunnen worden aangewezen voor indeling in de lotingsklasse, genoemd in artikel 7.57b, tweede lid, onderdeel a, van de wet, bij inschrijving voor een fixusopleiding in het hoger beroepsonderwijs, bedraagt respectievelijk acht, drie, acht en vier. Daarbij wordt nagestreefd dat van de kandidaten tenminste respectievelijk drie, een, drie en twee van het vrouwelijk **geslacht** zijn.
- Artikel 4.12 lid 2 - Het aantal plaatsen voor kandidaten afkomstig van Curaçao, Sint Maarten, Aruba en de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba, die door de minister kunnen worden aangewezen voor indeling in de lotingsklasse, genoemd in artikel 7.57b, tweede lid, onderdeel a, van de wet, bij inschrijving voor een fixusopleiding in het wetenschappelijk onderwijs, bedraagt respectievelijk acht, drie, acht en vier. Daarbij wordt nagestreefd dat van de kandidaten tenminste respectievelijk drie, een, drie en twee van het vrouwelijk **geslacht** zijn. (GRONDSLAG: Artikelen 7.25, eerste, tweede, derde en vierde lid, 7.26 eerste en tweede lid,7.26a eerste lid, 7.28, 7.31a, eerste lid, 7.31b, tweede lid, 7.57a, vierde lid,7.57b, vijfde lid, 7.57c, vierde lid, 7.57e, vijfde lid, en 7.57f, tweede lid, Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek)

Les- en cursusgeldwet (1987)

Uitvoeringsbesluit Les- en cursusgeldwet (2000)

Regeling Les- en Cursusgeldwet (2000)

- Artikel 2 - De onderwijskaart, bedoeld in artikel 2 van het besluit, bestaat uit 3, wat de gegevens betreft, gelijkluidende delen. Na inschrijving van de leerling is een deel bestemd voor de Minister, een deel voor de lesgeldplichtige en een deel voor de dagschool waaraan de leerling is ingeschreven. De ingevulde onderwijskaart bevat naast de in artikel 2, vierde lid, van het besluit genoemde gegevens: a. geboortedatum en **geslacht** van de leerling en, indien deze minderjarig is, van de wettelijke vertegenwoordiger, b. datum waarop de leerling is ingeschreven, c. schooljaar waarop de inschrijving betrekking heeft, d. verklaring bedoeld

in art 2, eerste lid, van het besluit, e. door de lesgeldplichtige op grond van artikel 4 van het besluit gekozen wijze van betaling, f. ondertekening door de lesgeldplichtige.

- Artikel 9 lid 2 sub a - Het ingevulde inschrijvingsformulier bevat naast de in artikel 9, tweede lid, van het besluit genoemde gegevens in ieder geval: a. geboortedatum en **geslacht** van de cursist en, indien deze minderjarig is, van de wettelijke vertegenwoordiger. (GRONDSLAG: Artikelen 4, vierde lid, 6, tweede lid, onderdeel c, en vierde lid, 7, derde lid, 8, 9, tweede lid, 10 en 14, tweede lid, onderdeel d, Uitvoeringsbesluit Les- en cursusgeldwet 2000)

Wet personenvervoer (2000)

Besluit personenvervoer (2000)

Regeling taxibestuurders (2005)

- Bijlage 1. behorende bij artikel 3 van de Regeling taxibestuurders 2005, Theorie-examen, VII. Klantgerichtheid en beroepshouding, lid 2 - *De handelwijze en omgang bij het vervoer van passagiers kunnen noemen waarbij rekening wordt gehouden met culturele achtergrond,* ***geslacht****, leeftijd, taal, gehaastheid, gemoedstoestand, gebruik van alcohol, drugs en medicijnen en passagiers met een functiebeperking, verstandelijke handicap of ziekte, of leerlingen van het speciaal onderwijs;(GRONDSLAG: Artikel 81, derde, vierde en zevende lid, Besluit personenvervoer 2000)*

Kaderwet SZW-subsidies (1997)

Subsidieregeling ESF 2007–2013 (herzien) (2009)

- Bijlage 1. Specifieke bepalingen voor subsidie aanvragen per actie, Artikel D8. Hoogte subsidie, flexibel subsidiepercentage, lid 1 sub e – 1) Indien bij de vaststelling van de subsidie blijkt dat tenminste 75% is gerealiseerd van de subsidiabele kosten, zoals genoemd in de beschikking tot subsidieverlening, wordt met betrekking tot een project in het kader van Actie D het in artikel 12 genoemde percentage van 40% verhoogd: e. *met 1 procentpunt, indien het aantal vrouwelijke deelnemers dat bij die subsidievaststelling voor de subsidietoekenning in aanmerking wordt genomen ten minste 5% hoger ligt dan het gemiddelde aantal werkende vrouwen in de desbetreffende sector, overeenkomstig de meest recente CBS-statistiek 'Banen van werknemers; economische activiteit en* ***geslacht****'.(GRONDSLAG: Artikelen 3, eerste en vierde lid, 5 en 8, eerste lid, Kaderwet SZW-subsidies)*

Wet overige OCW-subsidies (1998)

Subsidieregeling ESF-1 Flevoland voor onderwijsinstellingen 2000-2006 (2002)

- Bijlage 2. Eisen met betrekking tot vast te leggen gegevens per project onder vermelding van het door de door de minister toegekend projectnummerde aanvragende en uitvoerende instanties en dergelijke - *Per deelnemer aan het project dienen de volgende gegevens te zijn vastgelegd: …* ***geslacht*** …(GRONDSLAG: Artikel 4, eerste lid, Wet overige OCW-subsidies).

Wet overige OCW-subsidies (1998)

Subsidieregeling ESF-3 voor onderwijsinstellingen 2000-2006 (2002)

- Bijlage 2. Eisen met betrekking tot vast te leggen gegevens per project onder vermelding van het door de door de minister toegekend projectnummer - Per deelnemer aan het project dienen de volgende gegevens te zijn vastgelegd: … geslacht … (GRONDSLAG: Artikel 4, eerste lid, Wet overige OCW-subsidies)

Wet overige OCW-subsidies (1998)

Subsidieregeling VSV en BBL voor onderwijsinstellingen 2006 (2006)

- Bijlage 2. Eisen met betrekking tot vast te leggen gegevens per project onder vermelding van het door de minister toegekend projectnummer - *Per deelnemer aan het project dienen de volgende gegevens te zijn vastgelegd: -* ***geslacht*** **(GRONDSLAG: Artikel 4, eerste lid, Wet overige OCW-subsidies).**

Wet op het voortgezet onderwijs (1963)

Eindexamenbesluit VO (1989)

Regeling examenprogramma's voortgezet onderwijs (2007)

- Bijlage 2, lichamelijke opvoeding exameneisen - De kandidaat ontwikkelt zich ten aanzien van een aantal vaardigheden in bewegen en sport die bijdragen tot de ontwikkeling van de eigen leerkansen, zoals: Kunnen omgaan met regels en een bijdrage leveren aan een sportief verloop en aan de veiligheid van zichzelf en anderen. Eenvoudige regeltaken uitvoeren om samen bewegingssituaties op gang te kunnen brengen en houden. In bewegingssituaties kunnen omgaan met elementen als lukken en mislukken en winst en verlies. Verschillen in prestatieniveau, motieven, interesses, culturele achtergronden en **geslacht** hanteren binnen bewegingssituaties. Oriënteren op de eigen sportloopbaan en eigen voorkeuren aangeven ten aanzien van bewegen en sport. Kritisch reflecteren op opgedane ervaringen in relatie tot eigen wensen, motieven en mogelijkheden.(GRONDSLAG: Artikel 7, Eindexamenbesluit VO)

Wet educatie en beroepsonderwijs (1995)

Regeling gegevensverstrekking persoonsgebonden nummer BVE (2009)

- Bijlage bij artikel (specificatie persoonsgegevens mannelijk, vrouwelijk, onbekend), Bijlage - specificatie persoonsgegevens (**geslacht**) (GRONDSLAG: Artikelen 1.4.1, zevende lid, 1.4a.1, negende lid, 2.3.6a, derde lid, en 2.5.5a, derde lid, Wet educatie en beroepsonderwijs)

1.2 Lichamelijkheid

1.2.1 Voortplanting

Embryowet (2002)

- Artikel 26 lid 1 – Het is verboden handelingen met geslachtscellen of embryo's te verrichten met het oogmerk het **geslacht** van een toekomstig kind te kunnen kiezen.

Wet op bijzondere medische verrichtingen(1997)

Regeling preïmplantatie genetische diagnostiek (2009)

- Bijlage 2 - Additionele selectie op geslacht: Additionele selectie op **geslacht** is niet toelaatbaar. Hiervoor geldt overigens de verbodsbepaling uit de Embryowet. (GRONDSLAG: Artikelen 5 en 6, tweede lid, Wet op bijzondere medische verrichtingen)

1.2.2 Zwangerschap

Zorgverzekeringswet (2005)

Besluit zorgverzekering (2005)

Regeling zorgverzekering (2005)

- Bijlage 2. horende bij artikel 2.5, tweede en derde lid, van de Regeling zorgverzekering Parathyroid hormoon Voorwaarde: uitsluitend voor een periode van maximaal vierentwintig maanden voor een verzekerde **vrouw** met ernstige postmenopauzale osteoporose die: a. ondanks behandeling met bisfosfonaten, raloxifeen, bazedoxifen of strontiumranelaat na twee wervelfracturen opnieuw één of meer fracturen heeft gekregen, of b. bisfosfonaten, raloxifeen, bazedoxifen en strontiumranelaat niet kan gebruiken (GRONDSLAG: Artikelen 32, vierde lid, 35, vierde lid, 38, tweede lid, 39, vierde lid, 40, vijfde, tiende en elfde lid, 43, derde lid, 45, derde en vierde lid, 47, 52, 53, 69, tweede en zevende lid, 70, tiende lid, 75, derde en vierde lid, 87, derde en zesde lid, 88, vierde lid, 89, zesde lid en 118, eerste lid, Zorgverzekeringswet, Artikelen 2.4, tweede lid, 2.8, eerste, tweede en vijfde lid, 2.9, 2.14, tweede lid, 3.1, derde lid, 3.4, derde lid, 3.7, derde lid, 3.10, tweede lid, 3.13, 3.14, 3.15, eerste en tweede lid, 3.16, eerste lid, 3.19, tweede lid, en 3.22, tweede lid, Besluit zorgverzekering)

Wet op bijzondere medische verrichtingen (1997)

Planningsbesluit in-vitrofertilisatie (1998)

- Bijlage: onderdeel 2 2. Voorschriften waaraan centra die in-vitrofertilisatie toepassen, dienen te voldoen (waar moeten de mannelijke en vrouwelijke partners aan voldoen) (GRONDSLAG: Artikel 5, Wet op bijzondere medische verrichtingen)

Regeling preïmplantatie genetische diagnostiek (2009)

- Bijlage 2: Voorschriften waaraan bij het uitvoeren van PGD moet worden voldaan bij het beoordelen of een aanvraag voor PGD door wensouders inderdaad in aanmerking komt, wordt tevens gekeken naar de aanvullende medische criteria. Zo kan bijvoorbeeld juist de

genetische aandoening waarnaar gezocht wordt, maar ook de leeftijd van de **vrouw,** het tekortschieten van de ovariële reserve (waardoor te weinig eicellen beschikbaar komen) of ernstig overgewicht een contra-indicatie voor IVF, en dus ook voor PGD zijn. (….) Bijlage 2 Voorschriften waaraan bij het uitvoeren van PGD moet worden voldaan, aanvullende kaders: Hla-typering ten behoeve van donorschap voor een **broer** of **zus**: HLA-typering uitsluitend ten behoeve van een ander is niet geoorloofd, aangezien het 'nieuwe' kind dan alleen ter wereld komt ten behoeve van het andere kind. Aanvullende HLA-typering is toelaatbaar als het gaat om een volgend kind dat zelf ook risico loopt op een ernstige genetische aandoening, wat voorkomen kan worden door toepassing van PGD. In dat geval kan eventueel toepassing plaatsvinden van transplantatie met stamcellen uit navelstrengbloed van het nieuwe kind bij het zieke **broertje** of **zusje**. Overigens zijn voor het testen op twee condities (dus testen op de ziekte, èn testen op HLA) steeds ook twee cellen van het (acht- à tiencellige) embryo nodig. De kans is zeer klein dat na deze procedure nog een embryo over is dat a) geschikt is om terug te plaatsen, b) vrij is van de ziekte en c) het correcte HLA type heeft. Vandaar ook dat de kans op slagen van deze procedure (zeer) klein is. Met deze nadere juridische inkadering van PGD moge duidelijk zijn dat voor de toekomst toepassing van PGD uitgesloten blijft voor niet-medische redenen, zoals bijvoorbeeld uiterlijke kenmerken of handicaps. Met deze nadere juridische inkadering van PGD moge duidelijk zijn dat voor de toekomst toepassing van PGD uitgesloten blijft voor niet-medische redenen, zoals bijvoorbeeld uiterlijke kenmerken of handicaps. (GRONDSLAG: Artikelen 5 en 6, tweede lid, Wet op bijzondere medische verrichtingen)

Binnenvaartwet (2007)_

Binnenvaartbesluit (2009)

Binnenvaartregeling (2009)

- Bijlage 11.1 als bedoeld in artikel 11.1 (overtredingen: een hoogzwangere vrouw deel uit laten maken van de minimumbemanning)(GRONDSLAG: Artikelen 1, eerste lid, 2, 6, tweede, derde en vijfde lid, 8, eerste en tweede lid, 9, tweede lid, 13, eerste lid, 14 eerste en tweede lid, 19, eerste lid, 21, tweede lid, 22, eerste en vierde lid, 24, derde lid, 29, tweede lid, onderdeel c, 31, eerste lid, 32, eerste en tweede lid, 33, eerste lid, 40, tweede lid, 43, eerste lid, en 48, vierde lid, Binnenvaartwet, Artikel 33, eerste en tweede lid, Algemene wet erkenning EG-beroepskwalificaties, Artikelen 2, tweede lid, onderdeel c, 3, eerste lid, 5, 7, onderdeel c, onder 3°, 11, eerste en tweede lid, 12, tweede lid, onderdeel e, 17, tweede en derde lid, 18, eerste lid, 19, 20, eerste en vijfde lid, onderdeel b, 23, derde lid, 24, 25, tweede lid, 26, zesde lid, 29, eerste en tweede lid, 30, tweede lid, 31, 32 en 33, eerste lid, Binnenvaartbesluit)

1.2.3 Ziekte

Wet publieke gezondheid (2008)

- Artikel 24 lid 1 sub a en lid 3 – De melding, bedoeld in de artikelen 21, eerste lid, en 22, bevat de volgende gegevens: a. de naam, het adres, het geslacht, de geboortedatum, het burgerservicenummer en de verblijfplaats van de betrokken persoon.
- Artikel 24 lid 3 - De melding, bedoeld in artikel 21, derde lid, bevat de volgende gegevens: de infectieziekte, het geslacht, de geboortedatum en de nationaliteit van de betrokken personen.

- artikel 28 lid 3 sub b – De gemeentelijke gezondheidsdienst verstrekt bij een melding als bedoeld in de artikelen 21, eerste lid, en 22 de volgende gegevens: b. het geslacht, de geboortemaand en het geboortejaar van de betrokken persoon, alsmede de eerste drie cijfers van de postcode van diens adres.
- Artikel 28 lid 5 - De gemeentelijke gezondheidsdienst verstrekt bij een melding als bedoeld in artikel 21, derde lid, de volgende gegevens: de infectieziekte, het geslacht, de geboortedatum en de nationaliteit van de betrokken personen, alsmede de woonplaats van de arts die de melding heeft gedaan.
- artikel 53 lid 3 sub b - In de situatie, bedoeld in het eerste en tweede lid, draagt de gezagvoerder van het schip of luchtvaartuig ervoor zorg dat: b. op verzoek van de burgemeester dan wel de voorzitter van de veiligheidsregio een overzicht wordt gegeven van de volgende gegevens van de passagiers, voor zover deze gegevens bekend zijn bij de gezagvoerder: naam, adres, **geslacht**, leeftijd en bestemming.

Regeling publieke gezondheid (2008)

- Bijlage ex artikel 8 van de regeling publieke gezondheid, programma van eisen sanitaire controle van schepen - WHO-norm 5.2.2 Er wordt een gestructureerd, leesbaar en actueel logboek bijgehouden en dit is te raadplegen en te gebruiken in de behandelruimten. In het logboek wordt bijgehouden welke ziekte bij wie (passagiers/bemanning) is geconstateerd en behandeld en welke medicatie is verstrekt. Registraties in het logboek bevatten minimaal: 1. datum eerste bezoek aan de medische dienst/afdeling, naam, leeftijd, **geslacht** van de patiënt. (GRONDSLAG: Artikelen 22, vierde lid, 24, vijfde lid, 25, zesde en zevende lid, 26, tweede lid, 48, 57, derde en vierde lid, 58, eerste en derde lid en 63, derde lid, Wet publieke gezondheid)

Zorgverzekeringswet (2005)

Besluit zorgverzekering (2005)

- Artikel 1 sub o – In dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder: o. leeftijd en **geslacht**: vereveningscriteria op grond waarvan verzekerden worden ingedeeld op grond van hun leeftijd, hun **geslacht** of hun leeftijd en **geslacht**.
- Artikel 3.4 lid 1 – Het Zorginstituut verdeelt het macro-deelbedrag variabele kosten van medisch-specialistische zorg over de zorgverzekeraars aan de hand van de verzekerdenaantallen per zorgverzekeraar, verdeeld naar leeftijd en **geslacht**, FKG's, DKG's, aard van het inkomen, SES, meerjarig hoge kosten en regio.
- Artikel 3.6 lid 1 – Het Zorginstituut verdeelt het macro-deelbedrag kosten van geneeskundige geestelijke gezondheidszorg over de zorgverzekeraars aan de hand van de verzekerdenaantallen per zorgverzekeraar, verdeeld naar leeftijd en **geslacht**, FKG's psychische aandoeningen, aard van het inkomen, SES, éénpersoonsadres, GGZ-regio, en kosten van geneeskundige geestelijke gezondheidszorg boven de lage drempel.
- Artikel 3.7 lid 1 – Het Zorginstituut verdeelt het macro-deelbedrag kosten van overige prestaties over de zorgverzekeraars aan de hand van de verzekerdenaantallen per zorgverzekeraar, verdeeld naar leeftijd en **geslacht**, FKG's, DKG's, aard van het inkomen, SES, meerjarig hoge kosten en regio. (GRONDSLAG: Artikelen 11, derde en vierde lid, 19, 21, 32, tweede en derde lid, 34, derde lid, en 89, zevende lid, Zorgverzekeringswet)

Regeling risicoverevening 2013 (2012)

- Artikel 8 lid 2 - Het Zorginstituut gaat voor de bepaling van de geraamde opbrengst per verzekerde, bedoeld in het eerste lid, voor verzekerden van achttien jaar of ouder die zowel onder het criterium 'Geen FKG', als onder de criteria 'DKG 0' en 'Geen MHK' vallen, uit van verzekerdenaantallen onderverdeeld in klassen naar leeftijd en **geslacht,** aard van het inkomen, en regio en de in bijlage 4 genoemde gewichten. Hierbij wordt de in de bijlage 4 aangegeven klassenindeling van de criteria aangehouden.
- Artikel 11 lid 3 sub a – 3) De gerealiseerde aantallen verzekerden per klasse van ieder criterium worden voor de hiernavolgende criteria aan de hand van realisatiecijfers over de volgende jaren berekend: a. leeftijd en geslacht: 2013;Bijlage 1., behorende bij artikelen 5 en 10, eerste lid - De bijlage betreft kosten van zorg behorende tot de clusters 'variabele kosten van medisch-specialistische zorg' en 'overige prestaties'. De in deze bijlage genoemde gewichten zijn bedoeld voor de ex ante berekening van het normatieve bedrag ten behoeve van een zorgverzekeraar (art. 5) en vormen de basis voor de herberekening van de gewichten ten behoeve van de ex post berekening van het normatieve bedrag ten behoeve van een zorgverzekeraar (art. 10, eerste lid). Tabel 1.1: Gewichten voor het criterium leeftijd en **geslacht** (in euro's per verzekerde)
- Bijlage 2. , behorende bij artikel 5 en, wat betreft tabel 2.1, bij artikel 10, tweede lid - De bijlage betreft de kosten van zorg behorende tot de clusters 'geneeskundige geestelijke gezondheidszorg' voor verzekerden jonger dan achttien jaar en 'geneeskundige geestelijke gezondheidszorg' voor verzekerden van achttien jaar en ouder. De in deze bijlage genoemde gewichten zijn bedoeld voor de ex ante berekening van het normatieve bedrag ten behoeve van een zorgverzekeraar en vormen wat betreft tabel 2.1 de basis voor de herberekening van de gewichten ten behoeve van de ex post berekening van de kosten van geneeskundige geestelijke gezondheidszorg voor verzekerden jonger dan achttien jaar (art. 10, tweede lid). De gewichten bevatten geen correctie voor hogekostencompensatie. Tabel 2.2: Gewichten voor het criterium leeftijd en **geslacht** (in euro's per verzekerde).
- Bijlage 3. , behorende bij artikel 10, tweede lid - De bijlage betreft kosten van zorg behorend tot de cluster 'geneeskundige geestelijke gezondheidszorg' voor verzekerden van achttien jaar en ouder. De in deze bijlage genoemde gewichten vormen de basis voor de herberekening van de gewichten ten behoeve van de ex post berekening van het normatieve bedrag ten behoeve van een zorgverzekeraar (art. 10, tweede lid). De gewichten bevatten een correctie voor hogekostencompensatie. Tabel 3.1: Gewichten voor het criterium leeftijd en **geslacht** (in euro's per verzekerde).
- Bijlage 4. , behorende bij artikelen 7, tweede lid, en 20, tweede lid - De bijlage betreft het eigen risico. De in deze bijlage genoemde gewichten zijn bedoeld voor de berekening van de specifiek voor de zorgverzekeraar geraamde opbrengst van het verplicht eigen risico. Tabel 4.1: Gewichten voor het criterium leeftijd en **geslacht** (in euro's per verzekerde) (GRONDSLAG: Artikel 32, vierde lid, Zorgverzekeringswet, Artikelen 1, onderdelen i, j, k, x, en aa, 3.1, derde lid, 3.2, eerste en tweede lid,3.4, derde lid, 3.5, tweede lid, 3.6, derde lid, 3.7, derde lid, 3.8, 3.10, tweede lid,3.11, vijfde en zesde lid, 3.13, 3.14, 3.15, eerste en tweede lid, 3.16, eerste lid,3.17, tweede lid, 3.19, tweede lid en 3.22, tweede lid, Besluit zorgverzekering)

Algemene wet bijzondere ziektekosten (1967)

Regeling persoonsgegevens zorgverzekeraars AWBZ (2011)

- Artikel 3 sub b - De zorgverzekeraar beschikt ten behoeve van de in het vorige artikel aangegeven doelen over de volgende gegevens van de verzekerde: b. inschrijving- of verzekerdennummer, burgerservicenummer, **geslacht** en geboortedatum. (GRONDSLAG: Artikelen 53, zesde lid, en 54, vierde lid, Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten)

Wet werk en bijstand (2003)

Besluit SUWI (2001)

- Artikel 5.1 lid 1 sub e – In de polisadministratie worden van de werknemer of de persoon die vrijwillig verzekerd is voor de ZW, de Wet WIA, de WW en de WAO de volgende gegevens verwerkt: e. persoonsgegevens: namen, burgerservicenummer, het administratienummer, bedoeld in artikel 4.9 van de Wet basisregistratie personen (A-nummer), geboortedatum, overlijdensdatum, **geslacht**, burgerlijke staat, leefvorm, nationaliteit, verblijfstitel, datum vertrek uit Nederland, indicatie curatelestelling en indicatie voor informatiebeveiliging;
- Artikel 5.12 lid 1 sub a – Het UWV is bevoegd op verzoek uit de onder zijn verantwoordelijkheid gevoerde administraties aan derden als bedoeld in artikel 73a, tweede lid, en in artikel 73, eerste lid, van de Wet SUWI, de volgende van de Belastingdienst afkomstige gegevens te verstrekken: a. persoonsgegevens van de werknemer: adresgegevens, namen, burgerservicenummer, geboortedatum en **geslacht**
- Artikel 5.14 lid 1 sub a en b – UWV verstrekt aan financiële ondernemingen, bedoeld in artikel 73, derde lid, onderdeel b, van de Wet SUWI, met inachtneming van het derde lid, kosteloos de volgende gegevens die het UWV verwerkt in de onder zijn verantwoordelijkheid gevoerde administraties, die mede afkomstig zijn van de Belastingdienst, die noodzakelijk zijn voor het vervaardigen van de statistieken ten behoeve van de uitvoering van overeenkomsten als bedoeld in artikel 73, derde lid, onderdeel b, van de Wet SUWI: a. per persoon, die in een kalenderjaar een nieuwe uitkering Wet WIA heeft ontvangen, een lopende uitkering ontvangt dan wel van wie de WIA-uitkering is beëindigd of afgewezen: **geslacht**, leeftijd, sector als bedoeld in artikel 95 van de Wfsv, bedrag grondslag of dagloon, ingangsdatum (vervolg)uitkering, uitkeringspercentage Wet WIA, code verzekerd Wet WIA (soort dienstverband), benutting van de verdiencapaciteit, soort recht Wet WIA (WIA-klasse, en WGA of IVA), datum eerste ziektedag, werkgever eigenrisicodrager of publiek verzekerd, datum einde uitkering en reden beëindiging, jaar-maand afhandeling claimbeoordeling; b. per werknemer naar kalenderjaar: loonaangiftetijdvak, **geslacht**, leeftijd, sector als bedoeld in artikel 95 van de Wfsv, code bepaald/onbepaald, code oproepkracht, code uitzendkracht, SV-jaarloon, werkgever eigenrisicodrager of publiek verzekerd.
- Bijlage I: Overzicht polisadministratie: gegevensset, doelen en herkomst (**geslacht** is één van de genoemde gegevens') (GRONDSLAG: Artikelen 5, zesde lid, 30a, tiende lid, 30b, eerste lid, onderdeel d, 62, vierde lid, 73, vijfde lid, en 73a, Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen, Artikelen 34, vierde lid, 48, vierde lid, en 64, eerste lid, Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, Artikelen 34, vierde lid, 48, vierde lid, en 64, eerste lid, Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen, Artikelen 7, vijfde lid, en 67, vierde lid, Wet werk en bijstand)

Regeling SUWI (2002)

- Bijlage II. , bedoeld in artikel 6.1 van de Regeling SUWI eenmalige gegevensuitvraag – [geslacht is één van de gegevens] (GRONDSLAG: Artikelen 2, tweede lid, 3, tweede lid, 31, vierde lid, 45, derde lid, 46, eerste, tweede lid, 49, vijfde lid en 77, Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen, Artikelen 127 en 128, Invoeringswet Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen, Artikel XV, Wet verbetering poortwachter, Artikelen 4.13, eerste lid, 4.19, eerste lid en 5.25, tweede en vijfde lid, Besluit SUWI, Artikelen 119 en 120, Wet financiering sociale verzekeringen)

Regeling statistiek WWB, IOAW en IOAZ 2013(2012)

- Bijlage 1: Overzicht kenmerken statistiek uitkeringen gemeenten
- Bijlage 2: Overzicht kenmerken statistiek re-integratievoorzieningen gemeenten
- Bijlage 3: overzicht kenmerken statistiek vorderingen, boeten en sancties gemeenten. (GRONDSLAG: Artikel 77, Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen, Artikel 78, derde lid, Wet werk en bijstand, Artikel 55, tweede lid, Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, Artikel 55, tweede lid, Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen, Artikel 5, derde lid, Wet participatiebudget)

Wet maatschappelijke ondersteuning (2006)

Regeling maatschappelijke ondersteuning (2007)

- Artikel 4 lid 1 sub a – 1) Een instelling waaraan financiële middelen worden verstrekt ten behoeve van maatschappelijke opvang of vrouwenopvang door een gemeente waaraan een uitkering wordt verstrekt op het terrein van maatschappelijke opvang of vrouwenopvang op grond van het eerste of tweede lid van artikel 20 van de wet, registreert de volgende categorieën gegevens: a. demografische gegevens van de cliënt waaronder verstaan worden gegevens betreffende: 1°. het **geslacht**
- Artikel 6 lid 1 sub a - Een instelling waaraan financiële middelen worden verstrekt ten behoeve van verslavingsbeleid door een gemeente waaraan een uitkering wordt verstrekt op het terrein van het verslavingsbeleid op grond van het eerste lid van artikel 20 van de wet, registreert de volgende categorieën gegevens: a. demografische gegevens van de cliënt waaronder verstaan worden gegevens betreffende: 1e. het **geslacht**. (GRONDSLAG: Artikelen 9, eerste lid, onder b, en 20, vierde lid, Wet maatschappelijke ondersteuning, Artikel 17, vijfde lid, Financiële-verhoudingswet)

Arbeidsomstandighedenwet (1991)

Arbeidsomstandighedenbesluit (1997)

- Artikel 2.42b sub a - Op doelmatige plaatsen is een register aanwezig waarin van degenen die werkzaamheden verrichten in de winningsindustrie in dagbouw, de ondergrondse winningsindustrie en de winningsindustrie met behulp van boringen zijn vermeld: a. naam, voornamen, **geslacht.**
- Artikel 3.21 - Voor werknemers die gedurende de tijdsruimte, gelegen tussen het einde en het begin van de dagelijkse arbeidstijd, plegen te verblijven in het bedrijf of de inrichting waar zij werkzaam zijn, is een nachtverblijf beschikbaar. Een nachtverblijf is adequaat

ingericht en is uitsluitend bestemd voor personen van gelijk **geslacht.** (GRONDSLAG: Artikel 8, Winkeltijdenwet, Arbeidsomstandighedenwet)

Arbeidsomstandighedenregeling (1997)

- Artikel 1.11 lid 2 sub b – De mededeling van een beroepsziekte, bedoeld in artikel 9, derde lid, van de wet omvat ten minste de volgende, niet tot een individuele natuurlijke persoon herleidbare, gegevens: b. het **geslacht** en het geboortejaar van de werknemer. (GRONDSLAG: Arbeidsomstandighedenwet, Artikelen 1.5h, 3.5h, eerste en derde lid, 4.16, eerste lid, 5.12, 7.29, negende en tiende lid en 8.4, tweede lid, Arbeidsomstandighedenbesluit)

Wijziging Arbeidsomstandighedenregeling (1999)

- Bijlage 1. behorend bij artikel 1.10, Gegevens ten behoeve van de schriftelijke mededeling van een ongeval, bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de Arbeidsomstandighedenwet 1998 – [o.a. **geslacht**](GRONDSLAG: Artikelen 16, tweede lid, onder b, 30, eerste lid, en 31, tweede lid, Arbeidsomstandighedenwet, Artikelen 1.5a, tweede lid, 1.5e, 1.5f, tweede lid, 1.5h, 2.1, 3.5h, eerste en derde lid, 4.47, derde lid, en 7.29, negende lid, Arbeidsomstandighedenbesluit).

Aanwijzingsbeschikking Nederlands Centrum voor Beroepsziekten (1999)

- Artikel 2 sub a - Het Nederlands Centrum voor Beroepsziekten: a. rangschikt de mededelingen van de arbodiensten naar: diagnose (naar Classificaties voor Arbo en SV-Classificatie van klachten, ziekten en oorzaken voor bedrijfs- en verzekeringsartsen, Voorlichtingscentrum Sociale Verzekering, in opdracht van het Tica, 1997, afgekort CAS); **geslacht**. (GRONDSLAG: Artikel 9, derde lid, Arbeidsomstandighedenwet)

Wet luchtvaart (1992)

Besluit bewijzen van bevoegdheid voor de luchtvaart (1999)

Regeling geneeskundige instanties, geneeskundigen en medische verklaringen voor de luchtvaart (1999)

- Bijlage 3. bij de Regeling geneeskundige instanties, geneeskundigen en medische verklaringen voor de luchtvaart - PULMONALE MAXIMALE UITADEMINGSSTROOMSNELHEID Indien vereist of op indicatie, dient de effectieve waarde verkregen in L/min te worden vermeld, alsmede of dat normaal is of niet voor lengte, leeftijd, **geslacht** en ras. (Artikel 1.5, Wet luchtvaart, Artikelen 30, 31, 32, 33, 34, 35, Besluit bewijzen van bevoegdheid voor de luchtvaart)

Spoorwegwet (2003)

Besluit spoorwegpersoneel 2011 (2011)

Regeling spoorwegpersoneel 2011 (2011)

- Bijlage 2: , behorende bij artikel 2, tweede lid, van de Regeling spoorwegpersoneel 2011 – [gezondheidsrisico's, **geslacht** kan een risicofactor zijn]. (GRONDSLAG: Artikelen 9, 10 en

12, Besluit spoorwegpersoneel 2011, Artikel 33, eerste lid, Algemene wet erkenning EG-beroepskwalificaties)

Kernenergiewet (1963)

Besluit stralingsbescherming (2001)

Regeling stralingsbescherming werknemers 2014 (2013)

- Artikel 6 lid 4 - Ten behoeve van de dosisregistratie bevat het NDRIS gegevens over de identiteit van de dosismeterdrager, waartoe in ieder geval behoren de naam met voorletters, de geboortedatum, het **geslacht**, het burgerservicenummer van de dosismeterdrager, de dosisgegevens per periode en cumulatief alsmede de naam en het adres van de ondernemer. (GRONDSLAG: Artikelen 7, tweede en vierde lid, 7a, 8, tweede lid, 20, vierde lid, 84, tweede lid, 85, tweede lid, 87, zesde lid, 91, tweede en vijfde lid, 94, tweede en vierde lid, en 111, eerste lid, onderdeel b, en vierde lid, Besluit stralingsbescherming, Artikel 19, Besluit kerninstallaties, splijtstoffen en ertsen)

Wet medisch-wetenschappelijk onderzoek met mensen (1998)

Besluit wetenschappelijk onderzoek met geneesmiddelen (2005)

Regeling wetenschappelijk onderzoek met geneesmiddelen (2006)

- Artikel 6 lid 1 - Een melding van een vermoeden van een onverwachte ernstige bijwerking als bedoeld in *artikel 13p van de wet* bevat de volgende gegevens: – het aan het wetenschappelijk onderzoek met geneesmiddelen, waarin het vermoeden is gerezen van de onverwachte ernstige bijwerking, toegekende eudractnummer; – het nummer dat degene die het wetenschappelijk onderzoek verricht aan het desbetreffende onderzoeksprotocol heeft gegeven; – het nummer dat degene die het onderzoek verricht aan de onverwachte ernstige bijwerking heeft gegeven; – de naam en het adres van degene die de melding doet; – een omschrijving van het vermoeden van de onverwachte ernstige bijwerking van het geneesmiddel voor onderzoek; – het geneesmiddel voor onderzoek dat het vermoeden van de onverwachte ernstige bijwerking heeft veroorzaakt; – codenummer, leeftijd en **geslacht** van de proefpersoon, bij wie de onverwachte, ernstige bijwerking zich heeft voorgedaan; – een samenvatting van het verloop van de onverwachte, ernstige bijwerking en van de behandeling daarvan; – een beoordeling door de verrichter van de gevolgen van de gemelde onverwachte ernstige bijwerking voor de uitvoering van het wetenschappelijk onderzoek; – overige voor de beoordeling van de melding van een vermoeden van een onverwachte ernstige bijwerking relevante gegevens.(GRONDSLAG: Artikelen 13h, 13i, zesde lid, en 27a, Wet medisch-wetenschappelijk onderzoek met mensen, Artikelen 2 en 3, Besluit wetenschappelijk onderzoek met geneesmiddelen)

Wet marktordening gezondheidszorg (2006)

Besluit aanwijzing inzake uitbreiding DBC-segment met vrije tarieven (2007)

- Bijlage 1: Aandoeningen DBC-segment met vrije prijzen (o.a. incontinentie bij de vrouw) (GRONDSLAG: Artikel 7, Wet marktordening gezondheidszorg)

1.2.4 Sterven

1.2.5 Overig

Algemene douanewet (2008)

- Artikel 1:28 lid 4 - Lijfsvisitatie geschiedt op een besloten plaats door personen die, indien zij geen arts of verpleegkundige zijn, van hetzelfde **geslacht** zijn als de persoon die aan lijfsvisitatie wordt onderworpen

Algemeen douanebesluit (2008)

- Artikel 1:5 lid 4 - Apparatuur waarmee door kleding van personen wordt gekeken, mag op een niet besloten plaats worden gebruikt, mits de beelden op een besloten plaats worden geanalyseerd. De persoon die de beelden analyseert, hoeft niet van hetzelfde **geslacht** te zijn als dat van de persoon die aan lijfsvisitatie wordt onderworpen. (GRONDSLAG: Artikelen 1:4, 1:19, 1:25, 1:28, 1:30, 3:1, 4:1, 9:5, 10:10 en 12:1, Algemene douanewet)

Wetboek van strafvordering (1921)

- Artikel 56 lid 3 - De in het eerste en tweede lid bedoelde onderzoeken worden op een besloten plaats en voor zover mogelijk door personen van hetzelfde **geslacht** als de verdachte verricht.
- Artikel 195 lid 4 - De in het eerste tot en met derde lid bedoelde onderzoeken worden op een besloten plaats en, voor zover mogelijk, door personen van hetzelfde **geslacht** als de te onderzoeken persoon verricht.
- Artikel 195f lid 2 - Het DNA-onderzoek kan slechts gericht zijn op het vaststellen van het **geslacht**, het ras of andere bij algemene maatregel van bestuur aangewezen uiterlijk waarneembare persoonskenmerken.

Besluit opsporing terroristische misdrijven (2006)

- Artikel 5 lid 2 - Onderzoek aan kleding wordt zoveel mogelijk uitgevoerd door een opsporingsambtenaar die hetzelfde **geslacht** heeft als de persoon die aan het onderzoek wordt onderworpen. (GRONDSLAG: Artikelen 126za, vierde lid, 126zc, 126zh, eerste lid, 126zi, derde lid, 126zq, vierde lid, 126zs, vierde lid, en 126ee, Wetboek van Strafvordering.

Politiewet (2012)

Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke marechaussee en andere opsporingsambtenaren (1994)

- Artikel 20 lid 1 – Het onderzoek, bedoeld in artikel 7, derde lid, van de Politiewet 2012, geschiedt door het oppervlakkig aftasten van de kleding en wordt zoveel mogelijk uitgevoerd door een ambtenaar van hetzelfde **geslacht** als degene die aan het onderzoek wordt onderworpen.
- Artikel 20 lid 2 - Het onderzoek, bedoeld in artikel 7, vierde lid, van de Politiewet 2012 wordt uitgevoerd door een ambtenaar van hetzelfde **geslacht** als degene die aan het onderzoek wordt onderworpen.

- Artikel 28 lid 3 – Het onderzoek, bedoeld in het eerste lid, wordt zoveel mogelijk uitgevoerd door een ambtenaar van hetzelfde **geslacht** als degene die aan het onderzoek wordt onderworpen. (GRONDSLAG: Artikelen 7, zevende lid, en 9, Politiewet 2012 Artikel 6, vijfde lid, Wet op de bijzondere opsporingsdiensten)

Regeling aanstellingseisen politie 2002 (2002)

- Bijlage 3. behorende bij artikel 4, derde lid, van de Regeling aanstellingseisen politie 2002 - Het fysiek motorisch onderzoek: De kandidaat die solliciteert naar een executieve functie bij de Nederlandse politie, wordt onderworpen aan een geschiktheidonderzoek. Van dit geschiktheidonderzoek maakt deel uit het fysiek motorisch onderzoek. Met het fysiek motorisch onderzoek (FMO) wordt beoogd te beoordelen of de politieambtenaar voldoende competent is zijn/haar fysieke taken, waarmee deze in het dagelijkse werk kan worden geconfronteerd, naar behoren te kunnen uitvoeren. Om deze beoordeling te kunnen maken, dient de kandidaat de fysieke-vaardigheidstoets, zoals bedoeld in artikel 4 lid 1, van de regeling, met goed gevolg te volbrengen. De eisen zijn gerelateerd aan de leeftijd en het **geslacht** van de kandidaat. In de onderstaande tabel zijn de tijden die minimaal dienen te worden gehaald weergegeven.
- Bijlage 5. behorende bij artikel 9, eerste lid, van de Regeling aanstellingseisen politie 2002 - Hoger politiepersoneel: Hoger politiepersoneel heeft in het algemeen fysiek gesproken bij aanvang dezelfde taak. Aangezien hoger personeel stages tijdens opleiding verricht en later executieve diensten verricht om vaardigheden op peil te houden zijn dezelfde eisen van kracht. Functie-eisen: Klauteren en klimmen, Energetische belasting, Fysieke piekbelasting houdings- &bewegingsapparaat, Scherp zien op afstand, Kleuren zien en onderscheiden, Horen, Verhoogde waakzaamheid en oordeelsvermogen. Ten aanzien van de energetische belastbaarheid is voor het executieve politiepersoneel de Fysieke Vaardigheids Toets (FVT) maatgevend. De ergometrie dient om relevante cardiovasculaire pathologie uit te sluiten en de bepaalde VO2max dient bij het behalen van de Fysieke Vaardigheids Toets als bevestiging. In de uitzonderlijke situatie dat de keuring plaatsvindt zonder voorafgaande Fysieke Vaardigheids Toets of bij het niet gehaald hebben van de minimumnorm tijdens de selectie, geldt de minimale norm voor de VO2max. Deze norm is voor leeftijd en **geslacht** minus 10% in de bijlage gecorrigeerd. (GRONDSLAG: Artikel 7, eerste lid, onderdelen b, c en d, Besluit algemene rechtspositie politie, Artikel 4, eerste lid, onderdelen b, c en d, Besluit rechtspositie vrijwillige politie)

Ambtenarenwet (1929)

Reglement Dienst Buitenlandse Zaken (1986)

Dienst Buitenlandse Zaken Voorzieningenstelsel 2007 (2007)

- Bijlage C, punt 1 - *De in artikel 10, eerste lid, en artikel 11, tweede lid, onder a, bedoelde elementen van de CBS-bestedingsindex zijn ingaande 1 januari 2014: … [kleding en schoenen op basis van geslacht](GRONDSLAG: Artikelen 13, 36, 41d, 53, 63 en 76, Reglement Dienst Buitenlandse Zaken)*

Luchtvaartwet (1958)

Besluit beveiliging burgerluchtvaart (2002)

- Artikel 6 lid 2 - Fouillering wordt uitgevoerd door één of meer beveiligingsmedewerkers van hetzelfde **geslacht** als de passagier, tenzij de passagier uitdrukkelijk heeft ingestemd met

fouillering door een beveiligingsmedewerker van het andere **geslacht**. (GRONDSLAG: Artikelen 37ac, eerste lid, en 37e, tweede lid, onder d, Luchtvaartwet)

Wet op de orgaandonatie(1996)

Besluit donorregister (1998)

- Bijlage bij het besluit donorregister – *persoonsgegevens van degene die het formulier invult*, o.a. geslacht (GRONDSLAG: Artikel 10, vierde lid, Wet op de orgaandonatie).

Besluit hersendoodprotocol (1997)

- Tabel 4 Formulier vaststelling hersendood – een van de gegevens die opgeschreven moet worden is het **geslacht** van degene die hersendood is.

1.3 Familierelaties

1.3.1 Afstammingsrecht

Burgerlijk Wetboek, Boek 1 – Personen- en familierecht

- Artikel 1:28c lid 2 - De wijziging van de vermelding van het geslacht laat de op het in het eerste lid genoemde tijdstip bestaande familierechtelijke betrekkingen en de daaruit voortvloeiende op dit boek gegronde rechten, bevoegdheden en verplichtingen onverlet.
- Artikel 1:28c lid 3 - Indien de betrokkene na de wijziging van de vermelding van het geslacht een kind baart, wordt voor de toepassing van titel 11 en hetgeen daaruit voortvloeit uitgegaan van het geslacht dat deze voor de wijziging had. In geval van adoptie van een kind op verzoek van degene die dit na de wijziging van de vermelding van het geslacht heeft verwekt of heeft ingestemd met een daad die de verwekking van het kind met eigen zaad tot gevolg heeft gehad, en het kind is of wordt geboren binnen de relatie van de adoptant en de ouder, is de maatstaf van het vierde lid van artikel 227 van toepassing.
- 1:228 lid 3 - De voorwaarde, bedoeld in het eerste lid, onder f, geldt niet indien het kind wordt geboren binnen de relatie van de moeder met een levensgezel van gelijk geslacht.

Besluit burgerlijke stand 1994 (1994)

- Artikel 18 lid 5 – Het **geslacht** wordt aangegeven door de tekst “F (**vrouwelijk**)” en “M (**mannelijk**)”.
- Artikel 27 lid 1 sub – De in verband met de aangifte van de geboorte over te leggen verklaring van een arts of een verloskundige vermeldt: c. het **geslacht** van het kind;
- Artikel 43 lid 1 sub e – De akte van geboorte vermeldt in het eerste gedeelte achtereenvolgens: e. het **geslacht** van het kind;
- Artikel 45 lid 1 – De in artikel 19d, eerste lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek bedoelde akte van geboorte vermeldt in het eerste gedeelte dat het **geslacht** van het kind niet is kunnen worden vastgesteld.
- Artikel 49 lid 1 sub a - De door een ambtenaar van de burgerlijke stand opgemaakte akte van erkenning vermeldt: a. de geslachtsnaam, de voornamen, het **geslacht**, alsmede, voor zover deze bekend zijn, de plaats en de dag van geboorte van het kind;

- Artikel 87 lid 1 – De huwelijksakte vermeldt in het eerste gedeelte achtereenvolgens: a. de geslachtsnaam van de echtgenoten vóór het sluiten van het huwelijk, alsmede hun voornamen, onder aanduiding van hun **geslacht**
- Artikel 57a lid 1 sub a – De akte van registratie van een partnerschap vermeldt in het eerste gedeelte achtereenvolgens: a. de geslachtsnaam van de geregistreerde partners vóór het aangaan van het geregistreerde partnerschap, alsmede hun voornamen, onder aanduiding van hun **geslacht**.
- Artikel 57c lid 1 sub a – De akte van omzetting van een registratie van een partnerschap in een huwelijk vermeldt in het eerste gedeelte achtereenvolgens: a. de geslachtsnamen van de echtgenoten voor de omzetting van de registratie van een partnerschap in een huwelijk, alsmede hun voornamen, onder aanduiding van hun **geslacht**.
- Artikel 60a lid 1 sub a – De akte van inschrijving van een verklaring tot beëindiging met wederzijds goedvinden van een geregistreerd partnerschap en van de rechterlijke uitspraak van een ontbinding van een geregistreerd partnerschap als bedoeld in artikel 80c, onder c en d, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek tussen geregistreerde partners wier partnerschap niet in de Nederlandse registers van de burgerlijke stand is ingeschreven, vermeldt: a. de geslachtsnaam en de voornamen van de geregistreerde partners onder aanduiding van hun **geslacht**, alsmede het land, de plaats en de dag waarop het geregistreerd partnerschap is aangegaan.
- Artikel 61 lid 1 sub c - De akte van overlijden vermeldt in het eerste gedeelte achtereenvolgens: c. het **geslacht** van de overledene.
- Artikel 62 lid 1 sub c – Indien een lijk is gevonden en de plaats of de dag van overlijden niet met voldoende nauwkeurigheid kan worden vastgesteld, vermeldt de akte in het eerste gedeelte achtereenvolgens: c. het **geslacht** van de overledene.

Besluit bijzondere akten van de burgerlijke stand (1997)

- Artikel 6 lid 5 - Het **geslacht** wordt aangegeven door de tekst <F (**vrouwelijk**)> en <M (**mannelijk**)>.
- Artikel 9 lid 1 –De voorlopige akte van geboorte vermeldt in het eerste gedeelte achtereenvolgens: a. de geslachtsnaam van het kind; b. de voornamen van het kind; c. de dag, het uur en de minuut van geboorte; d. de plaats van geboorte; e. het **geslacht** van het kind.
- Artikel 11 lid 1 - De voorlopige akte van overlijden vermeldt in het eerste gedeelte achtereenvolgens: a. de geslachtsnaam en de voornamen van de overledene; b. de plaats en de dag van geboorte van de overledene; c. het **geslacht** van de overledene; d. de woonplaats of de gewone verblijfplaats van de overledene; e. de dag, het uur en de minuut van overlijden; f. de plaats van overlijden; g. de geslachtsnaam en de voornamen van de persoon met wie de overledene ten tijde van het overlijden gehuwd was.
- Artikel 11 lid 4 - Indien een lijk is gevonden en de plaats of de dag van overlijden niet met voldoende nauwkeurigheid kan worden vastgesteld, vermeldt de akte in het eerste gedeelte achtereenvolgens: a. de geslachtsnaam en de voornamen van de overledene; b. de plaats en de dag van geboorte van de overledene; c. het **geslacht** van de overledene; d. de woonplaats of de gewone verblijfplaats van de overledene; e. de plaats, de dag en het uur waarop het lijk is gevonden; f. de geslachtsnaam en de voornamen van de persoon met wie de overledene ten tijde van het overlijden gehuwd was of door een geregistreerd partnerschap verbonden was. (GRONDSLAG: Artikel 19j, tweede lid, Burgerlijk Wetboek Boek 1)

Regeling formulieren voor verklaring arts/verloskundige bij aangifte geboorte (1995)

- Bijlage 1: Verklaring van geboorte ex artikel 19e, achtste lid, Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, op te maken door een arts of een verloskundige – [**geslacht** van het kind moet ingevuld worden] (GRONDSLAG: Artikel 27, derde lid, Besluit burgerlijke stand 1994)

AMvB's en regelingen grondslag niet vermeld

Besluit buitengewone registers van de burgerlijke stand (1942)

- Artikel 10 lid 1 sub b - De akte van geboorte zal vermelden: b. het **geslacht** van het kind en de voornamen, welke aan hetzelve zijn gegeven. (grondslag niet vermeld)

1.3.2 Huwelijk

Burgerlijk Wetboek, Boek 1 – Personen- en familierecht

- Artikel 1:30 lid 1 – Een huwelijk kan worden aangegaan door twee personen van verschillend of van gelijk **geslacht.**
- 1:80a lid 1 – Een persoon kan tegelijkertijd slechts met één andere persoon van hetzelfde of andere **geslacht** een geregistreerd partnerschap aangaan.

Politiewet (2012)

Besluit suppletieregeling gedeeltelijk arbeidsongeschikten sector politie (1996)

- Artikel 11 lid 3 - Voor de toepassing van het tweede lid kan tegelijkertijd slechts één persoon als echtgenoot worden aangemerkt en worden mede als echtgenoot aangemerkt niet gehuwde personen van verschillend of gelijk **geslacht** die duurzaam een gezamenlijke huishouding voeren, tenzij het betreft personen tussen wie bloedverwantschap in de eerste of tweede graad bestaat, alsmede de geregistreerde partner. (GRONDSLAG: Artikel 47, eerste lid, Politiewet 2012, Artikel 10, vijfde lid, Wet op het LSOP en het politieonderwijs)

1.3.3 Erfrecht

1.3.4 Overig

Wet op de rechtsbijstand (1993)

- Artikel 34 lid 3 sub b - Bij de vaststelling van het inkomen en vermogen van de rechtzoekende worden, behoudens het geval van onderling tegenstrijdige belangen, mede in aanmerking genomen het inkomen en vermogen van: a. de echtgenoot of geregistreerde partner van de rechtzoekende, tenzij deze op het moment van de aanvraag duurzaam van hem gescheiden leeft; b. de persoon van verschillend of gelijk **geslacht** met wie de rechtzoekende duurzaam een gezamenlijke huishouding voert, tenzij tussen deze en de rechtzoekende op het moment van de aanvraag een bloedverwantschap in de eerste of tweede graad bestaat.

Wet terugdringing beroep op de arbeidsongeschiktheidsregelingen (1993)

- Artikel XVII lid 3 sub b – In afwijking van het eerste lid wordt voor de toepassing van: a. artikel 53, eerste lid, van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering voor de zinsnede «tot en met de laatste dag der tweede maand, volgende op die waarin het overlijden plaatsvond» gelezen: tot en met één maand na de dag van het overlijden; en b. voor de toepassing van artikel 53, tweede lid, van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering slechts als **echtgenoot** aangemerkt niet gehuwde personen van verschillend of gelijk **geslacht**, die duurzaam een gezamenlijke huishouding voeren, tenzij het betreft personen tussen wie bloedverwantschap in de eerste graad bestaat.

Uitvoeringswet Verdrag inzake de bescherming van kinderen en de samenwerking op het gebied van de interlandelijke adoptie (1998)

Regeling verklaring overeenstemming (omzetting) interlandelijke adoptie (1998)

- Bijlage I - Verklaring inzake overeenstemming van interlandelijke adoptie (gegevens vader en moeder staan op deze verklaring en **geslacht** van het kind)
- Bijlage II – Model van de Verklaring inzake overeenstemming van omzetting van interlandelijke adoptie. (GRONDSLAG: Artikelen 10 en 11, derde lid, Uitvoeringswet Verdrag inzake de bescherming van kinderen en de samenwerking op het gebied van de interlandelijke adoptie)Wet op de jeugdzorg (2004)

Besluit beleidsinformatie jeugdzorg (2011)

Regeling beleidsinformatie jeugdzorg (2011)

- Bijlage III - III.5. Tabellen bij III.4.e.1.d. Onderverdeling jeugdige cliënten naar afkomst - Classificatie allochtoon/autochtoon (Bron: CBS) - Onderstaande tabel geeft de classificatie weer van indeling bij de categorie allochtoon dan wel autochtoon. Op grond van de combinatie van geboorteland jongere, geboorteland **moeder** en geboorteland **vader** (kolommen 2, 3 en 4) vindt een toedeling plaats naar het land in kolom 5. (GRONDSLAG: Artikelen 43 en 46, eerste lid, Wet op de jeugdzorg, Artikelen 21, 22 en 23, Besluit beleidsinformatie jeugdzorg 2011)

1.4 Pensioenen & uitkeringen

Wet uitkeringen burger-oorlogsslachtoffers (1984)

- Artikel 2a lid 2 sub b – In deze wet en de daarop berustende bepalingen: b. worden als gehuwd of als echtgenoot mede aangemerkt, ongehuwde personen van verschillend of gelijk **geslacht** die duurzaam een gezamenlijke huishouding voeren, tenzij het betreft personen tussen wie bloedverwantschap in de eerste of tweede graad bestaat.

Wet uitkeringen vervolgingsslachtoffers 1940-1945 (1972)

- Artikel 1a lid 2 sub a – In deze wet en de daarop rustende bepalingen: a. worden als gehuwd of als echtgenoot aangemerkt, ongehuwde personen van verschillend of gelijk **geslacht**, die duurzaam een gezamenlijke huishouding voeren, tenzij het betreft personen tussen wie bloedverwantschap in de eerste of tweede graad bestaat.

Pensioenwet (2006)

Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling (2006)

- Artikel 18 lid 1 sub c – De ontvangende uitvoerder vraagt binnen één maand nadat de deelnemer een opgave heeft gevraagd van zijn pensioenaanspraken, aan de overdragende uitvoerder een opgave per de overdrachtsdatum van de overdrachtswaarde en de daaraan ten grondslag liggende gegevens, waaronder: c. **geslacht**, geboortedatum en pensioendatum; (GRONDSLAG: Artikelen 21, 33, 34, 38 tot en met 46, 60, 66, 69, 71, 76, 83, 84, 106, 151 en 176, Pensioenwet, Artikelen 42, 43, 48 tot en met 57, 72, 78, 82, 91, 146 en 171, Wet verplichte beroepspensioenregeling, Artikel 12c, vijfde lid, Wet gelijke behandeling van mannen en vrouwen, Artikelen 13, derde lid en 23, tweede lid, Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000, Artikelen 65 en 67, Invoerings- en aanpassingswet Pensioenwet, Artikel 1a, eerste lid, onderdeel d, en tweede lid, Wet openbaarheid van bestuur, Artikel 1a, eerste lid, onderdeel e, en tweede lid, Wet Nationale ombudsman, Artikel 3.3, Wet basisregistratie personen, Artikelen 33 en 34, eerste lid, Wet op de loonbelasting 1964, Artikel 1, tweede lid, Wet toezicht accountantsorganisaties, Artikelen 24, tweede lid en 55, zesde lid, Wet op de huurtoeslag, Artikel 10, Wet bekostiging financieel toezicht)

Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden(1954)

Onderlinge regeling opvolging en boedelscheiding Algemeen Pensioenfonds Nederlandse Antillen en opvolging van enkele andere aanverwante regelingen (2010)

- Bijlage 1, Bijlage bij Onderlinge regeling rechtsopvolging en boedelscheiding APNA - Specificatie elektronisch bestanden zoals genoemd in artikel 3 lid 2: De door APNA per transitiedatum op te leveren elektronisch bestanden bevatten ten minste de volgende gegevens. De gegevens worden in een nader overeen te komen format door APNA aangeleverd in een Excelbestand. 1. Opgave van alle werkgevers van wie de medewerkers deelgenoot zijn in het APNA en op grond van de onderlinge regeling aan Nederland resp St. Maarten worden overgedragen. 2. Opgave van alle actieve deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden die op grond van de onderlinge regeling aan Nederland resp St. Maarten worden overgedragen. 3. Deze opgave bevat per deelnemer onderstaande gegevens per transitiedatum: … **geslacht**, **geslacht** medeverzekerde … (GRONDSLAG: Artikel 60c, Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden)

1.5 Strafrecht en defensie

1.5.1 Strafrecht

Wetboek van Strafrecht (1881)

- Artikel 5 lid 1 sub 3 - De Nederlandse strafwet is toepasselijk op de Nederlander die zich buiten Nederland schuldig maakt: aan een der misdrijven omschreven in de artikelen 240b, 242 tot en met 250, voor zover het feit is gepleegd ten aanzien van een persoon die de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt dan wel aan een der misdrijven omschreven in de artikelen 300 tot en met 303, voor zover het feit oplevert genitale verminking van een persoon van het vrouwelijke geslacht die de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt.

- Artikel 5a lid 1 sub 1 – De Nederlandse strafwet is toepasselijk op de vreemdeling die in Nederland een vaste woon- of verblijfplaats heeft en zich buiten Nederland schuldig maakt: 1°. aan een der misdrijven omschreven in de artikelen 240b, 242 tot en met 250, voor zover het feit is gepleegd ten aanzien van een persoon die de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt dan wel aan een der misdrijven omschreven in de artikelen 300 tot en met 303, voor zover het feit oplevert genitale verminking van een persoon van het vrouwelijke geslacht die de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt;
- Artikel 5b lid 1 sub 3 - De Nederlandse strafwet is toepasselijk op ieder die zich schuldig maakt: aan een der misdrijven omschreven in de artikelen 300 tot en met 303, voor zover het feit oplevert genitale verminking van een persoon van het vrouwelijke geslacht die de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt, indien het feit is gepleegd tegen een Nederlander of een vreemdeling die in Nederland een vaste woon- of verblijfplaats heeft;
- Artikel 137d lid 1- 1) Hij die in het openbaar, mondeling of bij geschrift of afbeelding, aanzet tot haat tegen of discriminatie van mensen of gewelddadig optreden tegen persoon of goed van mensen wegens hun ras, hun godsdienst of levensovertuiging, hun geslacht, hun hetero- of homoseksuele gerichtheid of hun lichamelijke, psychische of verstandelijke handicap, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of geldboete van de derde categorie.
- Artikel 137e lid 1 sub 1 – 1) Hij die, anders dan ten behoeve van zakelijke berichtgeving: 1°. een uitlating openbaar maakt die, naar hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden, voor een groep mensen wegens hun ras, hun godsdienst of levensovertuiging, hun hetero- of homoseksuele gerichtheid of hun lichamelijke, psychische of verstandelijke handicap beledigend is, of aanzet tot haat tegen of discriminatie van mensen of gewelddadig optreden tegen persoon of goed van mensen wegens hun ras, hun godsdienst of levensovertuiging, hun geslacht, hun hetero- of homoseksuele gerichtheid of hun lichamelijke, psychische of verstandelijke handicap;
- Artikel 137f - Hij die deelneemt of geldelijke of andere stoffelijke steun verleent aan activiteiten gericht op discriminatie van mensen wegens hun ras, hun godsdienst, hun levensovertuiging, hun geslacht, hun hetero- of homoseksuele gerichtheid of hun lichamelijke, psychische of verstandelijke handicap, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden of geldboete van de tweede categorie.
- Artikel 429quater - Hij die in de uitoefening van een ambt, beroep of bedrijf personen discrimineert wegens hun ras, hun godsdienst, hun levensovertuiging, hun geslacht of hun hetero- of homoseksuele gerichtheid wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste twee maanden of geldboete van de derde categorie.

Reglement verpleging ter beschikking gestelden (1997)

Verlofregeling TBS (2010)

- Format verlofaanvragen ten behoeve van ter beschikking gestelden en anderszins verpleegden - *Persoons- en aanvraaggegevens:* ***Geslacht*** **(GRONDSLAG: Artikel 53, achtste lid, en 54, vijfde lid, Reglement verpleging ter beschikking gestelden)**

Regeling melding bijzondere voorvallen verpleegden (2000)

- Bijlage 1 - Protocol melding bijzonder geval 1) Gegevens betrokken verpleegde(n): Naam: Verblijfstitel in inrichting: Geboortedatum: Datum inschrijving in inrichting: **Geslacht**: Delict: Nationaliteit. (GRONDSLAG: Artikel 24, Reglement verpleging ter beschikking gestelden)

Wijzigingswet Wetboek van Strafrecht, enz. (herijking aantal wettelijke strafmaxima) (2005)

- Artikel XIII - Ten aanzien van genitale verminking van een persoon van het **vrouwelijke geslacht** die de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt, die is gepleegd voor het tijdstip waarop deze wet in werking treedt, blijven de artikelen 5 en 5a van het Wetboek van Strafrecht van toepassing zoals die golden voor dat tijdstip.

Wetboek van Strafvordering (1921)

- Artikel 126nc – 1. In geval van verdenking van een misdrijf kan de opsporingsambtenaar in het belang van het onderzoek van degene die daarvoor redelijkerwijs in aanmerking komt en die anders dan ten behoeve van persoonlijk gebruik gegevens verwerkt, vorderen bepaalde opgeslagen of vastgelegde identificerende gegevens van een persoon te verstrekken. 2. Onder identificerende gegevens wordt verstaan: a) naam, adres, woonplaats en postadres; b) geboortedatum en geslacht; c) administratieve kenmerken; d) in geval van een rechtspersoon, in plaats van de gegevens, bedoeld onder a en b: naam, adres, postadres, rechtsvorm en vestigingsplaats.
- Artikel 151d lid 2 - Het DNA-onderzoek kan slechts gericht zijn op het vaststellen van het geslacht, het ras of andere bij algemene maatregel van bestuur aangewezen uiterlijk waarneembare persoonskenmerken.

Besluit DNA onderzoek in strafzaken (2001)

- Artikel 1b - Als uiterlijk waarneembare persoonskenmerken van een onbekende verdachte of een onbekend slachtoffer waarop een DNA-onderzoek als bedoeld in artikel 151d, eerste lid, eerste volzin, of artikel 195f, eerste lid, eerste volzin, van de wet gericht kan zijn, worden aangewezen: a. het **geslacht**; b. het ras; c. de oogkleur. (GRONDSLAG: Artikelen 151a, tweede, derde, zesde, zevende, achtste en elfde lid, 151b, vijfde lid, 195a, tweede, vijfde en zesde lid, 195b, eerste en tweede lid, en 195d, vijfde lid, Wetboek van Strafvordering)

Penitentiaire beginselenwet (1998)

- Artikel 11 lid 4 - De directeur kan gedetineerden van verschillend **geslacht** die in dezelfde inrichting verblijven in de gelegenheid stellen gezamenlijk aan activiteiten deel te nemen.
- Artikel 29 lid 3 - Het onderzoek aan het lichaam van de gedetineerde wordt op een besloten plaats en, voor zover mogelijk, door personen van hetzelfde **geslacht** als de gedetineerde verricht.

Regeling model huisregels penitentiaire inrichtingen (1999)

- Bijlage, onderdeel 6.4 - Onderzoek aan kleding of lichaam: (Op het navolgende onderwerp en de bepalingen na, aan de directeur) (wanneer en door wie) Het onderzoek aan het lichaam omvat mede het uitwendig schouwen van de openingen en holten van uw lichaam. Het onderzoek aan de kleding omvat mede het onderzoek van de voorwerpen die u bij u draagt of met u meevoert. Indien u aan uw lichaam wordt onderzocht vindt dit onderzoek altijd in een besloten ruimte plaats. Het onderzoek wordt, voor zover mogelijk, verricht door personen van hetzelfde **geslacht** als u. (GRONDSLAG: Artikel 5, eerste lid, Penitentiaire beginselenwet)

Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen (2000)

- Artikel 9 lid 2 - De directeur kan jeugdigen van verschillend geslacht die in dezelfde inrichting verblijven in de gelegenheid stellen gezamenlijk aan activiteiten deel te nemen.
- artikel 34 lid 3 - Het onderzoek aan het lichaam van de jeugdige wordt op besloten plaatsen en, voor zover mogelijk, door personen van hetzelfde geslacht als de jeugdige verricht.

Subsidiebesluit particuliere justitiële jeugdinrichtingen (2010)

- Artikel 9 - De particuliere inrichting verstrekt Onze Minister maandelijks inzicht in de capaciteitsbenutting op basis van plaatsingstitel, leeftijd en **geslacht.**

Regeling model huisregels justitiële jeugdinrichtingen (2011)

- Bijlage, onderdeel 10.3 - Onderzoek aan lichaam en kleding: Een onderzoek aan je lichaam wordt ook wel 'visitatie' genoemd. Een visitatie is een onderzoek waarbij je hele lichaam van buitenaf mag worden bekeken. Bij een onderzoek aan je lichaam mag ook in lichaamsholten, zoals je mond, je oren en je anus, worden gekeken. Bijvoorbeeld om te controleren of je daar geen verboden voorwerpen, zoals drugs, in hebt verstopt. Dit soort onderzoek wordt gedaan in een kamer waar niet zomaar iedereen naar binnen kan kijken. Als het mogelijk is, wordt het onderzoek bovendien gedaan door een medewerker van je eigen geslacht. (GRONDSLAG: Artikel 16, zesde lid, Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen)

Beginselenwet verpleging ter beschikking gestelden (1997)

- Artikel 3 lid 2 - Binnen een en dezelfde inrichting verblijven mannelijke en vrouwelijke verpleegden gescheiden van elkaar. Onze Minister kan hierop ten aanzien van bepaalde afdelingen een uitzondering maken. Het hoofd van de inrichting kan verpleegden van verschillend geslacht, die niet op dezelfde afdeling verblijven, in de gelegenheid stellen gezamenlijk aan bepaalde activiteiten deel te nemen of bepaalde werkzaamheden te verrichten.
- Artikel 23 lid 3 - Het onderzoek aan het lichaam van de verpleegde wordt op besloten plaatsen en, voor zover mogelijk, door personen van hetzelfde geslacht als de verpleegde verricht.

Overleveringswet (2004)

- Bijlage 2 – Het betreft een voorbeeld van het Europees arrestatiebevel, waarop het geslacht vermeld dient te worden.

Wet internationale misdrijven (2003)

- Artikel 4 lid 1 sub h - Als schuldig aan een misdrijf tegen de menselijkheid wordt gestraft met levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste dertig jaren of geldboete van de zesde categorie, hij die een van de volgende handelingen begaat, indien gepleegd als onderdeel van een wijdverbreide of stelselmatige aanval gericht tegen een burgerbevolking, met kennis van de aanval: h) vervolging van een identificeerbare groep of collectiviteit op politieke gronden, omdat deze tot een bepaald ras of een bepaalde nationaliteit behoort, op etnische, culturele of godsdienstige gronden, op grond van **geslacht** of op andere gronden

die universeel zijn erkend als ontoelaatbaar krachtens internationaal recht, in verband met een in dit lid bedoelde handeling of enig ander misdrijf omschreven in deze wet.

Politiewet 2012 (2012)

Besluit verplichte politiegegevens (2012)

- Bijlage 2, als bedoeld in artikel 8, tweede lid, van het Besluit verplichte politiegegevens, Verwijsindex-gegevens - Overzicht van de digitaal aan te leveren aan de nationale criminele inlichtingen eenheid, o.a. geslacht. (GRONDSLAG: Artikelen 21, 24 en 54, Politiewet 2012, Artikelen 6, zesde lid, 11, derde lid, en 15, tweede lid, Wet politiegegevens)

Wet wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging strafrechtelijke sancties 2008 (2008)

Uitvoeringsbesluit wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging geldelijke sancties en beslissingen tot confiscatie (2007)

- Artikel 2 - Het model van het certificaat, bedoeld in de artikelen 7, eerste lid, 17, eerste lid, en 31, eerste lid, van de Wet wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging geldelijke sancties en beslissingen tot confiscatie, wordt als volgt vastgesteld: (Voor een natuurlijke persoon moet het geslacht opgenomen worden – eigen tekst) (GRONDSLAG: Artikelen 7, eerste lid, 13, tweede lid en 17, eerste lid, Wet wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging strafrechtelijke sancties 2008, Artikel 2, Besluit Instelling Centraal Justitieel Incassobureau)

AMvB's en regelingen zonder grondslag

Uitvoeringsbesluit ex artikelen 62 en 76 Wetboek van Strafvordering (1925)

- Artikel 4a lid 1 – De inverzekeringgestelde wordt direct voorafgaand aan de insluiting onderzocht op aanwezigheid van voorwerpen die een gevaar voor de veiligheid van betrokkene of voor anderen kunnen vormen. Het onderzoek vindt plaats door het aftasten en doorzoeken van de kleding en wordt zoveel mogelijk uitgevoerd door een ambtenaar van hetzelfde **geslacht** als de inverzekeringgestelde. Voorwerpen die een gevaar voor de inverzekeringgestelde of voor anderen kunnen vormen worden in bewaring genomen.

Besluit observatie-inrichtingen gedetineerden (1925)

- Artikel 1 sub e - De aanwijzing van eene inrichting ingevolge artikel 198 van het Wetboek van Strafvordering kan niet plaats hebben dan indien met betrekking tot die inrichting voldaan wordt aan de navolgende voorwaarden: in dezelfde inrichting mogen geen verdachten van verschillend geslacht worden opgenomen, tenzij in geheel van elkander gescheiden afdeelingen. (grondslag niet vermeld)

Besluit herinneringsmedaille vrijwillige politie 1948-1998

- Artikel 4 lid 2 - In de aanvraag wordt vermeld naam, geslacht, woonplaats, geboortedatum en geboorteplaats van de persoon aan wie de medaille wordt toegekend. (Grondslag niet vermeld)

Wet op de bijzondere opsporingsdiensten (2006)

Regeling instelling criminele-inlichtingeneenheid NVWA-IOD (2013)

- Bijlage II, Verwijsindex-gegevens - Overzicht van de digitaal aan te leveren gegevens aan de NCIE t.b.v. de verwijsindexen [o.a. **geslacht**]. (GRONDSLAG: Artikel 12, tweede lid, Wet op de bijzondere opsporingsdiensten) Defensie

Kaderwet militaire pensioenen (2000)

Conversieregeling militaire pensioenen (2001)

- Bijlage: conversiemethode (GRONDSLAG: Artikel 3, vierde lid, Kaderwet militaire pensioenen)

Wet gewetensbezwaren militaire dienst (1962)

Besluit gewetensbezwaren militaire dienst (1964)

Reglement rechtstoestand tewerkgestelden (1992)

- Bijlage bij ministeriële regeling, nr. TEGMD/92/0057, 27 april 1992 (verklaring omtrent het bestaan van een relatie)(GRONDSLAG: Artikel 59, Besluit gewetensbezwaren militaire dienst)

AMvB's en regelingen zonder grondslag

Douane-regeling hoofdkwartier AFCENT (1989)

- Bijlage II. Gerantsoeneerde goederen (rantsoen voor echtgenote) (GRONDSLAG: niet vermeld)

Regeling Duitse strijdkrachten Nederland (1990)

- Bijlage 2 – Gerantsoeneerde goederen (rantsoen tabak voor echtgenote) (GRONDSLAG: niet vermeld)

1.6 Koninklijk huis

2 Bepalingen die seksespecifieke termen bevatten

2.1 Bepalingen die geen enkel onderscheid beogen

2.1.1 Registratie persoonsgegevens

Nederlanderschap

Rijkswet op het Nederlanderschap (1984)

- Artikel 3 lid 1 - Nederlander is het kind waarvan ten tijde van zijn geboorte de vader of de moeder Nederlander is, alsmede het kind van een Nederlander die voordien is overleden.
- Artikel 3 lid 3 - Nederlander is het kind van een vader of moeder die ten tijde van de geboorte van het kind zijn of haar hoofdverblijf heeft in Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten en die zelf geboren is als kind van een vader of moeder die ten tijde van zijn of haar geboorte in een van die landen hoofdverblijf had, mits het kind ten tijde van zijn geboorte zijn hoofdverblijf heeft in Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten.
- Artikel 6 lid 8 - Het minderjarige niet-Nederlandse kind van de vader, moeder of adoptiefouder als bedoeld in artikel 11, achtste lid, die een verklaring tot verkrijging van het Nederlanderschap aflegt, deelt in die verkrijging indien het in de verklaring tot dat doel is vermeld en het, behoudens in de gevallen waarin de verklaring wordt afgelegd op grond van het eerste lid, onder c of d, sedert het tijdstip van het afleggen van de verklaring toelating en hoofdverblijf heeft in het Europese deel van Nederland, Aruba, Curaçao, Sint Maarten of de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba.
- Artikel 11 lid 1 en verder - Het minderjarige niet-Nederlandse kind van een vader of moeder aan wie het Nederlanderschap is verleend, deelt in deze verlening, indien dit in het besluit uitdrukkelijk is bepaald. Het verzoek tot medeverlening wordt bij het verzoek tot verlening ingediend.
- Artikel 16 lid 1 sub b - Het Nederlanderschap gaat voor een minderjarige verloren: b. door het afleggen van een verklaring van afstand, indien hij de nationaliteit bezit van zijn vader, moeder of adoptiefouder als bedoeld in artikel 11, achtste lid.
- Artikel 16 lid 1 sub c - Het Nederlanderschap gaat voor een minderjarige verloren: c. indien zijn vader of moeder vrijwillig een andere nationaliteit verkrijgt en hij in deze verkrijging deelt of deze nationaliteit reeds bezit.
- Artikel 16 lid 1 sub d - Het Nederlanderschap gaat voor een minderjarige verloren: d. indien zijn vader of moeder het Nederlanderschap verliest ingevolge artikel 15, eerste lid, onder b, c of d, of ingevolge artikel 15A.
- Artikel 16 lid 1 sub e - Het Nederlanderschap gaat voor een minderjarige verloren: e. indien hij zelfstandig dezelfde nationaliteit verkrijgt als zijn vader of moeder.
- Artikel 26 lid 3 - Het minderjarige niet-Nederlandse kind van de vader of moeder, die de vreemdeling is, bedoeld in het eerste lid, deelt in diens verkrijging van het Nederlanderschap, indien hij in de verklaring tot dat doel is vermeld.

Rijkswet tot wijziging Rijkswet op het Nederlanderschap (verkrijging, verlening en verlies van het Nederlanderschap) (2000)

- artikel V lid 1 - De meerderjarige die vóór het tijdstip van de inwerkingtreding van deze Rijkswet op grond van of, als minderjarige, wegens artikel 15, aanhef en onder c, van de Rijkswet op het Nederlanderschap zijn Nederlanderschap heeft verloren, herkrijgt het Nederlanderschap door het afleggen van een daartoe strekkende schriftelijke verklaring

binnen een termijn van twee jaar na de inwerkingtreding van deze Rijkswet. Deze herkrijging werkt terug tot het moment van verlies. Artikel 6, tweede en vierde lid, zijn van overeenkomstige toepassing. Het minderjarige niet-Nederlandse kind van de vader, moeder of adoptiefouder als bedoeld in artikel 11, achtste lid, die een verklaring tot herkrijging van het Nederlanderschap aflegt, deelt in die verkrijging, indien het in de verklaring tot dat doel is vermeld. Kinderen van een kind dat in die verkrijging deelt, delen onder dezelfde voorwaarden in die verkrijging. Een kind dat ten tijde van het afleggen van de verklaring de leeftijd van 16 jaar heeft bereikt, deelt slechts in de verkrijging, indien het daarmee uitdrukkelijk instemt. De in artikel 15, eerste lid, aanhef en onder c, genoemde periode vangt aan op de dag van de bevestiging als bedoeld in artikel 6, tweede lid.

Besluit verkrijging en verlies Nederlanderschap (2002)

- Artikel 62 lid 3 - Indien de verklaring een minderjarige betreft, wordt zo nodig tevens een bewijs van de nationaliteit van de **vader** en **moeder** of adoptiefouder toegevoegd.

Wet betreffende de positie van Molukkers (1976)

- Artikel 2 - De behandeling als Nederlander komt ook toe aan het niet-Nederlandse kind van een **vader** of van een **moeder**, die deze behandeling geniet of, indien nog in leven, zou hebben genoten, mits dat kind op het tijdstip van het in werking treden van deze wet in Nederland woonplaats of werkelijk verblijf heeft.
- Artikel 8 lid 1 - De niet-Nederlandse **vrouw** of **man** die sedert ten minste drie jaren de echtgenoot is van een persoon als bedoeld in artikel 1 of 2, verkrijgt, indien **zij** of **hij** de behandeling als Nederlander niet reeds uit eigen hoofde bezit, die behandeling door **haar** of **zijn** wil daartoe te kennen te geven aan een autoriteit als bedoeld in artikel 21 van de Rijkswet op het Nederlanderschap.
- Artikel 8 lid 2 - De niet-Nederlandse **vrouw** of **man**, die de **echtgenote** of **echtgenoot** is van een persoon aan wie de behandeling als Nederlander wordt verleend krachtens artikel 3 verkrijgt, indien zij of hij de behandeling als Nederlander niet reeds uit eigen hoofde bezit, die behandeling door haar of zijn wil daartoe te kennen te geven aan de burgemeester van haar of zijn woonplaats.

Vreemdelingenwet 2000 (2000)

Vreemdelingenbesluit 2000 (2000)

- Artikel 3:77 lid 1 sub b - De aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd, bedoeld in artikel 14 van de Wet, kan op grond van artikel 16, eerste lid, onder d, van de Wet worden afgewezen wegens gevaar voor de openbare orde, indien: b. de vreemdeling de **echtgenoot** of **echtgenote**, het minderjarige kind, de partner of het meerderjarige kind, bedoeld in artikel 29, tweede lid, onder a en b, van de Wet, is van een in Nederland verblijvende vreemdeling ten aanzien van wie er ernstige redenen zijn om te veronderstellen dat deze zich schuldig heeft gemaakt aan gedragingen als bedoeld in artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag.
- Artikel 3:86 lid 11 sub b – In afwijking van de voorgaande leden kan de aanvraag eveneens op grond van artikel 18, eerste lid, onder e, van de Wet worden afgewezen, indien: b. de vreemdeling de **echtgenoot** of de **echtgenote**, het minderjarige kind, de partner of het meerderjarige kind, bedoeld in artikel 29, tweede lid, onder a of b, van de Wet, is van een in Nederland verblijvende vreemdeling ten aanzien van wie er ernstige redenen zijn om te

veronderstellen dat deze zich schuldig heeft gemaakt aan gedragingen als bedoeld in artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag.

- Artikel 3:107 lid 3 - Aan de **echtgenoot** of **echtgenote**, het minderjarig kind, de partner of het meerderjarig kind, bedoeld in artikel 29, tweede lid, onder a of b, van de Wet, van de vreemdeling, bedoeld in het eerste lid, wordt geen verblijfsvergunning als bedoeld in artikel 28 van de Wet, verleend, tenzij dit gezinslid aannemelijk heeft gemaakt dat zijn aanvraag is gegrond op omstandigheden die zelfstandig een rechtsgrond voor verlening van een verblijfsvergunning op grond van artikel 29, onder a of b, van de Wet vormen. (GRONDSLAG: Vreemdelingenwet 2000)

Persoonsgegevens

Wet bescherming persoonsgegevens (2000)

Vrijstellingsbesluit Wbp (2001)

- Artikel 24 lid 3 sub b (reisdocumenten) - Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan: b) de geslachtsnaam van de **echtgenoot** of **echtgenote** dan wel van de gewezen **echtgenoot** of **echtgenote** van de houder van het reisdocument. (GRONDSLAG: Artikel 29, eerste en tweede lid, Wet bescherming persoonsgegevens)

Wegenverkeerswet (1994)

Reglement rijbewijzen (1996)

- Artikel 145 lid 1 sub c - In het rijbewijzenregister worden de navolgende gegevens opgenomen: c. van diens huidige **echtgenoot**, **echtgenote** of geregistreerd partner, dan wel van de laatste gewezen **echtgenoot**, **echtgenote** of geregistreerd partner zijn vermeld, geslachtsnaam, voorvoegsels en adellijke titel of predikaat van die huidige **echtgenoot**, **echtgenote** of geregistreerd partner, dan wel van de laatste gewezen **echtgenoot**, **echtgenote** of geregistreerd partner. (GRONDSLAG: Wegenverkeerswet)

Paspoortwet (1991)

Paspoortuitvoeringsregeling Caribische landen (2011)

- Artikel 11 lid 2 sub II - met betrekking tot de (gewezen) **echtgenoot**, **echtgenote** of geregistreerd partner: de geslachtsnaam, voornamen, geboortedatum, geboorteplaats, nationaliteit en burgerlijke staat van de **echtgenoot**, **echtgenote** of geregistreerd partner, dan wel laatste gewezen **echtgenoot**, **echtgenote** of geregistreerd partner, alsmede het bezit van een verblijfsdocument van Aruba, Curaçao of Sint Maarten met vermelding van het verblijfsrecht, het documentnummer en de geldigheidsduur van het document indien de betrokkene niet het Nederlanderschap bezit.
- Artikel 37 - In de aanvraag voor een reisdocument, niet zijnde een nooddocument, worden tevens de geslachtsnaam van de huidige **echtgenoot**, **echtgenote** of geregistreerd partner, dan wel van de laatste gewezen **echtgenoot**, **echtgenote** of geregistreerd partner, alsmede de burgerlijke staat op het moment van de aanvraag vermeld, indien de aanvrager om opneming van deze gegevens in het aangevraagde reisdocument verzoekt. (GRONDSLAG: Artikelen 3, eerste, derde, vierde en zevende lid, 26, eerste lid, onder e, en derde lid, 27, eerste lid, 31, derde lid, 40, eerste lid, onder e, en zesde lid, 43 en59, Paspoortwet)

Paspoortuitvoeringsregeling buitenland (2001)

- Artikel 11 lid 3 sub II - In het formulier worden naast de geslachtsnaam, voornamen, geboortedatum en geboorteplaats van de aanvrager de navolgende gegevens vermeld: II) met betrekking tot de (gewezen) **echtgenoot**, **echtgenote** of geregistreerd partner: de geslachtsnaam, voornamen, geboortedatum, geboorteplaats, nationaliteit en burgerlijke staat van de **echtgenoot**, **echtgenote** of geregistreerd partner, dan wel laatste gewezen **echtgenoot**, **echtgenote** of geregistreerd partner, alsmede het bezit van een verblijfsdocument met vermelding van het verblijfsrecht, het documentnummer en de geldigheidsduur van het document indien de betrokkene niet het Nederlanderschap bezit.
- Artikel 39 lid 1 - In de aanvraag voor een reisdocument, niet zijnde een nooddocument, worden tevens de geslachtsnaam van de huidige **echtgenoot**, **echtgenote** of geregistreerd partner, dan wel van de laatste gewezen **echtgenoot**, **echtgenote** of geregistreerd partner, alsmede de burgerlijke staat op het moment van de aanvraag vermeld, indien de aanvrager om opneming van deze gegevens in het aangevraagde reisdocument verzoekt. GRONDSLAG: Artikelen 3, eerste, derde, vierde en zevende lid, 26, eerste lid, onder e, en derde lid, 27, eerste lid, 31, derde lid, 40, eerste lid, onder e, en zesde lid, 43 en59, Paspoortwet)

Paspoortuitvoeringsregeling Nederland (2001)

- Artikel 12 lid 2 sub II - In het formulier worden naast de geslachtsnaam, voornamen, geboortedatum en geboorteplaats van de aanvrager de navolgende gegevens vermeld: met betrekking tot de (gewezen) **echtgenoot**, **echtgenote** of geregistreerd partner: de geslachtsnaam, voornamen, geboortedatum, geboorteplaats, nationaliteit en burgerlijke staat van de **echtgenoot**, **echtgenote** of geregistreerd partner, dan wel laatste gewezen **echtgenoot**, **echtgenote** of geregistreerd partner, alsmede het bezit van een verblijfsdocument met vermelding van het verblijfsrecht, het documentnummer en de geldigheidsduur van het document indien de betrokkene niet het Nederlanderschap bezit.
- Artikel 25 lid 1 - In de aanvraag voor een reisdocument worden tevens de geslachtsnaam van de huidige **echtgenoot**, **echtgenote** of geregistreerd partner, dan wel van de laatste gewezen **echtgenoot**, **echtgenote** of geregistreerd partner, alsmede de burgerlijke staat op het moment van de aanvraag vermeld, indien de aanvrager om opneming van deze gegevens in het aangevraagde reisdocument verzoekt.
- Artikel 76 lid 3 - De vaststelling van de identiteit en de nationaliteit van de **echtgenoot**, **echtgenote** of geregistreerd partner dan wel de gewezen **echtgenoot**, **echtgenote** of geregistreerd partner van de aanvrager, respectievelijk van een wettelijke vertegenwoordiger die een verklaring van toestemming moet overleggen, geschiedt op de in het eerste en tweede lid vermelde wijze, voor zover de betrokken persoon geen ingezetene is. (GRONDSLAG: Artikelen 3, eerste, derde, vierde en zevende lid, 26, eerste lid, onder e, en derde lid, 27, eerste lid, 31, derde lid, 40, eerste lid, onder e, en zesde lid, 43 en 59, Paspoortwet. Artikel 3, Besluit paspoortgelden)

AmvB's en regelingen grondslag niet vermeld

Besluit gebruik van het regeringsvliegtuig en luchtvaartuigen van de krijgsmacht (2010)

- Artikel 2 sub a - Het gebruik van het regeringsvliegtuig is beperkt tot vluchten ten behoeve van: a) de Koning en **echtgenoot** of **echtgenote**.

- Artikel 5 lid 1 sub a en f - De prioriteitstelling bij een samenloop van aanvragen voor vluchten met het regeringsvliegtuig geschiedt met inachtneming van deze volgorde: a) de Koning en **echtgenoot** of **echtgenote**; f. leden van het koninklijk huis, behoudens de Koning en **echtgenoot** of **echtgenote**, wanneer de vlucht onderdeel is van een reis waarvan het doel een openbaar belang dient;
- Artikel 8 - Onverminderd het bepaalde in de artikelen 2, 3 en 4 kunnen de Koning en **echtgenoot** of **echtgenote** onbeperkt gebruik maken van de in de genoemde artikelen bedoelde luchtvaartuigen.
- Artikel 9 lid– De kosten behorende bij de in artikel 8 bedoelde vluchten ten behoeve van de Koning en **echtgenoot** of **echtgenote**, alsmede de in artikel 5, eerste lid, onder c, d en e bedoelde vluchten ten behoeve van prinses Beatrix, andere leden van het koninklijk huis indien zij de Koning vertegenwoordigen en ten behoeve van de vermoedelijke opvolger van de Koning, komen ten laste van de begroting De Koning, met uitzondering van vluchten ten behoeve van staatsbezoeken, waarvan de kosten ten laste komen van de begroting van de Minister van Buitenlandse Zaken.
- Artikel 9 lid 2 - De kosten van de in artikel 5, eerste lid, onder f bedoelde vluchten ten behoeve van leden van het koninklijk huis, behoudens de Koning en **echtgenoot** of **echtgenote**, waarvan het doel een openbaar belang dient, alsmede de in artikel 5, eerste lid, onder b bedoelde vluchten ten behoeve van de minister-president, ministers en staatssecretarissen wanneer de vlucht onderdeel is van een reis waarvan het doel een openbaar belang dient, komen indien een luchtvaartuig wordt ingehuurd op commerciële basis of gebruik wordt gemaakt van een luchtvaartuig van de krijgsmacht ten laste van de begroting van de minister die ingevolge artikel 6, vierde lid, de aanvraag voor een vlucht heeft ingediend. In gevallen waarin het regeringsvliegtuig wordt ingezet, komen de kosten daarvan ten laste van de begroting van het ministerie van Infrastructuur en Milieu, met uitzondering van die vluchten waarvoor de aanvraag door het ministerie van Defensie is ingediend.
- Artikel 11 lid 1 - In afwijking van artikel 5, eerste lid, onder e moet tot en met 31 december 2010 onder genoemd artikellid worden begrepen de leden van het koninklijk huis behoudens de Koning en **echtgenoot** of **echtgenote**. (grondslag niet vermeld)

Onderwijs

Wet op het voortgezet onderwijs (1963)

Besluit gebruik persoonsgebonden nummers WVO (2003)

- Artikel 7 lid 1 sub c - Ten behoeve van de vaststelling van de bekostiging van een school als bedoeld in de wet kan Onze Minister de volgende in het basisregister onderwijs opgenomen gegevens van een leerling of voormalige leerling van de school gebruiken: c) het geboorteland van de **moeder** en het geboorteland van de **vader**. (GRONDSLAG: Artikel 103d, vijfde lid, Wet op het voortgezet onderwijs)

Regeling bekostiging personeel PO 2007–2008 en vaststelling bedragen leerlinggebonden budget VO 2007–2008 (2008)

- Artikel 29 lid 1 - Het bevoegd gezag van een basisschool die voor 1 april 2008 wordt bezocht door 3 of meer kinderen in de leerjaren 1 tot en met 4 die verblijven in een internaat of pleeggezin en van wie de **vader** of **moeder** het schippersbedrijf uitoefent of

heeft uitgeoefend, ontvangt op aanvraag bijzondere bekostiging voor personeel en aanvullende bekostiging voor materiële instandhouding.

- Artikel 31 lid 1 sub a - Het bevoegd gezag van een basisschool waar a. leerlingen zijn ingeschreven die verblijven in een internaat of pleeggezin en van wie de **vader** of **moeder** het schippersbedrijf uitoefent of heeft uitgeoefend of leerlingen van wie de ouders een trekkend bestaan leiden als bedoeld in het Besluit trekkende bevolking WPO, waarvoor als gevolg van de wijziging van de gewichtenregeling een lager gewicht is vastgesteld dan het geval zou zijn geweest indien de gewichtenregeling was toegepast zoals deze luidde voor 1 augustus 2006. (GRONDSLAG: Artikelen 116, 120, 123, 124, 125, 129 en 132, Wet op het primair onderwijs, Artikelen 113, 117, 120 en 124, Wet op de expertisecentra, Artikel VIII, IX en XIV, Wijzigingswet Wet op het primair onderwijs, enz. (invoering lumpsumbekostiging in het primair onderwijs), Artikel 3a, 11a, 17, 19, 22, 26, 29 en 30, Besluit bekostiging WPO, Artikelen 3a, 10b, 30, 31, 35 en 56a, Besluit bekostiging WEC, Artikel B16b, B16g, B16l, B21, C11, eerste en tweede lid, en C16.1, Besluit trekkende bevolking WPO, Artikel 8a, tweede lid, Bekostigingsbesluit WVO, Artikel 8, Besluit vaststelling doelstelling en bekostiging onderwijsachterstandenbeleid 2006–2010)

Regeling bekostiging personeel PO 2008–2009 en aanpassing bedragen leerlinggebonden budget VO 2008–2009 (2009)

- Artikel 29 lid 1 - Het bevoegd gezag van een basisschool die voor 1 april 2009 wordt bezocht door 3 of meer kinderen in de eerste 4 verblijfsjaren op een reguliere basisschool en die verblijven in een internaat of pleeggezin en van wie de **vader** of **moeder** het schippersbedrijf uitoefent of heeft uitgeoefend, ontvangt op aanvraag bijzondere bekostiging voor personeel en aanvullende bekostiging voor materiële instandhouding.
- Artikel 31 lid 2 sub a - Het bevoegd gezag van een basisschool waar a) leerlingen zijn ingeschreven die verblijven in een internaat of pleeggezin en van wie de **vader** of **moeder** het schippersbedrijf uitoefent of heeft uitgeoefend of leerlingen van wie de ouders een trekkend bestaan leiden als bedoeld in het Besluit trekkende bevolking WPO, waarvoor als gevolg van de wijziging van de gewichtenregeling een lager gewicht is vastgesteld dan het geval zou zijn geweest indien de gewichtenregeling was toegepast, zoals deze luidde voor 1 augustus 2006 (GRONDSLAG: Artikelen 116, 120, 123, 124, 125, 129 en 132, Wet op het primair onderwijs, Artikelen 113, 117, 120 en 124, Wet op de expertisecentra, Artikelen VIII, IX en XIV, Wijzigingswet Wet op het primair onderwijs, enz. (invoering lumpsumbekostiging in het primair onderwijs), Artikelen 3a, 11a, 17, 19, 22, 26, 29 en 30, Besluit bekostiging WPO, Artikelen 3a, 10b, 30, 31, 35 en 56a, Besluit bekostiging WEC, Artikelen B16b, B16g, B16l, B21, C11, eerste en tweede lid en C16.1, Besluit trekkende bevolking WPO, Artikel 8a, tweede lid, Bekostigingsbesluit WVO, Artikel 8, Besluit vaststelling doelstelling en bekostiging onderwijsachterstandenbeleid 2006–2010)

Regeling bekostiging personeel PO 2009–2010 en aanpassing bedragen leerlinggebonden budget VO 2009 – 2010 (2010)

- Artikel 29 lid 1 - Het bevoegd gezag van een basisschool die voor 1 april 2010 wordt bezocht door 3 of meer kinderen in de eerste 4 verblijfsjaren op een reguliere basisschool en die verblijven in een internaat of pleeggezin en van wie de **vader** of **moeder** het schippersbedrijf uitoefent of heeft uitgeoefend, ontvangt op aanvraag bijzondere bekostiging voor personeel en aanvullende bekostiging voor materiële instandhouding.
- Artikel 31 lid 2 sub a - Het bevoegd gezag van een basisschool waar a) leerlingen zijn ingeschreven die verblijven in een internaat of pleeggezin en van wie de **vader** of **moeder** het schippersbedrijf uitoefent of heeft uitgeoefend of leerlingen van wie de ouders een

trekkend bestaan leiden als bedoeld in het Besluit trekkende bevolking WPO, waarvoor als gevolg van de wijziging van de gewichtenregeling een lager gewicht is vastgesteld dan het geval zou zijn geweest indien de gewichtenregeling was toegepast, zoals deze luidde voor 1 augustus 2006. (GRONDSLAG: Artikelen 116, 120, 123, 124, 125, 129 en 132, Wet op het primair onderwijs, Artikelen 113, 117, 120 en 124, Wet op de expertisecentra, Artikelen VIII, IX en XIV, Wijzigingswet Wet op het primair onderwijs, enz. (invoering lumpsumbekostiging in het primair onderwijs), Artikelen 3a, 11a, 17, 19, 22, 26, 29 en 30, Besluit bekostiging WPO, Artikelen 3a, 10b, 30, 31, 35 en 56a, Besluit bekostiging WEC, Artikelen B16b, B16g, B16l, B21, C11, eerste en tweede lid en C16.1, Besluit trekkende bevolking WPO, Artikel 8a, tweede lid, Bekostigingsbesluit WVO, Artikel 8, Besluit vaststelling doelstelling en bekostiging onderwijsachterstandenbeleid 2006–2010)

Regeling bekostiging personeel PO 2010 –2011 en aanpassing bedragen leerlinggebonden budget VO 2010 – 2011 (2011)

- Artikel 29 lid 1 - Het bevoegd gezag van een basisschool die voor 1 april 2011 wordt bezocht door 3 of meer kinderen in de eerste 4 verblijfsjaren op een reguliere basisschool en die verblijven in een internaat of pleeggezin en van wie de **vader** of **moeder** het schippersbedrijf uitoefent of heeft uitgeoefend, ontvangt op aanvraag bijzondere bekostiging voor personeel en aanvullende bekostiging voor materiële instandhouding.
- Artikel 31 lid 2 sub a - Het bevoegd gezag van een basisschool waar a) leerlingen zijn ingeschreven die verblijven in een internaat of pleeggezin en van wie de **vader** of **moeder** het schippersbedrijf uitoefent of heeft uitgeoefend of leerlingen van wie de ouders een trekkend bestaan leiden als bedoeld in het Besluit trekkende bevolking WPO, waarvoor als gevolg van de wijziging van de gewichtenregeling een lager gewicht is vastgesteld dan het geval zou zijn geweest indien de gewichtenregeling was toegepast, zoals deze luidde voor 1 augustus 2006, en

Regeling bekostiging personeel PO 2011 –2012 en aanpassing bedragen leerlinggebonden budget VO 2011 – 2012 (2012)

- Artikel 29 lid 1 - Het bevoegd gezag van een basisschool die voor 1 april 2012 wordt bezocht door 3 of meer kinderen in de eerste 4 verblijfsjaren op een reguliere basisschool en die verblijven in een internaat of pleeggezin en van wie de **vader** of **moeder** het schippersbedrijf uitoefent of heeft uitgeoefend, ontvangt op aanvraag bijzondere bekostiging voor personeel en aanvullende bekostiging voor materiële instandhouding.
- Artikel 31 lid 2 sub a - Het bevoegd gezag van een basisschool waar a) leerlingen zijn ingeschreven die verblijven in een internaat of pleeggezin en van wie de **vader** of **moeder** het schippersbedrijf uitoefent of heeft uitgeoefend of leerlingen van wie de ouders een trekkend bestaan leiden als bedoeld in het Besluit trekkende bevolking WPO, waarvoor als gevolg van de wijziging van de gewichtenregeling een lager gewicht is vastgesteld dan het geval zou zijn geweest indien de gewichtenregeling was toegepast, zoals deze luidde voor 1 augustus 2006. (GRONDSLAG: Artikelen 116, 120, 123, 124, 125, 129 en 132, Wet op het primair onderwijs, Artikelen 113, 117, 120 en 124, Wet op de expertisecentra, Artikelen VIII, IX en XIV, Wijzigingswet Wet op het primair onderwijs, enz. (invoering lumpsumbekostiging in het primair onderwijs), Artikelen 3a, 11a, 17, 19, 22, 26, 29 en 30, Besluit bekostiging WPO, Artikelen 3a, 10b, 30, 31, 35 en 56a, Besluit bekostiging WEC, Artikelen B16b, B16g, B16l, B21, C11, eerste en tweede lid en C16.1, Besluit trekkende bevolking WPO, Artikel 8a, tweede lid, Bekostigingsbesluit WVO, Artikel 8, Besluit vaststelling doelstelling en bekostiging onderwijsachterstandenbeleid 2006–2010)

Regeling bekostiging personeel PO 2012 –2013 en aanpassing bedragen leerlinggebonden budget VO 2012 – 2013 (2013)

- Artikel 29 lid 1 - Het bevoegd gezag van een basisschool die voor 1 april 2013 wordt bezocht door 3 of meer kinderen in de eerste 4 verblijfsjaren op een reguliere basisschool en die verblijven in een internaat of pleeggezin en van wie de **vader** of **moeder** het schippersbedrijf uitoefent of heeft uitgeoefend, ontvangt op aanvraag bijzondere bekostiging voor personeel en aanvullende bekostiging voor materiële instandhouding.
- Artikel 31 lid 2 sub a - Het bevoegd gezag van een basisschool waar a) leerlingen zijn ingeschreven die verblijven in een internaat of pleeggezin en van wie de **vader** of **moeder** het schippersbedrijf uitoefent of heeft uitgeoefend of leerlingen van wie de ouders een trekkend bestaan leiden als bedoeld in het Besluit trekkende bevolking WPO, waarvoor als gevolg van de wijziging van de gewichtenregeling een lager gewicht is vastgesteld dan het geval zou zijn geweest indien de gewichtenregeling was toegepast, zoals deze luidde voor 1 augustus 2006. (GRONDSLAG: Artikelen 116, 120, 123, 124, 125, 129 en 132, Wet op het primair onderwijs, Artikelen 113, 117, 120 en 124, Wet op de expertisecentra, Artikelen VIII, IX en XIV, Wijzigingswet Wet op het primair onderwijs, enz. (invoering lumpsumbekostiging in het primair onderwijs), Artikelen 3a, 11a, 17, 19, 22, 26, 29 en 30, Besluit bekostiging WPO, Artikelen 3a, 10b, 30, 31, 35 en 56a, Besluit bekostiging WEC, Artikelen B16b, B16g, B16l, B21, C11, eerste en tweede lid en C16.1, Besluit trekkende bevolking WPO, Artikel 8a, tweede lid, Bekostigingsbesluit WVO, Artikel 8, Besluit vaststelling doelstelling en bekostiging onderwijsachterstandenbeleid 2006–2010)

Regeling bekostiging personeel PO 2013 –2014 en aanpassing bedragen leerlinggebonden budget VO 2013 – 2014 (2013)

- Artikel 29 lid 1 - Het bevoegd gezag van een basisschool die voor 1 april 2014 wordt bezocht door 3 of meer kinderen in de eerste 4 verblijfsjaren op een reguliere basisschool en die verblijven in een internaat of pleeggezin en van wie de **vader** of **moeder** het schippersbedrijf uitoefent of heeft uitgeoefend, ontvangt op aanvraag bijzondere bekostiging voor personeel en aanvullende bekostiging voor materiële instandhouding.
- Artikel 31 lid 2 sub a - Het bevoegd gezag van een basisschool waar a) leerlingen zijn ingeschreven die verblijven in een internaat of pleeggezin en van wie de **vader** of **moeder** het schippersbedrijf uitoefent of heeft uitgeoefend of leerlingen van wie de ouders een trekkend bestaan leiden als bedoeld in het Besluit trekkende bevolking WPO, waarvoor als gevolg van de wijziging van de gewichtenregeling een lager gewicht is vastgesteld dan het geval zou zijn geweest indien de gewichtenregeling was toegepast, zoals deze luidde voor 1 augustus 2006. (GRONDSLAG: Artikelen 116, 120, 123, 124, 125, 129 en 132, Wet op het primair onderwijs, Artikelen 113, 117, 120 en 124, Wet op de expertisecentra, Artikelen VIII, IX en XIV, Wijzigingswet Wet op het primair onderwijs, enz. (invoering lumpsumbekostiging in het primair onderwijs), Artikelen 3a, 11a, 17, 19, 22, 26, 29 en 30, Besluit bekostiging WPO, Artikelen 3a, 10b, 30, 31, 35 en 56a, Besluit bekostiging WEC, Artikelen B16b, B16g, B16l, B21, C11, eerste en tweede lid en C16.1, Besluit trekkende bevolking WPO, Artikel 8a, tweede lid, Bekostigingsbesluit WVO, Artikel 8, Besluit vaststelling doelstelling en bekostiging onderwijsachterstandenbeleid 2006–2010)

Regeling bekostiging personeel PO 2014–2015 en vaststelling bedragen voor ondersteuning van leerlingen in het PO en VO 2014–2015 (2014)

- Artikel 29 lid 1 - Het bevoegd gezag van een basisschool die voor 1 april 2015 wordt bezocht door 3 of meer kinderen in de eerste 4 verblijfsjaren op een reguliere basisschool en

die verblijven in een internaat of pleeggezin en van wie de **vader** of **moeder** het schippersbedrijf uitoefent of heeft uitgeoefend, ontvangt op aanvraag bijzondere bekostiging voor personeel en aanvullende bekostiging voor materiële instandhouding.

- Artikel 31 lid 2 sub a - Het bevoegd gezag van een basisschool waar a) leerlingen zijn ingeschreven die verblijven in een internaat of pleeggezin en van wie de **vader** of **moeder** het schippersbedrijf uitoefent of heeft uitgeoefend of leerlingen van wie de ouders een trekkend bestaan leiden als bedoeld in het Besluit trekkende bevolking WPO, waarvoor als gevolg van de wijziging van de gewichtenregeling een lager gewicht is vastgesteld dan het geval zou zijn geweest indien de gewichtenregeling was toegepast, zoals deze luidde voor 1 augustus 2006. (GRONDSLAG: Artikelen 116, 120, zesde lid, 123, eerste en vierde lid, 124, eerste en tweede lid, 125, eerste lid, 129, eerste lid, 132, derde en vierde lid, 137, vijfde lid, en180a, tweede lid , Wet op het primair onderwijs, Artikelen 113, 117, derde, vijfde en achtste lid, 120, 124, eerste lid, 131, vierde lid en 166a, tweede lid, Wet op de expertisecentra, Artikelen 85b, tweede lid, en 89, eerste lid, Wet op het voortgezet onderwijs, Artikel IX, Wijzigingswet Wet op het primair onderwijs, enz. (invoering lumpsumbekostiging in het primair onderwijs), Artikel XXIII, Wijzigingswet enkele onderwijswetten (herziening organisatie en financiering van ondersteuning leerlingen in het basisonderwijs, speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, voortgezet onderwijs en beroepsonderwijs), Artikel II, Wijzigingswet Wet op het primair onderwijs (wettelijke verankering afdelingen voor internationaal georiënteerd basisonderwijs), Artikelen 11a, tweede lid, 19, eerste lid, 22, 26, 28a, tweede lid, 31, 33a, 35 en35a, Besluit bekostiging WPO, Artikelen 3a, 10b, tweede lid, 30, eerste lid, 31, 35, 58 en 58a, Besluit bekostiging WEC, Artikelen B 16b, B 16g, B 16l, B 21, C 11, eerste en tweede lid, en C 16.1, Besluit trekkende bevolking WPO, Artikelen 27 en 27a, Bekostigingsbesluit WVO)

2.1.2 Lichamelijkheid

Voortplanting

Zwangerschap

Ziekte

Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen (1992)

- Artikel 38 lid 2 - De voor de behandeling verantwoordelijke persoon pleegt voor het opstellen van het behandelingsplan overleg met de instelling of de psychiater die de patiënt voorafgaande aan zijn opneming behandelde of begeleidde, alsmede met de huisarts van de patiënt. Indien de behandelende persoon beslist dat de patiënt niet in staat kan worden geacht tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake van de voorgestelde behandeling, pleegt hij ter zake overleg met de wettelijke vertegenwoordiger van de patiënt of, indien deze ontbreekt, met de persoon die daartoe door de patiënt schriftelijk is gemachtigd. Ontbreekt ook zodanige persoon of treedt deze niet op, dan wordt overleg gepleegd met de echtgenoot van de patiënt, tenzij deze dat niet wenst, dan wel, indien ook zodanige persoon ontbreekt, met een ouder, kind, **broer** of **zus** van de patiënt, tenzij deze persoon dat niet wenst, een en ander voor zover dit overleg verenigbaar is met de zorg van een goed hulpverlener.
- artikel 38a lid 4 - Indien de voor de behandeling verantwoordelijke persoon beslist dat de patiënt niet in staat kan worden geacht tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake van de voorgestelde behandeling, wordt het behandelingsplan in afwijking van het derde lid opgesteld in overleg met de wettelijke vertegenwoordiger van de patiënt of, indien

deze ontbreekt, met de persoon die door de patiënt schriftelijk is gemachtigd. Ontbreekt ook zodanige persoon of treedt deze niet op, dan wordt het behandelingsplan opgesteld in overleg met de echtgenoot van de patiënt, tenzij deze dat niet wenst, dan wel, indien ook zodanige persoon ontbreekt, met een ouder, kind, **broer** of **zus** van de patiënt, tenzij deze persoon dat niet wenst, een en ander voor zover dit overleg verenigbaar is met de zorg van een goed hulpverlener.

Wet inkomstenbelasting 2001 (2000)

- Artikel 6.25 lid 1 - Weekenduitgaven voor gehandicapten zijn de extra uitgaven die door een belastingplichtige worden gedaan om zijn ernstig gehandicapte kind, broer, zus of onder zijn mentorschap gestelde persoon te verzorgen, mits dit kind, deze broer, zus of persoon 21 jaar of ouder is en doorgaans in een inrichting verblijft.
- Artikel 6.25 lid 3 - Bij algemene maatregel van bestuur wordt bepaald wanneer een kind, broer, zus of onder mentorschap van de belastingplichtige gestelde persoon voor de toepassing van dit artikel als ernstig gehandicapt wordt beschouwd.

Militaire ambtenarenwet (1931) & Ambtenarenwet (1929)

Algemeen Rijksambtenarenreglement (1931)

- Artikel 33i lid 1 - Tenzij een zwaarwegend dienstbelang zich daartegen verzet wordt aan de ambtenaar verlof met behoud van bezoldiging verleend voor de noodzakelijke verzorging in verband met ziekte van: a. zijn **echtgenote** of **echtgenoot**; b. een inwonend kind tot wie de ambtenaar als ouder in een familierechtelijke betrekking staat; c. een inwonend kind van zijn **echtgenote** of **echtgenoot**; d. een pleegkind dat blijkens de basisregistratie personen op hetzelfde adres woont als de ambtenaar en door hem duurzaam wordt verzorgd en opgevoed op basis van een pleegcontract als bedoeld in artikel 22, eerste lid, van de Wet op de jeugdzorg.
- Artikel 33i lid 2 - Tenzij een zwaarwegend dienstbelang zich daartegen verzet wordt aan de ambtenaar verlof met behoud van bezoldiging verleend voor de noodzakelijke verzorging in verband met ernstige ziekte van: **echtgenote**, **echtgenoot**, ouders, stiefouders, pleegouders, schoonouders, kinderen, stiefkinderen, pleegkinderen of aangehuwde kinderen. (GRONDSLAG: Artikelen 125, eerste lid en 133, eerste lid, Ambtenarenwet)

Algemeen Militair Ambtenarenreglement (1981)

- Artikel 1 lid 3 sub a - In dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt mede verstaan onder: a. **echtgenote** of **echtgenoot**: 1°. de geregistreerde partner; 2°. degene die door de militair als partner is aangemeld bij de Stichting pensioenfonds ABP en door het bestuur van dat fonds als zodanig is aangemerkt, op voorwaarde dat de militair een bewijs van die aanmelding heeft overlegd aan de commandant.
- Artikel 87a lid 1 - Onverminderd artikel 4:1 van de Wet arbeid en zorg wordt aan de militair buitengewoon verlof met behoud van militaire inkomsten verleend: - bij plotselinge ziekte van de **echtgenote** of **echtgenoot** van de militair, de persoon met wie de militair ongehuwd samenwoont of een van zijn bloed- of aanverwanten in de eerste graad of wanneer een andere noodsituatie, waarvoor de militair onverwijld een voorziening moet treffen, ontstaat: voor de duur benodigd voor de eerste opvang en het treffen van verdere voorzieningen, maar voor ten hoogste één werkdag per zich voordoende situatie; - bij de bevalling van zijn **echtgenote** of de persoon met wie de militair ongehuwd samenwoont; - bij overlijden en

lijkbezorging van de **echtgenote** of **echtgenoot** van de militair, de persoon met wie de militair ongehuwd samenwoont of een van zijn bloed- en aanverwanten in de eerste graad: vanaf het overlijden tot en met de dag van de begrafenis of de crematie en indien sprake is van bijzondere godsdienstige plechtigheden zoveel werkdagen als benodigd om overeenkomstig de bepalingen van die godsdienst rouwceremoniën te verrichten; - bij overlijden van: bloed- of aanverwanten in de 2e graad, dan wel van **pleegbroers** of **-zusters**: voor ten hoogste 2 werkdagen; bloed- of aanverwanten in de 3e of 4e graad of een van zijn huisgenoten: voor 1 werkdag, met dien verstande dat indien de militair is belast met de regeling van de begrafenis, de crematie of van de nalatenschap dan wel van beide, het verlof voor ten hoogste 4 werkdagen kan worden verleend en indien sprake is van bijzondere godsdienstige plechtigheden zoveel werkdagen als benodigd om overeenkomstig de bepalingen van die godsdienst rouwceremoniën te verrichten.
- Artikel 87c lid 1 - Aan de militair wordt langer durend zorgverlof met behoud van militaire inkomsten verleend voor hulpverlening aan een tijdelijk ernstig hulpbehoevende of stervende **echtgenote**, **echtgenoot** of persoon met wie de militair ongehuwd samenwoont, ouders, stief-, pleeg- of schoonouders, eigen of aangehuwde kinderen, stief- of pleegkinderen. (GRONDSLAG: Artikel 68, Grondwet, Artikel 125, Ambtenarenwet, Artikelen 12 en 12l, Militaire Ambtenarenwet 1931)

Kwaliteitswet zorginstellingen (1996)

Besluit zorgplanbespreking AWBZ-zorg (2009)

- Artikel 3 lid 4 - Indien een meerderjarige cliënt niet in staat kan worden geacht tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake, vindt de in artikel 2, eerste lid, bedoelde bespreking plaats met de curator of mentor van de cliënt of, indien deze ontbreekt, met de persoon die door de cliënt schriftelijk is gemachtigd in zijn plaats op te treden. Indien zodanige persoon eveneens ontbreekt of niet optreedt, vindt de samenspraak plaats met de echtgenoot, de geregistreerde partner of andere levensgezel van de cliënt, dan wel, indien ook zodanige persoon ontbreekt of niet optreedt, met een ouder, kind, broer of zus van de cliënt, tenzij deze persoon dat niet wenst. (GRONDSLAG: Artikel 6 lid 1 Kwaliteitswetzorginstellingen)

Politiewet 2012 (2012)

Besluit Algemene Rechtspositie Politie (1994)

- Artikel 1 lid 2 **-** Voor de toepassing van dit besluit wordt onder **echtgenote** of **echtgenoot** mede verstaan de geregistreerde partner alsmede de levenspartner met wie de niet-gehuwde ambtenaar samenwoont – en met het oogmerk duurzaam samen te leven –een gemeenschappelijke huishouding voert op basis van een notarieel verleden samenlevingscontract bevattende de wederzijdse rechten en verplichtingen ter zake van die samenwoning en gemeenschappelijke huishouding. Onder **weduwe** of **weduwnaar** wordt mede begrepen de achtergebleven geregistreerde partner alsmede de achtergebleven partner. Tot gezinslid wordt in voorkomend geval mede gerekend de geregistreerde partner alsmede de levenspartner. Tegelijkertijd kan slechts een persoon als **echtgenoot** of **echtgenote** dan wel **weduwe** of **weduwnaar** worden aangemerkt. Het bevoegd gezag kan verlangen dat een schriftelijke verklaring van een notaris wordt overgelegd waaruit blijkt dat een samenlevingscontract als bedoeld in de eerste volzin is gesloten.
- Artikel 40a lid 4 - De personen voor wie verzorging kan worden verleend als bedoeld in het tweede lid, onderdeel a, zijn: de **echtgenote** of **echtgenoot**, ouders, stiefouders,

pleegouders, schoonouders, kinderen, stiefkinderen, pleegkinderen of aangehuwde kinderen van de ambtenaar.

- Artikel 40b lid 1 sub a en c - Tenzij een zwaarwegend dienstbelang zich daartegen verzet wordt aan de ambtenaar verlof met behoud van volledige bezoldiging verleend voor de noodzakelijke verzorging in verband met ziekte van: a. de **echtgenote** of **echtgenoot**; c. een inwonend kind van de **echtgenote** of **echtgenoot**.
- Artikel 40b lid 2 sub f - Tenzij een zwaarwegend dienstbelang zich daartegen verzet wordt aan de ambtenaar verlof met behoud van volledige bezoldiging verleend voor de noodzakelijke verzorging in verband met ernstige ziekte van: f. een niet-inwonend kind van de **echtgenote** of **echtgenoot**.
- Artikel 54a lid 2 - In geval de ambtenaar is komen te overlijden ten gevolge van een dienstongeval, wordt aan de **weduwe** of **weduwnaar** van wie de overleden ambtenaar niet duurzaam gescheiden leefde een netto bedrag van € 75.000,– uitgekeerd. (GRONDSLAG: Artikel 47, eerste lid, Politiewet 2012)

Ambtenarenwet (1929)

Burgerlijk Ambtenarenreglement Defensie (1993)

- Artikel 4 lid 1 sub a en b – In dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt mede verstaan onder: a. **echtgenote** of **echtgenoot**: 1°. de geregistreerde partner; 2°. degene die door de ambtenaar als partner is aangemeld bij de Stichting Pensioenfonds ABP en door het bestuur van dat fonds als zodanig is aangemerkt, op voorwaarde dat de ambtenaar een bewijs van die aanmelding heeft overgelegd aan de minister; b. **weduwe** of **weduwnaar**: de achtergebleven partner als bedoeld onder a.
- Artikel 46c lid 1 sub a, c en d - Onverminderd artikel 4:1 van de Wet arbeid en zorg wordt door de commandant aan de ambtenaar buitengewoon verlof met behoud van volle bezoldiging verleend: a. bij plotselinge ziekte van de **echtgenote** of **echtgenoot** van de ambtenaar, de persoon met wie de ambtenaar ongehuwd samenwoont of een van zijn bloed- of aanverwanten in de eerste graad of wanneer een andere noodsituatie, waarvoor de ambtenaar onverwijld een voorziening moet treffen, ontstaat: voor de duur benodigd voor de eerste opvang en het treffen van verdere voorzieningen, maar voor ten hoogste één werkdag per zich voordoende situatie; b. bij de bevalling van zijn **echtgenote** of de persoon met wie de ambtenaar ongehuwd samenwoont; c. bij overlijden en lijkbezorging van de **echtgenote** of **echtgenoot** van de ambtenaar, de persoon met wie de ambtenaar ongehuwd samenwoont of een van zijn bloed- en aanverwanten in de eerste graad: vanaf het overlijden tot en met de dag van de begrafenis of de crematie en indien sprake is van bijzondere godsdienstige plechtigheden zoveel werkdagen als benodigd om overeenkomstig de bepalingen van die godsdienst rouwceremoniën te verrichten; d. bij overlijden van: 1°. bloed- of aanverwanten in de 2e graad, dan wel van **pleegbroers** of -**zusters**: voor ten hoogste 2 werkdagen.
- Artikel 46e lid 1 - Aan de ambtenaar wordt door de commandant langer durend zorgverlof met behoud van volle bezoldiging verleend voor hulpverlening aan een tijdelijk ernstig hulpbehoevende of stervende **echtgenote**, **echtgenoot** of persoon met wie de ambtenaar ongehuwd samenwoont, ouders, stief-, pleeg- of schoonouders, eigen of aangehuwde kinderen, stief- of pleegkinderen.
- Artikel 65 lid 5 - Indien het overlijden van een ambtenaar in overwegende mate zijn oorzaak vindt in de aard van de aan de ambtenaar opgedragen arbeid of in de bijzondere omstandigheden waaronder deze moesten worden verricht en niet aan zijn schuld of onvoorzichtigheid is te wijten, wordt aan degene die in verband met dit overlijden krachtens

het pensioenreglement, bedoeld in artikel 54a, onderdeel h, een nabestaandenpensioen geniet, door Onze Minister een uitkering toegekend ten bedrage van 18 procent van het resultaat van de vermenigvuldiging van: a. 1,75 procent van de berekeningsgrondslag, bedoeld in artikel 8.3 van het pensioenreglement, en b) de pensioengeldige diensttijd, bedoeld in paragraaf 5 van het pensioenreglement. De uitkering eindigt met ingang van de dag waarop de overleden ambtenaar de leeftijd van 65 jaar zou hebben bereikt, dan wel, indien de **weduwe** aan wie bedoeld pensioen werd toegekend, hertrouwt, met ingang van de maand volgend op die van het hertrouwen.

- Artikel 127 lid 2 - Met inachtneming van het bepaalde in het vijfde lid wordt zo spoedig mogelijk na het overlijden aan de **weduwe**, van wie de overleden ambtenaar niet duurzaam gescheiden leefde, een bedrag uitgekeerd gelijk aan de bezoldiging over een tijdvak van drie maanden. Als maatstaf bij de berekening van het in de vorige volzin bedoelde bedrag geldt, behoudens het hierna bepaalde, de bezoldiging, welke de ambtenaar op de dag van het overlijden genoot of zou hebben genoten met in acht neming van het bepaalde in artikel 59a. De uitkering wordt vermeerderd met een bedrag gelijk aan drie maal dat van de vakantie-uitkering over een maand berekend op de voet van het bepaalde in het Bezoldigingsbesluit burgerlijke ambtenaren defensie, naar de bezoldiging die de ambtenaar in de maand van het overlijden zou hebben genoten. Indien de ambtenaar in het genot was van een toelage als bedoeld in artikel 15, dan wel artikel 18 van eerder vermeld besluit, wordt het gedeelte van de in de eerste volzin genoemde uitkering dat betrekking heeft op bovenbedoelde toelagen gesteld op het bedrag dat de overleden ambtenaar in de drie kalendermaanden voorafgaand aan de dag van het overlijden aan zodanige toelagen is toegekend. Bij ontstentenis van een **weduwe**, van wie de overledene niet duurzaam gescheiden leefde, geschiedt de uitkering ten behoeve van de minderjarige kinderen. Onder kinderen in de zin van dit artikel worden mede verstaan natuurlijke kinderen, waarover de overledene de pleegouderlijke zorg droeg. Onder pleegouderlijke zorg wordt verstaan de zorg voor het onderhoud en de opvoeding van het kind als was het een eigen kind, onafhankelijk van enige verplichting daartoe of van het genieten van een vergoeding daarvoor. Ontbreken ook zodanige kinderen dan geschiedt de uitkering aan degene die geheel of grotendeels afhankelijk waren van de bezoldiging van de ambtenaar. (GRONDSLAG: Artikel 125, Ambtenarenwet)

Ambtenarenreglement Staten-Generaal (1979)

- Artikel 1 lid 4 - In dit besluit wordt onder **echtgenoot** of **echtgenote** mede verstaan de levenspartner met wie de niet gehuwde ambtenaar samenwoont en – met het oogmerk duurzaam samen te leven – een gemeenschappelijke huishouding voert op basis van een notarieel verleden samenlevingscontract bevattende de wederzijdse rechten en verplichtingen ter zake van die samenwoning en gemeenschappelijke huishouding alsmede de geregistreerde partner. Onder **weduwe** of **weduwnaar** wordt mede verstaan de achtergebleven levenspartner of de achtergebleven geregistreerde partner. Tegelijkertijd kan slechts een persoon als **echtgenoot** of **echtgenote** dan wel **weduwe** of **weduwnaar** worden aangemerkt. Tot gezinslid wordt in voorkomend geval mede gerekend de geregistreerde partner of de levenspartner. Het tot aanstelling bevoegd gezag kan verlangen dat een schriftelijke verklaring van een notaris wordt overgelegd waaruit blijkt dat een samenlevingscontract is gesloten.
- Artikel 62ab lid 1 sub a en c - Tenzij een zwaarwegend dienstbelang zich daartegen verzet wordt aan de ambtenaar verlof met behoud van bezoldiging verleend voor de noodzakelijke verzorging in verband met ziekte van: a. zijn **echtgenote** of **echtgenoot**; c. een inwonend kind van zijn **echtgenote** of **echtgenoot**.

- Artikel 62ab lid 2 - Tenzij een zwaarwegend dienstbelang zich daartegen verzet wordt aan de ambtenaar verlof met behoud van bezoldiging voor de noodzakelijke verzorging in verband met ernstige ziekte van **echtgenote**, **echtgenoot**, ouders, stiefouders, pleegouders, schoonouders, kinderen, stiefkinderen, pleegkinderen of aangehuwde kinderen.
- Artikel 134b lid 1 - … Indien de **weduwe** of **weduwnaar** een samenlevingscontract sluit dan wel een geregistreerd partnerschap aangaat, eindigt de uitkering met ingang van de maand volgend op de datum van het sluiten van het samenlevingscontract dan wel het aangaan van het geregistreerd partnerschap.

Sterven

Wet op de lijkbezorging (1991)

Besluit op de lijkbezorging (1997)

- BIJLAGE I. Model van verklaring van overlijden, af te geven door de behandelende arts (doodgeboren zoon/dochter).
- BIJLAGE II. Model van de verklaring van overlijden, af te geven door de gemeentelijke lijkschouwer (doodgeboren zoon/dochter). (GRONDSLAG: Artikelen 9, 15, 32, 57, 66, 70, 78, 79 en 81, onderdeel 7°, Wet op de lijkbezorging)

Vaststelling model-formulieren verlof tot begraving/verbranding en ontleding van een lijk (1991)

- Bijlage I - Model-formulier van het schriftelijk verlof van de ambtenaar van de burgerlijke stand tot begraving/verbranding*[1] van een lijk, als bedoeld in artikel 11 van de Wet op de lijkbezorging, Stb. 1991, 133 (verlof voor de begrafenis/verbranding van het lijk van een doodgeboren zoon/dochter)
- Bijlage II - Model-formulier van het schriftelijk verlof van de burgemeester tot ontleding van een lijk, als bedoeld in artikel 68 van de Wet op de lijkbezorging, Stb. 1991, 133 (verlof voor de ontleding van het lijk van een doodgeboren zoon/dochter). (GRONDSLAG: Artikel 11, Wet op de lijkbezorging)

Besluit modellen artikel 9, tweede lid, Wet op de lijkbezorging (2002)

- Bijlage - Met de term «patiënt» wordt in dit model zowel **man** als **vrouw** bedoeld.
- Bijlage – gegevens behandelend arts – **geslacht**
- Bijlage – gegevens patiënt – **geslacht**
- Artikel 2 - Het model-formulier van de mededeling van de behandelende arts aan de gemeentelijke lijkschouwer betreffende het overlijden ten gevolge van een niet-natuurlijke oorzaak niet zijnde levensbeëindiging op verzoek of hulp bij zelfdoding, bedoeld in artikel 7, derde lid, van de Wet op de lijkbezorging, luidt als volgt: … uit wie op , te ; een **zoon/dochter*** dood is geboren; verklaart het lijk persoonlijk te hebben geschouwd; …
- Artikel 3 - Het model-formulier van het verslag van de gemeentelijke lijkschouwer aan de officier van justitie, bedoeld in artikel 10 van de Wet op de lijkbezorging, betreffende het overlijden ten gevolge van een niet-natuurlijke oorzaak, niet zijnde levensbeëindiging zonder uitdrukkelijk verzoek, luidt als volgt: … uit wie op , te een **zoon/dochter*** dood is geboren; verklaart het lijk persoonlijk te hebben geschouwd; … (GRONDSLAG: Artikelen 7, 9 en 10 , Wet op de lijkbezorging)

Overig

2.1.3 Familierelaties

Afstammingsrecht

Burgerlijk Wetboek, Boek 10 – Internationaal Privaatrecht

- Artikel 10:110 lid 1 sub c - De erkenning, bedoeld in de artikelen 108 en 109 van dit Boek, houdt tevens in de erkenning van: c. de verbreking van de voordien bestaande familierechtelijke betrekkingen tussen het kind en zijn moeder en vader, onderscheidenlijk de bloedverwanten van zijn **moeder** en **vader**, indien de adoptie dit gevolg heeft in de staat waar zij plaatsvond.

Wet opneming buitenlandse kinderen ter adoptie (1988)

Richtlijnen opneming buitenlandse kinderen ter adoptie 2000 (2000)

- Artikel 1 lid 1 sub a - Een beginseltoestemming betreft slechts de opneming van één buitenlands kind ter adoptie; toestemming kan echter worden verleend voor de opneming van: a. **broer(s)** en/of **zuster(s)**, dan wel..
- Artikel 2 lid 2 sub d - Als bijzondere omstandigheden worden in ieder geval aangemerkt: de aanwezigheid van een **broer** of **zus** van het op te nemen buitenlands kind in het gezin van de aspirant-adoptiefouders.
- Artikel 3 lid 2 sub b - Het leeftijdsverschil van ten hoogste veertig jaren tussen een van de aspirant-adoptief-ouders en het buitenlandse kind mag met meer dan twee jaren worden overschreden bij opneming van een buitenlands kind, in ieder geval indien: b. het betreft een jongere **broer** of **zus** van een reeds ter adoptie opgenomen buitenlands kind.
- Artikel 4 lid 1 sub a - De opneming van een buitenlands kind dat op het tijdstip van binnenkomst in Nederland de leeftijd van zes jaar of ouder zal hebben bereikt, kan worden toegestaan, indien: a. het de opneming betreft van een oudere **broer** of **zus** van een reeds ter adoptie opgenomen buitenlands kind. (GRONDSLAG: Artikelen 3, 5 en 8, Wet opneming buitenlandse kinderen ter adoptie)

AMvB's en regelingen grondslag niet vermeld

Besluit buitengewone registers van de burgerlijke stand (1942)

- Artikel 12 - Tot de aangifte van een geboorte zijn bevoegd: de **vader**, de **moeder** en personen, die bij de bevalling tegenwoordig zijn geweest.

Huwelijk

Burgerlijk Wetboek, Boek 1 – Personen- en familierecht

- Artikel 1:9 lid 1 – Een vrouw die gehuwd is of die gehuwd is geweest dan wel wier partnerschap geregistreerd is of is geweest en die niet is getrouwd na beëindiging van de registratie of is hertrouwd dan wel niet een geregistreerd partnerschap is aangegaan na beëindiging van het huwelijk of opnieuw is aangegaan, is steeds bevoegd de geslachtsnaam

van haar echtgenoot of van haar geregistreerde partner te voeren of aan de hare te doen voorafgaan dan wel die te doen volgen op haar eigen geslachtsnaam.

- Artikel 1:9 lid 2 - Indien het huwelijk door echtscheiding is ontbonden en daaruit geen afstammelingen in leven zijn dan wel indien het geregistreerd partnerschap op de wijze bedoeld in artikel 80c, onder c of d, is beëindigd, kan de rechtbank, wanneer daartoe gegronde redenen bestaan, op verzoek van de gewezen echtgenoot of de gewezen geregistreerde partner aan de vrouw de haar in het eerste lid toegekende bevoegdheid ontnemen.
- Artikel 1:9 lid 3 - Het eerste en tweede lid zijn van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de man die gehuwd is of gehuwd is geweest dan wel wiens partnerschap geregistreerd is of is geweest en die niet is getrouwd na beëindiging van de registratie of is hertrouwd dan wel niet een geregistreerd partnerschap is aangegaan na beëindiging van het huwelijk of opnieuw is aangegaan.
- Artikel 1:31 lid 1 - Om een huwelijk te mogen aangaan moeten een man en een vrouw de leeftijd van achttien jaren hebben bereikt.
- Artikel 1:41 lid 1 - Een huwelijk mag niet worden gesloten tussen hen die elkander, hetzij van nature hetzij familierechtelijk, bestaan in de opgaande en in de nederdalende lijn of als broeders, zusters of broeder en zuster.
- Artikel 1:41 lid 2 - Onze Minister van Justitie kan om gewichtige redenen ontheffing van het verbod verlenen aan hen die broeders, zusters of broeder en zuster door adoptie zijn.
- Artikel 1:51 lid 1 – Bevoegd tot stuiting, wanneer partijen niet de vereisten in zich verenigen om een huwelijk aan te gaan, zijn bloedverwanten in de rechte lijn, broeders, zusters, voogden en curatoren van een der aanstaande echtgenoten.
- Artikel 1:80 – Wordt in een geding betwist dat een kind, dat uiterlijk bezit van staat heeft, uit een huwelijk is geboren, dan levert het feit dat de ouders openlijk als man en vrouw hebben geleefd, voldoende bewijs op.

Burgerlijk Wetboek, Boek 2 – Rechtspersonen

- Artikel 2:155a lid 2 - Met de natuurlijke persoon [in vennootschap] bedoeld in lid 1 worden gelijkgesteld de echtgenoot of echtgenote en de geregistreerde partner. Eveneens worden gelijkgesteld de bloedverwanten in rechte lijn, mits dezen binnen zes maanden na het overlijden van de natuurlijke persoon een onderlinge regeling tot samenwerking zijn aangegaan.
- Artikel 2:265a lid 2 - Met de natuurlijke persoon [in vennootschap] bedoeld in lid 1 worden gelijkgesteld de echtgenoot of echtgenote en de geregistreerde partner. Eveneens worden gelijkgesteld de bloedverwanten in rechte lijn, mits dezen binnen zes maanden na het overlijden van de natuurlijke persoon een onderlinge regeling tot samenwerking zijn aangegaan.

Burgerlijk Wetboek, Boek 10 – Internationaal Privaatrecht

- Artikel 10:29 lid 1 sub b – Geen huwelijk indien: de aanstaande echtgenoten elkaar van nature of door adoptie bestaan in de rechte lijn of, van nature, als broeder en zuster.
- Artikel 10:92 lid 2 - Wanneer de man en de vrouw een nationaliteit gemeenschappelijk hebben, geldt voor de toepassing van lid 1 als hun nationale recht het recht van die nationaliteit, ongeacht of zij beiden dan wel een hunner nog een andere nationaliteit bezitten. Bezitten de echtgenoten meer dan een gemeenschappelijke nationaliteit, dan worden zij geacht geen gemeenschappelijke nationaliteit te bezitten.

- Artikel 10:97 lid 2 - Wanneer de man en de moeder een nationaliteit gemeenschappelijk hebben, geldt voor de toepassing van lid 1 als hun gemeenschappelijke nationale recht het recht van die nationaliteit, ongeacht of zij beiden of een hunner nog een andere nationaliteit bezitten. Bezitten de man en de moeder meer dan een gemeenschappelijke nationaliteit, dan worden zij geacht geen gemeenschappelijke nationaliteit te bezitten.
- Artikel 10:97 lid 3 - Voor de toepassing van lid 1 is bepalend het tijdstip van de indiening van het verzoek. Is de man of de moeder op dat tijdstip overleden, dan is, bij gebreke van een gemeenschappelijke nationaliteit op het tijdstip van zijn overlijden, toepasselijk het recht van de staat waar de man en de moeder op dat tijdstip elk hun gewone verblijfplaats hadden of, indien ook dat ontbreekt, het recht van de staat van de gewone verblijfplaats van het kind op het tijdstip van de indiening van het verzoek.

Erfrecht

Burgerlijk Wetboek, Boek 4 – Erfrecht

- Artikel 4:10 lid 2 - De wet roept tot een nalatenschap als erfgenamen uit eigen hoofde achtereenvolgens … de afstammelingen van een kind, **broer, zuster**, grootouder of overgrootouder worden bij plaatsvervulling geroepen.
- Artikel 4:11 lid 2 - In afwijking van lid 1 is het erfdeel van een **halfbroer** of **halfzuster** de helft van het erfdeel van een volle **broer**, een volle **zuster** of een ouder
- Artikel 4:62 lid 2 - De **vader**, **de moeder**, de afstammelingen en de echtgenoot van een uitgesloten persoon worden geacht tussenbeide komende personen te zijn, behalve wanneer zij bloedverwant in de rechte lijn of echtgenoot van de erflater zijn.

Burgerlijk Wetboek, Boek 7 – Bijzondere overeenkomsten

- Artikel 7:181 lid 2 sub a - Lid 1 is niet van toepassing: a. indien de schenker heeft bepaald dat hetgeen hij schenkt aan een afstammeling van zijn vader of moeder, bij het overlijden van die afstammeling of op een eerder tijdstip zal ten deel vallen aan diens alsdan bestaande afstammelingen staaksgewijze.

Wetboek van burgerlijke rechtsvordering

- Artikel 53 sub a - Bij een betekening ten aanzien van de gezamenlijke erfgenamen van een overledene kan vermelding van hun namen en woonplaatsen achterwege blijven indien deze geschiedt: a) aan de laatste woonplaats van de overledene, mits aldaar nog de overlevende echtgenoot, geregistreerde partner of andere levensgezel, een **broer**, een **zuster** of een nabestaande in de rechte lijn woont.

Overig

Burgerlijk Wetboek, Boek 1 – Personen- en familierecht

Besluit kwaliteitseisen curatoren, beschermingsbewindvoerders en mentoren (2014)

- Artikel 9 lid 2 sub b - Als een indirect voordeel voor de curator wordt beschouwd een voordeel, bedoeld in het eerste lid, genoten door de echtgenoot, geregistreerde partner of andere levensgezel, en een ouder, kind, **broer** of **zuster** van de curator. (Grondslag: Artikel

383 lid 7, 8 en 9, artikel 435 lid 7, 8 en 9, en artikel 452 lid 7 en 8 Burgerlijk Wetboek Boek 1)

Burgerlijk Wetboek, Boek 7 – Bijzondere overeenkomsten

- Artikel 7:465 lid 3 - Indien een meerderjarige patiënt die niet in staat kan worden geacht tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake, niet onder curatele staat of ten behoeve van hem niet het mentorschap is ingesteld, worden de verplichtingen die voor de hulpverlener uit deze afdeling jegens de patiënt voortvloeien, door de hulpverlener nagekomen jegens de persoon die daartoe door de patiënt schriftelijk is gemachtigd in zijn plaats op te treden. Ontbreekt zodanige persoon, of treedt deze niet op, dan worden de verplichtingen nagekomen jegens de **echtgenoot**, de geregistreerde partner of andere levensgezel van de patiënt, tenzij deze persoon dat niet wenst, dan wel, indien ook zodanige persoon ontbreekt, jegens een ouder, kind, **broer** of **zus** van de patiënt, tenzij deze persoon dat niet wenst.

Wet op belastingen van rechtsverkeer (1970)

- Artikel 1 sub b - Onder bij algemene maatregel van bestuur te stellen voorwaarden is van de belasting vrijgesteld de verkrijging: door een of meer kinderen, kleinkinderen, **broers**, **zusters**, of hun echtgenoten, van een ondernemer van goederen die behoren tot en dienstbaar zijn aan diens onderneming die wat de bedrijfsvoering betreft, in haar geheel (al dan niet in fasen) door de verkrijger of verkrijgers wordt voortgezet. Voor de toepassing van de vorige volzin wordt: 1°. met een kind gelijkgesteld een pleegkind; 2°. met een **broer** of **zuster** gelijkgesteld een **halfbroer**, **halfzuster**, **pleegbroer** of **pleegzuster**.

Jeugdwet (2014)

- artikel 7.3.15 lid 3 - Indien een meerderjarige betrokkene die niet in staat kan worden geacht tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake, niet onder curatele staat of ten behoeve van hem niet het mentorschap is ingesteld, gelden de verplichtingen die voor de jeugdhulpverlener uit deze afdeling jegens de betrokkene gelden, voor de jeugdhulpverlener jegens de persoon die daartoe door de betrokkene schriftelijk is gemachtigd in zijn plaats op te treden. Ontbreekt zodanige persoon, of treedt deze niet op, dan gelden de verplichtingen jegens de echtgenoot, de geregistreerde partner of andere levensgezel van de betrokkene, tenzij deze persoon dat niet wenst, dan wel, indien ook zodanige persoon ontbreekt, jegens een ouder, kind, **broer** of **zus** van de betrokkene, tenzij deze persoon dat niet wenst.

Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren (1996)

Besluit Rechtspositie Rechterlijke Ambtenaren (1994)

- Artikel 33ob lid 1 sub c – Onverminderd het bepaalde in artikel 33p wordt, tenzij het dienstbelang zich daartegen verzet, door de functionele autoriteit aan de rechterlijk ambtenaar of rechterlijk ambtenaar in opleiding buitengewoon verlof met behoud van bezoldiging verleend c. bij het overlijden van: 1°. De **echtgenote**, **echtgenoot**, ouders, stiefouders, pleegouders, schoonouders, kinderen, stiefkinderen, pleegkinderen of aangehuwde kinderen: vier dagen; 2°. bloed-of aanverwanten in de tweede graad: twee dagen of, indien hij is belast met de regeling van de lijkbezorging of van de nalatenschap dan wel van beide, ten hoogste vier dagen.

- Artikel 33ob lid 3 - Buitengewoon verlof dat aan de rechterlijk ambtenaar of rechterlijk ambtenaar in opleiding op grond van het eerste lid wordt verleend in verband met aanverwantschap die door zijn huwelijk is ontstaan met bloedverwanten van zijn **echtgenote** wordt op gelijke wijze verleend aan de rechterlijk ambtenaar of rechterlijk ambtenaar in opleiding die samenwoont en, met het oogmerk duurzaam samen te leven, een gemeenschappelijke huishouding voert op basis van een notarieel verleden samenlevingscontract bevattende de wederzijdse rechten en verplichtingen ter zake van die samenwoning en gemeenschappelijke huishouding of aan de rechterlijk ambtenaar of rechterlijk ambtenaar in opleiding die een geregistreerd partnerschap is aangegaan, met betrekking tot dezelfde bloedverwanten van zijn levenspartner of geregistreerd partner. (GRONDSLAG: Artikelen 5, tweede en derde lid, 5d tot en met 5f, 5g, derde lid, 7, derde lid, 9, tweede lid, 19a, 19b, 45, derde lid, 50, vierde lid, 51, derde lid, en 54, Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren)

Ambtenarenwet (1929)

Reglement dienst Buitenlandse Zaken (1986)

- Artikel 2 lid 2 - In dit reglement wordt onder huwelijkspartner mede verstaan de geregistreerde partner alsmede de levenspartner met wie de niet-gehuwde ambtenaar samenwoont en – met het oogmerk duurzaam samen te leven – een gemeenschappelijke huishouding voert op basis van een notarieel verleden samenlevingscontract bevattende de wederzijdse rechten en verplichtingen ter zake van die samenwoning en gemeenschappelijke huishouding. Onder weduwe en weduwnaar wordt mede begrepen de achtergebleven geregistreerde partner alsmede de achtergebleven levenspartner. Tegelijkertijd kan slechts één persoon als levenspartner dan wel weduwe of weduwnaar worden aangemerkt. Onze Minister kan verlangen dat een schriftelijke verklaring van een notaris wordt overgelegd waaruit blijkt dat een samenlevingscontract als bedoeld in de eerste volzin is gesloten.
- Artikel 110 lid 1 - … Indien de weduwe of weduwnaar een samenlevingscontract sluit dan wel een geregistreerd partnerschap aangaat, eindigt de uitkering met ingang van de maand volgende op de datum van het sluiten van het samenlevingscontract dan wel het aangaan van het geregistreerd partnerschap. (GRONDSLAG: Artikelen 125 en 134, Ambtenarenwet)

Ambtenarenwet (1929)

Algemeen Rijksambtenarenreglement (1931)

- Artikel 4 lid 4 - In dit besluit wordt onder echtgenoot of echtgenote mede verstaan de levenspartner met wie de niet gehuwde ambtenaar samenwoont en – met het oogmerk duurzaam samen te leven –een gemeenschappelijke huishouding voert op basis van een notarieel verleden samenlevingscontract bevattende de wederzijdse rechten en verplichtingen ter zake van die samenwoning en gemeenschappelijke huishouding alsmede de geregistreerde partner. Onder weduwe of weduwnaar wordt mede verstaan de achtergebleven levenspartner of de achtergebleven geregistreerde partner. Tegelijkertijd kan slechts een persoon als echtgenoot of echtgenote dan wel weduwe of weduwnaar worden aangemerkt. Onder gezinslid wordt in voorkomend geval mede verstaan de geregistreerde partner of de levenspartner. Onze Minister kan verlangen dat een schriftelijke verklaring van een notaris wordt overgelegd waaruit blijkt dat een samenlevingscontract is gesloten.

Uitvoeringswet internationale kinderbescherming (2006)

Besluit vaststelling formulier notariële verklaring inzake ouderlijke verantwoordelijkheid (2007)

- Artikel 1 lid 2 - Het formulier voor de verklaring inzake ouderlijke verantwoordelijkheid ingevolge artikel 25 van de Uitvoeringswet internationale kinderbescherming luidt als volgt: Verklaring inzake ouderlijke verantwoordelijkheid ingevolge artikel 25 Uitvoeringswet internationale kinderbescherming 1) Op .... verklaar ik, ..., notaris te ...., Nederland met betrekking tot: 2) .... (naam minderjarige), van het **mannelijke/vrouwelijke** geslacht*, hierna te noemen 'de minderjarige', naam **vader**: ...., naam **moeder**: ...., nationaliteit van de minderjarige: ...., gewone verblijfplaats van de minderjarige in Nederland: te .... (adres van de gewone verblijfplaats van de minderjarige in Nederland, dat wil zeggen: gemeente en woonadres); dat: … (GRONDSLAG: Artikel 25, tweede lid, Uitvoeringswet internationale kinderbescherming)

2.1.4 Pensioenen & uitkeringen

Algemene ouderdomswet (1956)

Besluit gelijkstelling van wonen buiten het Rijk met wonen binnen het Rijk (1985*)*

- Artikel 3 sub b - Voor de toepassing van artikel 56 van de Algemene Ouderdomswet wordt met het wonen binnen het Rijk gelijkgesteld: het wonen buiten het Rijk van de **weduwe** of **weduwnaar,** van wie de echtgenoot op de dag van zijn overlijden voldeed aan de voorwaarden, gesteld in artikel 1, eerste lid, onderdeel a, van het koninklijk besluit van 19 oktober 1976 (Stb. 557), gedurende een jaar of een door Onze Minister te bepalen langere termijn na vorenbedoelde dag.

Spaarregeling gemoedsbezwaarden ex artikel 48 AOW (1985)

- Artikel 5 lid 1 - Indien degene, die een spaarrekening heeft, huwt met iemand die eveneens een zodanige spaarrekening heeft, wordt het saldo van hun spaarrekeningen overgeboekt op een voor hen gezamenlijk aan te leggen spaarrekening. De vorige volzin blijft buiten toepassing, indien **man** en **vrouw** beiden reeds in het genot zijn van een uitkering als bedoeld in artikel 48, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet.
- Artikel 5 lid 3 - Indien een **man** en een **vrouw**, die in verband met het vorige lid beiden een spaarrekening hebben, na duurzaam gescheiden van elkaar te hebben geleefd, weer zijn gaan samenwonen, vindt het bepaalde in het eerste lid overeenkomstige toepassing. (GRONDSLAG: Artikel 48, eerste en zevende lid, Algemene Ouderdomswet)

Wet buitengewoon pensioen 1940-1945 (1947)[2]

- Artikel 1 lid 1 - In deze wet wordt verstaan onder: "Onze Minister": Onze Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport; "de Raad": de Pensioen- en Uitkeringsraad, bedoeld in artikel 3 van de Wet uitvoering wetten voor verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen; de Sociale verzekeringsbank: de Sociale verzekeringsbank, genoemd in hoofdstuk 6 van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen; "deelnemers aan het verzet": zij, die tijdens de vijandelijke bezetting van het Rijk in Europa door daad of houding hebben deelgenomen aan het binnenlands verzet, met inbegrip van hen, die deel uitmaakten van de

[2] Geen onderscheid (zie artikel 14 lid 4).

Binnenlandse Strijdkrachten en daadwerkelijk hebben deelgenomen aan de strijd tegen de vijandelijke bezettende macht van het Rijk in Europa; "gewezen echtgenote": de vrouw, bedoeld in artikel 14, tweede lid; "peiljaar": het jaar vastgesteld ingevolge artikel 8, tweede en derde lid, en artikel 41a, eerste lid; "minimum-pensioengrondslag": de pensioengrondslag, bedoeld in artikel 8, zevende lid, aanhef.

- Artikel 1a sub d - Voor de toepassing van deze wet wordt gelijkgesteld met: weduwe of weduwnaar: de achtergebleven partij bij een geregistreerd partnerschap;
- Artikel 14 lid 1 - artikel 14 lid 1 - Recht op buitengewoon pensioen heeft de weduwe van een deelnemer aan het verzet, indien haar echtgenoot het leven heeft verloren in verband met het verzet dan wel indien hij op het tijdstip van zijn overlijden recht op buitengewoon pensioen ontleende aan het bepaalde in artikel 4.
- Artikel 14 lid 2 - Eveneens recht op buitengewoon pensioen heeft de vrouw, met wie een overleden deelnemer aan het verzet gehuwd is geweest, mits: a. de man op de dag waarop de beschikking tot echtscheiding of de ontbinding van het huwelijk is uitgesproken dan wel het geregistreerd partnerschap ingevolge artikel 80c, onder c en d, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek is beëindigd, recht op buitengewoon pensioen ontleende aan het bepaalde in artikel 4 en hij dat recht ook op het tijdstip van zijn overlijden kon doen gelden, b. de onder a bedoelde dag ligt na het tijdstip van de inwerkingtreding van de Wet herziening echtscheidingsrecht en de echtscheiding of de ontbinding van het huwelijk niet is uitgesproken met toepassing van het vóór genoemd tijdstip geldende recht, en c. de vrouw niet als gevolg van hertrouwen, het aangaan van een huwelijk na een geregistreerd partnerschap, het aangaan van een geregistreerd partnerschap na een huwelijk dan wel het opnieuw aangaan van een geregistreerd partnerschap met haar vroegere echtgenoot ter zake van diens overlijden recht op buitengewoon weduwenpensioen verkrijgt, met dien verstande, dat indien de vrouw op de datum van overlijden van haar vroegere echtgenoot is hertrouwd of geregistreerd dan wel opnieuw geregistreerd, het recht op buitengewoon pensioen, hetwelk zij aan dat overlijden ontleent, eerst ontstaat op de dag, volgende op die, waarop dat volgende door haar gesloten huwelijk is ontbonden.
- Artikel 14 lid 3 - Voor de toepassing van deze wet wordt met een weduwe (echtgenote) gelijkgesteld de vrouw, die ingevolge een uitspraak van de Afdeling Rechtspraak van de Raad voor het Rechtsherstel of enige andere rechterlijke uitspraak in vermogensrechtelijk en/of erfrechtelijk opzicht gelijk wordt gesteld met een weduwe (echtgenote).
- Artikel 14 lid 4 - Buitengewoon pensioen als in de voorgaande leden van dit artikel bedoeld, komt eveneens toe aan: a. de weduwnaar van een deelneemster aan het verzet; b. de man, met wie een overleden deelneemster aan het verzet gehuwd is geweest. Op het buitengewoon pensioen van de in de vorige volzin onder a en b genoemde personen zijn de bepalingen van deze wet, betrekking hebbende op het buitengewoon pensioen van de in het eerste onderscheidenlijk het tweede lid van dit artikel genoemde personen, van overeenkomstige toepassing.
- Artikel 17 sub a - Het buitengewoon pensioen, bedoeld in de artikelen 14 en 15, bedraagt: a. voor de weduwe, wier echtgenoot het leven heeft verloren in verband met het verzet, dan wel is overleden aan de gevolgen van verwonding, verminking, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel 4, alsmede voor de weduwe van de deelnemer aan het verzet, die is overleden door andere oorzaken dan hiervoor genoemd en wiens invaliditeit, waarnaar zijn buitengewoon pensioen laatstelijk was of zou zijn berekend, tenminste zestig procent bedroeg, vijfenzestig procent van de pensioengrondslag, die op grond van het bepaalde in artikel 8 of artikel 41a voor de echtgenoot heeft of zou hebben gegolden, indien deze als deelnemer aan het verzet recht op buitengewoon pensioen had of zou hebben gehad. Indien er bij het overlijden van de deelnemer aan het verzet tevens recht of krachtens artikel 14,

tweede lid, uitzicht op een of meerdere buitengewone pensioenen, als bedoeld onder i, bestaat, wordt het buitengewoon weduwenpensioen met het bedrag daarvan verminderd.

- Artikel 17 sub b - voor de weduwe van de deelnemer aan het verzet, die het leven heeft verloren door andere oorzaken dan verwonding, verminking, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel 4, en wiens invaliditeit, waarnaar zijn buitengewoon pensioen laatstelijk was of zou zijn berekend, minder dan zestig procent bedroeg, vijfenzestig procent van het pensioen, waarop de deelnemer op het tijdstip van zijn overlijden recht had of zou hebben gehad. Indien er bij het overlijden van de deelnemer aan het verzet tevens recht of krachtens artikel 14, tweede lid, uitzicht op een of meer buitengewone pensioenen, als bedoeld onder j, bestaat, wordt het buitengewoon weduwenpensioen met het bedrag daarvan verminderd.
- Artikel 17 sub d - voor elk ander kind ten behoeve van hetwelk de vader, die het leven heeft verloren in verband met het verzet, dan wel is overleden aan de gevolgen van verwonding, verminking, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel 4, een onderhoudsplicht was opgelegd krachtens de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek of ten behoeve van hetwelk de vader deze onderhoudsplicht had erkend, vijftien procent van de eerste € 2268,90 en tien procent van het overige gedeelte van de onder a bedoelde pensioengrondslag, indien de moeder aan het overlijden van de vader aanspraak op buitengewoon pensioen ontleent; dertig procent van de eerste € 2268,90 en twintig procent van het overige gedeelte van het bedrag van die grondslag, indien de moeder aan het overlijden van de vader geen aanspraak op buitengewoon pensioen ontleent.
- Artikel 17 sub e - voor de ouders of bij ontstentenis van deze de grootouders van de overledene, zoveel als hij in de regel als kostwinner tot hun levensonderhoud bijdroeg, doch niet meer dan veertig procent van de eerste € 2268,90 en dertig procent van het overige bedrag van de boven onder a bedoelde pensioengrondslag en wel tot de dood van de langstlevende.
- Artikel 17 sub f - voor elk ouderloos kleinkind van de overledene zoveel als hij in de regel als kostwinner tot diens levensonderhoud bijdroeg, doch niet meer dan twintig procent van de eerste € 2268,90 en vijftien procent van het overige bedrag van de boven onder a bedoelde pensioengrondslag.
- Artikel 17 sub g - voor de schoonouders van de overledene zoveel als hij in de regel als kostwinner tot hun levensonderhoud bijdroeg, doch niet meer dan veertig procent van de eerste € 2268,90 en dertig procent van het overige bedrag van de boven onder a bedoelde pensioengrondslag en wel tot de dood van de langstlevende dan wel tot het tijdstip, waarop de overledene, ware hij nog in leven, als behuwd kind jegens hen niet meer onderhoudsplichtig zou zijn geweest.
- Artikel 17 sub i - voor de gewezen echtgenote van een overleden deelnemer aan het verzet, die is overleden aan de gevolgen van verwonding, verminking, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel 4, alsmede voor de gewezen echtgenote van een overleden deelnemer aan het verzet, die is overleden door andere oorzaken dan hiervoor genoemd en wiens invaliditeit, waarnaar zijn buitengewoon pensioen laatstelijk was of zou zijn berekend, ten minste zestig procent bedroeg, een bedrag, berekend volgens de formule: $\frac{p}{40} \times \frac{65}{100} \times q$, in welke formule: p voorstelt: het aantal volle jaren, gedurende hetwelk de man in zijn leeftijdsperiode van 25 tot 65 jaar met de vrouw gehuwd is geweest, vermeerderd met het aantal volle jaren, gedurende hetwelk de man in dezelfde leeftijdsperiode vóór het sluiten van dat huwelijk zonder onderbreking ongehuwd is geweest, en q voorstelt: de pensioengrondslag, welke op grond van het bepaalde in artikel 8 of artikel 41a voor de man op het tijdstip van zijn overlijden gold of zou hebben gegolden;

- Artikel 17 sub j - voor de gewezen echtgenote van een overleden deelnemer aan het verzet, die is overleden door andere oorzaken dan verwonding, verminking, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel 4, en wiens invaliditeit, waarnaar zijn buitengewoon pensioen laatstelijk was of zou zijn berekend, minder dan zestig procent bedroeg, een bedrag, berekend volgens de formule: $\frac{x}{40} \times \frac{65}{100} \times y$, in welke formule: x voorstelt: het aantal volle jaren, gedurende hetwelk de man in zijn leeftijdsperiode van 25 tot 65 jaar met de vrouw gehuwd is geweest, vermeerderd met het aantal volle jaren, gedurende hetwelk de man in dezelfde leeftijdsperiode vóór het sluiten van dat huwelijk zonder onderbreking ongehuwd is geweest, en y voorstelt: het buitengewoon pensioen, waarop de man op het tijdstip van zijn overlijden recht had of zou hebben gehad.
- Artikel 20 lid 2 - Voor zover door de weduwe of de gewezen echtgenote inkomsten uit vermogen worden genoten, worden deze voor vijftig procent van die inkomsten op het buitengewoon pensioen in mindering gebracht, met dien verstande, dat indien die inkomsten minder dan € 680,67 per jaar bedragen, slechts een zodanig bedrag in mindering wordt gebracht als waarmede die inkomsten een som van € 340,34 mochten te boven gaan.
- Artikel 20 lid 3 - Voor zover door de weduwe of de gewezen echtgenote andere inkomsten dan waarop in het eerste en tweede lid wordt gedoeld, worden genoten, wordt vijftig procent van het bedrag, waarmede die inkomsten de som van € 453,78 overschrijden, op het buitengewoon pensioen in mindering gebracht. Onverminderd het bepaalde in de vorige volzin worden, indien de daar bedoelde overschrijding uitsluitend of mede het gevolg is van het genot van een ouderdomspensioen krachtens de Algemene Ouderdomswet van meer dan € 453,78 van het bedrag, waarmede dat ouderdomspensioen de som van € 453,78 overschrijdt, in plaats van vijftig procent de volgende percentages op het buitengewoon pensioen in mindering gebracht: op een buitengewoon weduwenpensioen, dat geen vermindering als bedoeld in artikel 17, a en b, heeft ondergaan: zestig procent; b.op een buitengewoon weduwenpensioen, dat een vermindering als bedoeld in artikel 17, a en b, heeft ondergaan: een evenredig deel van het onder a genoemde percentage; c. op het buitengewoon pensioen van de gewezen echtgenote, bedoeld in artikel 17, i en j, een deel van zestig procent, hetwelk tot dat percentage in dezelfde verhouding staat als het aantal jaren, hetwelk in de in die artikelonderdelen genoemde berekeningsformule door de letter p onderscheidenlijk x wordt voorgesteld, zich verhoudt tot veertig jaar. Voor een buitengewoon pensioen, toegekend aan de in artikel 17, b, bedoelde weduwe alsook voor een buitengewoon pensioen, toegekend aan de gewezen echtgenote, bedoeld in artikel 17, j, wordt het op deze pensioenen ingevolge de vorige volzin in mindering te brengen bedrag beperkt tot een percentage daarvan, gelijk aan dat der invaliditeit, waarnaar het buitengewoon pensioen van de overleden echtgenoot onderscheidenlijk gewezen echtgenoot van de vrouw laatstelijk was of zou zijn berekend.
- Artikel 20 lid 4 - Indien door de weduwe of de gewezen echtgenote zowel inkomsten bedoeld in het tweede lid als inkomsten bedoeld in het derde lid worden genoten, worden, in afwijking van het bepaalde aan het slot van het tweede lid, de inkomsten uit vermogen voor vijftig procent van die inkomsten op het buitengewoon pensioen in mindering gebracht, met dien verstande, dat in elk geval een bedrag van € 340,34 van het totaal der inkomsten buiten mindering blijft.
- Artikel 20 lid 5 - Indien een uitkering ingevolge de Algemene nabestaandenwet wordt genoten, wordt die uitkering niet gerekend tot de met het buitengewoon pensioen verrekenbare inkomsten, als in de voorgaande leden bedoeld. In dat geval worden echter, nadat de voorgaande leden zijn toegepast, van het bedrag van de uitkering ingevolge de Algemene nabestaandenwet de volgende percentages op het buitengewoon pensioen in mindering gebracht: a. op een buitengewoon weduwenpensioen, dat geen vermindering als

bedoeld in artikel 17, a en b, heeft ondergaan, en op het buitengewoon wezenpensioen: zestig procent; b. op een buitengewoon weduwenpensioen, dat een vermindering als bedoeld in artikel 17, a en b, heeft ondergaan, een evenredig deel van het onder a genoemde percentage; c. op het buitengewoon pensioen van de gewezen echtgenote, bedoeld in artikel 17, i en j, een deel van zestig procent, hetwelk tot dat percentage in dezelfde verhouding staat als het aantal jaren, hetwelk in de in die artikelonderdelen genoemde berekeningsformule door de letter p onderscheidenlijk x wordt voorgesteld, zich verhoudt tot veertig jaar. Het bepaalde in de derde volzin van het derde lid van dit artikel is van overeenkomstige toepassing. Indien de weduwe tevens in het genot is van een invaliditeitsrente krachtens de Invaliditeitswet, waarop zij tot het in werking treden van dit artikellid, ingevolge de Wet tot aanvulling van renten krachtens de Invaliditeitswet en de wet van 3 februari 1954 (Stb. 60) toe- en bijslagen genoot, komt het totaal bedrag dezer toe- en bijslagen in aanmerking voor aftrek op de in de vorige volzin bedoelde vermindering. Ten aanzien van degene, die aantoont, dat uit hoofde van zijn aanspraak op uitkering ingevolge de Algemene nabestaandenwet mede een vermindering plaatsvindt van enig ander pensioen of enige andere verplichte periodieke uitkering, en dat het gezamenlijke bedrag der verminderingen zestig procent van het bedrag van bedoeld bodempensioen overschrijdt, wordt de vermindering, in de vorige volzinnen van dit artikellid bedoeld, zodanig beperkt, dat het inkomen van de belanghebbende zo mogelijk veertig procent van het bedrag van bedoeld bodempensioen meer bedraagt dan ingeval geen uitkering ingevolge de Algemene nabestaandenwet wordt genoten.

- Artikel 28 lid 1- Het buitengewoon pensioen van de weduwe en dat van een gewezen echtgenote eindigen voorts bij een volgend door haar gesloten huwelijk en wel met het einde van het kwartaal, in de loop waarvan het huwelijk heeft plaatsgehad. Indien de vrouw dan binnen dertien weken na het sluiten van dat huwelijk een verzoek daartoe indient bij de Sociale verzekeringsbank, ontvangt zij als afkoopsom van haar buitengewoon pensioen een bedrag ineens van tweemaal het jaarbedrag van haar buitengewoon pensioen, verminderd met de bedragen, welke worden genoten krachtens in andere wettelijke regelingen voorkomende bepalingen van overeenkomstige strekking. Wordt een dergelijk verzoek niet gedaan, dan wordt aan de vrouw, indien haar huwelijk wordt ontbonden, op haar aanvrage door de Sociale verzekeringsbank haar vroeger buitengewoon pensioen weder toegekend. Zouden haar echter ter zake van het latere huwelijk pensioen of andere inkomsten toekomen, als bedoeld in artikel 12, derde lid, dan vindt deze wetsbepaling overeenkomstige toepassing. Het buitengewoon pensioen gaat dan weer in met de dag volgende op die van de ontbinding van het huwelijk, mits de aanvrage is ingediend binnen één jaar na de datum van de ontbinding van het vorige huwelijk. Wordt de aanvrage later ingediend dan gaat het buitengewoon pensioen in op de dag waarop de aanvrage bij de Sociale verzekeringsbank is binnengekomen.
- artikel 28 lid 4 - Indien de weduwe in het genot was van een garantietoeslag als bedoeld in artikel 31e , bedraagt de afkoopsom, bedoeld in het eerste lid, indien dat voor haar gunstiger is, vierentwintig maal het bedrag van de garantietoeslag, die zij genoot over de maand, voorafgaande aan de maand waarin dat volgende huwelijk heeft plaatsgevonden.
- Artikel 30a lid 1 sub c - Zo spoedig mogelijk na het overlijden van een deelnemer aan het verzet, die op het tijdstip van zijn overlijden recht op buitengewoon pensioen ontleende aan artikel 4, wordt een uitkering (overlijdensuitkering) ten bedrage van tweemaal het bedrag van het buitengewoon pensioen van de overledene over de maand, waarin hij is overleden, uitbetaald: c) bij ontstentenis van de onder a en b bedoelde personen aan ouders, meerderjarige kinderen, broers of zusters van de overledene, indien de overledene ten tijde van het overlijden grotendeels in de kosten van het bestaan van deze betrekkingen voorzag.
- Artikel 30a lid 3 - Zo spoedig mogelijk na het overlijden van de weduwe of de gewezen echtgenote van een deelnemer aan het verzet wordt, indien die weduwe of die gewezen

echtgenote op het tijdstip van haar overlijden recht op buitengewoon pensioen ontleende aan artikel 14, eerste onderscheidenlijk tweede lid, een uitkering (overlijdensuitkering) ten bedrage van tweemaal het bedrag van het buitengewoon pensioen van de overledene over de maand, waarin zij is overleden, uitbetaald aan de minderjarige kinderen die in familierechtelijke betrekking tot de overledene stonden, welke met het overlijden van hun moeder ouderloos zijn geworden, of minderjarige kinderen, waarvoor de overledene ten tijde van het overlijden de pleegouderlijke zorg droeg. Het bepaalde in de vorige volzin is van overeenkomstige toepassing na het overlijden van de weduwnaar of de gewezen echtgenoot van een vrouwelijke deelnemer aan het verzet.

Besluit tot uitvoering van het vijfde hoofdstuk der Wet buitengewoon pensioen 1940-1945 (1951)

- Artikel 1 - In dit besluit wordt verstaan onder: gewezen **echtgenote**: de **vrouw**, bedoeld in artikel 14, tweede lid, van de wet; gewezen **echtgenoot**: de **man**, bedoeld in artikel 14, vierde lid, eerste volzin, onder b, van de wet.
- Artikel 4 - Bij een aanvrage om in het genot te worden gesteld van pensioen als bedoeld in artikel 14, eerste en tweede lid, der wet (de **weduwe** onderscheidenlijk de gewezen **echtgenote** van een deelnemer) dan wel artikel 14, vierde lid, der wet (de **weduwnaar** of de gewezen **echtgenoot** van de **vrouwelijke** deelnemer) worden bovendien overgelegd: …
- Artikel 8 lid 2 - Bij een aanvrage om pensioen ten behoeve van een ouderloos kleinkind als bedoeld in artikel 15, eerste lid, onder e, der wet worden bovendien overgelegd: een extract uit het geboortenregister betreffende de **vader** of de **moeder** die afstamt van de deelnemer.
- Artikel 9 lid 6 - Bij een aanvrage om pensioen van ouders, grootouders of schoonouders als bedoeld in artikel 15, eerste lid, onder d en f, der wet worden bovendien overgelegd: 6) met betrekking tot de grootouders, als bedoeld in artikel 15, eerste lid, onder d, der wet, een extract uit het geboortenregister van de van hem afstammende **zoon** of **dochter** die de **vader** of **moeder** is van de deelnemer. (GRONDSLAG: Artikelen 3 en 46, Wet buitengewoon pensioen 1940-1945)

Wet buitengewoon pensioen zeelieden-oorlogsslachtoffers (1947)[3]

- Artikel 1 lid 1 - Voor de toepassing van deze wet wordt verstaan onder: "Onze Minister": Onze Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport; "de Raad": de Pensioen- en Uitkeringsraad, bedoeld in artikel 3 van de Wet uitvoering wetten voor verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen; de Sociale verzekeringsbank: de Sociale verzekeringsbank, genoemd inhoofdstuk 6 van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen; "zeeman": de kapitein of schepeling, een vrouwelijke schepeling inbegrepen, die, Nederlander zijnde, deel uitmaakte van de bemanning van een zeevaartuig op enig tijdstip gedurende het tijdvak van 1 september 1939 tot en met 2 maart 1946 of van een zeevissersvaartuig op enig tijdstip gedurende het tijdvak van 1 september 1939 tot en met 15 december 1945; "gewezen echtgenote": de vrouw, bedoeld in artikel 14, tweede lid; "peiljaar": het jaar vastgesteld ingevolge artikel 7, tweede lid, en artikel 35d, eerste lid; "minimum-pensioengrondslag": de pensioengrondslag, bedoeld in artikel 7, derde lid, aanhef.
- artikel 14 lid 1 - Recht op buitengewoon pensioen heeft de weduwe van een zeeman, indien haar echtgenoot het leven heeft verloren in verband met zijn dienstbetrekking als zeeman gedurende het in het eerste lid van artikel 1 genoemde tijdvak, of in verband met zijn gevangenhouding door de vijand dan wel indien hij op het tijdstip van zijn overlijden recht op buitengewoon pensioen ontleende aan het bepaalde in artikel 3, eerste, tweede, derde en vierde lid.

[3] Geen onderscheid (zie artikel 14 lid 3).

- Artikel 14 lid 2 - Eveneens recht op buitengewoon pensioen heeft de vrouw, met wie een overleden zeeman gehuwd is geweest, mits a. de man op de dag waarop de beschikking tot echtscheiding of de ontbinding van het huwelijk is uitgesproken dan wel het geregistreerd partnerschap ingevolge artikel 80c, onder c en d, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek is beëindigd, recht op buitengewoon pensioen ontleende aan het bepaalde in artikel 3, eerste, tweede, derde en vierde lid, en hij dat recht ook op het tijdstip van zijn overlijden kon doen gelden, b. de onder a bedoelde dag ligt na het tijdstip van de inwerkingtreding van de Wet herziening echtscheidingsrecht en de echtscheiding of de ontbinding van het huwelijk niet is uitgesproken met toepassing van het vóór genoemd tijdstip geldende recht, en c. de vrouw niet als gevolg van hertrouwen, het aangaan van een huwelijk na een geregistreerd partnerschap, het aangaan van een geregistreerd partnerschap na een huwelijk dan wel het opnieuw aangaan van een geregistreerd partnerschap met haar vroegere echtgenoot ter zake van diens overlijden recht op buitengewoon weduwenpensioen verkrijgt. Met dien verstande, dat indien de vrouw op de datum van overlijden van haar vroegere echtgenoot is hertrouwd of geregistreerd dan wel opnieuw geregistreerd, het recht op buitengewoon pensioen, hetwelk zij aan dat overlijden ontleent, eerst ontstaat op de dag, volgende op die, waarop dat volgende door haar gesloten huwelijk is ontbonden.
- Artikel 14 lid 3 - artikel 14 lid 3 - Buitengewoon pensioen als in de voorgaande leden van dit artikel bedoeld, komt eveneens toe aan: a) de weduwnaar van een vrouwelijke schepeling, die als zeeman in de zin van deze wet kan worden aangemerkt; b) de man, met wie een overleden vrouwelijke schepeling, die als zeeman in de zin van deze wet kan worden aangemerkt, gehuwd is geweest. Op het buitengewoon pensioen van de in de vorige volzin onder a en b genoemde personen zijn de bepalingen van deze wet, betrekking hebbende op het buitengewoon pensioen van de in het eerste onderscheidenlijk tweede lid van dit artikel genoemde personen, van overeenkomstige toepassing.

Wet buitengewoon pensioen Indisch verzet (1986)

- Artikel 19 lid 1 - Recht op buitengewoon pensioen heeft de weduwe van een deelnemer aan het verzet, indien haar echtgenoot het leven heeft verloren in verband met het verzet dan wel indien hij op het tijdstip van zijn overlijden recht op buitengewoon pensioen ontleende aan het bepaalde in artikel 6 of zou hebben ontleend, indien hij op het tijdstip van het in werking treden van deze wet nog in leven was geweest.
- artikel 19 lid 2 - Eveneens recht op buitengewoon pensioen heeft de vrouw, met wie een overleden deelnemer aan het verzet gehuwd is geweest, mits a. de man op de dag waarop de beschikking tot echtscheiding of de ontbinding van het huwelijk is uitgesproken dan wel het geregistreerd partnerschap ingevolge artikel 80c, onder c en d, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek is beëindigd, recht op buitengewoon pensioen ontleende aan het bepaalde in artikel 6 en hij dat recht ook op het tijdstip van zijn overlijden kon doen gelden, dan wel zodanig recht zou hebben ontleend, indien hij op het tijdstip van het in werking treden van deze wet nog in leven was geweest; b. de onder a bedoelde dag ligt na het tijdstip van de inwerkingtreding van de Wet herziening echtscheidingsrecht en de echtscheiding of de ontbinding van het huwelijk niet is uitgesproken met toepassing van het vóór genoemd tijdstip geldende recht, en c. de vrouw niet als gevolg van hertrouwen, het aangaan van een huwelijk na een geregistreerd partnerschap, het aangaan van een geregistreerd partnerschap na een huwelijk dan wel het opnieuw aangaan van een geregistreerd partnerschap met haar vroegere echtgenoot ter zake van diens overlijden recht op een buitengewoon weduwenpensioen verkrijgt, met dien verstande, dat indien de vrouw op de datum van overlijden van haar vroegere echtgenoot is hertrouwd of geregistreerd dan wel opnieuw geregistreerd, het recht op buitengewoon pensioen, hetwelk zij aan dat overlijden ontleent,

eerst ontstaat op de dag, volgende op die, waarop dat volgende door haar gesloten huwelijk is ontbonden.

- Artikel 19 lid 3 - Voor de toepassing van deze wet wordt met een weduwe (echtgenote) gelijkgesteld de vrouw, die ingevolge enige rechterlijke uitspraak in vermogensrechtelijk en/of erfrechtelijk opzicht gelijk wordt gesteld met een weduwe (echtgenote).
- artikel 19 lid 4 - Buitengewoon pensioen als in het eerste, tweede en derde lid bedoeld, komt eveneens toe aan: a) de weduwnaar van een deelneemster aan het verzet; b) de man, met wie een overleden deelneemster aan het verzet gehuwd is geweest.
- Artikel 22 sub a - Het buitengewoon pensioen, bedoeld in artikel 19, bedraagt: voor de weduwe, wier echtgenoot het leven heeft verloren in verband met het verzet, dan wel is overleden aan de gevolgen van verwonding, verminking, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel 6, alsmede voor de weduwe van de deelnemer aan het verzet, die is overleden door andere oorzaken dan hiervoor genoemd en wiens invaliditeit, waarnaar zijn buitengewoon pensioen laatstelijk was of zou zijn berekend, tenminste 60% bedroeg, 65% van de pensioengrondslag, die op grond van het bepaalde in artikel 10 voor de echtgenoot heeft of zou hebben gegolden, indien deze als deelnemer aan het verzet recht op buitengewoon pensioen had of zou hebben gehad. Indien er bij het overlijden van de deelnemer aan het verzet tevens recht of krachtens artikel 19, tweede lid, uitzicht op een of meerdere buitengewone pensioenen, als bedoeld onder c, bestaat, wordt het buitengewoon weduwenpensioen met het bedrag daarvan verminderd.
- Artikel 22 sub b - voor de weduwe van de deelnemer aan het verzet, die het leven heeft verloren door andere oorzaken dan verwonding, verminking, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel 6, en wiens invaliditeit, waarnaar zijn buitengewoon pensioen laatstelijk was of zou zijn berekend, minder dan 60% bedroeg, 65% van het buitengewoon pensioen, waarop de deelnemer aan het verzet op het tijdstip van zijn overlijden recht had of zou hebben gehad. Indien er bij het overlijden van de deelnemer aan het verzet tevens recht of krachtens artikel 19, tweede lid, uitzicht op een of meer buitengewone pensioenen, als bedoeld onder d, bestaat, wordt het buitengewoon weduwenpensioen met het bedrag daarvan verminderd; voor de gewezen echtgenote van een overleden deelnemer aan het verzet, die is overleden aan de gevolgen van verwonding, verminking, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel 6, alsmede voor de gewezen echtgenote van een overleden deelnemer aan het verzet, die is overleden door andere oorzaken dan hiervoor genoemd en wiens invaliditeit, waarnaar zijn buitengewoon pensioen laatstelijk was of zou zijn berekend, tenminste 60% bedroeg, een bedrag, berekend volgens de formule: … in welke formule: p voorstelt: het aantal volle jaren, gedurende hetwelk de man in zijn leeftijdsperiode van 25 tot 65 jaar met de vrouw gehuwd is geweest, vermeerderd met het aantal volle jaren, gedurende hetwelk de man in dezelfde leeftijdsperiode vóór het sluiten van dat huwelijk zonder onderbreking ongehuwd is geweest, en q voorstelt: de pensioengrondslag, welke voor de man op het tijdstip van zijn overlijden gold of zou hebben gegolden.
- Artikel 22 sub c - voor de gewezen echtgenote van een overleden deelnemer aan het verzet, die is overleden aan de gevolgen van verwonding, verminking, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel 6, alsmede voor de gewezen echtgenote van een overleden deelnemer aan het verzet, die is overleden door andere oorzaken dan hiervoor genoemd en wiens invaliditeit, waarnaar zijn buitengewoon pensioen laatstelijk was of zou zijn berekend, tenminste 60% bedroeg, een bedrag, berekend volgens de formule: $\frac{P}{40} \times \frac{65}{100} \times q$, in welke formule: p voorstelt: het aantal volle jaren, gedurende hetwelk de man in zijn leeftijdsperiode van 25 tot 65 jaar met de vrouw gehuwd is geweest, vermeerderd met het aantal volle jaren, gedurende hetwelk de man in dezelfde leeftijdsperiode vóór het sluiten van dat huwelijk zonder onderbreking ongehuwd is geweest, en q voorstelt: de

pensioengrondslag, welke voor de man op het tijdstip van zijn overlijden gold of zou hebben gegolden;

- Artikel 22 sub d - voor de gewezen echtgenote van een overleden deelnemer aan het verzet, die is overleden door andere oorzaken dan verwonding, verminking, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel 6, en wiens invaliditeit, waarnaar zijn buitengewoon pensioen laatstelijk was of zou zijn berekend, minder dan 60% bedroeg, een bedrag, berekend volgens de formule: $\frac{x}{40} \times \frac{65}{100} \times y$, in welke formule: x voorstelt: het aantal volle jaren, gedurende hetwelk de man in zijn leeftijdsperiode van 25 tot 65 jaar met de vrouw gehuwd is geweest, vermeerderd met het aantal volle jaren, gedurende hetwelk de man in dezelfde leeftijdsperiode vóór het sluiten van dat huwelijk zonder onderbreking ongehuwd is geweest, en y voorstelt: het buitengewoon pensioen als bedoeld in artikel 11, waarop de man op het tijdstip van zijn overlijden recht had of zou hebben gehad.
- Artikel 22a - Het buitengewoon pensioen van de weduwe, wier echtgenoot over een periode van ten minste drie maanden, voorafgaande aan zijn overlijden in het genot was gesteld van een blijvend buitengewoon pensioen uit hoofde van een invaliditeit van ten minste negentig procent wordt gedurende het eerste jaar na het overlijden van de echtgenoot verhoogd met twintig procent van de pensioengrondslag en gedurende het tweede jaar na het overlijden met tien procent van die grondslag, voor zover het verhoogde buitengewoon weduwen-pensioen daardoor gedurende het eerste jaar niet meer dan vijfentachtig procent van de minimum-pensioengrondslag bedraagt en gedurende het tweede jaar niet meer dan vijfenzeventig procent van die grondslag.

Wet uitkeringen vervolgingsslachtoffers 1940-1945 (1972)

- Artikel 1a lid 1- Voor de toepassing van deze wet wordt gelijkgesteld met: a. huwelijk: het geregistreerd partnerschap; b. gehuwd: als partner geregistreerd; c. echtgenoot of echtpaar: de geregistreerde partner of het geregistreerde paar; d. weduwe of weduwnaar: de achtergebleven partij bij het geregistreerd partnerschap
- artikel 7 lid 1 sub b en c – Recht op een uitkering heeft: b. de weduwe of weduwnaar, alsmede de minderjarige volle wees van de vervolgde van wie het overlijden redelijkerwijs aan de vervolging kan worden toegeschreven; c. de weduwe, de weduwnaar, alsmede de minderjarige volle wees van de vervolgde, indien de vervolgde door andere oorzaken dan de vervolging is overleden, mits deze ten tijde van het overlijden in het genot was van een uitkering, uit welken hoofde of onder welke benaming ook, verband houdende met de onder a of in het tweede lid bedoelde ziekten of gebreken.
- Artikel 7 lid 4 - De in het eerste lid bedoelde uitkering aan de weduwe of weduwnaar van de vervolgde die na de inwerkingtreding van deze wet is overleden, wordt ten hoogste gedurende een tijdvak van twee jaren na de datum van overlijden verleend, indien de weduwe of weduwnaar op dat tijdstip nog niet de 40-jarige leeftijd heeft bereikt, tenzij zij of hij arbeidsongeschikt is, of een of meer minderjarige kinderen te haren of te zijnen laste heeft.
- Artikel 10 lid 1 sub e en f - De uitkering bedraagt een percentage van de ingevolge artikel 8 vastgestelde grondslag, en wel: e. 75% voor de weduwe en de weduwnaar van de vervolgde met minderjarige kinderen, met dien verstande dat de uitkering ten hoogste wordt bepaald op een bedrag van € 2.533,89 per maand per 1 juli 1976 [Red: per 1 januari 2014: € 2.774,59] ; f. 70% voor de weduwe en de weduwnaar van de vervolgde zonder minderjarige kinderen, met dien verstande dat de uitkering ten hoogste wordt bepaald op een bedrag van € 2.357,75 per maand per 1 juli 1976 [Red: per 1 januari 2014: € 2.581,74] .

- Artikel 21a lid 3 - Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld betreffende de mogelijkheid om de vergoeding of tegemoetkoming in de kosten van bepaalde voorzieningen als bedoeld in de artikelen 20 en 21 na het overlijden van de vervolgde, die ziekten of gebreken had welke door of in verband met de vervolging zijn ontstaan of verergerd, gedurende een bepaalde tijd ten gunste van de weduwe of weduwnaar voort te zetten.
- artikel 34 lid 1 sub b – De uitkering bedoeld in § 3 van hoofdstuk II gaat in: a) met ingang van de eerste dag van de maand waarin de aanvraag om een uitkering is ingediend, behoudens het bepaalde onder b van dit lid; b. voor de weduwe, de weduwnaar of de minderjarige volle wees, die, aansluitend aan het overlijden van de uitkeringsgerechtigde die een uitkering ingevolge deze wet genoot, aanspraak op een uitkering maakt, met ingang van de eerste dag van de derde maand volgend op die, waarin het overlijden heeft plaatsgehad.
- Artikel 34 lid 2 sub c - 2) De uitkering bedoeld in § 3 van hoofdstuk II wordt beëindigd: c. bij huwelijk, daaronder begrepen de in artikel 1a, tweede lid, onder a, bedoelde situatie, van de weduwe of de weduwnaar, die niet als vervolgde recht heeft op een uitkering ingevolge deze wet, met ingang van de eerste dag van de maand, volgend op die waarin daarvan sprake is.

Besluit vervallen causaliteit en voortzetting voorzieningen wetten voor oorlogsgetroffenen (2004)

- Artikel 4 lid 5 - De in artikel 3, eerste lid, onder e en f, genoemde vergoeding of tegemoetkoming wordt, in afwijking van de termijn genoemd in respectievelijk het tweede en derde lid, beëindigd wanneer de weduwe of weduwnaar in het huwelijk treedt.
- Artikel 4 lid 6 - De in artikel 3, eerste lid, onder g, genoemde vergoeding wordt, in afwijking van de termijn genoemd in het vierde lid, beëindigd wanneer de weduwe of weduwnaar in het huwelijk treedt.
- Artikel 4 lid 7 - De in artikel 3, eerste lid, onder f, genoemde vergoeding of tegemoetkoming wordt, in afwijking van de termijn genoemd in het derde lid, beëindigd wanneer de weduwe of weduwnaar vrijwillig verhuist.
- Artikel 4 lid 8 - De in artikel 3, eerste lid, onder g, genoemde vergoeding wordt, in afwijking van de termijn genoemd in het vierde lid, beëindigd wanneer de weduwe of weduwnaar verhuist naar zelfstandige huisvesting, dan wel naar een inrichting voor verpleging of verzorging die met toepassing van één der sociale verzekeringswetten wordt betaald. (GRONDSLAG: Artikel 11a, tweede en derde lid, Wet buitengewoon pensioen 1940–1945, Artikel 3, zevende en achtste lid, Wet buitengewoon pensioen zeelieden-oorlogsslachtoffers, Artikel 15, tweede en derde lid, Wet buitengewoon pensioen Indisch verzet, Artikel 21a, tweede en derde lid, Wet uitkeringen vervolgingsslachtoffers 1940–1945, Artikel 33a, eerste en tweede lid, Wet uitkeringen burger-oorlogsslachtoffers 1940–1945)

Uitkeringswet tegemoetkoming twee tot vijfjarige diensttijd veteranen (1997)

- Artikel 1 sub c – In deze wet wordt verstaan onder: c) weduwe: degene die 1°. met de militair was gehuwd en die in Nederland, Suriname of de Nederlandse Antillen woonde, dan wel naar Nederland is vertrokken of teruggekeerd dan wel door de zorg van de Nederlandse regering is overgebracht naar Nederland, dan wel 2°. gehuwd was met een militair die is overleden in het tijdvak ingaande 1 januari 1996 en eindigend op de dag na plaatsing van deze wet in het Staatsblad. Onder weduwe wordt mede verstaan de weduwnaar van de vrouwelijke militair.

- Artikel 3 - Indien de in artikel 2 genoemde aanspraak, in verband met het overlijden van de militair niet kan worden geëffectueerd, heeft de weduwe recht op een eenmalige uitkering, gelijk aan het in dat artikel genoemde bedrag.
- Artikel 4 - De aanvraag om een uitkering krachtens deze wet wordt schriftelijk ingediend bij: a) de Stichting Administratie Indonesische Pensioenen voorzover het betreft de militair, genoemd in artikel 1, onderdeel a, onder 4°, die bij het Koninklijk Nederlands Indisch /Indonesisch Leger werkelijke dienst heeft verricht, onderscheidenlijk diens weduwe; b) bij Onze Minister van Defensie, voorzover het betreft de overige militairen genoemd in artikel 1, onderdeel a, onderscheidenlijk hun weduwen.

Wet rechtspositionele voorzieningen rampbestrijders (1992)

- Artikel 1 lid 2 – Voor de toepassing van deze wet en de daarop rustende bepalingen wordt gelijkgesteld met: a. gehuwd: als partner geregistreerd; b. weduwe: achtergebleven geregistreerde partner; c. weduwenuitkering: uitkering ten behoeve van de achtergebleven geregistreerde partner.
- Artikel 20 – 1. De weduwe van de rampbestrijder die tijdens de rampbestrijdingsdienst is komen te overlijden, heeft recht op een weduwenuitkering. 2. Indien het overlijden binnen twee jaar na beëindiging van de rampbestrijdingsdienst plaatsvindt, bestaat eveneens recht op een weduwenuitkering indien het overlijden in overwegende mate zijn oorzaak vindt in de rampbestrijdingsdienst. 3. Het recht op een weduwenuitkering eindigt met ingang van de eerste dag van de maand volgende op die waarin de weduwe de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet, heeft bereikt
- artikel 25 lid 1 - Na het overlijden van de rampbestrijder, aan wie een uitkering krachtens de hoofdstukken II of III is toegekend, wordt deze uitkering, voor zover niet reeds uitbetaald, tot en met de laatste dag van de tweede maand volgend op die waarin het overlijden plaatsvond, uitbetaald aan de weduwe van de rampbestrijder van wie de rampbestrijder niet duurzaam gescheiden leefde.
- Artikel 25 lid 2 - Na het overlijden van de rampbestrijder, die op het moment van overlijden recht had op een vergoeding als bedoeld in artikel 28 of een uitkering als bedoeld in artikel 29, wordt deze vergoeding of uitkering, voor zover niet reeds uitbetaald, ter grootte van hetgeen de rampbestrijder zou hebben ontvangen, indien de rampbestrijdingsdienst voor hem tot de laatste dag van de derde maand volgend op die waarin het overlijden plaatsvond, zou hebben voortgeduurd, uitbetaald aan de weduwe van de rampbestrijder van wie de rampbestrijder niet duurzaam gescheiden leefde.

Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren (1996)

- Artikel 18 lid 2 - Zo spoedig mogelijk na het overlijden wordt aan de weduwe of de weduwnaar van wie de overleden rechterlijk ambtenaar of rechterlijk ambtenaar in opleiding niet duurzaam gescheiden leefde, een bedrag uitgekeerd gelijk aan de bezoldiging over een tijdvak van drie maanden. Als maatstaf geldt de bezoldiging die de rechterlijk ambtenaar of de rechterlijk ambtenaar in opleiding op de dag van het overlijden genoot. Onder weduwe of weduwnaar van wie de rechterlijk ambtenaar of de rechterlijk ambtenaar in opleiding niet duurzaam gescheiden leefde, wordt mede begrepen de achtergebleven geregistreerde partner alsmede de nabestaande levenspartner met wie de niet gehuwde rechterlijk ambtenaar of rechterlijk ambtenaar in opleiding samenwoonde en, met het oogmerk duurzaam samen te leven, een gemeenschappelijke huishouding voerde op basis van een notarieel verleden samenlevingscontract bevattende de wederzijdse rechten en verplichtingen ter zake van die

samenwoning en gemeenschappelijke huishouding. Tegelijkertijd kan slechts één persoon als levenspartner worden aangemerkt.

- Artikel 18 lid 4 - Bij ontstentenis van een weduwe of weduwnaar van wie de rechterlijk ambtenaar of de rechterlijk ambtenaar in opleiding niet duurzaam gescheiden leefde, geschiedt de uitkering ten behoeve van de minderjarige kinderen. Onder kinderen worden mede verstaan natuurlijke kinderen waarover de rechterlijk ambtenaar of de rechterlijk ambtenaar in opleiding de pleegouderlijke zorg droeg. Onder pleegouderlijke zorg wordt verstaan de zorg voor het onderhoud en de opvoeding van het kind als was het een eigen kind, onafhankelijk van enige verplichting daartoe of van het genieten van een vergoeding daarvoor.

Wet schadeloosstelling leden Tweede Kamer (1990)

- Artikel 3a lid 2 - Zo spoedig mogelijk na het overlijden van het kamerlid wordt aan de weduwe of weduwnaar, van wie het overleden kamerlid niet duurzaam gescheiden leefde, een bedrag uitgekeerd, gelijk aan driemaal het bedrag van de schadeloosstelling, dat over de laatste volle maand aan het kamerlid is uitgekeerd. Indien de overledene geen weduwe of weduwnaar als bedoeld in de vorige volzin, nalaat, geschiedt de uitkering ten behoeve van de minderjarige kinderen tot wie de overledene in familierechtelijke betrekking stond, of minderjarige kinderen waarover de overledene de pleegouderlijke zorg droeg. Onder pleegouderlijke zorg wordt verstaan de zorg voor het onderhoud en de opvoeding van het kind als was het een eigen kind, onafhankelijk van enige verplichting daartoe of van het genieten van een vergoeding daarvoor. Ontbreken ook zodanige kinderen dan geschiedt de uitkering aan degenen die geheel of grotendeels afhankelijk waren van de schadeloosstelling van het kamerlid.
- Artikel 3a lid 3 - Voor de toepassing van dit artikel wordt onder weduwe of weduwnaar mede verstaan de achtergebleven geregistreerde partner en de nabestaande levenspartner met wie het overleden niet-gehuwde kamerlid samenwoonde en - met het oogmerk duurzaam samen te leven - een gemeenschappelijke huishouding heeft gevoerd op basis van een notarieel verleden samenlevingscontract bevattende de wederzijdse rechten en verplichtingen ter zake van die samenwoning en gemeenschappelijke huishouding. Tegelijkertijd kan slechts één persoon als levenspartner worden aangemerkt. Onze Minister kan verlangen dat een schriftelijke verklaring van een notaris wordt overgelegd waaruit blijkt dat een samenlevingscontract als bedoeld in de eerste volzin is gesloten.

Garantiewet Surinaamse pensioenen (1993)

- Artikel 1 sub f – In deze wet wordt verstaan onder: f. nabestaande: 1°. de weduwe of weduwnaar die op grond van de Surinaamse Ambtenarenpensioenverordening 1972 aanspraak heeft op een nabestaandenpensioen ingevolge het overlijden van een ambtenaar of gepensioneerde en die zich voor 1 mei 1985 blijvend in Nederland heeft gevestigd; 2°. de wees die op grond van de Surinaamse Ambtenarenpensioenverordening 1972 aanspraak heeft op een wezenpensioen ingevolge het overlijden van een ambtenaar of gepensioneerde en die zich voor 1 mei 1985 blijvend in Nederland heeft gevestigd of is geboren uit zijn voor die datum in Nederland gevestigde moeder.

Uitkeringswet gewezen militairen (1966)

- Artikel 9 lid 1 – Zo spoedig mogelijk na het overlijden van de gewezen militair wordt aan de **weduwe** of **weduwnaar** dan wel aan de achtergebleven geregistreerde partner, van wie de overledene niet duurzaam gescheiden leefde, een bedrag uitgekeerd gelijk aan: a. driemaal de

laatstelijk genoten bezoldiging zoals die op de dag van het overlijden gold, dan wel, b. indien op de dag van het overlijden de uitkering verminderd werd krachtens artikel 5 of indien artikel 6 van toepassing was, driemaal het maandelijks bedrag aan uitkering waarop op dat moment aanspraak bestond.

- Artikel 9 lid 3 - Laat de overledene geen **weduwe** of geen **weduwnaar** dan wel geen achtergebleven geregistreerde partner na van wie **hij**, onderscheidenlijk **zij**, niet duurzaam gescheiden leefde, dan geschiedt de uitkering van het in het eerste lid bedoelde bedrag ten behoeve van de minderjarige kinderen tot wie de overledene in familierechtelijke betrekking stond, of minderjarige kinderen waarover de overledene ten tijde van het overlijden de pleegouderlijke zorg droeg. Onder pleegouderlijke zorg wordt verstaan de zorg voor het onderhoud en de opvoeding van het kind, als was het een eigen kind, onafhankelijk van enige verplichting daartoe of van het genieten van een vergoeding daarvoor. Ontbreken ook zodanige kinderen, dan geschiedt de uitkering van het in het eerste lid bedoelde bedrag, aan degenen die geheel of grotendeels afhankelijk waren van de inkomsten van de overledene.

Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers (1969)

- Artikel 2 lid 1 - In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder: a. aanmelding: aanmelding als bedoeld in artikel 2a; b. nabestaande: de man of vrouw met wie de overleden politieke ambtsdrager, gewezen politieke ambtsdrager of gepensioneerde politieke ambtsdrager op de dag van overlijden gehuwd was, dan wel de man of vrouw ten aanzien van wie door de overledene aanmelding had plaatsgevonden.
- Artikel 2a lid 1 - De politieke ambtsdrager, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onder a en b, alsmede de Rijksvertegenwoordiger kan bij Onze Minister één man of vrouw aanmelden, indien hij en deze man of vrouw: a. beiden als ingezetene met het zelfde woonadres in de basisregistratie personen zijn ingeschreven; b. zich bij een notarieel verleden samenlevingscontract tegenover elkaar hebben verplicht om wederkerig bij te dragen in de kosten van levensonderhoud; c. beiden ongehuwd zijn; d. beiden ten tijde van de aanmelding achttien jaar of ouder zijn en e. geen bloed- of aanverwanten in de rechte lijn zijn.
- Artikel 2a lid 7 - Een aanmelding als bedoeld in het eerste lid wordt doorgehaald: a. op de dag waarop een aanvraag daartoe van degene die de aanmelding heeft gedaan, dan wel van de man of vrouw die is aangemeld, is ontvangen; b. op de dag van overlijden van de man of vrouw die is aangemeld dan wel van degene die de aanmelding heeft gedaan, of c. op de dag waarop degene die de aanmelding heeft gedaan, dan wel de man of vrouw die is aangemeld, hetzij in het huwelijk treedt, hetzij partij is bij een volgende aanmelding.
- artikel 17 lid 1- Recht op bijzonder nabestaandenpensioen heeft de vrouw of man met wie een overleden minister, gewezen minister of gepensioneerd minister gehuwd is geweest, mits: a. hij of zij recht op nabestaandenpensioen zou hebben gehad, indien de minister, gewezen minister of gepensioneerd minister op de dag van het vonnis, waarbij de echtscheiding of de ontbinding van het huwelijk is uitgesproken, zou zijn overleden, en b. de onder a bedoelde dag ligt na het tijdstip van de inwerkingtreding van de Wet herziening echtscheidingsrecht en de echtscheiding of ontbinding van het huwelijk niet is uitgesproken met toepassing van het voor genoemd tijdstip geldende recht.
- Artikel 17 lid 2- Eveneens heeft recht op bijzonder nabestaandenpensioen de vrouw of man van wie de aanmelding is geëindigd, mits zij of hij recht op nabestaandenpensioen zou hebben gehad, indien de minister, de gewezen minister of gepensioneerd minister op de dag van eindigen van de aanmelding zou zijn overleden.
- Artikel 17 lid 3 - In afwijking van het het eerste en het tweede lid bestaat geen recht op bijzonder nabestaandenpensioen: a. indien de minister, gewezen minister of gepensioneerd

minister en de desbetreffende vrouw of man dat zijn overeengekomen bij huwelijkse voorwaarden, bij geschrift met het oog op het einde van het huwelijk of de aanmelding, en Onze Minister daarmee instemt; b. indien de onder a bedoelde vrouw of man als gevolg van hertrouwen met of aanmelding door dezelfde minister wegens diens overlijden recht op nabestaandenpensioen heeft; c. bij overlijden van een minister of gewezen minister voor de pensioengerechtigde leeftijd, voorzover de pensioengeldige tijd van de overledene is gelegen na 31 juli 2003; d. bij overlijden van een gepensioneerd minister voorzover de pensioengeldige tijd van de overledene is gelegen na 30 juni 1999 en de keuze is gedaan, bedoeld in artikel 13f.

- Artikel 62 lid 1 - Recht op bijzonder nabestaandenpensioen heeft de vrouw of man met wie een overleden kamerlid, gewezen kamerlid of gepensioneerd kamerlid gehuwd is geweest, mits: a. hij of zij recht op nabestaandenpensioen zou hebben gehad, indien het kamerlid, het gewezen kamerlid of gepensioneerd kamerlid op de dag van het vonnis, waarbij de echtscheiding of de ontbinding van het huwelijk is uitgesproken, zou zijn overleden, en b. de onder a bedoelde dag ligt na het tijdstip van de inwerkingtreding van de Wet herziening echtscheidingsrecht en de echtscheiding of ontbinding van het huwelijk niet is uitgesproken met toepassing van het voor genoemd tijdstip geldende recht.
- Artikel 62 lid 2 - Eveneens heeft recht op bijzonder nabestaandenpensioen de vrouw of man van wie de aanmelding is geëindigd, mits zij of hij recht op nabestaandenpensioen zou hebben gehad, indien het kamerlid, het gewezen kamerlid of gepensioneerde kamerlid op de dag van eindigen van de aanmelding zou zijn overleden.
- Artikel 62 lid 3 sub a en b - In afwijking van het eerste en het tweede lid bestaat geen recht op bijzonder nabestaandenpensioen: a. indien het kamerlid, gewezen kamerlid of gepensioneerde kamerlid en de desbetreffende vrouw of man dat zijn overeengekomen bij huwelijkse voorwaarden, bij geschrift met het oog op het einde van het huwelijk of de aanmelding, en Onze Minister daarmee instemt; b. indien de onder a bedoelde vrouw of man als gevolg van hertrouwen met of aanmelding door hetzelfde kamerlid wegens diens overlijden recht op nabestaandenpensioen heeft.
- Artikel 142 lid 1 - Ten laste van de provincie wordt recht op bijzonder nabestaandenpensioen verleend aan de vrouw of man met wie een overleden lid, gewezen lid of gepensioneerd lid van gedeputeerde staten gehuwd is geweest, mits: a. hij of zij recht op nabestaandenpensioen zou hebben gehad, indien het lid, gewezen lid of gepensioneerd lid van gedeputeerde staten op de dag van het vonnis, waarbij de echtscheiding of de ontbinding van het huwelijk is uitgesproken, zou zijn overleden, en b. de onder a bedoelde dag ligt na het tijdstip van de inwerkingtreding van de Wet herziening echtscheidingsrecht en de echtscheiding of ontbinding van het huwelijk niet is uitgesproken met toepassing van het voor genoemd tijdstip geldende recht.
- Artikel 142 lid 2 - Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de vrouw of man van wie de aanmelding is geëindigd, mits zij of hij recht op nabestaandenpensioen zou hebben gehad, indien het lid van gedeputeerde staten, het gewezen lid van gedeputeerde staten of gepensioneerde lid van gedeputeerde staten op de dag van eindigen van de aanmelding zou zijn overleden.
- Artikel 142 lid 3 sub a en b - In afwijking van het eerste en het tweede lid bestaat geen recht op bijzonder nabestaandenpensioen: a. indien het lid van gedeputeerde staten, gewezen lid van gedeputeerde staten of gepensioneerde lid van gedeputeerde staten en de desbetreffende vrouw of man dat zijn overeengekomen bij huwelijkse voorwaarden, bij geschrift met het oog op het einde van het huwelijk of de aanmelding, en gedeptuteerde staten daarmee instemmen; b. indien de onder a bedoelde vrouw of man als gevolg van hertrouwen met of aanmelding door hetzelfde lid van gedeputeerde staten wegens diens overlijden recht op nabestaandenpensioen heeft;

Wijzigingswet Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (invoering partnerpensioen) (1996)

- Artikel III - Ten aanzien van een aanmelding als bedoeld in het bij deze wet in de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers ingevoegde artikel 2a, die wordt gedaan vóór het tijdstip van inwerkingtreding van de Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens, wordt de **man** of **vrouw** met wie degene die de aanmelding deed op hetzelfde woonadres in het persoonsregister is opgenomen, gelijk gesteld met de man of vrouw die als ingezetene met hetzelfde woonadres in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens is ingeschreven als bedoeld in het even genoemde artikel 2a.

Rijkswet pensioenen en uitkeringen aan Gouverneurs van Aruba, Curaçao en Sint Maarten (1989)

- Artikel 1 sub g - In deze rijkswet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder: g. nabestaande: de man of vrouw waarmee de Gouverneur, gewezen Gouverneur of gepensioneerd Gouverneur op de dag van overlijden gehuwd was.

Wet Rietkerk-uitkering (1988)

- Artikel 1 lid 1 sub c – de uitkeringsgerechtigde: degene die op 1 januari 1986 in enig persoonsregister, als bedoeld in artikel 27, eerste lid, van het Besluit Bevolkingsboekhouding was ingeschreven, op 1 januari 1986 in leven was, en waarvan door degene die de uitkering aanvraagt wordt aangetoond dat de betreffende persoon: - behoorde tot de groep personen die door de zorg van de Nederlandse regering in 1951 of 1952 in groepsverband naar Nederland zijn overgebracht, hetzij uit eigen hoofde, hetzij als echtgenoot of echtgenote van een andere uitkeringsgerechtigde, en - nadien viel onder de zorg van het Commissariaat Ambonezenzorg.
- Artikel 1 lid 2 - Onze Minister kan als uitkeringsgerechtigde aanmerken een persoon: - die naar zijn oordeel behoort tot de groep personen die door de zorg van de Nederlandse regering in 1951 of 1952 in groepsverband naar Nederland zijn overgebracht hetzij uit eigen hoofde hetzij als echtgenoot of echtgenote van een andere uitkeringsgerechtigde.
- Artikel 2 lid 1 en 3 – 1. Recht op de uitkering hebben: a. de uitkeringsgerechtigde; b. de weduwe of weduwnaar. 3. De weduwe of weduwnaar heeft, onverminderd het bepaalde in het tweede lid, slechts recht op één uitkering.
- Artikel 3 lid 2 - Indien de niet gehuwde rechthebbende dan wel de gehuwde rechthebbende die geen weduwe of weduwnaar nalaat, is overleden voor 1 januari 1989, treden de erfgenamen in zijn of haar plaats en duurt het recht op de uitkering ten bate van de erfgenamen voort tot en met 31 december 1988.
- Artikel 3 lid 4 - In afwijking van het bepaalde in het derde lid, treden, indien de rechthebbenden die met elkaar gehuwd waren, beiden uitkeringsgerechtigd waren, de erfgenamen van ieder van hen in de plaats van de langstlevende, waarbij de uitkering voor de helft toekomt aan de erfgenamen van de man en voor de helft aan de erfgenamen van de vrouw.
- Artikel 6 lid 2 sub a - Niet als aanvraag, bedoeld in het eerste lid, worden beschouwd: a. een aanvraag van de weduwe of weduwnaar, voor zover aan de uitkeringsgerechtigde reeds eerder een uitkering is toegekend.
- artikel 7 lid 4 – In afwijking van het bepaalde in het derde lid wordt aan de erfgenamen van een persoon die, ware hij op 1 januari 1986 nog in leven geweest, uitkeringsgerechtigd zou

zijn geweest en die geen weduwe of weduwnaar heeft nagelaten die rechthebbend is, op een daartoe strekkende aanvraag de herdenkingspenning uitgereikt. De aanvraag kan worden ingediend tot 1 oktober 1991.
- Artikel 7 lid 5 sub a - Geen herdenkingspenning wordt uitgereikt aan: a. de weduwe of weduwnaar van een uitkeringsgerechtigde aan wie reeds een penning is uitgereikt;

Wet schadeloosstelling, uitkering en pensioen leden Europees Parlement (1979)

- Artikel 5 lid 2 - Zo spoedig mogelijk na het overlijden van het lid van het Europees Parlement wordt aan de weduwe of weduwnaar, van wie het overleden lid niet duurzaam gescheiden leefde, een bedrag uitgekeerd, gelijk aan driemaal het bedrag van de schadeloosstelling, dat over de laatste volle maand aan het lid is uitgekeerd. Indien de overledene geen weduwe of weduwnaar als bedoeld in de vorige volzin, nalaat, geschiedt de uitkering ten behoeve van de minderjarige kinderen tot wie de overledene in familierechtelijke betrekking stond, of minderjarige kinderen waarover de overledene de pleegouderlijke zorg droeg. Onder pleegouderlijke zorg wordt verstaan de zorg voor het onderhoud en de opvoeding van het kind als was het een eigen kind, onafhankelijk van enige verplichting daartoe of van het genieten van een vergoeding daarvoor. Ontbreken ook zodanige kinderen dan geschiedt de uitkering aan degenen die geheel of grotendeels afhankelijk waren van de schadeloosstelling van het lid van het Europees Parlement.
- Artikel 5 lid 3 - Voor de toepassing van dit artikel wordt onder weduwe of weduwnaar mede verstaan de achtergebleven geregistreerde partner en de nabestaande levenspartner met wie het overleden niet-gehuwde lid van het Europees Parlement samenwoonde en - met het oogmerk duurzaam samen te leven -een gemeenschappelijke huishouding heeft gevoerd op basis van een notarieel verleden samenlevingscontract bevattende de wederzijdse rechten en verplichtingen ter zake van die samenwoning en gemeenschappelijke huishouding. Tegelijkertijd kan slechts één persoon als levenspartner worden aangemerkt. Onze Minister kan verlangen dat een schriftelijke verklaring van een notaris wordt overgelegd waaruit blijkt dat een samenlevingscontract als bedoeld in de eerste volzin is gesloten.
- Artikel 8 lid 4 - Artikel 67, tweede lid, van de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers is niet van toepassing bij de berekening van het weduwenpensioen krachtens deze wet, indien toepassing van dat artikel plaatsvindt bij de berekening van het pensioen als weduwe of als achtergebleven geregistreerde partner van een lid of gewezen lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Wet overgangsregeling arbeidsongeschiktheidsverzekering (1967)

- Artikel 10 lid 1 - Bij scheiding van tafel en bed, alsmede wanneer de echtgenoten duurzaam gescheiden leven, kan het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen de aan de uitkeringsgerechtigde toekomende arbeidsongeschiktheidsuitkering, welke is toegekend op grond of mede op grond van het bepaalde in artikel 3, geheel of gedeeltelijk aan diens **echtgenote** onderscheidenlijk haar **echtgenoot** betaalbaar stellen.

Politiewet 2012 (2012)

Besluit Bezoldiging Politie (1994)

- Artikel 1 lid 2 - Voor de toepassing van dit besluit wordt onder echtgenote of echtgenoot mede verstaan de geregistreerde partner alsmede de niet-gehuwde ambtenaar die met een levenspartner samenwoont en – met het oogmerk duurzaam samen te leven –een

gemeenschappelijke huishouding voert op basis van een notarieel verleden samenlevingscontract bevattende de wederzijdse rechten en verplichtingen ter zake van die samenwoning en gemeenschappelijke huishouding. Onder weduwe of weduwnaar wordt mede begrepen de achtergebleven geregistreerde partner alsmede de achtergebleven levenspartner. Tegelijkertijd kan slechts een persoon als echtgenoot of echtgenote dan wel weduwe of weduwnaar worden aangemerkt. Het bevoegd gezag kan verlangen dat een schriftelijke verklaring van een notaris wordt overgelegd waaruit blijkt dat een samenlevingscontract als bedoeld in de eerste volzin is gesloten.

- Artikel 46 lid 2 - Met inachtneming van het vijfde lid wordt zo spoedig mogelijk na het overlijden aan de weduwe of weduwnaar van wie de overleden ambtenaar niet duurzaam gescheiden leefde, een bedrag uitgekeerd gelijk aan de bezoldiging over een tijdvak van drie maanden. Als maatstaf bij de berekening van het in de eerste volzin bedoelde bedrag geldt, behoudens het hierna bepaalde, de bezoldiging welke de ambtenaar op de dag van het overlijden genoot of, indien hij op die dag aanspraak maakt op een ZW-uitkering of een WAO-uitkering en een bovenwettelijke ziekte-uitkering of een bovenwettelijke arbeidsongeschiktheidsuitkering, bedoeld in hoofdstuk 10, zou hebben genoten indien hij op die dag arbeidsgeschikt zou zijn geweest. De uitkering wordt vermeerderd met een bedrag gelijk aan driemaal dat van de vakantieuitkering over een maand, berekend op de voet van hoofdstuk 6, naar de bezoldiging die de ambtenaar in de maand van het overlijden zou hebben genoten. Indien de ambtenaar in het genot was van de operationele toelage, bedoeld in artikel 14, of van de aflopende toelage, bedoeld in artikel 15 of van een toelage op grond van artikel IV van het koninklijk besluit van 4 september 1968 tot wijziging van het Bezoldigingsreglement politie 1958 (Stb. 477) wordt het gedeelte van de in de eerste volzin bedoelde uitkering dat betrekking heeft op deze toelagen, gesteld op het bedrag dat de overleden ambtenaar in de drie kalendermaanden voorafgaand aan de dag van het overlijden aan zodanige toelagen is toegekend.
- Artikel 46 lid 3 - Bij ontstentenis van een weduwe of weduwnaar van wie de overledene niet duurzaam gescheiden leefde, geschiedt de uitkering, bedoeld in het tweede lid, ten behoeve van de minderjarige kinderen. Onder kinderen in de zin van dit artikel worden mede verstaan natuurlijke kinderen en kinderen waarover de overledene de pleegouderlijke zorg droeg. Onder pleegouderlijke zorg wordt verstaan de zorg voor het onderhoud en de opvoeding van het kind als was het een eigen kind, onafhankelijk van enige verplichting daartoe of van het genieten van een vergoeding daarvoor.

Besluit Reis- Verblijf- en Verhuiskosten Politie (2008)

- Artikel 26 lid 2 - Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt onder de echtgenote of echtgenoot mede verstaan: de geregistreerde partner of de levenspartner met wie de niet-gehuwde ambtenaar samenwoont –en met het oogmerk duurzaam samen te leven – een gemeenschappelijke huishouding voert op basis van een notarieel verleden samenlevingscontract bevattende de wederzijdse rechten en verplichtingen ter zake van die samenwoning en gemeenschappelijke huishouding.
- Artikel 30 lid 4 - Indien de ambtenaar en zijn echtgenoot of echtgenote beiden in aanmerking komen voor een tegemoetkoming in de verhuiskosten, wordt aan beide echtgenoten een evenredig deel van de tegemoetkoming toegekend, berekend over het gemiddelde van de gezamenlijke berekeningsgrondslag. (GRONDSLAG: Artikel 47, eerste lid, Politiewet 2012)

Besluit rechtspositie vrijwillige politie (1995)

- Artikel 1 lid 2 - Voor de toepassing van dit besluit wordt onder echtgenote of echtgenoot mede verstaan de geregistreerde partner alsmede de levenspartner met wie de niet-gehuwde ambtenaar samenwoont en – met het oogmerk duurzaam samen te leven –een gemeenschappelijke huishouding voert op basis van een notarieel verleden samenlevingscontract bevattende de wederzijdse rechten en verplichtingen ter zake van die samenwoning en gemeenschappelijke huishouding. Onder weduwe of weduwnaar wordt mede begrepen de achtergebleven geregistreerde partner alsmede de nabestaande partner. Tot gezinslid wordt in voorkomend geval mede gerekend de geregistreerde partner alsmede de levenspartner. Tegelijkertijd kan slechts een persoon als echtgenoot of echtgenote dan wel weduwe of weduwnaar worden aangemerkt. Het bevoegd gezag kan verlangen dat een schriftelijke verklaring van een notaris wordt overgelegd waaruit blijkt dat een samenlevingscontract als bedoeld in de eerste volzin is gesloten.
- Artikel 11 lid 1 - Indien een vrijwillige ambtenaar, aangesteld voor de uitvoering van de politietaak, ten gevolge van een ongeval, in verband met de vervulling van zijn functie, komt te overlijden, hebben zijn echtgenote of echtgenoot en gezinsleden aanspraak op een uitkering overeenkomstig de bepalingen van de ongevallenverzekering, bedoeld in artikel 9, eerste lid. (GRONDSLAG: Artikel 47, eerste lid, Politiewet 2012)

Reglement voor de Gouverneur van Curaçao & Reglement voor de Gouverneur van Sint Maarten (2010)

Rijksbesluit Rechtspositie gouverneurs (2010)

- Artikel 8 lid 1 – De Gouverneur van Aruba heeft aanspraak op vergoeding van de werknemerspremie van de Algemene Ziektekosten Verzekering voor zichzelf, de echtgenote of echtgenoot en de kinderen.
- Artikel 8 lid 2 - De Gouverneur van Curaçao onderscheidenlijk die van Sint Maarten heeft aanspraak op een vergoeding van de helft van de premiekosten van de ziektekostenverzekering die hij sluit ten behoeve van zichzelf, zijn echtgenote of echtgenoot en zijn kinderen.
- Artikel 8 lid 3 - Voor de toepassing van dit artikel wordt onder echtgenote of echtgenoot mede verstaan de geregistreerde partner alsmede degene met wie de Gouverneur ongehuwd samenleeft en een gezamenlijke huishouding voert als bedoeld in artikel 3, tweede, derde en vierde lid, van de Algemene nabestaandenwet.
- Artikel 10 lid 1 - In geval van overlijden van de Gouverneur worden aan de weduwe of weduwnaar, van wie de overledene niet duurzaam gescheiden leefde, uitgekeerd: a. een bedrag gelijk aan de bezoldiging, bedoeld in artikel 2, over een tijdvak van drie maanden; b. een bedrag wegens verhuis- en reiskosten overeenkomstig artikel 3, onderdelen a en b; en c. een bedrag gelijk aan de tegemoetkoming, bedoeld in onderdeel c van artikel 9.
- Artikel 10 lid 2 - Voor de toepassing van dit artikel wordt onder weduwe of weduwnaar mede verstaan de achtergebleven geregistreerde partner alsmede degene met wie de overleden Gouverneur ongehuwd samenleefde en een gezamenlijke huishouding heeft gevoerd als bedoeld in artikel 3, tweede, derde en vierde lid, van de Algemene nabestaandenwet.
- Artikel 10 lid 3 - Bij ontstentenis van een weduwe of weduwnaar geschieden de uitkeringen, bedoeld in het eerste lid, ten behoeve van de kinderen. (GRONDSLAG: Artikel 1, vierde lid, Reglement voor de Gouverneur van Curaçao en Artikel 1, vierde lid, Reglement voor de Gouverneur van Sint Maarten)

Ambtenarenwet (1929)

Besluit uitkering wegens functioneel leeftijdsontslag burgerlijke ambtenaren defensie (1993)

- Artikel 13 lid 2 - Zo spoedig mogelijk na het overlijden van de betrokkene aan wie uitkering is toegekend, wordt aan de **weduwe** of **weduwnaar**, van wie de overledene niet duurzaam gescheiden leefde, een bedrag uitgekeerd gelijk aan de bezoldiging over een tijdvak van drie maanden. Wordt op de uitkering een vermindering toegepast krachtens de artikelen 4a, 5, eerste lid, 6 en 12, of wordt artikel 9, derde lid, toegepast, dan is de in de eerste volzin bedoelde uitkering gelijk aan het bedrag van de uitkering die de betrokkene op de dag van het overlijden ontving, over een tijdvak van drie maanden. Ingeval recht bestaat op twee uitkeringen als bedoeld in artikel 1, onderdeel j, en geen vermindering, anders dan krachtens artikel 5, vijfde lid, eerste volzin, krachtens enige bepaling van dit besluit wordt toegepast, wordt meer bedoelde uitkering gesteld op het bedrag van de hoogste bezoldiging, waarvan de betreffende uitkering is afgeleid, over een tijdvak van drie maanden. Indien zulks wel het geval is, wordt op het bedrag der uitkering in mindering gebracht de uitkering wegens overlijden, waarop aanspraak bestaat uit hoofde van een andere dienstbetrekking.
- Artikel 13 lid 3 - Voor de toepassing van dit artikel wordt onder **weduwe** of **weduwnaar** mede verstaan de achtergebleven geregistreerde partner dan wel de achtergebleven partner die is aangemeld bij de Stichting Pensioenfonds ABP en door het bestuur van dat fonds als zodanig is aangemerkt.
- Artikel 13 lid 5 - Laat de overledene geen **weduwe** of geen **weduwnaar** na van wie hij, onderscheidenlijk zij, niet duurzaam gescheiden leefde, dan geschiedt de uitkering van het in het tweede lid bedoelde bedrag ten behoeve van de minderjarige kinderen van de overledene, of minderjarige kinderen waarover de overledene ten tijde van het overlijden de pleegouderlijke zorg droeg. Onder pleegouderlijke zorg wordt verstaan de zorg voor het onderhoud en de opvoeding van het kind, als was het een eigen kind, onafhankelijk van enige verplichting daartoe of van het genieten van een vergoeding daarvoor. Ontbreken ook zodanige kinderen, dan geschiedt de uitkering van het in het tweede lid bedoelde bedrag aan degenen die geheel of grotendeels afhankelijk waren van de inkomsten van de overledene. (GRONDSLAG: Artikel 125, Ambtenarenwet)

Rechtspositiebesluit WRR 2004 (2004)

- Artikel 2 lid 8 - Indien een lid overlijdt, ontvangt zijn **weduwe** of **weduwnaar**, waaronder mede wordt verstaan de achtergebleven levenspartner of achtergebleven geregistreerd partner, van wie de overleden ambtenaar niet duurzaam gescheiden leefde, dan wel zijn minderjarige kinderen, een uitkering overeenkomstig de bepalingen die ten aanzien van burgerlijke rijksambtenaren gelden. (GRONDSLAG: Artikel 125, eerste lid, Ambtenarenwet, Artikel 5, Instellingswet W.R.R.)

Gemeentewet (1992)

Rechtspositiebesluit burgemeesters (1994)

- Artikel 47 lid 1 - Zo spoedig mogelijk na het overlijden van de burgemeester wordt aan de weduwe of weduwnaar van wie de overleden burgemeester niet duurzaam gescheiden leefde ten laste van de gemeente een bedrag uitgekeerd, gelijk aan de bezoldiging, vermeerderd met de vakantie-uitkering, over drie maanden, berekend naar het tijdstip van overlijden. Indien de overledene geen weduwe of weduwnaar van wie de overleden burgemeester niet

duurzaam gescheiden leefde nalaat, geschiedt de uitkering ten behoeve van de minderjarige wettige of natuurlijke kinderen, of minderjarige kinderen waarover de overledene de pleegouderlijke zorg droeg. Onder pleegouderlijke zorg wordt verstaan de zorg voor het onderhoud en de opvoeding van het kind als was het een eigen kind, onafhankelijk van enige verplichting daartoe of van het genieten van een vergoeding daarvoor. Ontbreken ook zodanige kinderen dan geschiedt de uitkering aan degenen die geheel of gedeeltelijk afhankelijk waren van de bezoldiging van de burgemeester.

- Artikel 47 lid 2 - Voor de toepassing van dit artikel wordt onder weduwe of weduwnaar mede verstaan de achtergebleven geregistreerde partner alsmede degene met wie de overleden burgemeester ongehuwd samenleefde en een gezamenlijke huishouding heeft gevoerd als bedoeld in artikel 3, derde en vierde lid, van de Algemene nabestaandenwet. (GRONDSLAG: Artikelen 66, 73 en 79, Gemeentewet, Artikel 125, Ambtenarenwet)

Rechtspositiebesluit Wethouders (1994)

- Artikel 5 lid 1 – In geval van overlijden van de wethouder wordt aan de **weduwe** of **weduwnaar** van wie de overleden wethouder niet duurzaam gescheiden leefde een bedrag uitgekeerd, gelijk aan de bezoldiging vermeerderd met de vakantieuitkering, welke de wethouder laatstelijk genoot over een tijdvak van drie maanden. Indien de overledene geen **weduwe** of **weduwnaar** van wie de overleden wethouder niet duurzaam gescheiden leefde nalaat, geschiedt de uitkering ten behoeve van de minderjarige wettige of natuurlijke kinderen, of minderjarige kinderen waarover de overledene de pleegouderlijke zorg droeg. Onder pleegouderlijke zorg wordt verstaan de zorg voor het onderhoud en de opvoeding van het kind als was het een eigen kind, onafhankelijk van enige verplichting daartoe of van het genieten van een vergoeding daarvoor. Ontbreken ook zodanige kinderen dan geschiedt de uitkering aan degenen die geheel of grotendeels afhankelijk waren van de bezoldiging van de wethouder.
- Artikel 5 lid 2 - Voor de toepassing van dit artikel wordt onder **weduwe** of **weduwnaar** mede verstaan de achtergebleven geregistreerde partner alsmede degene met wie de overleden wethouder ongehuwd samenleefde en een gezamenlijke huishouding heeft gevoerd als bedoeld in artikel 3, derde en vierde lid, van de Algemene nabestaandenwet. (GRONDSLAG: Artikel 44, eerste en tweede lid, Gemeentewet)

Provinciewet (1992)

Rechtspositiebesluit commissarissen van de Koning (1994)

- Artikel 22 – 1) Zo spoedig mogelijk na het overlijden van de commissaris wordt aan de **weduwe** of **weduwnaar** van wie de commissaris niet duurzaam gescheiden leefde, ten laste van de provincie een bedrag uitgekeerd gelijk aan de bezoldiging, vermeerderd met de vakantie-uitkering, over drie maanden, berekend naar het tijdstip van overlijden. Indien de overledene geen **weduwe** of **weduwnaar** van wie de commissaris niet duurzaam gescheiden leefde nalaat, geschiedt de uitkering ten behoeve van de minderjarige kinderen tot wie de overledene in familierechtelijke betrekking stond, of minderjarige kinderen waarover de overledene de pleegouderlijke zorg droeg. Onder pleegouderlijke zorg wordt verstaan: de zorg voor het onderhoud en de opvoeding van het kind als was het een eigen kind, onafhankelijk van enige verplichting daartoe of van het genieten van een vergoeding daarvoor. Ontbreken ook zodanige kinderen dan geschiedt de uitkering aan degenen die geheel of gedeeltelijk afhankelijk waren van de bezoldiging van de commissaris.
- 2) Voor de toepassing van dit artikel wordt onder **weduwe** of **weduwnaar** mede verstaan de achtergebleven geregistreerde partner alsmede degene met wie de overleden commissaris

ongehuwd samenleefde en een gezamenlijke huishouding heeft gevoerd als bedoeld in artikel 3, derde en vierde lid, van de Algemene nabestaandenwet. (GRONDSLAG: Artikelen 65, 72 en 77, Provinciewet)

Rechtspositiebesluit gedeputeerden (1994)

- Artikel 6 – 1) In geval van overlijden van de gedeputeerde wordt aan de **weduwe** of **weduwnaar** van wie de overleden gedeputeerde niet duurzaam gescheiden leefde een bedrag uitgekeerd, gelijk aan de bezoldiging vermeerderd met de vakantie-uitkering, welke de gedeputeerde laatstelijk genoot over een tijdvak van drie maanden. Indien de overledene geen weduwe of weduwnaar van wie de overleden gedeputeerde niet duurzaam gescheiden leefde nalaat, geschiedt de uitkering ten behoeve van de minderjarige wettige of natuurlijke kinderen, of minderjarige kinderen waarover de overledene de pleegouderlijke zorg droeg. Onder pleegouderlijke zorg wordt verstaan de zorg voor het onderhoud en de opvoeding van het kind als was het een eigen kind, onafhankelijk van enige verplichting daartoe of van het genieten van een vergoeding daarvoor. Ontbreken ook zodanige kinderen dan geschiedt de uitkering aan degenen die geheel of grotendeels afhankelijk waren van de bezoldiging van de gedeputeerde. 2) Voor de toepassing van dit artikel wordt onder **weduwe** of **weduwnaar** mede verstaan de achtergebleven geregistreerde partner alsmede degene met wie de overleden gedeputeerde ongehuwd samenleefde en een gezamenlijke huishouding heeft gevoerd als bedoeld in artikel 3, derde en vierde lid, van de Algemene nabestaandenwet. (GRONDSLAG: Artikel 43, eerste en tweede lid, Provinciewet)

Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 2002 (2002)

Rechtspositiebesluit commissie van toezicht op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten (2002)

- Artikel 2 lid 8 - Indien een lid overlijdt ontvangt zijn **weduwe** of **weduwnaar**, dan wel ontvangen zijn minderjarige kinderen een uitkering overeenkomstig de bepalingen die ten aanzien van burgerlijke rijksambtenaren gelden. (GRONDSLAG: Artikel 68, Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 2002)

Wet gemeentelijke herindeling van Noordwest-Overijssel (1972)

Besluit vaststelling algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 24 wet gemeentelijke herindeling Noordwest-Overijssel (1972)

- Artikel 23 lid 1 – Zo spoedig mogelijk na het overlijden van de betrokkene aan wie uitkering is toegekend, wordt aan de **weduwe** of **weduwnaar**, van wie de overledene niet duurzaam gescheiden leefde, een bedrag uitgekeerd gelijk aan de bezoldiging, over een tijdvak van drie maanden. Wordt op de uitkering een vermindering toegepast krachtens de artikelen 8, 10, 16 of 25, of wordt artikel 24, vierde lid, toegepast, dan is de uitkering gelijk aan het bedrag van de uitkering" dat de betrokkene op de dag van het overlijden ontving, over een tijdvak van drie maanden. Bij overlijden in de periode van opschorting van de uitkering krachtens artikel 15, eerste en tweede lid, bestaat geen aanspraak op een uitkering als in dit artikel bedoeld.
- Artikel 23 lid 2 - Voor de toepassing van dit artikel wordt onder **weduwe** of **weduwnaar** mede begrepen de nabestaande levenspartner met wie de niet-gehuwde betrokkene samenwoonde en - met het oogmerk duurzaam samen te leven - een gemeenschappelijke huishouding voerde op basis van notarieel verleden samenlevingscontract bevattende de wederzijdse rechten en verplichtingen ter zake van die samenwoning en gemeenschappelijke

huishouding. Tegelijkertijd kan slechts één persoon als levenspartner worden aangemerkt. Onze Minister kan verlangen dat een schriftelijke verklaring van een notaris wordt overgelegd waaruit blijkt van het bestaan van dat samenlevingscontract.

- Artikel 23 lid 3 - Laat de overledene geen **weduwe** of geen **weduwnaar** na van wie hij, onderscheidenlijk zij, niet duurzaam gescheiden leefde, dan geschiedt de uitkering van het in het eerste lid bedoelde bedrag ten behoeve van de minderjarige wettige of natuurlijke kinderen van de overledene, of minderjarige kinderen waarover de overledene ten tijde van het overlijden de pleegouderlijke zorg droeg. Onder pleegouderlijke zorg wordt verstaan de zorg voor het onderhoud en opvoeding van het kind, als was het een eigen kind, onafhankelijk van enige verplichting daartoe of van het genieten van een vergoeding daarvoor. Ontbreken ook zodanige kinderen dan geschiedt de uitkering van het in het eerste lid bedoelde bedrag, aan degenen die geheel of grotendeels afhankelijk waren van de inkomsten van de overledene. (GRONDSLAG: Artikel 24 wet gemeentelijke herindeling Noordwest-Overijssel)

Besluit vaststelling algemene maatregel van bestuur ex artikel 23 Wet gemeentelijke herindeling Noordwest-Overijssel (1972)

- Artikel 18 lid 2 - Zo spoedig mogelijk na het overlijden van de betrokkene aan wie wachtgeld is toegekend, wordt aan de weduwe of weduwnaar, van wie de overledene niet duurzaam gescheiden leefde, een bedrag uitgekeerd gelijk aan de bezoldiging, over een tijdvak van drie maanden. Wordt op het wachtgeld een vermindering toegepast krachtens de artikelen 7, 8 of 13, of wordt artikel 12, derde lid, toegepast, dan is de uitkering gelijk aan het bedrag van het wachtgeld, dat de betrokkene op de dag van het overlijden ontving, over een tijdvak van drie maanden. Bij overlijden in de periode van opschorting van het wachtgeld krachtens artikel 15, eerste en tweede lid, bestaat geen aanspraak op een uitkering als in dit artikel bedoeld.
- Artikel 18 lid 3 - Voor de toepassing van dit artikel wordt onder weduwe of weduwnaar mede begrepen de nabestaande levenspartner met wie de niet-gehuwde betrokkene samenwoonde en - met het oogmerk duurzaam samen te leven - een gemeenschappelijke huishouding voerde op basis van een notarieel verleden samenlevingscontract bevattende de wederzijdse rechten en verplichtingen ter zake van die samenwoning en gemeenschappelijke huishouding. Tegelijkertijd kan slechts één persoon als levenspartner worden aangemerkt. Onze Minister kan verlangen dat een schriftelijke verklaring van een notaris wordt overgelegd waaruit blijkt van het bestaan van dat samenlevingscontract.
- Artikel 18 lid 4 - Laat de overledene geen weduwe of geen weduwnaar na van wie hij, onderscheidenlijk zij, niet duurzaam gescheiden leefde, dan geschiedt de uitkering van het in het tweede lid bedoelde bedrag ten behoeve van de minderjarige wettige of natuurlijke kinderen van de overledene, of minderjarige kinderen waarover de overledene ten tijde van het overlijden de pleegouderlijke zorg droeg. Onder pleegouderlijke zorg wordt verstaan de zorg voor het onderhoud en de opvoeding van het kind, als was het een eigen kind, onafhankelijk van enige verplichting daartoe of van het genieten van een vergoeding daarvoor. Ontbreken ook zodanige kinderen, dan geschiedt de uitkering van het in het tweede lid bedoelde bedrag, aan degenen die geheel of grotendeels afhankelijk waren van de inkomsten van de overledene.

Algemeen Rijksambtenarenreglement (1931)

- Artikel 102b lid 1 - … Indien de **weduwe** of **weduwnaar** een samenlevingscontract sluit dan wel een geregistreerd partnerschap aangaat, eindigt de uitkering met ingang van de

maand volgend op de datum van het sluiten van het samenlevingscontract dan wel het aangaan van het geregistreerd partnerschap.

- Artikel 102b lid 2 - De uitkering eindigt met ingang van de dag waarop de overledene de leeftijd van 65 jaar zou hebben bereikt, dan wel, indien de partner, bedoeld in artikel 7.1 van het Pensioenreglement van de Stichting Pensioenfonds ABP, aan wie een pensioen werd toegekend, hertrouwt, met ingang van de maand volgende op de datum van het hertrouwen. Indien de **weduwe** of **weduwnaar** een samenlevingscontract sluit dan wel een geregistreerd partnerschap aangaat, eindigt de uitkering met ingang van de maand volgende op de datum van het sluiten van het samenlevingscontract dan wel van het aangaan van het geregistreerd partnerschap.

AMvB's en Regelingen grondslag niet vermeld

Regeling financiële voorzieningen overgang Surinaamse krijgsmacht (1987)

- Artikel 8 lid 1 - Indien de gewezen militair overlijdt, heeft de **weduwe** recht op een bedrag gelijk aan driemaal het bedrag van de uitkering waarop de gewezen militair op de dag, voorafgaande aan zijn overlijden recht had.
- Artikel 8 lid 2 - Laat de overledene geen **weduwe** na, doch wel minderjarige kinderen, dan hebben deze tezamen recht op het in het eerste lid bedoelde bedrag. (grondslag niet vermeld)

Regeling uitkering vliegongeval (1966)

- Artikel 7 lid 1 - Onder nagelaten betrekkingen in de zin van artikel 1 worden voor een gehuwde verstaan de **weduwe** of **weduwnaar** en de minderjarige kinderen en pleegkinderen en worden voor een ongehuwde verstaan de minderjarige kinderen en pleegkinderen, alsmede, indien de overledene een regelmatige bijdrage leverde in hun noodzakelijk levensonderhoud, de meerderjarige kinderen en pleegkinderen, ouders, grootouders en schoonouders.
- Artikel 7 lid 2 - Indien de overledene een **weduwe** of **weduwnaar**, minderjarige kinderen dan wel minderjarige pleegkinderen heeft nagelaten, worden uitsluitend zij als nagelaten betrekkingen aangemerkt. (grondslag niet vermeld)

2.1.5 Strafrecht en defensie

Strafrecht

Wetboek van Strafrecht (1881)

- Artikel 65 - Indien de klacht tegen de wettige vertegenwoordiger in burgerlijke zaken van de in artikel 64 aangewezen persoon moet geschieden, zijn tot de klacht gerechtigd: de echtgenoot, een bloedverwant in de rechte linie of, bij het ontbreken van al die personen, een **broer** en een **zuster**.
- Artikel 258 - Indien de schuldige aan het in artikel 256 omschreven misdrijf de **vader** of de **moeder** is, kunnen te zijnen aanzien de in de artikelen 256 en 257 bepaalde gevangenisstraffen met een derde worden verhoogd.
- Artikel 304 - De in de artikelen 300-303 bepaalde gevangenisstraffen kunnen met een derde worden verhoogd: ten aanzien van de schuldige die het misdrijf begaat tegen zijn **moeder**, zijn **vader** tot wie hij in familierechtelijke betrekking staat, zijn **echtgenoot**, zijn levensgezel,

zijn kind, een kind over wie hij het gezag uitoefent of een kind dat hij verzorgt of opvoedt als behorend tot zijn gezin

Wetboek van Strafvordering (1921)

- Artikel 51e lid 2 - Het slachtoffer, de **vader** of de **moeder** van een minderjarig slachtoffer die een nauwe persoonlijke betrekking met dat slachtoffer hebben en personen die dat slachtoffer als behorende tot hun gezin verzorgen en opvoeden en in een nauwe en persoonlijke betrekking tot het kind staan kunnen, gezamenlijk of elk afzonderlijk, op de terechtzitting een verklaring afleggen over de gevolgen die de strafbare feiten genoemd in het eerste lid, bij hen teweeg hebben gebracht. Van het voornemen daartoe geeft hij voor de aanvang van de terechtzitting schriftelijk kennis aan de officier van justitie opdat deze hem tijdig kan oproepen. De voorzitter kan het spreekrecht van de **vader** of **moeder** of verzorgers als bedoeld in de eerste volzin, ambtshalve of op vordering van de officier van justitie beperken of ontzeggen wegens strijd met het belang van het minderjarige slachtoffer.

Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting (1999)

- Artikel 1 sub f en g - In deze regeling wordt verstaan onder: f. broer: de **broer** van de gedetineerde, alsmede de **halfbroer** of **pleegbroer**; g. **zuster**: de **zuster** van de gedetineerde, alsmede de **halfzuster** of **pleegzuster**.
- Artikel 23 - Incidenteel verlof kan worden verleend voor een bezoek aan een in levensgevaar of ernstige psychische nood verkerende levenspartner, kind, ouder, **broer**, **zuster**, grootouder of schoonouder van de gedetineerde.
- Artikel 24 lid 1 - Incidenteel verlof kan worden verleend voor een bezoek in verband met het overlijden van de levenspartner, of een kind, ouder, **broer**, **zuster**, grootouder of schoonouder van de gedetineerde.
- Artikel 27 lid 1 - Incidenteel verlof voor een bezoek aan gedetineerde levenspartner, kind, ouder, **broer** en **zuster** kan slechts worden verleend indien de gedetineerden elkaar ten gevolge van de detentie ten minste drie maanden niet hebben ontmoet. (GRONDSLAG: Artikel 26, derde lid, Penitentiaire beginselenwet, Artikel 570b, tweede lid, Wetboek van Strafvordering)

AMvB's en regelingen grondslag niet vermeld

Klachtenregeling seksuele intimidatie burgerlijk rijkspersoneel (1994)

- Artikel 9 lid 4 - De klager en de beklaagde kunnen zich tijdens het horen door een **raadsman** of -**vrouw** laten bijstaan. (grondslag niet vermeld)

Defensie

Inkwartieringswet (1953)

- Artikel 19 lid 1 - Inkwartiering en onderhoud kan niet gevorderd worden indien daardoor gebruik gemaakt zou moeten worden van woonruimte, welke ter beschikking staat van gezinnen, waarin vier of meer minderjarige kinderen of kleinkinderen, tot het gezin behorende, inwonend zijn, waartoe een **kraamvrouw** of een ernstige zieke behoort, of waarin zich een lijk bevindt.

Kaderwet militaire pensioenen

Besluit aanvullende arbeidsongeschiktheids- en invaliditeitsvoorzieningen militairen (2001)

- Artikel 13 lid 3 - Bij ontstentenis van zowel een partner als bedoeld in het eerste lid, als van wezen, bedoeld in het tweede lid, geschiedt de overlijdensuitkering ten behoeve van de ouders, meerderjarige kinderen, **broers** of **zusters**, indien de overledene **kostwinner** was van de genoemde betrekkingen.

Wet uitkeringen burger-oorlogsslachtoffers 1940-1945 (1984)

- Artikel 2a lid 1 sub d - Voor de toepassing van deze wet wordt gelijkgesteld met: **weduwe** of **weduwnaar**: de achtergebleven partij bij het geregistreerd partnerschap.
- artikel 3 lid 1 sub c en d - Deze wet is van toepassing op: c. de **weduwe**, **weduwnaar** en de minderjarige volle wees van het burger-oorlogsslachtoffer dat aan de eisen gesteld onder a of b voldeed, mits zij de Nederlandse nationaliteit bezitten; d. de **weduwe**, **weduwnaar** en de minderjarige volle wees van het burger-oorlogsslachtoffer dat aan de eisen gesteld onder a of b voldeed en voor de datum van aanvraag, bedoeld in artikel 35, is overleden, mits zij de Nederlandse nationaliteit bezitten.
- Artikel 4 sub c - Behoudens in nader bij algemene maatregel van bestuur te regelen gevallen kunnen aan deze wet geen aanspraken worden ontleend door: c. de **weduwe**, **weduwnaar** en minderjarige volle wees van de onder a en b bedoelde personen, indien en voor zover zij als nabestaanden aanspraken ontlenen aan de voorzieningen, bedoeld onder a en de wetten, genoemd onder b.

Militaire ambtenarenwet (1931) & Ambtenarenwet (1929)

Inkomstenbesluit Militairen 1995 (1995)

- Artikel 1 lid 3 - Met inachtneming van artikel 1, derde en vierde lid, van het Algemeen militair ambtenarenreglement wordt in dit besluit en de daarop berustende bepalingen mede verstaan onder **echtgenote** of **echtgenoot**: 1°. de geregistreerde partner; 2°. degene die door de militair als partner is aangemeld bij de Stichting Pensioenfonds ABP en door het bestuur van dat fonds als zodanig is aangemerkt, op voorwaarde dat de militair een bewijs van die aanmelding heeft overgelegd aan de commandant. (GRONDSLAG: Artikel 125, Ambtenarenwet, Artikel 12, Militaire Ambtenarenwet 1931)

Besluit aanvulling arbeidsongeschiktheidsuitkering burgerlijke ambtenaren defensie (1993)

- Artikel 8 lid 1 - Bij overlijden van een betrokkene die op het tijdstip van overlijden een uitkering krachtens dit besluit genoot wordt een op basis van het bedrag van de uitkering op dat tijdstip berekende smartengelduitkering verleend: a. ter grootte van tweemaal de maandelijkse uitkering aan de weduwe of weduwnaar van betrokkene van wie hij niet duurzaam gescheiden leefde, indien de overledene een invaliditeitspensioen had. b. op de voet van het bepaalde omtrent smartengelduitkeringen in het Burgerlijk ambtenarenreglement defensie bij overlijden van een rechthebbende op een uitkering overeenkomstig de normen van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, indien de overledene een zodanige uitkering genoot.

- Artikel 8 lid 2 - Voor de toepassing van dit artikel wordt onder weduwe of weduwnaar mede verstaan de achtergebleven geregistreerde partner dan wel de achtergebleven partner die is aangemeld bij de Stichting Pensioenfonds ABP en door het bestuur van dat fonds als zodanig is aangemerkt.
- Artikel 8 lid 5 - Bij ontstentenis van een weduwe of weduwnaar van wie de overledene niet duurzaam gescheiden leefde, geschiedt de uitkering ten behoeve van de minderjarige kinderen van de overledene, of minderjarige kinderen, over wie de overledene ten tijde van het overlijden de pleegouderlijke zorg droeg. Onder pleegouderlijke zorg wordt verstaan de zorg voor het onderhoud en de opvoeding van een kind, als was het een eigen kind, onafhankelijk van enige verplichting daartoe of het genieten van een vergoeding daarvoor. (GRONDSLAG: Artikelen 125, eerste lid en 134, eerste lid, Ambtenarenwet)

2.1.6 Koninklijk huis

Koninklijk huis

Wet regeling ouderlijk gezag op minderjarige Koning (2013)

- Artikel 1 lid 1 - In het tijdvak dat de uit Ons huwelijk met Hare Majesteit Koningin Máxima, Prinses der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, geboren wettige nakomeling, krachtens erfopvolging Koning geworden, minderjarig is, oefent Onze voornoemde echtgenote, het ouderlijk gezag uit.
- Artikel 1 lid 2 - Indien de in het eerste lid bedoelde situatie zich voordoet, oefent Onze voornoemde echtgenote tevens het ouderlijk gezag uit over de andere uit Ons huwelijk geboren minderjarige kinderen.
- Artikel 3 lid 1 - Bij de uitoefening van het ouderlijk gezag, zoals bedoeld in artikel 1, wordt Onze voornoemde echtgenote bijgestaan door een College van Toezicht, dat aanstonds na het in werking treden van deze wet wordt samengesteld.
- Artikel 4 lid 2 - Gedurende de periode dat Onze voornoemde echtgenote het ouderlijk gezag over ten minste een van de uit Ons huwelijk geboren minderjarige kinderen uitoefent, kunnen zij worden ontslagen en vervangen bij wet.
- Artikel 7 lid 4 - Bij verhindering of ontstentenis van Onze voornoemde echtgenote vervult het College haar taak totdat de verhindering of de ontstentenis is geëindigd, dan wel totdat bij wet in de voogdij over de uit Ons huwelijk geboren minderjarige kinderen is voorzien.
- Artikel 8 lid 1 - Zo spoedig mogelijk nadat de in artikel 1 bedoelde situatie zich voordoet, gaat Onze voornoemde echtgenote, in tegenwoordigheid van drie leden van het College, daartoe door het College aangewezen, over tot inventarisering van het vermogen van elk van de minderjarigen.
- Artikel 9 - De begroting van de uitgaven ten behoeve van de minderjarige Koning en de andere uit Ons huwelijk geboren kinderen en van de kosten, welke op het beheer van het vermogen mogen vallen, wordt door het College, op voordracht van Onze voornoemde echtgenote, vóór de aanvang van ieder kalenderjaar vastgesteld.
- Artikel 10 lid 1 - Binnen de eerste zes maanden van ieder kalenderjaar wordt een staat van de ontvangsten en de uitgaven ten behoeve van de minderjarigen gedurende het afgelopen jaar door Onze voornoemde echtgenote aan het College overgelegd en door het College vastgesteld.

Wet financieel statuut van het Koninklijk Huis (1972)

- Artikel 1 lid 1 - De Koning en de na te noemen andere leden van het Koninklijk Huis ontvangen jaarlijks de volgende geldelijke uitkeringen: de Koning € 4 757 359, de echtgenote van de Koning € 821 946, de vermoedelijke opvolger van de Koning, te rekenen vanaf de leeftijd van 18 jaar € 1 281 313, de echtgenote of de echtgenoot van de vermoedelijke opvolger van de Koning € 578 077, de Koning die afstand van het koningschap heeft gedaan€ 1 288 730, de echtgenoot of de echtgenote van de Koning die afstand van het koningschap heeft gedaan€ 492 918 vermeerderd of verminderd in elk jaar waarover de uitkering wordt genoten: …
- Artikel 1 lid 3 - In dit artikel wordt onder echtgenote van de Koning mede verstaan de echtgenoot van de Koningin, draagster van de Kroon.
- Artikel 2 lid 1 - Indien de Koning overlijdt, ontvangt de overlevende echtgenoot of echtgenote, zolang deze lid is van het koninklijk huis,: …
- Artikel 2 lid 2 - Indien de vermoedelijke opvolger van de Koning overlijdt, ontvangt de overlevende echtgenoot of echtgenote, zolang deze lid is van het koninklijk huis,: …
- Artikel 2 lid 3 - Indien de Koning die afstand heeft gedaan van het koningschap overlijdt, ontvangt de overlevende echtgenoot of echtgenote, zolang deze lid is van het koninklijk huis,: …
- Artikel 2 lid 4 - In de in het eerste lid, onder b, en in het tweede lid, onder a en b, genoemde gevallen waarin is bepaald dat de overlevende echtgenoot of echtgenote een jaarlijkse geldelijke uitkering ontvangt ter hoogte van de uitkering van de vermoedelijke opvolger van de Koning onderscheidenlijk ter hoogte van de helft van de uitkering van de vermoedelijke opvolger van de Koning, is het gedeelte van de jaarlijkse geldelijke uitkering dat betrekking heeft op het inkomensbestanddeel in alle gevallen gelijk aan het in artikel 1, tweede lid, onder A, vermelde gedeelte van de uitkering van de vermoedelijke opvolger van de Koning. Het overige gedeelte van de jaarlijkse geldelijke uitkering heeft betrekking op de materiële en personele kosten.
- Artikel 4 lid 3 - Indien de Koning overlijdt, kan bij koninklijk besluit aan de overlevende echtgenoot of echtgenote, zolang deze lid is van het koninklijk huis, ten laste van het Rijk een woonverblijf tot gebruik ter beschikking worden gesteld.
- Artikel 4 lid 4 - Bij koninklijk besluit kan aan de vermoedelijke opvolger van de Koning onderscheidenlijk aan de Koning die afstand van het koningschap heeft gedaan ten laste van het Rijk een woonverblijf tot gebruik ter beschikking worden gesteld. In dit besluit kan worden bepaald dat indien de vermoedelijke opvolger van de Koning onderscheidenlijk de Koning die afstand van het koningschap heeft gedaan overlijdt, het woonverblijf aan de overlevende echtgenoot of echtgenote, zolang deze lid is van het koninklijk huis, tot gebruik ter beschikking wordt gesteld.

Regentschapswet (2013)

- Artikel 1 - Gedurende de periode dat de uit Ons huwelijk met Hare Majesteit Koningin Máxima, Prinses der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, geboren wettige nakomeling die krachtens erfopvolging Koning is geworden, de leeftijd van achttien jaar niet heeft bereikt, is Onze voornoemde **echtgenote** regent van het Koninkrijk.
- Artikel 2 lid 1 – Indien Onze voornoemde **echtgenote** is overleden voordat de in artikel 1 genoemde periode aanvangt, is gedurende de in artikel 1 genoemde periode Zijne Koninklijke Hoogheid Constantijn Christof Frederik Aschwin, Prins der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Jonkheer van Amsberg, regent van het Koninkrijk.

- Artikel 2 lid 2 - Indien Onze voornoemde **echtgenote** gedurende haar regentschap hiervan afstand doet of overlijdt, dan is Zijne Koninklijke Hoogheid Constantijn Christof Frederik Aschwin, Prins der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Jonkheer van Amsberg bij opvolging regent van het Koninkrijk.

Wet bepaling van de jaarlijkse uitkering aan de regent (2013)

- Artikel 2 - De uitkering aan de regent is uit de volgende gedeelten samengesteld: – het gedeelte van de uitkering aan de Koning dat betrekking heeft op het inkomensbestanddeel, vermeld onder A van de in het tweede lid van artikel 1 van de Wet financieel statuut van het koninklijk huis opgenomen tabel, verminderd met het gedeelte van het bedrag van de uitkering aan de echtgenoot of echtgenote van de Koning vermeld onder A van deze tabel; – het gedeelte van de uitkering aan de Koning dat betrekking heeft op de personele en materiële uitgaven, vermeld onder B van de in het tweede lid, van artikel 1 van de Wet financieel statuut van het koninklijk huis opgenomen tabel, verminderd met een tiende deel hiervan.

Wet lidmaatschap koninklijk huis (2002)

- Artikel 2 lid 1 – Lid van het koninklijk huis zijn eveneens de echtgenoten van hen die ingevolge artikel 1 het lidmaatschap van het koninklijk huis bezitten.
- Artikel 2 lid 2 - Voor hen die het lidmaatschap van het koninklijk huis bezaten als echtgenote of echtgenoot, blijft dit lidmaatschap gedurende hun staat van weduwe of weduwnaar behouden, zolang de overleden echtgenote of echtgenoot bij leven ingevolge artikel 1 lid van het koninklijk huis zou zijn geweest.

Successiewet 1956 (1956)

- Artikel 33 lid 1 sub a – van schenkbelasting is vrijgesteld hetgeen gekregen wordt van: de **echtgenoot** of **echtgenote** van de Koning, de **echtgenoot** of **echtgenote** van de vermoedelijke opvolger van de Koning of de **echtgenoot** of **echtgenote** van de Koning die afstand van het koningschap heeft gedaan.

Overig

Muntwet 2002 (2001)

- Artikel 5 lid 4 - De beeldenaar van de gouden dukaat en de dubbele gouden dukaat is op de voorzijde een geharnaste man tussen de cijfers van het jaartal, met het omschrift: CONCORDIA RES PARVAE CRESCUNT, het teken van de Koninklijke Nederlandse Munt en het teken van de muntmeester: de beeldenaar is op de keerzijde binnen een versierd vierkant: MO. AUR REG. BELGII AD LEGEM IMPERII. De munten zijn voorzien van een kabelrand. 6) De beeldenaar van de zilveren dukaat is op de voorzijde hetzij een geharnaste man met het Rijkswapen voor het linkerbeen en met het opschrift: MO.NO.ARG.REG.BELGII, hetzij een geharnaste man met het wapen van een Nederlandse provincie voor het linkerbeen en met het opschrift: MO.NO.ARG.REG.BELGII en de naam van de provincie; is op de keerzijde het Rijkswapen met de Koninklijke Kroon tussen de cijfers van het jaartal, met het opschrift: CONCORDIA RES PARVAE CRESCUNT, het teken van de Koninklijke Nederlandse Munt en het teken van de muntmeester.

- Artikel 5 lid 6 - De beeldenaar van de zilveren dukaat is op de voorzijde hetzij een geharnaste man met het Rijkswapen voor het linkerbeen en met het opschrift: MO.NO.ARG.REG.BELGII, hetzij een geharnaste man met het wapen van een Nederlandse provincie voor het linkerbeen en met het opschrift: MO.NO.ARG.REG.BELGII en de naam van de provincie; is op de keerzijde het Rijkswapen met de Koninklijke Kroon tussen de cijfers van het jaartal, met het opschrift: CONCORDIA RES PARVAE CRESCUNT, het teken van de Koninklijke Nederlandse Munt en het teken van de muntmeester.

AMvB's en Regelingen grondslag niet vermeld

Besluit tot het voeren van het koninklijk wapen (1980)

- Artikel 4 - Onze **mannelijke** opvolgers, Koningen der Nederlanden, zullen in plaats van met de Koninklijke kroon, hun wapenschild mogen dekken met een helm, getralied en gesierd van goud, gevoerd van keel, met dekkleden van goud en azuur en gekroond met een gouden helmkroon van drie bladeren en twee parelpunten: helmteken een vlucht van sabel beladen met een gewelfde schuinbalk van zilver waarop drie lindebladeren van sinopel, met de stelen omhoog.

3 Bepalingen die wel onderscheid beogen

3.1 Registratie persoonsgegevens

Nederlanderschap

Rijkswet op het Nederlanderschap (1984)

- Artikel 1 sub c en d- In deze Rijkswet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder: c. moeder de vrouw die het kind ter wereld heeft gebracht; d. vader: de man tot wie het kind, anders dan door adoptie, in de eerste graad in opgaande lijn in familierechtelijke betrekking staat.
- Artikel 4 lid 1 - In afwijking van artikel 3 wordt Nederlander het kind van een persoon wiens vaderschap gerechtelijk wordt vastgesteld, indien het kind op de dag van de uitspraak in eerste aanleg minderjarig was en de vader op de in de volgende zin bedoelde dag Nederlander is, of, indien deze is overleden, op de dag van overlijden Nederlander was.
- Artikel 6 lid 1 sub i - Na het afleggen van een daartoe strekkende schriftelijke verklaring verkrijgt door een bevestiging als bedoeld in het derde lid het Nederlanderschap de vreemdeling die vóór 1 januari 1985 is geboren uit een moeder die ten tijde van zijn geboorte Nederlander was, terwijl de vader ten tijde van die geboorte niet-Nederlander was.
- Artikel 6 lid 1 sub j - Na het afleggen van een daartoe strekkende schriftelijke verklaring verkrijgt door een bevestiging als bedoeld in het derde lid het Nederlanderschap het vóór 1 januari 1985 in het Europese deel van Nederland, Aruba, Curaçao, Sint Maarten of de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba bij rechterlijke uitspraak geadopteerde niet-Nederlandse kind van een vrouw die op de dag dat de uitspraak kracht van gewijsde heeft gekregen Nederlander was, indien het kind op de dag van de uitspraak in eerste aanleg minderjarig was.
- Artikel 6 lid 1 sub m - Na het afleggen van een daartoe strekkende schriftelijke verklaring verkrijgt door een bevestiging als bedoeld in het derde lid het Nederlanderschap de vreemdeling die door één van de in de onderdelen i of j bedoelde personen die het Nederlanderschap heeft verkregen dan wel voor die verkrijging is overleden, tijdens zijn minderjarigheid is erkend, terwijl hij aangetoond heeft dat die persoon de biologische vader is.
- Artikel 6 lid 1 sub n - Na het afleggen van een daartoe strekkende schriftelijke verklaring verkrijgt door een bevestiging als bedoeld in het derde lid het Nederlanderschap de vreemdeling die door een gerechtelijke vaststelling van het vaderschap kind is van één van de in de onderdelen i of j bedoelde personen die het Nederlanderschap heeft verkregen dan wel voor die verkrijging is overleden, indien hij op de dag van de uitspraak in eerste aanleg minderjarig was.
- Artikel 16 lid 1 sub a - Het Nederlanderschap gaat voor een minderjarige verloren: a. door gerechtelijke vaststelling van het vaderschap, erkenning, wettiging of adoptie door een vreemdeling, indien hij diens nationaliteit daardoor verkrijgt, of deze reeds bezit.
- Artikel 28 lid 1 - De vrouw die het Nederlanderschap heeft verloren door of in verband met haar vóór de inwerkingtreding van deze Rijkswet gesloten huwelijk, verkrijgt het Nederlanderschap door het afleggen van een daartoe strekkende schriftelijke en door een bevestiging gevolgde verklaring, welke moet worden afgelegd binnen een jaar na de ontbinding van dat huwelijk of binnen een jaar nadat zij van die ontbinding heeft kunnen kennis nemen. Deze verkrijging werkt terug tot de datum van ontbinding van het huwelijk.

- Artikel 28 lid 3 - Het minderjarige niet-Nederlandse kind van de in het eerste lid genoemde persoon die moeder of adoptiefouder als bedoeld in artikel 11, achtste lid, van dit kind is deelt in die verkrijging, indien het in de verklaring tot dat doel is vermeld.

Rijkswet tot wijziging Rijkswet op het Nederlanderschap (invoering verklaring verbondenheid en aanpassing regeling verkrijging Nederlanderschap na erkenning) (2000)

- Artikel II lid 1 sub b - Na het afleggen van een daartoe strekkende schriftelijke verklaring verkrijgt het Nederlanderschap door een bevestiging als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de Rijkswet op het Nederlanderschap b. de vreemdeling die als minderjarige vóór de inwerkingtreding van deze Rijkswet maar op of na 1 april 2003, op de leeftijd van zeven jaar of ouder door een Nederlander is erkend, indien hij bij het afleggen van de verklaring aantoont dat de erkenner zijn biologische vader is.

Wet betreffende de positie van Molukkers (1976)

- Artikel 6 lid 2 - Het niet-Nederlandse kind dat niet de behandeling als Nederlander geniet en dat na de inwerkingtreding van deze wet doch vóór de inwerkingtreding van de Rijkswet op het Nederlanderschap (Stb. 1984, 628) is geboren uit een **vrouw** die ten tijde van de geboorte van het kind de behandeling als Nederlander genoot dan wel deze op een later tijdstip heeft verkregen, verkrijgt de behandeling als Nederlander te rekenen van de geboorte, dan wel het tijdstip waarop de **moeder** de behandeling als Nederlander heeft verkregen.
- Artikel 6 lid 3 - Het niet-Nederlandse kind dat niet de behandeling als Nederlander geniet en dat na de inwerkingtreding van deze wet doch vóór de inwerkingtreding van de Rijkswet op het Nederlanderschap (Stb. 1984, 628) krachtens beslissing van de Nederlandse, de Nederlands-Antilliaanse of de Arubaanse rechter het adoptiefkind is geworden van een **vrouw** die ten tijde van de adoptie van het kind de behandeling als Nederlander genoot dan wel deze op een later tijdstip heeft verkregen, verkrijgt de behandeling als Nederlander, te rekenen van de adoptie dan wel het tijdstip waarop de **moeder** de behandeling als Nederlander heeft verkregen.

Uitvoeringswet Nederlands-Duits Grensverdrag (1963)

Besluit uitvoeringsvoorschriften met betrekking tot opties voor het Nederlanderschap als bedoeld in artikel 11 Nederlands-Duits Grensverdrag (1963)

- Artikel 1 lid 3 - Indien de optant is gehuwd, dient het proces-verbaal tevens te bevatten de voorhuwelijkse geslachtsnaam van de echtgenote, haar voornamen en de plaats en datum van haar geboorte, terwijl, indien hij kinderen heeft die op het tijdstip waarop de verklaring wordt afgelegd de leeftijd van achttien jaar nog niet hebben bereikt, de voornamen en de plaats en datum van geboorte van deze kinderen dienen te worden vermeld.
- Artikel 1 lid 4 - Indien de optant een vrouw is, wier optieverklaring ten aanzien van haar kinderen gevolg heeft, dienen in het proces-verbaal te worden vermeld de geslachtsnaam en de voornamen en de plaats en datum van geboorte van deze kinderen alsmede, indien de vader van de kinderen is overleden, de geslachtsnaam en de voornamen en de plaats en datum van geboorte van die vader.

- Artikel 1 lid 6 - Indien de echtgenote van een optant eveneens het Nederlanderschap wenst te verkrijgen, dient een door haar ondertekende verklaring houdende haar instemming daarmede in het proces-verbaal te worden opgenomen.
- Artikel 1 lid 7 - Indien een echtpaar kinderen heeft die naar Duits recht mede onder de ouderlijke macht van de moeder staan en die in de door de vader uitgebrachte optie zijn begrepen, moet uit de door de moeder ondertekende verklaring blijken dat zij met de verkrijging van het Nederlanderschap door de kinderen instemt. (GRONDSLAG: Artikel 13, Uitvoeringswet Nederlands-Duits Grensverdrag)

Persoonsgegevens

Wet basisregistratie personen (2013)

- Artikel 2.3 - Op grond van de geboorteakte, opgemaakt door een ambtenaar van de burgerlijke stand in Nederland, waarop als geboorteplaats een plaats in Nederland is vermeld, geschiedt de inschrijving van het kind dat niet reeds is ingeschreven en waarvan de **moeder** op de geboortedatum van het kind als ingezetene is ingeschreven. De inschrijving geschiedt door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente waar de **moeder** als ingezetene is ingeschreven.

Burgerlijk Wetboek, Boek 1 – Personen- en familierecht

- Artikel 1:5 lid 2 - Indien een kind door erkenning in familierechtelijke betrekking tot de **vader** komt te staan, houdt het de geslachtsnaam van de **moeder**, tenzij de **moeder** en de erkenner ter gelegenheid van de erkenning gezamenlijk verklaren dat het kind de geslachtsnaam van de **vader** zal hebben. Van deze verklaring wordt melding gemaakt in de akte van erkenning. De eerste twee volzinnen zijn van overeenkomstige toepassing bij erkenning van een ongeboren kind. De ouders kunnen evenwel ter gelegenheid van de voltrekking van hun huwelijk of van de registratie van hun partnerschap alsnog gezamenlijk verklaren, dat hun kind voortaan de geslachtsnaam van de andere ouder zal hebben. Van deze verklaring wordt een akte van naamskeuze opgemaakt. Indien een kind door gerechtelijke vaststelling van het vaderschap in familierechtelijke betrekking tot de **vader** komt te staan, houdt het de geslachtsnaam van de **moeder**, tenzij de **moeder** en de **man**, wiens vaderschap is vastgesteld, ter gelegenheid van de vaststelling gezamenlijk verklaren dat het kind de geslachtsnaam van de **vader** zal hebben. De rechterlijke uitspraak inzake de vaststelling van het vaderschap vermeldt de verklaring van de ouders hieromtrent.
- Artikel 1:5 lid 5 - Wordt een verklaring houdende naamskeuze, bedoeld in het vierde lid, voor of ter gelegenheid van de aangifte van de geboorte afgelegd, dan heeft het kind de gekozen naam vanaf de geboorte. Geschiedt de naamskeuze niet uiterlijk ter gelegenheid van de aangifte van de geboorte, dan neemt de ambtenaar van de burgerlijke stand als geslachtsnaam van het kind in de geboorteakte op: a. de geslachtsnaam van de **vader** in geval het kind door geboorte in familierechtelijke betrekking tot beide ouders komt te staan; b. de geslachtsnaam van de **moeder** in geval een ouder en zijn echtgenoot of geregistreerde partner die niet de ouder is, van rechtswege gezamenlijk het gezag als bedoeld in artikel 253sa over het kind uitoefenen.
- Artikel 1:5 lid 6 - Indien de **moeder** na de geboorte van het kind op grond van artikel 199, onderdeel b, het **vaderschap** van de overleden **echtgenoot** of geregistreerde partner ontkent of op grond van artikel 198, tweede lid, het **moederschap** van de overleden **echtgenote** of geregistreerde partner ontkent en zij ten tijde van de geboorte en van de ontkenning is hertrouwd of een nieuw partnerschap heeft laten registreren, kunnen de

moeder en haar **echtgenoot** of geregistreerde partner gezamenlijk ter gelegenheid van de ontkenning verklaren welke van hun beider geslachtsnamen het kind zal hebben. Van de verklaring van de ouders wordt een akte van naamskeuze opgemaakt. Bij gebreke van een verklaring heeft het kind de geslachtsnaam van de **echtgenoot** of geregistreerde partner.

- Artikel 1:5 lid 10 - Zijn de **vader** en **moeder** onbekend, dan neemt de ambtenaar van de burgerlijke stand in de geboorteakte een voorlopige voornaam en geslachtsnaam op, in afwachting van het koninklijk besluit waarbij de voornamen en de geslachtsnaam van het kind worden vastgesteld.
- Artikel 1:19a lid 2 – In geval van geboorte tijdens een zeereis met een in Nederland geregistreerd vaartuig, dan wel tijdens een internationale luchtreis met een in Nederland geregistreerd luchtvaartuig, is de gezagvoerder van het vaartuig of het luchtvaartuig verplicht een voorlopige akte van geboorte binnen vierentwintig uur in het journaal in te schrijven in tegenwoordigheid van twee getuigen en zo mogelijk van de **vader**. De gezagvoerder zendt een afschrift van die akte zo spoedig mogelijk aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente 's-Gravenhage. Deze maakt de akte van geboorte op aan de hand van het ontvangen afschrift, met dien verstande dat hij gegevens die ontbreken of hem blijken onjuist te zijn, zoveel mogelijk aanvult of verbetert. Aan de personen op wie de akte betrekking heeft, wordt een uittreksel van de akte toegezonden.
- Artikel 1:19 e lid 1 en 2 – Tot de aangifte van een geboorte is bevoegd de moeder uit wie het kind is geboren.
- Artikel 1:19 e lid 2 - Tot de aangifte is verplicht de **vader** of de **moeder** uit wie het kind niet is geboren.
- Artikel 1:22 lid 1 – De akte van geboorte bewijst ten aanzien van een ieder dat op de in de akte vermelde plaats, dag en uur uit de daarin genoemde **moeder** een kind van het daarin vermelde geslacht is geboren. Vermeldt de akte dat de plaats van de geboorte van het kind niet bekend is, dan komt dezelfde bewijskracht toe aan de vermelding van de plaats waar het is aangetroffen.
- Artikel 1:23b lid 2 – Van de in het eerste lid bedoelde akten alsmede van de akten van erkenning of **ontkenning van het vaderschap of moederschap** door de **moeder** wordt een afschrift slechts afgegeven indien de verzoeker aantoont dat hij bij de verkrijging een gerechtvaardigd belang heeft. Van andere akten die de in het eerste lid bedoelde ambtenaar onder zijn berusting heeft, wordt steeds een afschrift afgegeven. Dit afschrift bevat de bij algemene maatregel van bestuur te vermelden gegevens

Wijzigingswet artikelen 5 en 9 van Boek 1 Burgerlijk Wetboek (1997)

- Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten: Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is het recht met betrekking tot de verkrijging van de geslachtsnaam, zoals geregeld in artikel 5 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek te wijzigen, alsmede de bevoegdheid van de gehuwde of gehuwd geweest zijnde vrouw om de naam van haar echtgenoot te voeren, ook te geven aan de gehuwde of gehuwd geweest zijnde man.
- Artikel IV lid 1 sub c - Onverminderd artikel 5, tiende en elfde lid, kunnen tot twee jaar na het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet de kinderen van dezelfde ouders krachtens een gemeenschappelijke verklaring van hun ouders, de geslachtsnaam van de moeder verkrijgen, indien aan de volgende voorwaarden is voldaan: c. de kinderen hebben op het tijdstip van het afleggen van de verklaring allen de geslachtsnaam van de vader.

Vreemdelingenwet 2000 (2000)

Vreemdelingenbesluit 2000 (2000)

- Artikel 3:23 lid 3 - Indien de **vader** van de in het tweede lid bedoelde vreemdeling onbekend is, wordt de verblijfsvergunning verleend, indien de **moeder** sedert de geboorte van de vreemdeling rechtmatig verblijf op grond van artikel 8, onder a tot en met e, dan wel l, van de Wet heeft en het hoofdverblijf niet buiten Nederland heeft verplaatst. (GRONDSLAG: Vreemdelingenwet 2000)

Voorschrift vreemdelingen 2000 (2000)

- Artikel 3:2a lid 1 - In afwijking van artikel 3.2, tweede lid, wordt op de documenten en verklaringen, bedoeld in het eerste lid van dat artikel, de aantekening gesteld: 'arbeid in loondienst alleen toegestaan indien werkgever beschikt over TWV', indien het een vreemdeling betreft die de nationaliteit bezit van Bulgarije of Roemenië. Dezelfde aantekening wordt gesteld op de documenten en verklaringen van de **echtgenote** dan wel geregistreerde partner, van de in de voorgaande volzin bedoelde vreemdeling, en bloedverwanten in neergaande lijn beneden de leeftijd van 21 jaar of die te hunnen laste zijn, ongeacht hun nationaliteit, voorzover zij geen onderdaan zijn van een staat die op 31 december 2006 partij was, bedoeld in artikel 3.2, eerste lid, onder b, en evenmin van Cyprus of Malta.
- Artikel 3:17a - De verblijfsvergunning voor bepaalde tijd, bedoeld in artikel 14 van de Wet, kan onder een beperking verband houdend met tijdelijke humanitaire gronden worden verleend aan de vreemdeling met de Afghaanse nationaliteit, die een verwesterde, schoolgaande en minderjarige **vrouw** is.
- Artikel 3:34a – tabel met prijzen voor verlenging of verlening van een verblijfsdocument aan verschillende groepen personen. (GRONDSLAG: Artikelen 6, eerste lid, 9, vijfde lid, 14, 20, 24, tweede lid, 25, tweede lid, 28, 33,42, vierde lid, 47, eerste lid, onder c, 50, vierde lid, 55, eerste lid, 56, eerste lid,59, 62, tweede lid, en 63, tweede en derde lid, Vreemdelingenwet 2000, Artikelen 1.4, 2.2, eerste lid, 2.3, derde lid, onder a en b, 2.4, derde en zesde lid, 3.1, 3.4, vierde lid, 3.21, 3.23, vierde lid, onder c, 3.30c, tweede lid, onder d,3.74, 3.75, vierde lid, 3.77, elfde lid, 3.79, tweede lid, 3.86, negentiende lid,3.108, eerste lid, 4.2, tweede en vierde lid, 4.9, onder a, 4.11, eerste lid, 4.15, tweede lid, 4.21, eerste lid, onder a en c, 4.29, derde lid, 4.36, 4.38, 4.51, tweede lid, 5.5, eerste en tweede lid, 6.2, 8.1 en 8.2, Vreemdelingenbesluit 2000)

Onderwijs

3.2 Lichamelijkheid

Voortplanting

Wet donorgegevens kunstmatige bevruchting (2002)

- Artikel 1 sub c - In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder: c. kunstmatige donorbevruchting: het beroeps-of bedrijfsmatig verrichten van handelingen, gericht op het anders dan op natuurlijke wijze tot stand komen van een zwangerschap met gebruikmaking van: 1) zaad van een ander dan de **echtgenoot**, geregistreerde partner of andere levensgezel van de **vrouw** of 2) een eicel van een andere **vrouw**.

- Artikel 2 lid 2 - Hij is tevens verplicht de geslachtsnaam, de voornamen, de geboortedatum en de woonplaats van de **vrouw** bij wie kunstmatige donorbevruchting heeft plaatsgevonden te registreren en aan de Stichting ter beschikking te stellen, alsmede de tijdstippen waarop de donorbevruchtingen hebben plaatsgevonden.

Besluit donorgegevens kunstmatige bevruchting (2003)

- Artikel 4 lid 2 - Voor zover mogelijk worden bovendien de volgende gegevens verstrekt: a. het adres en de woonplaats van de **vrouw** uit wie de in het eerste lid bedoelde persoon is geboren. (GRONDSLAG: Artikelen 2, eerste lid, onder a en b en 3, achtste lid,, Wet donorgegevens kunstmatige bevruchting)

Embryowet (2002)

- Artikel 16 sub c - De centrale commissie geeft slechts een positief oordeel over een onderzoeksprotocol betreffende wetenschappelijk onderzoek met embryo's buiten het menselijk lichaam waarmee wordt beoogd een zwangerschap tot stand te brengen, indien: c. redelijkerwijs aannemelijk is dat het met het onderzoek te dienen belang in evenredige verhouding staat tot de bezwaren en risico's voor het toekomstige kind en de **vrouw**.
- Artikel 17 lid 1 - Het is verboden wetenschappelijk onderzoek als bedoeld in artikel 16 te verrichten zonder schriftelijke toestemming van de **vrouw** en haar echtgenoot, geregistreerde partner of andere levensgezel. Toestemming kan slechts worden verleend door meerderjarigen die in staat zijn tot een redelijke waardering van hun belangen ter zake.
- Artikel 19 sub c - De centrale commissie of de commissie, bedoeld in artikel 16 van de Wet medisch-wetenschappelijk onderzoek met mensen, geeft slechts een positief oordeel over een onderzoeksprotocol betreffende wetenschappelijk onderzoek met foetussen, daaronder begrepen wetenschappelijk onderzoek met zwangerschapsondersteunende weefsels, indien: c. redelijkerwijs aannemelijk is dat het met het onderzoek te dienen belang in evenredige verhouding staat tot de bezwaren en risico's voor de desbetreffende foetus en de zwangere **vrouw**.
- Artikel 20 lid 2 sub b - Wetenschappelijk onderzoek dat niet kan bijdragen aan de diagnostiek, de voorkoming of behandeling van ernstige aandoeningen bij de desbetreffende foetus is slechts toegestaan, indien: b. de bezwaren en risico’s voor de desbetreffende foetus en de zwangere **vrouw** minimaal zijn.
- Artikel 21 lid 1 - Het is verboden wetenschappelijk onderzoek met een foetus daaronder begrepen wetenschappelijk onderzoek met zwangerschapsondersteunende weefsels te verrichten zonder schriftelijke toestemming van de zwangere **vrouw**. Indien zij minderjarig is en de leeftijd van zestien jaar nog niet heeft bereikt, is mede schriftelijke toestemming vereist van degenen die het gezag over haar uitoefenen.
- Artikel 21 lid 2 - Indien de zwangere **vrouw** niet in staat is tot een redelijke waardering van haar belangen ter zake, kan de toestemming worden gegeven door degenen die het gezag over haar uitoefenen dan wel, indien zij meerderjarig is, door haar wettelijke vertegenwoordiger of, indien deze ontbreekt, door haar **echtgenoot**, geregistreerde partner of andere levensgezel.
- Artikel 21 lid 3 sub b, c en d - Alvorens toestemming wordt gevraagd, draagt degene die het wetenschappelijk onderzoek uitvoert er zorg voor dat de personen van wie toestemming is vereist, schriftelijk worden ingelicht over: b. de risico's die het onderzoek voor de gezondheid van de zwangere **vrouw** en de foetus met zich kan brengen; c. de risico's die het tussentijds beëindigen van het onderzoek voor de gezondheid van de zwangere **vrouw** en de

foetus met zich kan brengen en d. de bezwaren die het onderzoek voor de zwangere **vrouw** en de foetus met zich kan brengen.

- Artikel 21 lid 5 - De zwangere **vrouw** dan wel, indien deze ingevolge dit artikel niet bevoegd is tot het geven van toestemming, degene die daartoe in haar plaats bevoegd is, kan de toestemming te allen tijde, zonder opgaaf van redenen, intrekken. Zij is ter zake van de intrekking geen schadevergoeding verschuldigd.
- Artikel 22 lid 1 - Indien het wetenschappelijk onderzoek een verloop neemt dat in noemenswaardige mate voor de zwangere **vrouw** of de foetus ongunstiger is dan in het onderzoeksprotocol is voorzien, doet degene die het onderzoek uitvoert, daarvan terstond mededeling aan degene die toestemming heeft gegeven, en aan de ingevolge artikel 3 bevoegde commissie die als laatste haar oordeel heeft gegeven met een verzoek om een nader oordeel. Tot het tijdstip waarop een nader oordeel wordt gegeven, wordt de uitvoering van het onderzoek opgeschort, tenzij de gezondheid van de zwangere **vrouw** of van de foetus opschorting niet onmiddellijk toelaat.
- Artikel 22 lid 2 - Indien het nader oordeel negatief is, wordt de uitvoering van het onderzoek beëindigd, tenzij de gezondheid van de zwangere **vrouw** of van de foetus beëindiging niet onmiddellijk toelaat.

Wet foetaal weefsel (2001)

- Artikel 1 lid 1 sub d - In deze wet wordt verstaan onder: d. vrouw: de vrouw uit wie de menselijke vrucht ter wereld is gekomen.
- Artikel 1 lid 2 - Deze wet is niet van toepassing op het bewaren en gebruiken van foetaal weefsel voor pathologisch-anatomisch onderzoek ten behoeve van de vrouw.
- Artikel 2 lid 2 - Gebruik van foetaal weefsel is niet toegestaan voor geneeskundige behandeling van door de vrouw aangewezen personen.
- Artikel 3 lid 1 - Voor het bewaren en gebruiken van foetaal weefsel is de toestemming vereist van de vrouw. De toestemming wordt vooraf verleend bij een verklaring die ten minste eigenhandig is gedagtekend en ondertekend.
- Artikel 3 lid 2 - Is de vrouw minderjarig en heeft zij de leeftijd van twaalf maar die van zestien jaar nog niet bereikt, dan is mede toestemming vereist van degenen die het gezag over haar uitoefenen.
- Artikel 3 lid 4 - Het bewaren en gebruiken van het foetaal weefsel vindt geen doorgang indien daartegen bezwaar is gemaakt door de echtgenoot, geregistreerde partner of andere levensgezel. Indien blijkt dat degene van wie de zaadcellen afkomstig zijn, een ander is dan de echtgenoot, geregistreerde partner of andere levensgezel van de vrouw, vindt bewaring of gebruik van het foetaal weefsel geen doorgang indien hij dat verzoekt.
- Artikel 4 lid 2 - Het geven van de inlichtingen en het vragen van de toestemming geschiedt door de zorg van de behandelend arts en niet voordat vaststaat dat het foetaal weefsel ter beschikking zal komen. De behandelend arts, die niet bij de uitvoering van het beoogde gebruik van het foetaal weefsel mag zijn betrokken, draagt er tevens zorg voor dat de inlichtingen worden verstrekt op een wijze die waarborgt dat de vrouw in vrijheid kan beslissen.
- Artikel 4 lid 3 - De inlichtingen worden op een zodanige wijze verstrekt dat redelijkerwijs zeker is dat degenen wier toestemming is vereist, deze naar haar inhoud hebben begrepen. In het geval, bedoeld in artikel 3, derde lid, wordt de vrouw ingelicht op een wijze die past bij haar bevattingsvermogen.
- Artikel 5 lid 1 - Door de zorg van de instelling waar foetaal weefsel ter beschikking komt, wordt van de verleende toestemming en een gemaakt bezwaar aantekening gemaakt in het dossier van de vrouw.

- Artikel 5 lid 2 - De vrouw, dan wel degene die in haar plaats toestemming heeft gegeven, kan de toestemming te allen tijde, zonder opgaaf van redenen, intrekken met dien verstande dat de intrekking geen gevolgen heeft voor zover het foetaal weefsel reeds is gebruikt. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing.
- Artikel 6 lid 1 sub a - Een instelling waar foetaal weefsel ter beschikking komt, stelt een reglement vast betreffende de wijze waarop in de instelling toepassing wordt gegeven aan deze wet. Het reglement heeft in ieder geval betrekking op de volgende onderwerpen: a. de keuze van de vrouw en aan wie toestemming voor het gebruik van foetaal weefsel wordt gevraagd.
- Artikel 7 lid 1 - Foetaal weefsel wordt, tenzij dat in verband met de aard van het voorgenomen gebruik noodzakelijk is, niet zodanig bewaard dat het herleid kan worden tot de vrouw of haar echtgenoot, geregistreerde partner of andere levensgezel. Indien de echtgenoot, geregistreerde partner of andere levensgezel niet in de gelegenheid is gesteld gebruik te maken van de in artikel 3, vierde lid, bedoelde bevoegdheid, wordt het foetaal weefsel zodanig bewaard dat het niet tot de vrouw of haar echtgenoot, geregistreerde partner of andere levensgezel herleidbaar is. Blijkt dat degene van wie de zaadcellen afkomstig zijn, een ander is dan de echtgenoot, geregistreerde partner of andere levensgezel van de vrouw, dan wordt het foetaal weefsel op zijn verzoek zodanig bewaard dat het niet tot hem herleidbaar is.

Zorgverzekeringswet (2005)

Besluit zorgverzekering (2005)

- Artikel 1 sub e - in-vitrofertilisatiepoging: zorg volgens de in-vitrofertilisatiemethode, inhoudende: 1°. het door hormonale behandeling bevorderen van de rijping van eicellen in het lichaam van de **vrouw**; 2°. de follikelpunctie; 3°. de bevruchting van eicellen en het kweken van embryo's in het laboratorium; 4°. het een of meer keren implanteren van een of twee embryo's in de baarmoederholte teneinde zwangerschap te doen ontstaan.
- Artikel 2.4 lid 1 sub a sub 1 - Geneeskundige zorg omvat zorg zoals huisartsen, medisch-specialisten, klinisch-psychologen en verloskundigen die plegen te bieden, dyslexiezorg als bedoeld in artikel 2.5a, zorg bij stoppen-met-rokenprogramma als bedoeld in artikel 2.5b, geriatrische revalidatie als bedoeld in artikel 2.5c en paramedische zorg als bedoeld in artikel 2.6, met dien verstande dat: a) de zorg niet omvat vruchtbaarheidsgerelateerde zorg, indien de verzekerde **vrouw** drieënveertig jaar of ouder is, behoudens voor zover het een in-vitrofertilisatiepoging betreft die reeds is aangevangen voordat de verzekerde **vrouw** de leeftijd van drieënveertig jaar heeft bereikt. (GRONDSLAG: Artikelen 11, derde en vierde lid, 19, 21, 32, tweede en derde lid, 34, derde lid, en 89, zevende lid, Zorgverzekeringswet)

Zwangerschap

Wet Arbeid en Zorg (2001)

- Artikel 3:1 lid 1 - De **vrouwelijke werknemer** heeft in verband met haar bevalling recht op zwangerschaps- en bevallingsverlof.
- Artikel 3:1 lid 4 - Voor de toepassing van het derde lid worden dagen waarover de **vrouwelijke werknemer** op grond van artikel 29a, tweede lid, van de Ziektewet ziekengeld heeft genoten in de periode dat zij recht heeft op zwangerschapsverlof, maar dat verlof nog niet is ingegaan, aangemerkt als dagen waarover zij zwangerschapsverlof heeft genoten.

- Artikel 3:3 lid 1 - De **vrouwelijke werknemer** meldt aan de werkgever: a) de dag met ingang waarvan zij het zwangerschapsverlof opneemt uiterlijk drie weken voor die dag; b) haar bevalling uiterlijk op de tweede dag volgend op die van de bevalling.
- Artikel 3:7 lid 1 - De **vrouwelijke werknemer** heeft gedurende de periode dat het zwangerschaps- en bevallingsverlof wordt genoten overeenkomstig artikel 3:1, tweede en derde lid, recht op uitkering.
- Artikel 3:8 lid 1 - De **vrouwelijke gelijkgestelde** heeft in verband met haar zwangerschap en bevalling recht op uitkering gedurende ten minste zestien weken, overeenkomstig het tweede en derde lid.
- Artikel 3:8 lid 2 - Het recht op uitkering in verband met zwangerschap vangt aan zes weken voor de dag na de vermoedelijke datum van bevalling, zoals aangegeven in een schriftelijke verklaring van een arts of verloskundige, tot en met de dag van de bevalling. Indien de **vrouwelijke gelijkgestelde** dat wenst vangt het recht op uitkering in verband met zwangerschap aan op een later tijdstip, doch uiterlijk vier weken voor de dag na de vermoedelijke datum van bevalling.
- Artikel 3:8 lid 4 - Voor de toepassing van het derde lid worden dagen waarover de **vrouwelijke gelijkgestelde** ziekengeld heeft genoten in de periode dat zij recht heeft op uitkering in verband met zwangerschap maar die uitkering nog niet is ingegaan, aangemerkt als dagen waarover zij uitkering in verband met zwangerschap heeft genoten.
- Artikel 3:10 - Een recht op uitkering als bedoeld in de artikelen 3:7, eerste lid, en 3:8, eerste lid, komt mede toe aan de **vrouw** wier bevalling waarschijnlijk is onderscheidenlijk plaatsvindt, binnen een periode van tien weken na het tijdstip dat zij niet langer werknemer of gelijkgestelde is als bedoeld in artikel 3:6, eerste lid.
- Artikel 3:11 lid 1 - De **vrouwelijke werknemer** of gelijkgestelde, die in aanmerking wenst te komen voor toekenning van een uitkering in verband met zwangerschap en bevalling doet de aanvraag daartoe door tussenkomst van de werkgever bij het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen uiterlijk twee weken voor de datum van ingang van het zwangerschapsverlof onderscheidenlijk de datum waarop zij het recht op uitkering wil laten ingaan. Bij die aanvraag wordt gemeld: a) de vermoedelijke datum van bevalling; b) de datum waarop het zwangerschapsverlof ingaat dan wel de datum waarop de gelijkgestelde het recht op uitkering wil laten ingaan.
- Artikel 3:11 lid 2 - Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen kan de werkgever, uiterlijk binnen een jaar na het tijdstip waarop de uitkering geëindigd is, een verklaring vragen van een arts of verloskundige over de vermoedelijke datum van bevalling, welke is opgemaakt uiterlijk twee weken voor de datum van ingang van het zwangerschapsverlof onderscheidenlijk twee weken voor de datum waarop de **vrouwelijke werknemer** het recht op uitkering wil laten ingaan.
- Artikel 3:12 lid 1 - Indien de **vrouwelijke gelijkgestelde**, die in aanmerking wenst te komen voor toekenning van een uitkering in verband met zwangerschap en bevalling, geen werkgever heeft, doet zij de aanvraag daartoe bij het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen uiterlijk twee weken voor de datum waarop zij het recht op uitkering wil laten ingaan. Artikel 3:11, eerste lid, tweede volzin, en tweede lid, zijn van overeenkomstige toepassing.
- Artikel 3:18 lid 1 - De **vrouwelijke beroepsbeoefenaar** op arbeidsovereenkomst heeft gedurende de periode dat het zwangerschaps- en bevallingsverlof wordt genoten overeenkomstig artikel 3:1, tweede en derde lid, recht op uitkering.
- Artikel 3:18 lid 2 - De **vrouwelijke zelfstandige** heeft in verband met haar zwangerschap en bevalling recht op uitkering gedurende tenminste zestien weken.
- Artikel 3:18 lid 3 - Het recht op uitkering in verband met zwangerschap vangt aan zes weken voor de dag na de vermoedelijke datum van bevalling, zoals aangegeven in een schriftelijke

verklaring van een arts of verloskundige, tot en met de dag van de bevalling. Indien de **vrouwelijke zelfstandige** dat wenst, vangt het recht op uitkering in verband met zwangerschap aan op een later tijdstip, doch uiterlijk vier weken voor de dag na de vermoedelijke datum van bevalling.

- Artikel 3:18 lid 5 - Voor de toepassing van het vierde lid worden dagen waarover de **vrouwelijke zelfstandige** ziekengeld heeft genoten in de periode dat zij recht heeft op uitkering in verband met zwangerschap maar die uitkering nog niet is ingegaan, aangemerkt als dagen waarover zij uitkering in verband met zwangerschap heeft genoten.
- Artikel 3:21 lid 1 - De **vrouwelijke zelfstandige** of **vrouwelijke beroepsbeoefenaar** op arbeidsovereenkomst kan een recht op uitkering op grond van artikel 3:18, tezamen met het recht op vakantie-uitkering daarover, genieten in de vorm van een uitkering ter zake van vervanging.
- Artikel 3:21 lid 2 - Toekenning van een uitkering ter zake van vervanging, bedoeld in het eerste lid, is uitsluitend mogelijk: a) indien ter vervanging van de **vrouwelijke zelfstandige** of **vrouwelijke beroepsbeoefenaar** op arbeidsovereenkomst een persoon werkzaam is gedurende de periode dat het recht op uitkering bestaat, en b) de persoon die als vervanger werkzaam is, ter beschikking wordt gesteld door een rechtspersoonlijkheid bezittende instelling, die zich krachtens haar statuten ten doel stelt arbeidskrachten ter beschikking te stellen.
- Artikel 3:22 lid 1 - De **vrouwelijke zelfstandige** of de **vrouwelijke beroepsbeoefenaar** op arbeidsovereenkomst, die in aanmerking wenst te komen voor toekenning van een uitkering in verband met zwangerschap en bevalling, doet de aanvraag daartoe bij het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen uiterlijk twee weken voor de datum van ingang van het zwangerschapsverlof. Bij die aanvraag wordt gemeld: …
- Artikel 3:29 lid 1 - Indien een persoon over dezelfde periode op grond van dezelfde paragraaf zowel recht heeft op een uitkering in verband met zwangerschap en bevalling als op een uitkering in verband met adoptie of pleegzorg, wordt **haar** de uitkering in verband met adoptie of pleegzorg of ter zake van vervanging in verband met adoptie of pleegzorg niet uitbetaald.
- Artikel 3:29 lid 2 - Indien een persoon over dezelfde periode op grond van dezelfde paragraaf zowel recht heeft op een uitkering in verband met adoptie als op een uitkering in verband met pleegzorg wordt hem de uitkering in verband met pleegzorg of ter zake van vervanging in verband met pleegzorg niet uitbetaald.
- Artikel 3:29 lid 3 - Indien een **vrouwelijke zelfstandige** of een **vrouwelijke beroepsbeoefenaar** op arbeidsovereenkomst over eenzelfde periode zowel recht heeft op een uitkering op grond van paragraaf 1, als op een uitkering op grond van paragraaf 2 van deze afdeling, worden haar, in afwijking van het tweede lid, zowel de uitkering op grond van zowel paragraaf 1, als de uitkering op grond van paragraaf 2 uitbetaald, mits de **vrouwelijke zelfstandige** of de **vrouwelijke beroepsbeoefenaar** op arbeidsovereenkomst niet vrijwillig verzekerd is als bedoeld in de Tweede Afdeling, Hoofdstuk IV, van de Ziektewet en voor zover: a) werkzaamheden als **vrouwelijke zelfstandige** of **vrouwelijke beroepsbeoefenaar** op arbeidsovereenkomst worden verricht; en b) de uitkering op grond van paragraaf 1 en de uitkering op grond van paragraaf 2 samen niet meer bedragen dan 100% van de som van de inkomsten uit of in verband met arbeid die de **vrouwelijke zelfstandige** of de **vrouwelijke beroepsbeoefenaar** op arbeidsovereenkomst ontving op de dag direct voorafgaande aan de dag waarop recht op uitkering op grond van afdeling 2, paragraaf 1, en de uitkering op grond van afdeling 2, paragraaf 2, ontstaat.
- Artikel 4:1 lid 2 sub a - Onder zeer bijzondere persoonlijke omstandigheden worden in ieder geval begrepen: a) de bevalling van de **echtgenote**, de geregistreerde partner of de persoon met wie de werknemer ongehuwd samenwoont.

- Artikel 4:2 - Na de bevalling van de **echtgenote**, de geregistreerde partner, de persoon met wie **hij** ongehuwd samenwoont of degene van wie **hij** het kind erkent, heeft de werknemer gedurende een tijdvak van vier weken recht op verlof met behoud van loon voor twee dagen waarop hij arbeid pleegt te verrichten. Het recht bestaat vanaf de eerste dag dat het kind feitelijk op hetzelfde adres als de moeder woont.

Invoeringswet Wet Arbeid en Zorg(2001)

- Artikel I lid 1 - In afwijking van hoofdstuk 3, afdeling 1 en afdeling 2, paragraaf 1, van de Wet arbeid en zorg, is op de **vrouw** die op de dag voor de datum van inwerkingtreding van die wet ziekengeld in verband met haar bevalling ontvangt op grond van artikel 29a, tweede of vijfde lid, van de Ziektewet, de Ziektewet, zoals deze luidde op die dag, van toepassing tot het recht op dat ziekengeld is geëindigd.
- Artikel II lid 1 - In afwijking van hoofdstuk 3, afdeling 1 en afdeling 2, paragraaf 2, van de Wet arbeid en zorg, blijft op de **vrouw** die op de dag voor de datum van inwerkingtreding van die wet uitkering in verband met haar bevalling ontvangt op grond van hoofdstuk 3, afdeling 1, paragraaf 2, van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen, die wet, zoals deze luidde op die dag, van toepassing tot het recht op die uitkering is geëindigd.
- Artikel XXVIII lid 2 - In afwijking van hoofdstuk 3, afdeling 1 en afdeling 2, paragraaf 1, van de Wet arbeid en zorg, blijft op de **vrouw**, die op de dag voor de datum van inwerkingtreding van die wet zwangerschaps- of bevallingsverlof geniet op grond van de wet van 6 juni 1991, houdende regels betreffende de aanspraak op zwangerschaps- en bevallingsverlof van overheidspersoneel (Stb. 347), laatstbedoelde wet, zoals deze luidde op die dag, van toepassing tot het bevallingsverlof op grond van die wet is geëindigd.

Ziektewet (1913)

- Artikel 19 lid 2 - De **vrouwelijke** verzekerde heeft bij ongeschiktheid tot het verrichten van haar arbeid die haar oorzaak vindt in zwangerschap of bevalling recht op ziekengeld overeenkomstig het bij of krachtens deze wet bepaalde.
- Artikel 19 lid 3 - De **vrouwelijke** verzekerde heeft geen recht op ziekengeld gedurende de periode dat zwangerschaps- of bevallingsverlof wordt genoten overeenkomstig artikel 3:1, tweede en derde lid, van de Wet arbeid en zorg of een uitkering op grond van artikel 3:8 van die wet.
- Artikel 29 lid 2 sub f - Het ziekengeld wordt uitgekeerd over iedere dag van ongeschiktheid tot werken, doch over maximaal vijf dagen per kalenderweek en niet over zaterdagen en zondagen. In de eerste kalenderweek wordt in afwijking van het bepaalde in de eerste zin het ziekengeld uitgekeerd over zaterdag en zondag, doch over maximaal vijf dagen per kalenderweek, indien de zaterdag of zondag aantoonbaar een werkdag zou zijn geweest, met dien verstande dat: 1°. als de zaterdag aantoonbaar een werkdag zou zijn geweest, uitkering van ziekengeld plaatsvindt over de zaterdag; 2°. als de zaterdag en zondag aantoonbaar werkdagen zouden zijn geweest, uitkering van ziekengeld plaatsvindt over de zaterdag en zondag; 3°. als de zondag aantoonbaar een werkdag zou zijn geweest, uitkering van ziekengeld plaatsvindt over de zondag. Het ziekengeld wordt uitgekeerd aan: f. de **vrouwelijke** verzekerde, overeenkomstig artikel 29a.
- Artikel 29a lid 1 - De **vrouwelijke** verzekerde heeft, indien zij, voorafgaand aan de dag waarop zij recht heeft op uitkering op grond van artikel 3:7, eerste lid, 3:8, tweede lid, of 3:10, eerste lid, van de Wet arbeid en zorg, ongeschikt wordt tot het verrichten van haar arbeid en die ongeschiktheid haar oorzaak vindt in de zwangerschap recht op ziekengeld ter hoogte van haar dagloon vanaf de eerste dag waarop die ongeschiktheid bestaat

- Artikel 29a lid 2 - De **vrouwelijke** verzekerde die in de periode, waarin zij recht had kunnen hebben op uitkering op grond van artikel 3:7, eerste lid, 3:8, tweede lid, of 3:10, eerste lid, van de Wet arbeid en zorg doch die uitkering nog niet is aangevangen, wegens ziekte ongeschikt is tot het verrichten van haar arbeid, heeft recht op ziekengeld ter hoogte van haar dagloon. Dit ziekengeld wordt uitgekeerd vanaf de eerste dag van de ongeschiktheid tot werken.
- Artikel 29a lid 3 - De **vrouwelijke** verzekerde heeft geen recht op ziekengeld over perioden waarover zij uitkering op grond van artikel 3:7, eerste lid, 3:8, eerste lid, of 3:10, eerste lid, van de Wet arbeid en zorg geniet.
- Artikel 29a lid 4 - Nadat het recht op uitkering op grond van artikel 3:7, eerste lid, 3:8, derde lid, of 3:10, eerste lid, van de Wet arbeid en zorg is geëindigd, heeft de **vrouwelijke** verzekerde, indien zij aansluitend ongeschikt is tot het verrichten van haar arbeid en die ongeschiktheid haar oorzaak vindt in de bevalling of de daaraan voorafgaande zwangerschap, recht op ziekengeld ter hoogte van haar dagloon, zolang die ongeschiktheid duurt, doch ten hoogste gedurende 104 aaneengesloten weken. Dit ziekengeld wordt uitgekeerd vanaf de eerste dag nadat het recht op uitkering, bedoeld in de eerste zin, is geëindigd.
- Artikel 29a lid 5 - Artikel 29, vijfde lid, blijft buiten toepassing ten aanzien van de **vrouwelijke** verzekerde die, op grond van het tweede of vierde lid van dit artikel, recht heeft op ziekengeld ter hoogte van haar dagloon.
- Artikel 29 a lid 6 - De artikelen 29g en 30 blijven buiten toepassing ten aanzien van de **vrouwelijke** verzekerde die op grond van het eerste of tweede lid recht heeft op ziekengeld.
- Artikel 38a lid 2 sub b - De werkgever meldt uiterlijk op de vierde dag: b. vanaf de dag waarop de **vrouwelijke** werknemer recht had kunnen hebben op een uitkering op grond van artikel 3:7, eerste lid, 3:8, tweede lid, of 3:10, eerste lid, van de Wet arbeid en zorg doch die uitkering nog niet is aangevangen aan het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen, de eerste werkdag waarop de verzekerde wegens ziekte ongeschikt is tot het verrichten van haar arbeid.
- Artikel 46 lid 4 - De in het eerste lid bedoelde aanspraak komt mede toe, voor zover het betreft de toepassing van artikel 29a, aan de **vrouw**, wier bevalling waarschijnlijk is, onderscheidenlijk wier bevalling plaatsvindt binnen een tijdsverloop van tien weken na het einde van haar verplichte verzekering.
- Artikel 69 lid 2 - De **vrouwelijke** verzekerde heeft geen recht op ziekengeld gedurende de periode dat zwangerschaps- of bevallingsverlof wordt genoten overeenkomstig artikel 3:1, tweede en derde lid, van de Wet arbeid en zorg of een uitkering op grond van artikel 3:8 van die wet.
- Artikel 76a lid 4 - In afwijking van het eerste lid heeft de **vrouwelijke** werknemer de in dat lid bedoelde aanspraak niet gedurende de periode dat zij zwangerschaps- of bevallingsverlof geniet overeenkomstig artikel 3:1, tweede en derde lid, van de Wet arbeid en zorg.

Wet zwangerschaps- en bevallingsuitkering zelfstandigen (2008)

- Artikel VI lid 1 - De bepalingen van de Wet arbeid en zorg zoals deze luiden na de inwerkingtreding van deze wet zijn niet van toepassing op **vrouwelijke zelfstandigen** wier bevalling heeft plaatsgevonden voor de datum van inwerkingtreding van deze wet, noch op **vrouwelijke beroepsbeoefenaars** op arbeidsovereenkomst aan wie een uitkering op grond van hoofdstuk 3, afdeling 2, paragraaf 2, van de Wet arbeid en zorg is toegekend voor de datum van inwerkingtreding van deze wet.
- Artikel VI lid 2 - De verplichting, bedoeld in artikel 3:22, van de Wet arbeid en zorg, om, indien de **vrouwelijke zelfstandige** voor een uitkering in verband met zwangerschap en

bevalling in aanmerking wenst te komen, uiterlijk twee weken voor de datum van ingang van het recht op uitkering, bedoeld in artikel 3:18, tweede lid een aanvraag in te dienen geldt niet voor de **vrouwelijke zelfstandige** wier bevalling binnen tien weken na inwerkingtreding van deze wet plaatsvindt. De **vrouwelijke zelfstandige**, bedoeld in de vorige zin, kan een aanvraag voor een uitkering voor de periode van zwangerschap en bevalling uiterlijk vier weken na de datum van bevalling indienen.

Invoeringswet nieuwe en gewijzigde arbeidsongeschiktheidsregelingen (1997)

- Artikel XVIII - De **vrouw** die verzekerd is op grond van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen heeft recht op uitkering in verband met haar bevalling, indien haar bevalling op of na de dag van inwerkingtreding van deze wet plaatsvindt.
- Artikel XIX - Ten aanzien van de **vrouw** die vanaf de dag van inwerkingtreding van deze wet op grond van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen is verzekerd en wier bevalling blijkens een verklaring van een arts of verloskundige binnen drie maanden na de dag van inwerkingtreding van deze wet is te verwachten blijft artikel 34 van die wet buiten toepassing.

Wet overgangsregeling arbeidsongeschiktheidsverzekering(1967)

- Artikel 5 lid 3 - Onze Minister kan regelen stellen ingevolge welke kan worden afgeweken van het bepaalde in het eerste lid ten aanzien van gehuwde **vrouwen**.
- artikel 19 - Indien het in artikel 16, eerste en tweede lid, eerstbedoelde dagloon, eventueel verhoogd ingevolge de artikelen 17 en 18, minder bedraagt dan het bedrag, dat als dagloon zou gelden, indien ten aanzien van de betrokkene het bepaalde bij artikel 5, eerste of tweede lid, toepassing zou vinden, wordt het dagloon verhoogd tot laatstbedoeld bedrag. Het bepaalde in de vorige volzin blijft buiten toepassing ten aanzien van de **vrouw**, die bij het in werking treden van artikel 19 van de Wet gehuwd is.

Ambtenarenwet (1929)

Algemeen Rijksambtenarenreglement (1931)

- Artikel 33d lid 1 sub d - Tenzij de belangen van de dienst zich daartegen verzetten, wordt aan de ambtenaar buitengewoon verlof met behoud van volle bezoldiging verleend: d. bij bevalling van zijn **echtgenote**: ten hoogste twee dagen.
- Artikel 33d lid 3 - Buitengewoon verlof dat aan de ambtenaar op grond van het eerste lid wordt verleend in verband met aanverwantschap die door zijn huwelijk is ontstaan met bloedverwanten van zijn **echtgenote** wordt op gelijke wijze verleend aan de ambtenaar die ongehuwd samenwoont als bedoeld in artikel 4, vierde lid, of aan de ambtenaar die een geregistreerd partnerschap is aangegaan, met betrekking tot dezelfde bloedverwanten van zijn levenspartner of van zijn geregistreerde partner.
- Artikel 33 fb lid 1 - De **vrouwelijke ambtenaar** heeft in verband met haar bevalling aanspraak op zwangerschaps- en bevallingsverlof.
- Artikel 33 fb lid 2 - Gedurende het zwangerschaps- en bevallingsverlof behoudt de **vrouwelijke** ambtenaar haar aanspraak op bezoldiging.
- Artikel 33fb lid 3 **-** De **vrouwelijke** ambtenaar heeft recht op een zwangerschapsverlof vanaf de dag waarop de bevalling blijkens een verklaring van een arts of van een verloskundige aangevende de vermoedelijke datum van de bevalling, binnen zes weken is te

verwachten. Het verlof vangt uiterlijk aan vier weken voorafgaand aan de vermoedelijke datum van de bevalling.

- Artikel 33fb lid 4 **-** De **vrouwelijke** ambtenaar heeft recht op een bevallingsverlof van tien weken vanaf de dag volgend op die van de bevalling. Dit verlof wordt verlengd tot ten hoogste zestien weken, voor zover het zwangerschapsverlof voorafgaand aan de vermoedelijke datum van bevalling, om andere redenen dan wegens ziekte minder dan zes weken heeft bedragen.
- Artikel 33fb lid 5 - Indien de **vrouwelijke** ambtenaar aan wie verlof is verleend gedurende dat verlof of gedurende een bepaalde periode van dat verlof tevens recht heeft op een financiële tegemoetkoming op basis van de Wet arbeid en zorg, wordt gedurende de periode waarin sprake is van samenloop een inhouding op de doorbetaling van bezoldiging als bedoeld in het tweede lid toegepast welke overeenkomt met het bedrag van bedoelde financiële tegemoetkoming.
- Artikel 33fb lid 6 - Indien aan de gestelde voorwaarden voor het toekennen van een financiële tegemoetkoming als bedoeld in het vijfde lid is voldaan maar geen financiële tegemoetkoming is toegekend omdat de **vrouwelijke** ambtenaar geen aanvraag heeft ingediend, past het bevoegd gezag het vijfde lid op overeenkomstige wijze toe. In dat geval wordt rekening gehouden met de financiële tegemoetkoming die aan de **vrouwelijke** ambtenaar zou zijn toegekend indien zij wel een aanvraag zou hebben ingediend.
- Artikel 33fc lid 1 - De gewezen **vrouwelijke** ambtenaar, wier tijdstip van ingang van **haar** ontslag is gelegen in de periode, bedoeld in artikel 33fb, eerste lid, behoudt haar aanspraak op bezoldiging vermeerderd met de vakantie-uitkering en de eindejaarsuitkering. De aanspraak eindigt na 16 weken, te rekenen vanaf de eerste dag waarop **haar** zwangerschapsverlof als bedoeld in artikel 33fb, derde lid, een aanvang heeft genomen.
- Artikel 33 fc lid 2 - De gewezen ambtenaar, **wier** bevalling waarschijnlijk is binnen vier maanden na het tijdstip van ingang van **haar** ontslag, ontvangt haar laatstelijk genoten bezoldiging vermeerderd met de vakantie-uitkering en de eindejaarsuitkering gedurende de periode die: a. aanvangt op de 41e dag voorafgaande aan de vermoedelijke datum van bevalling; en b. eindigt op de 70e dag na de datum waarop de bevalling heeft plaatsgevonden.
- Artikel 33 fc lid 4 - De gewezen ambtenaar **wier** bevalling niet wordt verwacht binnen vier maanden na het tijdstip van ingang van **haar** ontslag, maar die niettemin binnen die termijn bevalt, ontvangt haar laatstelijk genoten bezoldiging vermeerderd met de vakantie-uitkering en de eindejaarsuitkering gedurende de periode die: a. aanvangt op de 41e dag voorafgaande aan de vermoedelijke datum van bevalling; en b. eindigt op de 70e dag na de datum waarop de bevalling heeft plaatsgevonden.
- Artikel 46 lid 1 - Voor zolang de gewezen ambtenaar na beëindiging van de **haar** ingevolge artikel 33fc, het eerste, tweede of het vierde lid, toekomende uitkering: a. wegens ziekte ongeschikt is tot werken, dan wel b. binnen een maand na deze beëindiging ongeschikt wordt tot werken, heeft **zij** gedurende een tijdvak van 52 weken recht op de doorbetaling van de bezoldiging overeenkomstig artikel 38. De termijn van 52 weken wordt geacht aan te vangen na beëindiging van voornoemde periode respectievelijk met ingang van de eerste dag waarop **zij** ongeschikt is een naar aard en omvang soortgelijke functie te vervullen.
- Artikel 46 lid 2 - Ongeschikt tot werken, geheel of gedeeltelijk, in de zin van het eerste lid is de **vrouwelijke** gewezen ambtenaar die als rechtstreeks en objectief medisch vast te stellen gevolg van ziekte of gebreken geheel of gedeeltelijk niet in staat is om een naar aard en omvang soortgelijke betrekking als zij vervulde, te vervullen.
- Artikel 76 - Aan de **vrouwelijke** ambtenaar, die een borstkind heeft en hiervan aan het hoofd van dienst heeft kennis gegeven, behoort gelegenheid te worden gegeven haar kind te zogen.

Burgerlijk Ambtenarenreglement Defensie (1993)

- Artikel 46c lid 1 sub b - Onverminderd artikel 4:1 van de Wet arbeid en zorg wordt door de commandant aan de ambtenaar buitengewoon verlof met behoud van volle bezoldiging verleend: b. bij de bevalling van zijn **echtgenote** of de persoon met wie de ambtenaar ongehuwd samenwoont.

Wet vaststelling Wet afbreking zwangerschap (1981)

- Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten: Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het, gelet op de ontwikkeling van de opvattingen met betrekking tot het afbreken van zwangerschap, wenselijk is, met het oog zowel op de rechtsbescherming van ongeboren menselijk leven als op het recht van de **vrouw** op hulp bij ongewenste zwangerschap, regelen daaromtrent te stellen, en in verband daarmee het Wetboek van Strafrecht en enige andere wetten te wijzigen; Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze: …

Wet afbreking zwangerschap (1984)

- Artikel 3 lid 1 - Een zwangerschap wordt niet eerder afgebroken dan op de zesde dag nadat de vrouw de arts heeft bezocht en daarbij haar voornemen met hem heeft besproken.
- Artikel 3 lid 2 - Indien een arts bij wie de vrouw onder regelmatige medische behandeling staat, dan wel als medisch specialist of in de woonplaats van de vrouw als huisarts werkzaam is, haar, onder mededeling van zijn bevindingen, heeft verwezen naar een ziekenhuis of kliniek, als bedoeld in artikel 2, begint de termijn te lopen vanaf het tijdstip dat de vrouw die arts heeft bezocht en daarbij haar voornemen met hem heeft besproken.
- Artikel 3 lid 3 - De arts deelt de vrouw zo spoedig mogelijk mede of hij de aan hem gevraagde medewerking zal verlenen. Geldt het een arts als bedoeld in het eerste lid, dan doet hij die mededeling in elk geval uiterlijk vijf dagen nadat zij zich tot hem heeft gewend, anders uiterlijk na drie dagen.
- Artikel 3 lid 4 - De in het eerste lid bedoelde termijn wordt met een dag bekort indien de arts, bedoeld in het tweede lid, de vrouw drie dagen nadat zij zich tot hem had gewend, heeft medegedeeld, dat hij haar niet zal verwijzen.
- Artikel 3 lid 5 -In het geval, dat de arts de vrouw niet verwijst, stelt hij haar onverwijld een gedateerde schriftelijke kennisgeving daaromtrent ter hand, welke in elk geval het tijdstip vermeldt, waarop de vrouw zich tot hem had gewend.
- Artikel 5 lid 1 - Bij algemene maatregel van bestuur worden eisen gesteld met betrekking tot hulpverlening en besluitvorming, welke erop zijn gericht te verzekeren dat iedere beslissing tot het afbreken van zwangerschap met zorgvuldigheid wordt genomen en alleen dan uitgevoerd, indien de noodsituatie van de vrouw deze onontkoombaar maakt.
- Artikel 5 lid 2 - Deze eisen strekken er met name toe te verzekeren: a. dat de vrouw die het voornemen heeft tot afbreking van zwangerschap en zich met een daartoe strekkend verzoek tot de arts heeft gewend, wordt bijgestaan, in het bijzonder door het verstrekken van verantwoorde voorlichting over andere oplossingen van haar noodsituatie dan het afbreken van de zwangerschap; b. dat de arts, indien de vrouw van oordeel is dat haar noodsituatie niet op andere wijze kan worden beëindigd, zich ervan vergewist dat de vrouw haar verzoek heeft gedaan en gehandhaafd in vrijwilligheid, na zorgvuldige overweging en in het besef van haar verantwoordelijkheid voor ongeboren leven en van de gevolgen voor

haarzelf en de haren; c. dat, onverminderd het bepaalde in artikel 20, de arts de behandeling slechts verricht indien deze op grond van zijn bevindingen verantwoord is te achten; d. dat na afbreking van de zwangerschap een genoegzame nazorg voor de vrouw en de haren beschikbaar is, mede in de vorm van voorlichting over methoden ter voorkoming van ongewenste zwangerschap.

- Artikel 11 lid 1 sub b en c – Elke arts die behandelingen, gericht op afbreking van zwangerschap, verricht, doet ten minste eens per maand aan de geneesheer-directeur van de inrichting de volgende gegevens toekomen: b. de duur van de zwangerschap, het aantal voorafgegane zwangerschappen en zwangerschapsafbrekingen, de leeftijd, de provincie - dan wel, voor zover het buiten Nederland woonachtige vrouwen betreft, het land - van woonplaats, de burgerlijke staat en het aantal kinderen van elk van de behandelde vrouwen; c. de datum waarop hij met de vrouw haar voornemen heeft besproken, alsmede, indien de vrouw door een arts als bedoeld in artikel 3, tweede lid, verwezen is, het in dat lid bedoelde tijdstip en de medische hoedanigheid waarin hij de vrouw hulp heeft geboden, de vraag of, en zo ja in welke gevallen, overleg is gepleegd met andere deskundigen, en welke de aard van de deskundigheid van de geraadpleegde was, de datum van de ingreep, met dien verstande dat, indien het zich in artikel 16, tweede lid, bedoelde geval heeft voorgedaan, tevens de bijzondere redenen daarvoor worden opgegeven, en de nazorg die na de afbreking van de zwangerschap aan de vrouw is verleend
- Artikel 11 lid 4 - Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld omtrent de tijdstippen en wijze waarop de in de vorige leden van dit artikel bedoelde gegevens moeten worden verstrekt. Bij deze opgaven wordt de anonimiteit van de behandelde vrouwen gewaarborgd.
- Artikel 16 lid 2 - Het feit is niet strafbaar indien de arts de behandeling, gericht op het afbreken van zwangerschap, op een eerder tijdstip heeft verricht om daarmede een dreigend gevaar voor het leven of de gezondheid van de vrouw af te wenden.
- Artikel 16 lid 3 - Met dezelfde straf wordt gestraft de arts die op een later tijdstip dan in artikel 3 voorgeschreven aan de vrouw mededeling doet of hij de aan hem gevraagde medewerking zal verlenen.
- Artikel 20 lid 1 - Niemand is verplicht een vrouw een behandeling, gericht op het afbreken van zwangerschap, te geven, dan wel daaraan medewerking te verlenen.
- Artikel 20 lid 2 - Indien de arts gemoedsbezwaren koestert tegen het verrichten of doen verrichten van de behandeling, stelt hij de vrouw onverwijld nadat zij zich tot hem heeft gewend, daarvan in kennis.
- Artikel 20 lid 3 - Het eerste lid ontheft een arts niet van de verplichting om desgevraagd en indien de vrouw daartoe toestemming heeft verleend inlichtingen omtrent de toestand van de vrouw te geven aan andere artsen.

Besluit afbreking zwangerschap (1984)

- artikel 3 lid 1 - Het ziekenhuis en de kliniek dragen ervoor zorg dat de arts één of meer gesprekken met de **vrouw** voert om te komen tot een zorgvuldige besluitvorming overeenkomstig artikel 5 van de wet.
- Artikel 5 - Het ziekenhuis en de kliniek dragen ervoor zorg dat er voldoende gelegenheid is voor verantwoorde voorlichting aan de **vrouw** over de voorkoming van ongewenste zwangerschap.
- Artikel 6 - Het ziekenhuis en de kliniek dragen ervoor zorg dat, indien de **vrouw** uitdrukkelijk daarin toestemt, aan haar huisarts of de andere arts die haar overeenkomstig artikel 3, tweede lid, van de wet heeft verwezen, een verslag betreffende haar behandeling wordt gezonden, zonodig vergezeld van een advies over de haar te verlenen nazorg.

- Artikel 7 lid 1 – Het ziekenhuis en de kliniek dragen ervoor zorg dat aan de **vrouw** het advies wordt gegeven zich na de behandeling onder controle van haar huisarts of van de arts die haar overeenkomstig artikel 3, tweede lid, van de wet heeft verwezen, te stellen.
- Artikel 7 lid 2 - Indien de **vrouw** geen huisarts heeft en niet door een andere arts is verwezen, of indien zij ernstige bezwaren ertegen heeft om zich onder controle van haar huisarts of van de arts die haar heeft verwezen, te stellen, wordt zij in de gelegenheid gesteld, die controle in het ziekenhuis of de kliniek te doen verrichten.
- Artikel 8 - Het ziekenhuis en de kliniek dragen zorg voor zodanige afspraken met daarvoor in aanmerking komende andere instellingen of personen werkzaam op het terrein van de gezondheids- en welzijnszorg, dat een goede nazorg voor de **vrouw** en de haren kan worden verwezenlijkt.
- Artikel 12 - De kliniek draagt ervoor zorg dat een **vrouw** die in de kliniek een behandeling heeft ondergaan, zich te allen tijde voor een spoedeisende nabehandeling kan wenden tot een arts.
- Artikel 16 lid 1 - De kliniek draagt ervoor zorg dat de medische en verpleegkundige hulpverlening aan de **vrouw** gewaarborgd is voor de duur van haar verblijf in de kliniek.
- Artikel 16 lid 2 - De kliniek draagt ervoor zorg dat de persoonlijke levenssfeer van de **vrouw** zoveel mogelijk wordt geëerbiedigd.
- Artikel 16 lid 3 - De kliniek draagt ervoor zorg dat de **vrouw** als mondig wordt benaderd.
- Artikel 14 lid 4 - De kliniek draagt ervoor zorg dat een regeling voor een onafhankelijke klachtenbemiddeling tot stand komt.
- Artikel 23 - Zodanige voorzieningen moeten worden getroffen dat een **vrouw** die in de kliniek een behandeling heeft ondergaan, te allen tijde een daarmee samenhangende nabehandeling in de kliniek kan ondergaan. (Artikelen 4, eerste lid, 5, eerste lid, 6, eerste lid, onder b en c, 11, vierde lid, en 13, Wet afbreking zwangerschap)

Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (1993)

Besluit stralingsbescherming (2002)

- Artikel 71 - De verwijzend beroepsbeoefenaar en de behandelend arts informeren bij een **vrouw** of er sprake is van zwangerschap en of er borstvoeding wordt gegeven, voordat een radiologische verrichting wordt uitgevoerd.
- Artikel 72 - Als zwangerschap niet kan worden uitgesloten of als een **vrouw** borstvoeding geeft, wordt, afhankelijk van het type blootstelling, speciale aandacht besteed aan: a. de rechtvaardiging van de blootstelling, met name in verband met de urgentie; b. de optimalisatie van de stralingsbescherming, waarbij rekening wordt gehouden met de patiëntdosis voor zowel de **vrouw** als ook voor het ongeboren kind.
- Artikel 81 lid 1 sub f en g - In uitzonderlijke omstandigheden, met uitzondering van radiologische noodsituaties, kan Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, of bij mijnbouw, Onze Minister, op verzoek van de ondernemer ontheffing van de in artikel 77 genoemde dosislimieten verlenen, mits f. het geen blootgestelde leerling of studerende, of zwangere **vrouw** betreft; g. het geen **vrouw** betreft die borstvoeding geeft terwijl er kans bestaat op besmetting van het lichaam.
- Artikel 90 lid 1 sub a - De ondernemer zorgt ervoor dat afzonderlijk van iedere blootgestelde werknemer wordt geregistreerd: a. de naam, de geboortedatum en het **geslacht**.[4] (GRONDSLAG: Artikelen 28, 29, eerste lid, 31, 32, eerste en vierde lid, 34, 35, 37, eerste lid, 37a, 38a, 67, 69, vijfde en zesde lid, 69a, 69b, 73 en 76, Kernenergiewet,

[4] Artikel 90 valt eigenlijk in categorie 3.

Artikel 37, tweede lid, Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg, Artikel 16, Arbeidsomstandighedenwet)

Besluit opleidingseisen en deskundigheidsgebied verloskundige 2008 (2008)

- Artikel 5 lid 1 - Tot het gebied van deskundigheid van de verloskundige wordt gerekend het verrichten van handelingen op het gebied van de verloskunst en andere handelingen, gericht op een optimale uitkomst van de zwangerschap, het bevorderen en bewaken van het natuurlijke verloop van de zwangerschap, de bevalling en het kraambed, alsmede op het voorkomen van afwijkingen bij de **vrouw** of het kind, door het inschatten van het verloskundige risico bij een **vrouw** gedurende haar zwangerschap, bevalling en kraambed, het vertalen van het verloskundige risico in verloskundig beleid en het op basis daarvan verlenen van raad en bijstand, alsmede het daar waar nodig consulteren van dan wel verwijzen naar een arts.
- Artikel 5 lid 2 sub a - Tot de handelingen op het gebied van de verloskunst, bedoeld in het eerste lid, behoren het: a. medisch begeleiden van de zwangerschap en de bevalling, van de geboorte van de placenta, van de eerste ontwikkelingen van het kind en van het herstel van de **vrouw** gedurende het kraambed.
- Artikel 5 lid 3, sub a, b, d, e, g, i, j, k, m - Tot de andere handelingen, bedoeld in het eerste lid, behoren het: a. psychologisch begeleiden van de **vrouw** gedurende haar zwangerschap, bevalling en kraambed; b. aan de **vrouw** of het kind voorschrijven dan wel voorschrijven en toedienen van ijzerpreparaten, oxytocine, moederkoornalkaloïden en hiervan afgeleide verbindingen, anti-D-rhesus immunoglobuline, hepatitus B immunoglobuline, hepatitus B vaccin, vitamine K alsmede medicinale zuurstof; d. ten behoeve van onderzoek bij de **vrouw** afnemen van bloed al dan niet door middel van een punctie; e. ten behoeve van onderzoek bij de **vrouw** afnemen van materiaal van de cervix en vagina ten behoeve van een cytologisch preparaat of kweek; g. bij de **vrouw** afnemen van urine door middel van catheterisatie; i. adviseren van de **vrouw** over haar levenswijze gedurende de zwangerschap; j. geven van voedingsadviezen aan de **vrouw** of ten behoeve van het kind, waaronder het adviseren over borstvoeding; k. geven van voorlichting aan en counselen van de **vrouw** en, in voorkomende gevallen, haar partner over de mogelijkheden tot prenatale en neonatale screening alsmede prenatale diagnostiek; m. adviseren van de **vrouw** en, in voorkomende gevallen, haar partner met betrekking tot anticonceptie en gezinsplanning.

Regeling periodieke registratie Wet BIG (2009)

- Artikel 5 lid 2 - Het in het eerste lid, onderdeel a, genoemde aspect is zodanig ingericht dat de verloskundige in staat is om een anamnese af te nemen op basis van de zorgvraag, op methodische wijze de gezondheidstoestand dan wel de dreigende of reeds bestaande gezondheidsproblemen van een **vrouw** in kaart te brengen en op grond van de verzamelde informatie en eventueel lichamelijk onderzoek een diagnose te stellen.
- Artikel 5 lid 3 - Het in het eerste lid, onderdeel b, genoemde aspect is zodanig ingericht dat de verloskundige in staat is om, op grond van de resultaten van onderzoek en bevindingen, problemen en risico's met betrekking tot de **vrouw** te inventariseren en om in samenspraak met haar besluiten te nemen over de in te stellen behandeling, dan wel advies of voorlichting te geven dan wel te verwijzen naar een andere zorgverlener. De verloskundige stelt een behandelplan op, bespreekt dat met de **vrouw** en consulteert of verwijst zo nodig naar andere deskundigen.
- Artikel 5 lid 4 - Het in het eerste lid, onderdeel c, genoemde aspect is zodanig ingericht dat de verloskundige in staat is om, op methodische wijze en in samenwerking met de **vrouw**,

verloskundige zorg te verlenen, de **vrouw** te begeleiden en het behandelplan naar de laatste stand van de kennis uit te voeren.

- Artikel 5 lid 5 - Het in het eerste lid, onderdeel d, genoemde aspect is zodanig ingericht dat de verloskundige in staat is om periodiek de effecten van de zorginterventies op de gezondheidstoestand van de **vrouw** te evalueren en het behandelplan zodanig bij te stellen dat optimale resultaten bereikt kunnen worden. (GRONDSLAG: Artikel 8, tweede lid, onderdeel b, en zevende lid, Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg)

Binnenvaartwet (2007)_

Binnenvaartbesluit (2009)

Binnenvaartregeling (2009)

- Artikel 5:9 - Een **vrouw**_, die krachtens arbeidsovereenkomst dan wel publiekrechtelijke aanstelling arbeid verricht, maakt geen deel uit van de minimumbemanning gedurende ten minste 14 weken rondom de vermoedelijke datum van haar bevalling, waarvan ten minste 6 weken vóór deze datum en ten minste 7 weken na de datum van de bevalling liggen. (GRONDSLAG: Artikelen 1, eerste lid, 2, 6, tweede, derde en vijfde lid, 8, eerste en tweede lid,9, tweede lid, 13, eerste lid, 14 eerste en tweede lid, 19, eerste lid, 21, tweede lid, 22, eerste en vierde lid, 24, derde lid, 29, tweede lid, onderdeel c, 31, eerste lid, 32, eerste en tweede lid, 33, eerste lid, 40, tweede lid, 43, eerste lid, en 48, vierde lid, Binnenvaartwet, Artikel 33, eerste en tweede lid, Algemene wet erkenning EG-beroepskwalificaties, Artikelen 2, tweede lid, onderdeel c, 3, eerste lid, 5, 7, onderdeel c, onder 3°,11, eerste en tweede lid, 12, tweede lid, onderdeel e, 17, tweede en derde lid,18, eerste lid, 19, 20, eerste en vijfde lid, onderdeel b, 23, derde lid, 24, 25, tweede lid, 26, zesde lid, 29, eerste en tweede lid, 30, tweede lid, 31, 32 en 33, eerste lid, Binnenvaartbesluit)

Ziekte

Algemeen Rijksambtenarenreglement (1931)

- Artikel 33fa lid 4 - De personen voor wier verzorging het verlof kan worden verleend zijn: de **echtgenote**, ouders, stiefouders, pleegouders, schoonouders, kinderen, stiefkinderen, pleegkinderen of aangehuwde kinderen van de ambtenaar.

Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (1993)

Besluit opleidingseisen arts (1997)

- 2.5 De juist afgestudeerde arts heeft de bekwaamheid: adequaat om te gaan met diverse patiëntengroepen zoals kinderen, ouderen, **mannen** en **vrouwen** en patiënten met verschillende culturele achtergronden.
- Bijlage 1, onderdeel 1, artikel 1.2 - binnen een omschreven aantal vraagstukken, doeltreffend en ethisch verantwoord vaardigheden toe te passen in de praktijk ten aanzien van diagnose, therapie, prognose en op het individu gerichte preventie, rekening houdend met **geslacht**, leeftijd, levensfase en culturele achtergrond. (GRONDSLAG: Artikel 18, Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg)'

Wet marktordering gezondheidszorg (2006)

Besluit aanwijzing inzake uitbreiding DBC-segment met vrije tarieven (2007)

- Bijlage Aandoeningen DBC-segment met vrije prijzen (lijst met enkele seksespecifieke aandoeningen zoals incontinentie **vrouw**, sterilisatie **man**) (GRONDSLAG: Artikel 7, Wet marktordening gezondheidszorg)

Kaderwet VWS-subsidies (1998)

Subsidieregeling publieke gezondheid (2005)

- Artikel 41 - In deze paragraaf wordt verstaan onder: a. screeningsorganisatie: een rechtspersoon aan wie voor de uitvoering van bevolkingsonderzoek naar baarmoederhalskanker vergunning is verleend krachtens de Wet op het bevolkingsonderzoek; b. onderzoek: het in het kader van een bevolkingsonderzoek naar baarmoederhalskanker afnemen van celmateriaal van een **vrouw** door een huisarts en beoordeling ervan door een patholoog; c. herhaalonderzoek: het in het kader van een bevolkingsonderzoek naar baarmoederhalskanker afnemen van celmateriaal van een **vrouw** door een huisarts en beoordeling ervan door een patholoog indien het onderzoek niet tot uitsluitsel heeft geleid. (GRONDSLAG: Artikel 3, Kaderwet VWS-subsidies)

Wet inkomstenbelasting 2001 (2001)

Uitvoeringsregeling inkomstenbelasting 2001

- Artikel 39a - Uitgaven voor specifieke zorgkosten; van aftrek uitgesloten aangewezen uitgaven sub a en b - Als uitgaven als bedoeld in artikel 6.18, eerste lid, onderdeel h, van de wet worden aangewezen: a. uitgaven voor in-vitrofertilisatie voor een **vrouw** die ten tijde van de behandeling 43 jaar of ouder is; b. uitgaven voor de eerste twee in-vitrofertilisatiebehandelingen indien meer dan één embryo per poging wordt teruggeplaatst en de **vrouw** ten tijde van de behandeling jonger is dan 38 jaar. (GRONDSLAG: Artikelen 1.5, 2.2, 2.5, 2.14, 3.10, 3.13, 3.16, 3.17, 3.20, 3.27, 3.63, 3.83, 3.87,3.104, 3.138, 3.152, 3.154, 4.7, 4.14, 4.51, 5.14, 6.14, 6.15, 6.17, 6.23, 6.26, en7.2, Wet inkomstenbelasting 2001)

Sterven

Wet op de lijkbezorging (1991)

- Artikel 6 lid 1 - Een gemeentelijke lijkschouwer treedt niet als zodanig op, indien hij gedurende de laatste twee jaar ten aanzien van de overledene of de moeder van de doodgeborene handelingen op het gebied van de geneeskunst heeft verricht en indien tussen dezen en hem bloed- of aanverwantschap tot in de derde graad, een huwelijk of een geregistreerd partnerschap bestond of bestaat.
- Artikel 6 lid 2 - De behandelende arts treedt niet op als lijkschouwer indien tussen hem en de overledene of de moeder van de doodgeborene bloed- of aanverwantschap tot in de derde graad, een huwelijk of een geregistreerd partnerschap bestond of bestaat.

Algemene nabestaandenwet (1995)

- Artikel 5 lid 2 - Voor de toepassing van het eerste lid wordt een kind van wie een **vrouw** zwanger is op de dag van overlijden van haar echtgenoot, op die dag als reeds geboren aangemerkt.

Overig

Wet op het bevolkingsonderzoek

Besluit bevolkingsonderzoek

Regeling WBO-vergunning digitalisering bevolkingsonderzoek borstkanker (2007)

- Aan het bestuur van de volgende screeningsorganisaties, wordt vergunning verleend tot uitvoering van een wetenschappelijk onderzoek naar digitalisering binnen het bevolkingsonderzoek borstkanker: … Aan de vergunning worden de volgende voorschriften verbonden: de **deelneemsters** wordt om schriftelijke toestemming gevraagd voor zover nog mogelijk.

Algemene Bestuurswet (1992)

Regeling opvang en klachtenprocedure ongewenste omgangsvormen SZW (2009)

- Artikel 5 lid 4 - Ten minste drie leden van de klachtencommissie zijn **vrouw.** (GRONDSLAG: Hoofdstuk 9, Algemene et bestuursrecht, Artikel 3, Arbeidsomstandighedenwet)

AMvB's en regelingen grondslag niet vermeld

Klachtenregeling seksuele intimidatie burgerlijk rijkspersoneel (1994)

- Artikel 6 lid 2 - In de klachtencommissie heeft tenminste een **vrouw** zitting.

Reglement klachtencommissie sexuele intimidatie Ministerie van Justitie (1995)

- Artikel 3 lid 1 - De commissie bestaat uit een voorzitter en ten minste twee doch ten hoogste zes leden met dien verstande dat bij een even aantal tenminste de helft en bij oneven aantal de meerderheid uit **vrouwen** moet bestaan. (GRONDSLAG: Artikel 6, Klachtenregeling seksuele intimidatie burgerlijk rijkspersoneel)

3.3 Familierelaties

Afstammingsrecht

Burgerlijk Wetboek, Boek 1- personen- en familierecht

- Artikel 1:2 - Het kind waarvan een **vrouw** zwanger is wordt als reeds geboren aangemerkt, zo dikwijls zijn belang dit vordert. Komt het dood ter wereld, dan wordt het geacht nooit te hebben bestaan.

- Artikel 1:5 lid 1 – Indien een kind alleen in familierechtelijke betrekking tot de **moeder** staat, heeft het haar geslachtsnaam. Indien een kind door adoptie alleen in familierechtelijke betrekking tot de **vader** staat, heeft het zijn geslachtsnaam.
- Artikel 1:5 lid 11 - Indien op grond van het tweede tot en met negende lid een kind, wiens **vader** van adel is, niet zijn geslachtsnaam verkrijgt, gaat de adeldom niet over op dat kind.
- Artikel 1:5 lid 13 - In het tweede, vijfde en zesde lid wordt onder «**moeder**» verstaan de **vrouw** uit wie het kind is geboren. In deze leden wordt met «de **vader**» van het kind en zijn «vaderschap» gelijkgesteld de **moeder** die niet de **vrouw** is uit wie het kind is geboren onderscheidenlijk haar moederschap
- Artikel 1:19b – Indien de plaats of de dag van de geboorte van het kind niet bekend is dan wel indien de naam, met inbegrip van de voornamen, van de **moeder** uit wie het kind is geboren niet bekend is, wordt de geboorteakte ten aanzien van deze punten opgemaakt krachtens een bevel en overeenkomstig de aanwijzingen van het openbaar ministerie.
- Artikel 1:20 lid 1 sub a – 1) De ambtenaar van de burgerlijke stand voegt aan de onder hem berustende akten van de burgerlijke stand latere vermeldingen toe van akten van de burgerlijke stand en andere authentieke akten houdende naamskeuze, erkenning, ontkenning van het **vaderschap** of **moederschap** door de **moeder,** van besluiten houdende wijziging of vaststelling van namen, van bevestigingen van opties mede houdende vaststelling van namen en naturalisatiebesluiten mede houdende wijziging of vaststelling van namen alsmede van besluiten tot intrekking van zulke bevestigingen of besluiten, van de opgave van afwijkende namen die een persoon die meer dan één nationaliteit bezit, voert in overeenstemming met het recht van het land waarvan hij mede de nationaliteit bezit, van akten houdende beëindiging van een geregistreerd partnerschap, van akten van omzetting van een geregistreerd partnerschap, alsmede van rechterlijke uitspraken waarvan de dagtekening ten minste drie maanden oud is en die inhouden: a) een last tot wijziging van de voornamen of van de geslachtsnaam, een last tot wijziging van de vermelding van het **geslacht**, een adoptie, een herroeping van een adoptie, een vernietiging van een erkenning, een gerechtelijke vaststelling van het ouderschap, een gegrondverklaring van een ontkenning van het **vaderschap** of **moederschap** of, of een vernietiging van zulk een uitspraak;
- Artikel 1:22 lid 1 – De akte van geboorte bewijst ten aanzien van een ieder dat op de in de akte vermelde plaats, dag en uur uit de daarin genoemde **moeder** een kind van het daarin vermelde geslacht is geboren. Vermeldt de akte dat de plaats van de geboorte van het kind niet bekend is, dan komt dezelfde bewijskracht toe aan de vermelding van de plaats waar het is aangetroffen.
- Artikel 1:25c lid 2 - De rechtbank houdt rekening met alle bewijzen en aanwijzingen omtrent de omstandigheden waaronder, en het tijdstip waarop de geboorte moet hebben plaatsgehad. De geslachtsnaam, de voornamen, alsmede de plaats en de dag van de geboorte van de **vader** en van de **moeder** worden vastgesteld, voor zover daarvoor aanwijzingen zijn verkregen.
- Artikel 1:198 lid 1 – **Moeder** van een kind is de **vrouw**: a. uit wie het kind is geboren; b. die op het tijdstip van de geboorte van het kind is gehuwd of door een geregistreerd partnerschap is verbonden met de **vrouw** uit wie het kind is geboren, indien dit kind is verwekt door kunstmatige donorbevruchting als bedoeld in artikel 1, onder c, sub 1, van de Wet donorgegevens kunstmatige bevruchting en een door de stichting, bedoeld in die wet, ter bevestiging hiervan afgegeven verklaring is overgelegd, waaruit blijkt dat de identiteit van de donor aan de **vrouw** bij wie de kunstmatige donorbevruchting heeft plaatsgevonden onbekend is, tenzij de laatste zin van dit onderdeel of de eerste zin van artikel 199, onder b, geldt. De verklaring dient bij de aangifte van de geboorte te worden overgelegd aan de ambtenaar van de burgerlijke stand en werkt terug tot aan de geboorte van het kind. Indien het huwelijk of geregistreerd partnerschap na de kunstmatige donorbevruchting en voor de

geboorte van het kind is ontbonden door de dood van de **echtgenote** of geregistreerde partner van de vrouw uit wie het kind is geboren, is de overleden **echtgenote** of geregistreerde partner eveneens **moeder** van het kind als de voornoemde verklaring wordt overgelegd bij de aangifte van de geboorte van het kind, zelfs indien de vrouw uit wie het kind is geboren was hertrouwd of een nieuw partnerschap had laten registreren; c) die het kind heeft erkend; d. wier ouderschap gerechtelijk is vastgesteld; of e. die het kind heeft geadopteerd.

- Artikel 1:198 lid 2 - De **vrouw** uit wie het kind is geboren kan, indien zij op het tijdstip van de kunstmatige donorbevruchting was gescheiden van tafel en bed of zij en haar **echtgenote** of geregistreerde partner sedert dat tijdstip gescheiden hebben geleefd, binnen een jaar na de geboorte van het kind ten overstaan van de ambtenaar van de burgerlijke stand verklaren dat haar overleden **echtgenote** of geregistreerde partner niet de **moeder** is van het kind, bedoeld in het eerste lid, onder b, van welke verklaring een akte wordt opgemaakt; was de **vrouw** uit wie het kind is geboren op het tijdstip van de geboorte hertrouwd of had zij een nieuw partnerschap laten registreren dan is in dat geval de huidige echtgenoot of geregistreerd partner de ouder van het kind.
- Artikel 1:199 – **Vader** van een kind is de man: a. die op het tijdstip van de geboorte van het kind met de **vrouw** uit wie het kind is geboren, is gehuwd of een geregistreerd partnerschap is aangegaan, tenzij onderdeel b of de slotzin van artikel 198, eerste lid, onder b, geldt; b. wiens huwelijk of geregistreerd partnerschap met de **vrouw** uit wie het kind is geboren, binnen 306 dagen voor de geboorte van het kind door zijn dood is ontbonden, zelfs indien de **moeder** was hertrouwd of een nieuw partnerschap had laten registreren; indien echter de **vrouw** sedert de 306de dag voor de geboorte van het kind was gescheiden van tafel en bed of zij en haar echtgenoot of geregistreerde partner sedert dat tijdstip gescheiden hebben geleefd, kan de **vrouw** binnen een jaar na de geboorte van het kind ten overstaan van de ambtenaar van de burgerlijke stand verklaren dat haar overleden echtgenoot of geregistreerde partner niet de **vader** is van het kind, van welke verklaring een akte wordt opgemaakt; was de **moeder** op het tijdstip van de geboorte hertrouwd of had zij een nieuw partnerschap laten registreren dan is in dat geval de huidige echtgenoot of geregistreerde partner de vader of, in het geval, genoemd in artikel 198, eerste lid, onder b, de huidige echtgenote of geregistreerde partner de **moeder** van het kind; c. die het kind heeft erkend; d. wiens vaderschap gerechtelijk is vastgesteld; of e. die het kind heeft geadopteerd.
- Artikel 1:200 – Het in artikel 199, onder a en b, bedoelde vaderschap kan, op de grond dat de **man** niet de biologische **vader** van het kind is, worden ontkend: a. door de **vader** of de **moeder** van het kind; b. door het kind zelf.
- Artikel 1:200 lid 2 – De **vader** of **moeder** kan het in artikel 199, onder a en b, bedoelde vaderschap niet ontkennen, indien de **man** vóór het huwelijk of geregistreerd partnerschap heeft kennis gedragen van de zwangerschap. Artikel 1:200 lid 3 - De **vader** of **moeder** kan het in artikel 199, onder a en b, bedoelde vaderschap evenmin ontkennen, indien de man heeft ingestemd met een daad die de verwekking van het kind tot gevolg kan hebben gehad. 4) Het tweede en derde lid zijn niet van toepassing ten aanzien van de **vader**, indien de **moeder** hem heeft bedrogen omtrent de verwekker.
- Artikel 1: 200 lid 5 - Het verzoek tot gegrondverklaring van de ontkenning wordt door de **moeder** bij de rechtbank ingediend binnen een jaar na de geboorte van het kind. Een zodanig verzoek wordt door de **vader** ingediend binnen een jaar nadat hij bekend is geworden met het feit dat hij vermoedelijk niet de biologische **vader** is van het kind.
- Artikel 1:200 lid 6 - Het verzoek tot gegrondverklaring van de ontkenning wordt door het kind bij de rechtbank ingediend binnen drie jaren nadat het kind bekend is geworden met het feit dat de **man** vermoedelijk niet zijn biologische **vader** is. Indien het kind evenwel

gedurende zijn minderjarigheid bekend is geworden met dit feit, kan het verzoek tot uiterlijk drie jaren nadat het kind meerderjarig is geworden, worden ingediend.

- Artikel 1:201 lid 1 – Overlijdt de **vader** of de **moeder** voor de afloop van de in artikel 200, vijfde lid, gestelde termijn, dan kan een afstammeling van deze echtgenoot of geregistreerde partner in de eerste graad of, bij gebreke van zodanige afstammeling, een ouder van deze echtgenoot of geregistreerde partner, de rechtbank verzoeken de ontkenning van het vaderschap gegrond te verklaren. Het verzoek wordt gedaan binnen een jaar na de dag van overlijden of nadat het overlijden ter kennis van de verzoeker is gekomen.
- Artikel 1:201 lid 2 - Overlijdt het kind voor de afloop van de in artikel 200, zesde lid, gestelde termijn, dan kan een afstammeling in de eerste graad van het kind de rechtbank verzoeken de ontkenning van het vaderschap gegrond te verklaren. Indien het kind meerderjarig was ten tijde van het overlijden, wordt het verzoek gedaan binnen een jaar na de dag van overlijden of binnen een jaar nadat het overlijden ter kennis van de verzoeker is gekomen. Overleed het kind gedurende de minderjarigheid, dan dient het verzoek te worden gedaan binnen een jaar nadat het kind, in leven zijnde, zelfstandig het verzoek had kunnen doen, dan wel, indien het overlijden op een later tijdstip ter kennis is gekomen van de verzoeker binnen een jaar na die kennisneming.
- Artikel 1:202 lid 1 – Nadat de beschikking houdende gegrondverklaring van een ontkenning van een door huwelijk of geregistreerd partnerschap ontstaan **vaderschap** in kracht van gewijsde is gegaan, wordt het door huwelijk of geregistreerd partnerschap ontstane vaderschap geacht nimmer gevolg te hebben gehad.
- Artikel 1:202 lid 2 - Te goeder trouw door derden verkregen rechten worden hierdoor nochtans niet geschaad.
- Artikel 1:202 lid 3 - Door de gegrondverklaring van de ontkenning ontstaat geen vordering tot teruggave van kosten van verzorging en opvoeding of van kosten van levensonderhoud en studie noch tot teruggave van het krachtens vruchtgenot genotene. Voorts ontstaat geen verplichting tot teruggave van genoten vermogensrechtelijke voordelen, voor zover degene die hen heeft genoten ten tijde van het doen van het verzoek daardoor niet was gebaat.
- Artikel 1:202a lid 1 – Het in artikel 198, eerste lid, onder b, bedoelde **moederschap** kan, op de grond dat de **moeder** niet de biologische **moeder** van het kind is, worden ontkend: a. door de **moeder**, bedoeld in artikel 198, eerste lid, onder a; b. door de **moeder**, bedoeld in artikel 198, eerste lid, onder b; c) door het kind zelf.
- Artikel 1:202a lid 2 - De **moeder**, bedoeld in artikel 198, eerste lid, onder a of onder b, kan het in artikel 198, eerste lid, onder b, bedoelde **moederschap** niet ontkennen, indien de moeder, bedoeld in het eerste lid, onder b, vóór het huwelijk of geregistreerd partnerschap heeft kennis gedragen van de zwangerschap of heeft ingestemd met de kunstmatige donorbevruchting, bedoeld in artikel 198, eerste lid, onder b.
- Artikel 1:2020 lid 3 - Het verzoek tot gegrondverklaring van de ontkenning wordt door de **moeder**, bedoeld in artikel 198, eerste lid, onder a of onder b, bij de rechtbank ingediend binnen een jaar na de geboorte van het kind. 4) Het verzoek tot gegrondverklaring van de ontkenning wordt door het kind bij de rechtbank ingediend uiterlijk binnen drie jaren nadat het kind meerderjarig is geworden.
- Artikel 1:202b lid 1 – Overlijdt de **moeder**, bedoeld in artikel 198, eerste lid, onder a of onder b, voor de afloop van de in artikel 202a, derde lid, gestelde termijn, dan kan een afstammeling van deze **moeder** in de eerste graad of, bij gebreke van zodanige afstammeling, een ouder van deze moeder, de rechtbank verzoeken de ontkenning van het **moederschap** gegrond te verklaren. Het verzoek wordt gedaan binnen een jaar na de dag van overlijden of nadat het overlijden ter kennis van verzoeker is gekomen.
- Artikel 1:202b lid 2 - Op de ontkenning van het **moederschap** zijn de artikelen 201, tweede lid, en 202 van overeenkomstige toepassing.

- Artikel 1:204 lid 1 – De erkenning is nietig, indien zij is gedaan: a. door een persoon die krachtens artikel 41 geen huwelijk met de **moeder** mag sluiten of krachtens artikel 80a, zesde lid, geen geregistreerd partnerschap met de **moeder** mag aangaan; b. door een minderjarige die de leeftijd van zestien jaren nog niet heeft bereikt; c. indien het kind de leeftijd van zestien jaar nog niet heeft bereikt, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de **moeder** of de **vader**; d. zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het kind van twaalf jaren of ouder; e. terwijl er twee ouders zijn.
- Artikel 1:204 lid 2 - De in het vorige lid onder c en d vereiste toestemming kan ook geschieden ter gelegenheid van het opmaken van de akte van erkenning.
- Artikel 1:204 lid 3 - De toestemming van de **moeder** wier kind de leeftijd van zestien jaren nog niet heeft bereikt, dan wel de toestemming van het kind van twaalf jaren of ouder, kan op verzoek van de persoon die het kind wil erkennen, door de toestemming van de rechtbank worden vervangen, tenzij dit de belangen van de **moeder** bij een ongestoorde verhouding met het kind schaadt of een evenwichtige sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling van het kind in het gedrang komt, mits deze persoon: a. de verwekker van het kind is; of b. de biologische **vader** van het kind, die niet de verwekker is en in een nauwe persoonlijke betrekking staat tot het kind.
- Artikel 1:204 lid 4 - De toestemming van de **moeder** wier kind de leeftijd van zestien jaren nog niet heeft bereikt, dan wel de toestemming van het kind van twaalf jaren of ouder, kan op verzoek van de persoon die als levensgezel van de **moeder** ingestemd heeft met een daad die de verwekking van het kind tot gevolg kan hebben gehad, door de toestemming van de rechtbank worden vervangen als dit in het belang is van het kind.
- Artikel 1:205 lid 1 – Een verzoek tot vernietiging van de erkenning kan, op de grond dat de erkenner niet de biologische **vader** van het kind is, bij de rechtbank worden ingediend: a. door het kind zelf, tenzij de erkenning tijdens zijn meerderjarigheid heeft plaatsgevonden; b. door de erkenner, indien hij door bedreiging, dwaling, bedrog of, tijdens zijn minderjarigheid, door misbruik van omstandigheden daartoe is bewogen; c. door de **moeder**, indien zij door bedreiging, dwaling, bedrog, of tijdens haar minderjarigheid, door misbruik van omstandigheden bewogen is toestemming tot de erkenning te geven.
- Artikel 1:205 lid 2 - Het openbaar ministerie kan wegens strijd met de Nederlandse openbare orde, indien de erkenner niet de biologische **vader** van het kind is, vernietiging van de erkenning verzoeken.
- Artikel 1:205 lid 3 - In geval van bedreiging of misbruik van omstandigheden, wordt het verzoek door de erkenner of door de **moeder** niet later ingediend dan een jaar nadat deze invloed heeft opgehouden te werken en, in geval van bedrog of dwaling, binnen een jaar nadat de verzoeker het bedrog of de dwaling heeft ontdekt.
- Artikel 1:205 lid 4 - Het verzoek wordt door het kind ingediend binnen drie jaren nadat het kind bekend is geworden met het feit dat de **man** vermoedelijk niet zijn biologische **vader** is. Indien het kind evenwel gedurende zijn minderjarigheid bekend is geworden met dit feit kan het verzoek tot uiterlijk drie jaren nadat het kind meerderjarig is geworden, worden ingediend.
- Artikel 1:205 lid 5 - Voor het geval de erkenner of de **moeder** overlijdt voor de afloop van de in het derde lid gestelde termijn, is artikel 201, eerste lid, van overeenkomstige toepassing. Voor het geval het kind overlijdt voor de afloop van de in het vierde lid gestelde termijn, is artikel 201, tweede lid, van overeenkomstige toepassing.
- Artikel 1:207 lid 1 – Het ouderschap van een persoon kan, ook indien deze is overleden, op de grond dat deze de verwekker is van het kind of op de grond dat deze als levensgezel van de **moeder** ingestemd heeft met een daad die de verwekking van het kind tot gevolg kan hebben gehad, door de rechtbank worden vastgesteld op verzoek van a. de moeder, tenzij het kind de leeftijd van zestien jaar heeft bereikt; b. het kind.

- Artikel 1:207 lid 2 - Vaststelling van het ouderschap kan niet geschieden, indien: a. het kind twee ouders heeft; b. tussen de in de aanhef van het eerste lid bedoelde persoon en de **moeder** van het kind krachtens artikel 41 geen huwelijk zou mogen worden gesloten of krachtens artikel 80a, zesde lid, geen partnerschap zou mogen worden geregistreerd; c. de in de aanhef van het eerste lid bedoelde persoon een minderjarige is die de leeftijd van zestien jaren nog niet heeft bereikt, tenzij hij voordat hij deze leeftijd heeft bereikt is overleden.
- Artikel 1:204 lid 3 - Het verzoek wordt door de **moeder** ingediend binnen vijf jaren na de geboorte van het kind of, in geval van onbekendheid met de identiteit van de vermoedelijke verwekker dan wel van onbekendheid met zijn verblijfplaats, binnen vijf jaren na de dag waarop de identiteit en de verblijfplaats aan de **moeder** bekend zijn geworden.
- Artikel 1:228 lid 1 sub f - Voorwaarden voor adoptie zijn: e. dat de minderjarige **moeder** van het kind op de dag van het verzoek de leeftijd van zestien jaren heeft bereikt; f. dat de adoptant of de adoptanten het kind gedurende ten minste een jaar heeft of hebben verzorgd en opgevoed; indien de echtgenoot, geregistreerde partner of andere levensgezel van de ouder of adoptiefouder het kind adopteert en zij gezamenlijk het kind gedurende ten minste een jaar hebben verzorgd en opgevoed wordt de periode van een jaar voor de echtgenoot, geregistreerde partner of andere levensgezel gerekend vanaf het moment van feitelijk gezamenlijk verzorgen en opvoeden; Artikel 1:228 lid 3 - De voorwaarde, bedoeld in het eerste lid, onder f, geldt niet indien het kind wordt geboren binnen de relatie van de **moeder** met een levensgezel van gelijk geslacht.
- Artikel 1:253b lid 1 – Indien ten aanzien van een kind alleen het **moederschap** vaststaat van de **vrouw** uit wie het kind is geboren of indien de ouders van een kind niet met elkaar gehuwd zijn dan wel gehuwd zijn geweest en zij het gezag niet gezamenlijk uitoefenen, oefent de **moeder** uit wie het kind is geboren van rechtswege het gezag over het kind alleen uit, tenzij zij bij haar bevalling onbevoegd tot het gezag was.
- Artikel 1:253b lid 2 - De in het eerste lid bedoelde **moeder** die ten tijde van haar bevalling onbevoegd was tot het gezag, verkrijgt dit van rechtswege op het tijdstip waarop zij daartoe bevoegd wordt, tenzij op dat tijdstip een ander met het gezag is belast.
- Artikel 1:253c lid 1 - De tot het gezag bevoegde ouder van het kind, die nimmer het gezag gezamenlijk met de **moeder** uit wie het kind is geboren heeft uitgeoefend, kan de rechtbank verzoeken de ouders met het gezamenlijk gezag dan wel hem alleen met het gezag over het kind te belasten.
- Artikel 1:253ha lid 1 – De minderjarige **vrouw** die als degene die het gezag heeft, haar kind wenst te verzorgen en op te voeden kan, indien zij de leeftijd van zestien jaren heeft bereikt, de kinderrechter verzoeken haar meerderjarig te verklaren.
- Artikel 1: 253 lid 2 - Het verzoek kan ten behoeve van de **vrouw** ook worden gedaan door de raad voor de kinderbescherming. Deze behoeft hiertoe haar schriftelijke toestemming. Het verzoek vervalt, indien de **vrouw** haar toestemming intrekt.
- Artikel 1:253 lid 3 - Het verzoek kan ook voor de bevalling door of ten behoeve van de **vrouw** worden gedaan, alsmede indien de **vrouw** eerst omstreeks het tijdstip van haar bevalling de leeftijd van zestien jaren zal hebben bereikt. In dat geval wordt op het verzoek niet eerder dan na de bevalling of, indien de **vrouw** op dat tijdstip nog geen zestien jaar is, nadat zij die leeftijd heeft bereikt, beslist.
- Artikel 1:253 lid 4 - De kinderrechter willigt het verzoek slechts in, indien hij dit in het belang van de moeder en haar kind wenselijk oordeelt. Indien een ander met het gezag is belast, wordt de **moeder** daarmee belast.
- Artikel 1:253 lid 5 - De minderjarige **vrouw** is bekwaam in rechte op te treden en tegen een uitspraak beroep in te stellen.
- Artikel 1:394 – De verwekker van een kind dat alleen een **moeder** heeft, alsmede de persoon die als levensgezel van de moeder ingestemd heeft met een daad die de verwekking

van het kind tot gevolg kan hebben gehad, is als ware hij ouder verplicht tot het voorzien in de kosten van verzorging en opvoeding van het kind dan wel, na het bereiken van de meerderjarigheid van het kind, tot het voorzien in de kosten van levensonderhoud en studie overeenkomstig de artikelen 395a en 395b. Nadien bestaat deze verplichting slechts in geval van behoeftigheid van het kind.

- Artikel 1:425 lid 1 – Indien de achtergebleven **echtgenote** van een vermiste een nieuw huwelijk is aangegaan, doch de vermiste nog in leven was na de dag die als datum van overlijden was vermeld in de overeenkomstig artikel 417 van dit boek opgemaakte akte, zoals deze bij de voltrekking van het nieuwe huwelijk luidde, wordt niettemin voor de bepaling van de staat van haar kinderen die voor het nieuwe huwelijk zijn geboren, het huwelijk met de vermiste geacht te zijn ontbonden op de in die akte vermelde dag.

Besluit burgerlijke stand 1994 (1994)

- Artikel 43 lid 2 sub a - De akte vermeldt in het tweede gedeelte achtereenvolgens: a. de geslachtsnaam en de voornamen van de vader of de moeder uit wie het kind niet is geboren
- Artikel 43 lid 3 sub b - De akte vermeldt in het derde gedeelte achtereenvolgens: a. indien toepasselijk, dat de geslachtsnaam gekozen is; b. voor zover bekend, de plaats en de dag van de geboorte van de vader of de moeder uit wie het kind niet is geboren en van de moeder uit wie het kind is geboren. (GRONDSLAG: Artikelen 16d, 17c, 18, derde lid, 18c, 19j, tweede lid, onder b, 20d, 21, derde lid en 24b, tweede lid, Burgerlijk Wetboek Boek 1)

Regeling vermelding nummer op akten burgerlijke stand (1998)

- Artikel 5 - In het hoofd van elke akte van erkenning en elke akte van ontkenning van het **vaderschap** door de **moeder** met gelijktijdige erkenning door de **vader** wordt een aktenummer vermeld. Dat nummer beslaat vier posities, bestemd voor de aanduiding van de volgorde waarin deze akten zijn opgemaakt. Deze volgorde wordt aangeduid door vier cijfers, oplopend van 0001 tot 9999. (GRONDSLAG: Artikelen 38 en 39, derde lid, Besluit burgerlijke stand 1994)

Burgerlijk Wetboek, Boek 10 – Internationaal Privaatrecht

- 10:25 lid 1 – Ter zake van de toepassing van artikel 5 van Boek 1 geldt het volgende: a. Indien een kind buiten Nederland rechtsgeldig is erkend of gewettigd, door deze erkenning of wettiging in familierechtelijke betrekkingen tot de erkenner is komen te staan en daarbij het Nederlanderschap heeft verkregen of behouden, en indien de geslachtsnaam van dat kind niet is bepaald met inachtneming van een naamskeuze in de zin van artikel 5 lid 2 van Boek 1, kunnen de **moeder** en de erkenner gezamenlijk alsnog, tot twee jaar na de erkenning of de wettiging, verklaren welke van hun beider geslachtsnamen het kind zal hebben. Heeft het kind op het tijdstip van de erkenning of de wettiging de leeftijd van zestien jaren bereikt, dan kan het, tot twee jaar na de erkenning of de wettiging, zelf alsnog verklaren van wie van beide ouders het de geslachtsnaam zal hebben. b. Indien een kind dat tijdens zijn minderjarigheid door een Nederlander is erkend of zonder erkenning door wettiging het kind van een Nederlander is geworden, door optie het Nederlanderschap verkrijgt en op het tijdstip van de optie tot zijn beide ouders in familierechtelijke betrekkingen staat, kunnen de ouders ter gelegenheid van de optie gezamenlijk verklaren welke van hun beider geslachtsnamen het kind zal hebben. Heeft het kind op het tijdstip van de optie de leeftijd van zestien jaren bereikt, dan verklaart het zelf of het de geslachtsnaam van de **vader** of **moeder** zal hebben. c. Indien een kind als gevolg van een buiten Nederland uitgesproken adoptie het Nederlanderschap heeft verkregen en indien de geslachtsnaam van

dat kind na de adoptie niet is bepaald met inachtneming van een naamskeuze in de zin van artikel 5 lid 3 van Boek 1, kunnen de ouders alsnog, tot twee jaar nadat de uitspraak in kracht van gewijsde is gegaan, gezamenlijk verklaren welke van hun beider geslachtsnamen het kind zal hebben. Heeft het kind op het tijdstip waarop de uitspraak in kracht van gewijsde gaat de leeftijd van zestien jaren bereikt, dan kan het, tot twee jaar na dat tijdstip, zelf alsnog verklaren of het de geslachtsnaam van de **vader** of de **moeder** zal hebben. f. Indien het ouderschap van een kind buiten Nederland rechtsgeldig is vastgesteld en dat kind daardoor het Nederlanderschap heeft verkregen of behouden, en indien de geslachtsnaam van dat kind na de vaststelling van het ouderschap niet is bepaald met inachtneming van een naamskeuze in de zin van artikel 5, tweede lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, kunnen de **moeder** en de persoon wiens ouderschap gerechtelijk is vastgesteld alsnog, tot twee jaar na het tijdstip waarop de gerechtelijke beslissing houdende vaststelling van het ouderschap in kracht van gewijsde gaat, gezamenlijk verklaren welke van hun beider geslachtsnamen het kind zal hebben. Heeft het kind op het tijdstip waarop de beslissing houdende vaststelling van het ouderschap in kracht van gewijsde gaat, de leeftijd van zestien jaar bereikt, dan kan het, tot twee jaar na dat tijdstip, zelf alsnog verklaren van wie van beide ouders het de geslachtsnaam zal hebben.

- 10:92 lid 1 - Of een kind door geboorte in familierechtelijke betrekkingen komt te staan tot de **vrouw** uit wie het is geboren en de met haar gehuwde of gehuwd geweest zijnde man, wordt bepaald door het recht van de staat van de gemeenschappelijke nationaliteit van de **vrouw** en de **man** of, indien dit ontbreekt, door het recht van de staat waar de **vrouw** en de **man** elk hun gewone verblijfplaats hebben, of indien ook dit ontbreekt, door het recht van de staat van de gewone verblijfplaats van het kind.
- 10:93 lid 4 - Of familierechtelijke betrekkingen tussen een kind en de met zijn **moeder** gehuwde of gehuwd geweest zijnde **man** door een verklaring houdende ontkenning door de **moeder** ten overstaan van de ambtenaar van de burgerlijke stand kunnen worden tenietgedaan, wordt bepaald door het recht dat ingevolge artikel 92 van dit Boek op het bestaan van die betrekkingen toepasselijk is. Onverminderd de leden 1 en 2 kan een zodanige verklaring slechts worden afgelegd indien de met de **moeder** gehuwde of gehuwd geweest zijnde nog levende **man** erin toestemt en indien tegelijkertijd familierechtelijke betrekkingen tussen het kind en een andere **man** ontstaan of worden gevestigd
- 10:94 lid 1 - Of tussen een **vrouw** en het buiten huwelijk uit haar geboren kind door geboorte familierechtelijke betrekkingen ontstaan, wordt bepaald door het recht van de staat van de nationaliteit van de **vrouw**. Bezit de vrouw de nationaliteit van meer dan een staat, dan is bepalend het nationale recht volgens hetwelk zodanige betrekkingen ontstaan. In elk geval ontstaan zodanige betrekkingen indien de **vrouw** haar gewone verblijfplaats in Nederland heeft.
- 10:95 lid 1 - Of erkenning door een **man** familierechtelijke betrekkingen doet ontstaan tussen hem en een kind, wordt, wat betreft de bevoegdheid van de **man** en de voorwaarden voor de erkenning, bepaald door het recht van de staat waarvan de man de nationaliteit bezit. Bezit de **man** de nationaliteit van meer dan een staat, dan is bepalend het nationale recht volgens hetwelk de erkenning mogelijk is. Indien volgens het nationale recht van de **man** erkenning niet of niet meer mogelijk is, is bepalend het recht van de staat van de gewone verblijfplaats van het kind. Is zij ook volgens dat recht niet of niet meer mogelijk, dan is bepalend het recht van de staat waarvan het kind de nationaliteit bezit. Bezit het kind de nationaliteit van meer dan een staat, dan is bepalend het nationale recht volgens hetwelk de erkenning mogelijk is. Is zij ook volgens dat recht niet of niet meer mogelijk, dan is bepalend het recht van de staat van de gewone verblijfplaats van de **man**.
- 10:95 lid 2 - Ongeacht het ingevolge lid 1 toepasselijke recht, bepaalt het Nederlandse recht of een Nederlandse gehuwde **man** bevoegd is een kind van een andere **vrouw** dan zijn

echtgenote te erkennen, zulks ongeacht of de **man** naast de Nederlandse nationaliteit nog een andere nationaliteit bezit.

- 10:95 lid 4 - Ongeacht het ingevolge lid 1 toepasselijke recht, is op de toestemming van de **moeder**, onderscheidenlijk het kind, tot de erkenning toepasselijk het recht van de staat waarvan de **moeder**, onderscheidenlijk het kind, de nationaliteit bezit. Bezit de **moeder**, onderscheidenlijk het kind, de nationaliteit van meer dan een staat, dan is toepasselijk het nationale recht volgens hetwelk toestemming is vereist. Bezit de **moeder**, onderscheidenlijk het kind, de Nederlandse nationaliteit, dan is het Nederlandse recht van toepassing, zulks ongeacht of de **moeder**, onderscheidenlijk het kind naast de Nederlandse nationaliteit nog een andere nationaliteit bezit. Indien het toepasselijke recht de erkenning niet kent, is toepasselijk het recht van de staat van de gewone verblijfplaats van de **moeder**, onderscheidenlijk het kind. Het op de toestemming toepasselijke recht bepaalt tevens of bij gebreke van toestemming deze kan worden vervangen door een rechterlijke beslissing.
- 10:97 lid 1 - Of en onder welke voorwaarden het vaderschap van een **man** gerechtelijk kan worden vastgesteld, wordt bepaald door het recht van de staat van de gemeenschappelijke nationaliteit van de **man** en de **moeder** of, indien dit ontbreekt, door het recht van de staat waar de **man** en de **moeder** elk hun gewone verblijfplaats hebben of, indien ook dit ontbreekt, door het recht van de staat van de gewone verblijfplaats van het kind.
- 10:99 lid 2 Bestaan alleen familierechtelijke betrekkingen tussen de **moeder** en het kind, dan wordt de inhoud van deze familierechtelijke betrekkingen bepaald door het recht van de staat van de gemeenschappelijke nationaliteit van de **moeder** en het kind. Bij gebreke van een gemeenschappelijke nationaliteit wordt zij bepaald door het recht van de gewone verblijfplaats van het kind.
- 10:99 lid 3 - Wanneer de ouders, onderscheidenlijk de **moeder** en het kind een nationaliteit gemeenschappelijk hebben, geldt voor de toepassing van lid 1, onderscheidenlijk lid 2 als hun nationale recht het recht van die nationaliteit, ongeacht of zij beiden of een hunner nog een andere nationaliteit bezitten. Bezitten de ouders, onderscheidenlijk de **moeder** en het kind meer dan een gemeenschappelijke nationaliteit, dan worden zij geacht geen gemeenschappelijke nationaliteit te bezitten.
- Artikel 10:101 lid 2 sub b - De weigeringsgrond, bedoeld in artikel 100 lid 1, onderdeel c, van dit Boek doet zich met betrekking tot de erkenning in elk geval voor b. indien, wat de toestemming van de moeder of het kind betreft, niet is voldaan aan de vereisten van het recht dat ingevolge artikel 95 lid 3, van dit Boek toepasselijk is, of…

Wet herziening afstammingsrecht en regeling van adoptie (1997)

- Artikel III lid 1 - Het voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet geldende recht blijft van toepassing op procedures waarin de inleidende dagvaarding is betekend dan wel het inleidende verzoekschrift is ingediend, met betrekking tot adoptie of herroeping daarvan alsmede met betrekking tot ontkenning van het **vaderschap**, vernietiging van een erkenning, inroeping of betwisting van staat, vaststelling van een onderhoudsbijdrage als bedoeld in artikel 394, of vaststelling van een som ineens als bedoeld in artikel 406, zoals deze artikelen luidden onmiddellijk voorafgaande aan het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet. Het vervallen van artikel 405, tweede lid, zoals dat luidde onmiddellijk voorafgaande aan het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet, heeft evenwel onmiddellijke werking.
- Artikel III lid 2 - Een kind aan wie tijdens de meerderjarigheid bekend is geworden en op het moment van inwerkingtreding van deze wet bekend is dat de erkenner vermoedelijk niet de biologische **vader** is van het kind, kan gedurende een termijn van drie jaren te rekenen

vanaf het tijdstip van inwerkingtreding van de wet een verzoek tot vernietiging van de erkenning doen overeenkomstig de bepalingen van deze wet.

- Artikel III lid 3 - Een kind aan wie tijdens de meerderjarigheid bekend is geworden en op het moment van inwerkingtreding van deze wet bekend is dat de **man** die op het tijdstip van zijn geboorte de **echtgenoot** van zijn **moeder** was, vermoedelijk niet zijn biologische **vader** is, kan gedurende een termijn van drie jaren te rekenen vanaf het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet een verzoek tot ontkenning van het vaderschap doen overeenkomstig de bepalingen van deze wet.
- Artikel III lid 4 - Een op het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet lopende termijn voor de ontkenning van het **vaderschap** door de **vader** of door een afstammeling als bedoeld in artikel 201, eerste lid, van deze wet wordt verlengd tot een jaar.
- Artikel III lid 5 - Een op het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet lopende termijn voor de vernietiging van de erkenning door de **vader** of door een afstammeling van de **vader** als bedoeld in het van overeenkomstige toepassing verklaarde artikel 201, eerste lid, van deze wet wordt verlengd tot een jaar.
- Artikel III lid 6 - Indien de geboorte van een kind voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet heeft plaatsgevonden en tijdens het huwelijk van zijn **vader** en **moeder** of binnen 306 dagen nadien, kan de **moeder** of haar afstammelingen als bedoeld in artikel 201, eerste lid, van deze wet gedurende twee jaren vanaf het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet een verzoek tot ontkenning van het **vaderschap** doen overeenkomstig artikel 200 van deze wet. De **moeder** kan dit verzoek slechts doen, indien het kind op het tijdstip van de indiening van het verzoek tot ontkenning van het **vaderschap** de leeftijd van twaalf jaar nog niet heeft bereikt

Algemene kinderbijslagwet (1962)

- Artikel 4 lid 2 - Als eigen kind wordt beschouwd het kind a. van de **vrouw** die op grond van artikel 198 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek als zijn **moeder** wordt aangemerkt; b. van de **man** die op grond van artikel 199 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek als zijn **vader** wordt aangemerkt; c. van de **man** die op grond van artikel 394 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek verplicht is bij te dragen aan de kosten van verzorging en opvoeding, tenzij het kind reeds op grond van artikel 199 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek als eigen kind van een andere **man** wordt aangemerkt d. van de **man** wiens biologisch vaderschap door middel van DNA-onderzoek is vastgesteld, mits de **man** het kind feitelijk in relevante mate onderhoudt en het kind niet reeds tot een andere man in een familierechtelijke vaderschapsrelatie staat; e. van de **man** die na toepassing van Nederlands internationaal privaatrecht tot het kind in een familierechtelijke vaderschapsrelatie staat

Rechtspositiereglement Korps van deskundigen voor de technische hulp aan ontwikkelingslanden (1970)

- Artikel 2 – In dit besluit wordt verstaan onder: "gezin": de **echtgenote** van de ambtenaar alsmede de minderjarige kinderen, voor wie de ambtenaar indien hij in Nederland woont kinderbijslag dan wel kindertoelage geniet krachtens de Algemene Kinderbijslagwet of de Kindertoelageregeling Overheidspersoneel.

AMvB's en regelingen grondslag niet vermeld

Besluit buitengewone registers van de burgerlijke stand (1943)

- Artikel 11 - Wanneer het kind buiten echt is geboren, wordt de naam van den **vader** niet in de akte vermeld, tenzij deze het kind, op de wijze als bij het Burgerlijk Wetboek is voorgeschreven, heeft erkend. (grondslag niet vermeld)

Huwelijk

Burgerlijk Wetboek, Boek I – Personen- en familierecht

- Artikel 1:31 lid 2 - Het in het vorige lid vermelde huwelijksbeletsel bestaat niet wanneer zij die met elkander een huwelijk willen aangaan de leeftijd van zestien jaren hebben bereikt en de **vrouw** een verklaring van een arts overlegt dat zij zwanger is, dan wel **haar** kind reeds ter wereld heeft gebracht.
- 1:74 – De nietigverklaring van een huwelijk, dat aangegaan is door iemand die de vereiste leeftijd miste, kan niet worden verzocht wanneer deze op de dag van het verzoek de vereiste ouderdom heeft, noch wanneer de **vrouw** vóór de dag van het verzoek zwanger is geworden.

Wet verplaatsing bevolking (1952)

Besluit registratie verplaatste personen (1957)

Beschikking registratie verplaatste personen (1957)

- Artikel 6 lid 1 - De delen A van de verplaatsingsformulieren, tezamen vormende het verplaatsingsregister A, worden terstond na registratie gezinsgewijze gerangschikt in één alfabetisch-lexicografische verzameling volgens de geslachtsnamen van de gezinshoofden en de afzonderlijk levende personen. Voor gehuwde **vrouwen** en **weduwen** geschiedt de rangschikking in volgorde van de geslachtsnaam van de echtgenoot, onderscheidenlijk van de laatst overleden echtgenoot.
- Artikel 8 lid 2 - De delen C van de verplaatsingsformulieren, tezamen vormende het centrale verplaatsingsregister, worden terstond gerangschikt in één alfabetisch-lexicografische verzameling volgens de geslachtsnamen van de geregistreerde personen, met dien verstande, dat, indien een zelfde persoon reeds eerder is geregistreerd, het aanwezige deel C van het verplaatsingsformulier wordt geplaatst achter het nieuw ontvangen exemplaar en daaraan wordt gehecht. Voor gehuwde **vrouwen** en **weduwen** geschiedt de rangschikking in volgorde van de geslachtsnaam van de echtgenoot, onderscheidenlijk van de laatst overleden **echtgenoot.** (GRONDSLAG: Besluit registratie verplaatste personen)

AMvB's en regelingen grondslag niet vermeld

Ierse uitvoeringsvoorschriften belastingovereenkomst Nederland-Ierland (1991)

- Artikel 2 sub a, onderdeel 5 - Een verzoek om teruggaaf of vrijstelling van Ierse belasting op inkomsten bedoeld in artikel 1, onderdelen a tot en met d (Section I van het formulier Netherlands (Individual)), die toekomen aan een gehuwde **vrouw**, moet door haar persoonlijk worden gedaan. Indien, met betrekking tot een verzoek om toekenning van

persoonlijke aftrekken enz., bedoeld in artikel I, onderdeel e (Section II van het formulier Netherlands (Individual)), de aan Ierse belasting onderworpen inkomsten toekomen aan een gehuwde **vrouw** die met haar **man** samenwoont, moet het verzoek worden gedaan door de **man**, die de totale inkomsten van beiden erin moet opnemen. (GRONDSLAG: geen)

Erfrecht

Successiewet (1956)

- Artikel 45 lid 2 - Indien zwangerschap oorzaak is, dat onzekerheid bestaat omtrent de persoon van de erfgenaam of de heffing van de belasting, gaat de in het eerste lid bedoelde termijn van acht maanden in van de dag van de bevalling, of indien de **vrouw** vroeger mocht overlijden van de dag van haar overlijden, of indien geen van beide op de 306de dag na de dood van de erflater mocht hebben plaats gehad, van de eerste daarop volgende dag. Deze bepaling kan niet worden ingeroepen door degene, op het erfdeel van wie, wat de hoegrootheid betreft, de bevalling geen invloed kan uitoefenen.

Overig

Overgangswet (1829)

- Artikel 18 - artikel 18 - Zij wordt genomen door de mans of door de voogden, wier goederen met deze hypotheken zijn bezwaard. De toeziende voogden zullen zorgen dat dezelve plaats hebbe, of desnoods, zelve inschrijving nemen, op straffe van vergoeding van kosten, schaden en interessen, zoo daartoe gronden zijn
- Artikel 19 - Zij kan insgelijks worden genomen door de bloedverwanten van de vrouw of van de minderjarigen of andere onder voogdij gestelden en door de vrouw zelve, ook zonder dat deze daartoe door haren man is gemagtigd en ook door den minderjarigen zelf.
- Artikel 25 lid 1 - Het regt van wettelijk hypotheek der getrouwde vrouwen en der minderjarigen of andere onder voogdij gestelde personen blijft onafhankelijk van inschrijving, overeenkomstig de fransche wetgeving, stand houden, en wel dat der getrouwde vrouwen tot na den afloop van den termijn bij artikel 14, en dat der minderjarige of andere onder voogdij gestelde personen tot na den afloop van dien bij art. 20 voorgeschreven.

Wet vernieuwing hypothecaire inschrijvingen (1878)

- Artikel 5 lid 2 - De getrouwde **vrouw**, die bij huwelijksche voorwaarden hypotheek heeft bedongen, kan, zonder bijstand van **haren man** of magtiging van den regter, de hypothecaire inschrijving doen vernieuwen.

Wet vernieuwing hypothecaire inschrijvingen ten hypotheekkantore Nijmegen (1947)

- Artikel 5 lid 2 - De getrouwde **vrouw**, die bij huwelijksche voorwaarden hypotheek heeft bedongen, kan, zonder bijstand van **haar man** of machtiging van den rechter, de hypothecaire inschrijving doen vernieuwen.

Politiewet 2012 (2012)

Besluit Algemene Rechtspositie Politie (1994)

- Artikel 37 lid 1 sub c en d – Tenzij de belangen van de dienst zich daartegen verzetten, wordt aan de ambtenaar buitengewoon verlof met behoud van volle bezoldiging verleend: c. bij overlijden van 1. zijn **echtgenote**, ouders, stiefouders, pleegouders, schoonouders, kinderen, stiefkinderen, pleegkinderen of aangehuwde kinderen: vier dienstdagen; 2. bloed- of aanverwanten in de tweede graad: twee dienstdagen; d. bij bevalling van zijn **echtgenote**: ten hoogste vijf dienstdagen.
- Artikel 37 lid 3 - Buitengewoon verlof dat aan de ambtenaar op grond van het eerste lid wordt verleend in verband met aanverwantschap die door zijn huwelijk is ontstaan met bloedverwanten van zijn **echtgenote** wordt op dezelfde wijze verleend aan de ambtenaar met betrekking tot dezelfde bloedverwanten van zijn geregistreerde partner alsmede aan de ambtenaar, die ongehuwd samenwoont als bedoeld in artikel 1, tweede lid, met betrekking tot dezelfde bloedverwanten van zijn levenspartner.

Ambtenarenwet (1929)

Ambtenarenreglement Staten-Generaal (1979)

- Artikel 60 lid 1 sub d - Tenzij de belangen van de dienst zich daartegen verzetten, wordt aan de ambtenaar buitengewoon verlof met behoud van volle bezoldiging verleend: d. bij bevalling van zijn **echtgenote**: ten hoogste twee dagen.
- Artikel 60 lid 3 - Buitengewoon verlof dat aan de ambtenaar op grond van het eerste lid wordt verleend in verband met aanverwantschap die door zijn huwelijk is ontstaan met bloedverwanten van zijn **echtgenote** wordt op gelijke wijze verleend aan de ambtenaar die ongehuwd samenwoont als bedoeld in artikel 1, vierde lid, of aan de ambtenaar die een geregistreerd partnerschap is aangegaan met betrekking tot dezelfde bloedverwanten van zijn levenspartner of van zijn geregistreerde partner.
- Artikel 62b lid 4 - De personen voor wier verzorging het verlof kan worden verleend zijn: de **echtgenote**, ouders, stiefouders, pleegouders, schoonouders, kinderen, stiefkinderen, pleegkinderen of aangehuwde kinderen van de ambtenaar.

Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren (1996)

Besluit Rechtspositie Rechterlijke Ambtenaren (1994)

- Artikel 33ob lid 1 sub d – Onverminderd het bepaalde in artikel 33p wordt, tenzij het dienstbelang zich daartegen verzet, door de functionele autoriteit aan de rechterlijk ambtenaar of rechterlijk ambtenaar in opleiding buitengewoon verlof met behoud van bezoldiging verleend d. bij bevalling van zijn **echtgenote**: ten hoogste twee dagen.

3.4 Pensioenen & uitkeringen

Algemene Ouderdomswet (1956)

- Artikel 13a lid 1 - Artikel 13, eerste lid, onderdeel a, is niet van toepassing op de **vrouwelijke** pensioengerechtigde voor elk kalenderjaar dat zij in de periode van 1 januari

1957 tot 1 april 1985 niet verzekerd was, doordat zij in Nederland woonde en gehuwd dan wel gehuwd geweest was met een persoon, die in die periode niet verzekerd was.

Besluit gelijkstelling van wonen buiten het Rijk met wonen binnen het Rijk (1985)

- Artikel 1 sub c - Voor de toepassing van artikel 55 van de Algemene Ouderdomswet wordt met het wonen binnen het Rijk gelijkgesteld: het wonen in Indonesië van de gehuwde of gehuwd geweest zijnde **vrouw**, die zelf niet, doch **wier echtgenoot** onderscheidenlijk gewezen **echtgenoot** wel op 27 december 1949 in Indonesië woonde gedurende de tijd, dat zij dezelfde woonplaats had als **haar echtgenoot** onderscheidenlijk gewezen **echtgenoot** vóórdat deze na 27 december 1949 Indonesië voor de eerste maal metterwoon heeft verlaten, mits **zij** Indonesië vóór 1 januari 1968 metterwoon heeft verlaten.
- Artikel 1 sub g - het wonen in dat gebiedsdeel van Indonesië, dat gevormd werd door Nederlands Nieuw-Guinea, van een gehuwde of gehuwd geweest zijnde **vrouw**, die zelf niet, doch **wier echtgenoot** onderscheidenlijk gewezen **echtgenoot** wel op 1 mei 1963 in dat gebiedsdeel woonde, gedurende de tijd, dat **zij** dezelfde woonplaats had als **haar echtgenoot** onderscheidenlijk gewezen **echtgenoot** vóór dat deze na 1 mei 1963 dat gebiedsdeel voor de eerste maal metterwoon heeft verlaten, mits **zij** dat gebiedsdeel vóór 1 januari 1968 metterwoon heeft verlaten.
- Artikel 1 sub j - het wonen in Suriname van de gehuwde of gehuwd geweest zijnde **vrouw**, die zelf niet, doch **wier echtgenoot** onderscheidenlijk gewezen **echtgenoot** wel op 25 november 1975 in Suriname woonde, gedurende de tijd, dat **zij** dezelfde woonplaats had als **haar echtgenoot**, onderscheidenlijk gewezen **echtgenoot** vóórdat deze na 25 november 1975 Suriname voor de eerste maal metterwoon heeft verlaten, mits **zij** zich vóór 1 januari 1981 metterwoon in Nederland heeft gevestigd.

Besluit houdende beperking van een uitkering krachtens de Regeling uitkeringen niet-pensioengerechtigden van land- en zeemacht 1948 (1957)

- Artikel 2 lid 6 - Voor de toepassing van het eerste lid wordt een **weduwe** van 65 jaar of ouder, die aanspraak heeft op een uitkering en krachtens artikel 15, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet een uitkering ontvangt, gedurende het tijdvak van het genot van laatstbedoelde uitkering geacht aanspraak te hebben op het pensioen, bedoeld in artikel 8, eerste lid, van die wet.

Wet aanpassing pensioenvoorzieningen Bijstandkorps (1965)

- Artikel 11 lid 2 sub a - De beperking wordt gesteld op een bedrag gelijk aan het bedrag van het algemeen ouderdomspensioen dat geacht kan worden betrekking te hebben op het tijdvak, gedurende hetwelk wordt geacht te zijn vervuld diensttijd, waarnaar een pensioen wordt geacht te zijn berekend, met dien verstande, dat: a. indien een gehuwde **vrouw** die niet duurzaam gescheiden leeft van haar echtgenoot aanspraak heeft op een eigen pensioen, wordt uitgegaan van het algemeen ouderdomspensioen voor een ongehuwde, dan wel van het algemeen ouderdomspensioen voor een gehuwde als dit laatste pensioen minder bedraagt.
- Artikel 19 - Op schriftelijk verzoek van de weduwe, die aantoont, dat een rente of uitkering, als bedoeld in artikel 19, onder 2e der Ongevallenwet 1921, artikel 40, onder 2e der Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922, onderscheidenlijk artikel 2, tweede lid, der Zeeongevallenwet 1919, daaronder begrepen de daarop verleende toe- en bijslagen anders dan ingevolge de Wet compensatie premie Algemene Ouderdomswet ongevallenrentetrekkers, is beperkt

wegens samenloop met een algemene nabestaandenuitkering wordt het bedrag van die beperking in mindering gebracht op het bedrag van de beperking van het weduwenpensioen.

- Artikel 19a lid 1 - Indien recht is ontstaan op weduwe pensioen of een wezenpensioen na 31 december 2000 heeft de **weduwe** die de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet, nog niet heeft bereikt, onderscheidenlijk de wees, in afwijking van de Wet brutering overhevelingstoeslag lonen, recht op een toeslag ter grootte van 1,9% van dat pensioen, met een maximum van € 791,85 per jaar.
- Artikel 19b lid 1 - Indien ter zake van het overlijden van een gepensioneerde recht op een weduwepensioen ontstaat, heeft de **weduwe**, recht op een toeslag voor de tijd die bij de berekening van het pensioen in aanmerking is genomen indien en voor zolang recht bestaat op een nabestaandenuitkering krachtens de Algemene nabestaandenwet, die wordt verminderd wegens inkomen uit arbeid of overig inkomen als bedoeld in de Algemene nabestaandenwet.
- Artikel 19b lid 4 - Het recht op de toeslag, bedoeld in het eerste lid, vervalt: a) met ingang van de eerste dag van de maand waarin de **weduwe** de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet, bereikt; b) met ingang van de maand volgende op die waarin de **weduwe** hertrouwt, als partner wordt geregistreerd of aangemerkt, of als ongehuwd samenwonend als bedoeld in de Algemene nabestaandenwet wordt aangemerkt.
- Artikel 19c lid 1 - Indien ter zake van het overlijden van een gepensioneerde recht op een weduwepensioen als bedoeld in deze regeling ontstaat, heeft de **weduwe** die op 1 januari 1998 de leeftijd van 55 jaar heeft bereikt in afwijking van artikel 19b recht op een toeslag voor de tijd die bij de berekening van het pensioen in aanmerking is genomen. Dit recht bestaat indien en voor zolang recht bestaat op een nabestaandenuitkering krachtens de Algemene nabestaandenwet, die krachtens artikel 67, derde of zesde lid, van de Algemene nabestaandenwet vanaf 1 januari 1998 wordt verminderd wegens de omstandigheid dat de **weduwe** vanaf een tijdstip voor 1 juli 1996 met dezelfde persoon ononderbroken ongehuwd samenwoont.
- Artikel 19c lid 3 - Het recht op de toeslag, bedoeld in het eerste lid vervalt: a. met ingang van de eerste dag van de maand waarin de **weduwe** de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet, bereikt; b. met ingang van de maand volgend op die waarin de **weduwe** trouwt of als partner wordt geregistreerd of aangemerkt; c. met ingang van de eerste dag van de maand waarin de vermindering van de nabestaandenuitkering, bedoeld in het eerste lid, ongedaan wordt gemaakt.

Instellingswet Bijstandkorps burgerlijke rijksambtenaren bestemd voor dienst in Nederlands-Nieuw-Guinea(1962)

- Artikel 31 - Tegenover de Staat beschikt de gehuwde **vrouw** zelfstandig over de wedde en toelagen of over het pensioen, aan haar als lid of als gewezen lid van het Bijstandkorps door de Staat verschuldigd.

Samenloopregeling Indonesische pensioenen 1960 (1963)

- Artikel 2 lid 1 sub d - Voor de toepassing van deze wet wordt het pensioen geacht te zijn berekend: d. voor de weduwen van gewezen overheidsdienaren, naar 40 dienstjaren.
- Artikel 3 lid 1 - Indien een tijdvak waarop het algemeen ouderdomspensioen moet worden geacht betrekking te hebben geheel of gedeeltelijk samenvalt met het tijdvak gedurende hetwelk diensttijd wordt geacht te zijn vervuld waarnaar een of meer aan betrokkene toekomende pensioenen worden geacht te zijn berekend, wordt over iedere maand, of

gedeelte van een maand, gedurende welke betrokkene aanspraak heeft op algemeen ouderdomspensioen en op een of meer pensioenen de betaling van het pensioen of de pensioenen beperkt. Een weduwepensioen wordt beperkt vanaf de dag volgende op die van het overlijden van de gewezen overheidsdienaar aan wiens overlijden het recht op weduwepensioen wordt ontleend indien deze in het genot was van enige pensioenuitkering waarop een beperking werd toegepast en die niet duurzaam gescheiden leefde van zijn echtgenote.

- Artikel 3 lid 2 - Indien een gehuwde vrouw die niet duurzaam gescheiden leeft van haar echtgenoot aanspraak heeft op eigen pensioen, wordt met ingang van de dag waarop zij de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet, bereikt voor de toepassing van deze wet de diensttijd waarnaar dat pensioen moet worden geacht te zijn berekend slechts in aanmerking genomen, voorzover deze niet samenvalt met diensttijd waarnaar een aan de echtgenoot toekomend pensioen of toekomende andere uit hoofde van aanspraak op algemeen ouderdomspensioen verminderde pensioenuitkering moet worden geacht te zijn berekend
- Artikel 4 lid 2 - Indien het bedrag dat aan een overheidsdienaar aan een of meer eigen pensioenen of aan een weduwe aan een of meer weduwenpensioenen is toegekend, per maand in totaal minder bedraagt dan 1/12 deel, onderscheidenlijk 5/84 deel, van het normbedrag, bedoeld in het derde lid, wordt het met toepassing van het eerste lid berekende bedrag van de beperking vermenigvuldigd met een breuk, waarvan de teller 40 maal het eerstbedoelde bedrag bedraagt en de noemer gelijk is aan het produkt van het aantal dienstjaren, waarnaar het pensioen of de pensioenen ingevolge artikel 2, eerste lid, wordt of worden geacht te zijn berekend en 1/12 deel, onderscheidenlijk 5/84 deel, van het vorenbedoelde normbedrag.
- Artikel 7 lid 1 - In deze wet wordt verstaan onder: "weduwenpensioen" en "wezenonderstand": een ten laste van de Staat of van een door de Staat ingesteld orgaan, al dan niet krachtens wettelijke garanties, aan een weduwe als zodanig onderscheidenlijk aan of ten behoeve van een of meer wezen als zodanig, betaalde periodieke uitkering als omschreven in artikel 2, eerste lid, onder c, van de Toeslagwet Indonesische pensioenen 1956 met inbegrip van de daarop door de Staat verleende of te verlenen toeslagen en bijslagen, met uitzondering van kindertoelage.
- Artikel 10 lid 2 - Indien een weduwe recht heeft op een algemene nabestaandenuitkering op grond van artikel 14, eerste lid, onderdeel a, en derde lid, van de Algemene nabestaandenwet, doch geen van de in even genoemde bepalingen bedoelde kinderen recht heeft op wezenonderstand, wordt de beperking berekend naar de algemene nabestaandenuitkering, bedoeld in artikel 17, eerste lid, van de Algemene nabestaandenwet.
- Artikel 10 lid 3 - Indien het bedrag, dat aan een weduwe aan een of meer weduwenpensioenen is toegekend, per maand in totaal minder bedraagt dan 5/84 van een ouderdomspensioen als bedoeld in het tweede lid van artikel 4, wordt gerekend van 1 januari 1972 af, het met toepassing van het eerste onderscheidenlijk het tweede lid berekende bedrag van de beperking vermenigvuldigd met een breuk, waarvan de teller is eerstbedoeld bedrag en de noemer is 5/84 van dat ouderdomspensioen.
- Artikel 18 lid 1 - Op schriftelijk verzoek van de weduwe, die aantoont, dat een rente of uitkering, als bedoeld in artikel 19, onder 2e, der Ongevallenwet 1921, artikel 40, onder 2e, der Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922, onderscheidenlijk artikel 2, tweede lid, der Zeeongevallenwet 1919, daaronder begrepen de daarop verleende toe- en bijslagen anders dan ingevolge de Wet compensatie premie Algemene Ouderdomswet ongevallenrentetrekkers, is beperkt wegens samenloop met een algemene nabestaandenuitkering, wordt het bedrag van die beperking op het bedrag van de in artikel 10 bedoelde beperking in mindering gebracht.

- Artikel 22 lid 1 - Ten aanzien van de weduwen en wezen, die aantonen, dat zij op 30 september 1959 aan weduwenpensioen onderscheidenlijk wezenonderstand, toeslag en renten of uitkeringen krachtens de sociale verzekeringswetten, in totaal een hoger bedrag ontvingen of hadden moeten ontvangen dan dat, waarop zij aan bedoeld weduwenpensioen onderscheidenlijk wezenonderstand, toeslag, renten of uitkeringen en aan algemene nabestaandenuitkering onderscheidenlijk algemene wezenuitkering in totaal aanspraak hebben, wordt de beperking krachtens deze wet zodanig verminderd, dat zij in totaal niet minder ontvangen dan dat hogere bedrag.
- Artikel 26a lid 1 - Indien recht is ontstaan op weduwepensioen of een wezenpensioen na 31 december 2000 heeft de weduwe die de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet, nog niet heeft bereikt, onderscheidenlijk de wees, in afwijking van de Wet brutering overhevelingstoeslag, recht op een toeslag ter grootte van 1,9% van dat pensioen, met een maximum van€ 791,85 per jaar.
- Artikel 27a lid 1 - Indien ter zake van het overlijden van een rechthebbende op pensioen recht op een weduwepensioen als bedoeld in deze regeling ontstaat, heeft de weduwe recht op een toeslag voor de tijd die bij de berekening van het pensioen in aanmerking is genomen indien en voor zolang recht bestaat op een nabestaandenuitkering krachtens de Algemene nabestaandenwet, die wordt verminderd wegens inkomen uit arbeid of overig inkomen als bedoeld in de Algemene nabestaandenwet.
- Artikel 27a lid 4 - Het recht op de toeslag, bedoeld in het eerste lid, vervalt: a. met ingang van de dag waarop de weduwe de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet, bereikt; b. met ingang van de maand volgende op die waarin de weduwe hertrouwt, als partner wordt geregistreerd of aangemerkt, of als ongehuwd samenwonend als bedoeld in de Algemene nabestaandenwet wordt aangemerkt
- Artikel 27b lid 1 - Indien ter zake van het overlijden van een in artikel 27 bedoelde gepensioneerde recht op een weduwepensioen als bedoeld in deze regeling ontstaat, heeft de weduwe die op 1 januari 1998 de leeftijd van 55 jaar heeft bereikt in afwijking van het zesde lid recht op een toeslag voor de tijd die bij de berekening van het pensioen in aanmerking is genomen. Dit recht bestaat indien en voor zolang recht bestaat op een nabestaandenuitkering krachtens de Algemene nabestaandenwet, die krachtens artikel 67, derde of zesde lid, van de Algemene nabestaandenwet vanaf 1 januari 1998 wordt verminderd wegens de omstandigheid dat de weduwe vanaf een tijdstip voor 1 juli 1996 met dezelfde persoon ononderbroken ongehuwd samenwoont.
- Artikel 27b lid 3 - Het recht op de toeslag, bedoeld in onderdeel a. vervalt: a. met ingang van de dag waarop de weduwe de 65-jarige leeftijd bereikt; b. met ingang van de maand volgend op die waarin de weduwe trouwt of als partner wordt geregistreerd of aangemerkt; c. met ingang van de eerste dag van de maand waarin de vermindering van de nabestaandenuitkering, bedoeld in het onderdeel a, ongedaan wordt gemaakt.

Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers(1969)

- Artikel 100 - Indien de belanghebbende een gehuwde **vrouw** is, wordt voor de toepassing van artikel 97 uitgegaan van het algemeen pensioen voor een ongehuwde pensioengerechtigde.

Wet buitengewoon pensioen 1940-1945 (1947)

- Artikel 28 lid 3 - Het bepaalde in de vorige leden is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de personen, bedoeld in artikel 14, vierde lid, eerste volzin, onder a en b,

alsmede ten aanzien van de **moeder**, de **grootmoeder** en de **schoonmoeder** van een overleden deelnemer aan het verzet.

- Artikel 29 - Het buitengewoon pensioen van de **weduwe** en dat van een gewezen **echtgenote** worden niet uitbetaald over de tijd, gedurende welke de **vrouw** in **concubinaat** leeft.
- Artikel 41 lid 1 - Aan de **weduwe** wier weduwenpensioen wegens een volgend huwelijk is geëindigd op grond van artikel 22 van de wet van 1 augustus 1956, Stb. 455, of op grond van het vierde lid wordt op haar verzoek aan Onze Minister opnieuw weduwenpensioen toegekend indien dat huwelijk, anders dan door opvolgend huwelijk met rechterlijk verlof, wordt ontbonden. Indien haar ter zake van het latere huwelijk eveneens pensioen toekomt, hetzij krachtens deze wet, hetzij krachtens een andere regeling, als bedoeld in artikel 34, tweede lid, wordt het opnieuw toe te kennen pensioen berekend met overeenkomstige toepassing van artikel 24 en artikel 34, eerste lid, tenzij toekenning van een dezer pensioenen, waarbij het recht op het andere pensioen vervalt, tot een hoger bedrag leidt. De vorige volzin vindt overeenkomstige toepassing, indien de **weduwe** ter zake van het latere huwelijk recht op bijzonder weduwenpensioen verkrijgt.
- Artikel 45 lid 2 - Bij toekenning aan de **weduwe** van weduwenpensioen ingevolge het vorige lid wordt het wezenpensioen van haar kinderen, als bedoeld in artikel 25, eerste lid, eerste volzin, nader vastgesteld overeenkomstig het bepaalde in dat artikel en met inachtneming van artikel 26, tweede lid, indien artikel 24 overeenkomstige toepassing vindt bij de berekening van het weduwenpensioen.
- Artikel 41 lid 4 - In afwijking van artikel 24 eindigt een ingevolge het eerste lid opnieuw toegekend weduwenpensioen, indien de **weduwe** hertrouwt met een **man**, met wie zij vóór 1 januari 1966 reeds gehuwd is geweest, met ingang van de maand volgende op die waarin zij hertrouwt.
- Artikel 45a - De **schoonmoeder**, die op de dag, voorafgaande aan die, waarop artikel 396, eerste lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek (nieuw) in werking treedt, uitzicht heeft op wedertoekenning van buitengewoon pensioen krachtens artikel 28, derde lid, behoudt dit uitzicht, indien en voor zolang zij dit zou hebben, wanneer artikel 464 van het Burgerlijk Wetboek (oud) nog van kracht zou zijn.
- Artikel 86 lid 1 - Aan de **weduwe** wier weduwenpensioen wegens een volgend huwelijk is geëindigd op grond van artikel 22 van de wet van 31 juli 1957, Stb. 324, of op grond van het vierde lid wordt op haar verzoek aan Onze Minister opnieuw weduwenpensioen toegekend indien dat huwelijk, anders dan door opvolgend huwelijk met rechterlijk verlof, wordt ontbonden. Indien haar ter zake van het latere huwelijk eveneens pensioen toekomt, hetzij krachtens deze wet, hetzij krachtens een andere regeling, als bedoeld in artikel 79, tweede lid, wordt het opnieuw toe te kennen pensioen berekend met overeenkomstige toepassing van artikel 69 en artikel 79, eerste lid, tenzij toekenning van een dezer pensioenen, waarbij het recht op het andere pensioen vervalt, tot een hoger bedrag leidt. De vorige volzin vindt overeenkomstige toepassing, indien de **weduwe** ter zake van het latere huwelijk recht op bijzonder weduwenpensioen verkrijgt.
- Artikel 86 lid 2 - Bij toekenning aan de **weduwe** van weduwenpensioen ingevolge het vorige lid wordt het wezenpensioen van haar kinderen, als bedoeld in artikel 70, eerste lid, eerste volzin, nader vastgesteld overeenkomstig het bepaalde in dat artikel en met inachtneming van artikel 71, tweede lid, indien artikel 69 overeenkomstige toepassing vindt bij de berekening van het weduwenpensioen.
- Artikel 86 lid 4 - In afwijking van artikel 69 eindigt een ingevolge het eerste lid opnieuw toegekend weduwenpensioen, indien de **weduwe** hertrouwt met een **man**, met wie zij vóór 1 januari 1966 reeds gehuwd is geweest, met ingang van de maand volgende op die waarin zij hertrouwt.

Besluit tot uitvoering van artikel 12 der Wet buitengewoon pensioen 1940-1945 (1948)

- Artikel 1 sub b - het bedrag van het over het jaar 2000 toegepaste reiskostenforfait tot een maximum van € 939 per jaar, met dien verstande evenwel, dat, in afwijking van artikel 2.17 van de Wet IB 2001, alle bestanddelen van het inkomen van een gehuwde, niet duurzaam gescheiden van haar **man** levende **vrouw** worden aangemerkt als bestanddelen van het inkomen van haar man.

Algemene toeslagwet voor gepensioneerde militairen 1956(1956)

- Artikel 6 lid 5 - Door toepassing van het bepaalde in de vorige leden mag het totaal van het pensioen en de algemene toeslag niet leiden tot een hoger bedrag dan waarop de militair dan wel de **weduwe** van een militair of van een gepensioneerd militair aanspraak zou hebben gehad, indien het pensioen zou zijn berekend met toepassing van de Pensioenwet voor de zeemacht of voor de landmacht 1922 , de Pensioenwet voor het personeel der Koninklijke marine-reserve of voor het reserve-personeel der landmacht 1923 of de Militaire Weduwenwet 1922, zoals die wetten luiden op het tijdstip van het in werking treden van deze wet, alsmede met toepassing van de op die berekening betrekking hebbende overgangsbepaling. Bij de berekening van laatstbedoeld pensioen wordt uitgegaan van een pensioensgrondslag, afgeleid uit de op 1 januari 1957 van kracht zijnde militaire bezoldigingsregeling, daarbij rekening houdende met dezelfde rang of stand en klasse en de voor betrokkene in aanmerking komende diensttijd voor bezoldiging. Indien het totaal van het pensioen en de algemene toeslag, bedoeld in de aanhef van de eerste volzin, het pensioen, bedoeld in de tweede volzin, overschrijdt, wordt de algemene toeslag zoveel verminderd als nodig is om die overschrijding te voorkomen.

Wet buitengewoon pensioen zeelieden-oorlogsslachtoffers (1949)

- Artikel 17 sub a - Het buitengewoon pensioen, bedoeld in de artikelen 14 en 15, bedraagt: a) voor de **weduwe**, wier **echtgenoot** het leven heeft verloren in verband met **zijn** dienstbetrekking als **zeeman** gedurende het in het eerste lid van artikel 1 genoemd tijdvak, of in verband met zijn gevangenhouding door de vijand, dan wel **wier echtgenoot** is overleden aan de gevolgen van verwonding, verminking, ziekten of gebreken als bedoeld in artikel 3, eerste en tweede lid, alsmede voor de **weduwe** van een **zeeman**, die is overleden door andere oorzaken dan hiervoor genoemd en wiens arbeidsongeschiktheid, waarnaar zijn buitengewoon pensioen laatstelijk was of zou zijn berekend, ten minste zestig procent bedroeg, vijfenzestig procent van de pensioengrondslag, die op grond van het bepaalde in artikel 7 of artikel 35d voor de echtgenoot heeft of zou hebben gegolden, indien deze als **zeeman** recht op buitengewoon pensioen had of zou hebben gehad. Indien er bij het overlijden van de **zeeman** tevens recht of krachtens artikel 14, tweede lid, uitzicht op een of meerdere buitengewone pensioenen, als bedoeld onder i bestaat, wordt het buitengewoon weduwenpensioen met het bedrag daarvan verminderd.
- Artikel 17 sub b - voor de **weduwe** van de **zeeman**, die is overleden door andere oorzaken dan verwonding, verminking, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel 3, eerste en tweede lid, en wiens arbeidsongeschiktheid, waarnaar zijn buitengewoon pensioen laatstelijk was of zou zijn berekend, minder dan zestig procent bedroeg, vijfenzestig procent van het pensioen, waarop de **zeeman** op het tijdstip van zijn overlijden recht had of zou hebben gehad. Indien er bij het overlijden van de **zeeman** tevens recht of krachtens artikel 14, tweede lid, uitzicht op een of meerdere buitengewone pensioenen, als bedoeld onder j, bestaat, wordt het buitengewoon weduwenpensioen met het bedrag daarvan verminderd.

- Artikel 17 sub d - voor elk ander kind, ten behoeve van hetwelk aan de **vader**, die het leven heeft verloren in verband met zijn dienstbetrekking als **zeeman** gedurende het in het eerste lid van artikel 1 genoemd tijdvak, of in verband met zijn gevangenhouding door de vijand, dan wel is overleden aan de gevolgen van verwonding, verminking, ziekten of gebreken als bedoeld in artikel 3, eerste en tweede lid, een onderhoudsplicht was opgelegd krachtens de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek of ten behoeve van hetwelk de **vade**r deze onderhoudsplicht had erkend, vijftien procent van de eerste € 2268,90 en tien procent van het overige gedeelte van de onder a bedoelde pensioengrondslag, indien de **moeder** aan het overlijden van de **vader** aanspraak op buitengewoon pensioen ontleent; dertig procent van de eerste € 2268,90 en twintig procent van het overige gedeelte van het bedrag van die grondslag, indien de moeder aan het overlijden van de vader geen aanspraak op buitengewoon pensioen ontleent.
- Artikel 17 sub e - voor de ouders of bij ontstentenis van deze voor de grootouders van de overledene, zoveel als hij in de regel als **kostwinner** tot hun levensonderhoud bijdroeg, doch niet meer dan veertig procent van de eerste € 2268,90 en dertig procent van het overige bedrag van de boven onder *a* bedoelde pensioengrondslag en wel tot de dood van de langstlevende.
- Artikel 17 sub f - voor elk ouderloos kleinkind van de overledene zoveel als hij in de regel als **kostwinner** tot diens levensonderhoud bijdroeg, doch niet meer dan twintig procent van de eerste € 2268,90 en vijftien procent van het overige bedrag van de boven onder *a* bedoelde pensioengrondslag.
- voor de schoonouders van de overledene zoveel als hij in de regel als kostwinner tot hun levensonderhoud bijdroeg, doch niet meer dan veertig procent van de eerste € 2268,90 en dertig procent van het overige bedrag van de boven onder *a* bedoelde pensioengrondslag en wel tot de dood van de langstlevende dan wel tot het tijdstip, waarop de overledene, ware **hij** nog in leven, als behuwd kind jegens hen niet meer onderhoudsplichtig zou zijn geweest
- Artikel 17 sub i - voor de gewezen **echtgenote** van een overleden **zeeman**, die is overleden aan de gevolgen van verwonding, verminking, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel 3, eerste en tweede lid, alsmede voor de gewezen **echtgenot**e van een overleden **zeeman**, die is overleden door andere oorzaken dan hiervoor genoemd en wiens arbeidsongeschiktheid, waarnaar zijn buitengewoon pensioen laatstelijk was of zou zijn berekend, ten minste zestig procent bedroeg, een bedrag, berekend volgens de formule: in welke formule: p voorstelt: het aantal volle jaren, gedurende hetwelk de **man** in zijn leeftijdsperiode van 25 tot 65 jaar met de **vrouw** gehuwd is geweest, vermeerderd met het aantal volle jaren, gedurende hetwelk de **man** in dezelfde leeftijdsperiode vóór het sluiten van dat huwelijk zonder onderbreking ongehuwd is geweest, en q voorstelt: de pensioengrondslag, welke op grond van het bepaalde in artikel 7 of artikel 35d voor de man op het tijdstip van zijn overlijden gold of zou hebben gegolden
- Artikel 17 sub j - voor de gewezen **echtgenote** van een overleden **zeeman**, die is overleden door andere oorzaken dan verwonding, verminking, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel 3, eerste en tweede lid, en wiens arbeidsongeschiktheid, waarnaar zijn buitengewoon pensioen laatstelijk was of zou zijn berekend, minder dan zestig procent bedroeg, een bedrag, berekend volgens de formule: in welke formule: x voorstelt: het aantal volle jaren, gedurende hetwelk de **man** in zijn leeftijdsperiode van 25 tot 65 jaar met de **vrouw** gehuwd is geweest, vermeerderd met het aantal volle jaren, gedurende hetwelk de **man** in dezelfde leeftijdsperiode vóór het sluiten van dat huwelijk zonder onderbreking ongehuwd is geweest, en y voorstelt: het buitengewoon pensioen, waarop de **man** op het tijdstip van zijn overlijden recht had of zou hebben gehad.

Besluit ex artikel 11 Wet buitengewoon pensioen zeelieden-oorlogsslachtoffers, (1949)

- Artikel 1 sub b - het bedrag van het over het jaar 2000 toegepaste reiskostenforfait tot een maximum van € 939 per jaar, met dien verstande evenwel, dat, in afwijking van artikel 2.17 van de Wet IB 2001, alle bestanddelen van het inkomen van een gehuwde, niet duurzaam gescheiden van haar man levende vrouw worden aangemerkt als bestanddelen van het inkomen van haar man. (GRONDSLAG: Artikelen 11, eerste lid, en 20, eerste lid, Wet buitengewoon pensioen zeelieden-oorlogsslachtoffers)

Garantiewet Militairen K.N.I.L. (1951)

- Artikel 7a lid 2 - Aan de **weduwen** en **wezen** van een overleden Indonesisch staatsburger gewezen Nederlander garandeert het Rijk de voldoening van alle rechten en aanspraken, welke hun op grond van dat overlijden ingevolge het bepaalde in het tweede lid van artikel 2 zouden toekomen, indien de overledene Nederlander zou zijn gebleven, met uitzondering van het recht op vrije overtocht naar Nederland.

Uitkeringswet financiële compensatie langdurige militaire dienst (1992)

- Artikel 1 sub c – In deze wet wordt verstaan onder: c. **weduwe**: degene die in het tijdvak van de werkelijke dienst met de **militair** was gehuwd.
- Artikel 3 - Indien de in artikel 2 genoemde aanspraak in verband met het overlijden van de militair niet kan worden geëffectueerd, heeft de **weduwe** recht op een eenmalige uitkering, gelijk aan het bedrag dat wordt gevonden door het in dat artikel genoemde bedrag van € 3403,35 te vermenigvuldigen met een breuk, waarvan de teller gelijk is aan dat deel van de werkelijke dienst waarin zij met de **militair** gehuwd is geweest en de noemer gelijk is aan de werkelijke dienst.

Garantiewet Burgerlijk Overheidspersoneel Indonesië (1950)

- Artikel 4a lid 1 - Bij beëindiging van het dienstverband onder toekenning van een uitkering krachtens artikel 2 of 2a behoudt de overheidsdienaar in vaste dienst voor zijn **weduwe** en wezen recht op pensioen onderscheidenlijk onderstand ten laste van de Pensioenstichting op de voet van de rechten en verplichtingen, verbonden aan het verplichte deelgenootschap in een der voormalige Weduwen- en Wezenfondsen of van het voormalige Europees Locaal Pensioenfonds, zulks gerekend van de datum van die beëindiging.
- Artikel 4a lid 5 - In de gevallen, waarin in de regelingen op het gebied van weduwen- en wezenuitkeringen bevoegdheden tot afwijking van die regelingen of tot het treffen van een afzonderlijke voorziening waren voorbehouden aan de Kroon of aan de Gouverneur-Generaal, worden deze bevoegdheden met betrekking tot de buiten het grondgebied van de Republiek Indonesië gevestigde **weduwen** en wezen uitgeoefend door de Raad van Beheer van de Pensioenstichting na voorafgaande goedkeuring van Onze Ministers van Binnenlandse Zaken en van Financiën.
- Artikel 4d lid 4 - De periodieke uitkeringen aan buiten het grondgebied van de Republiek Indonesië gevestigde **weduwen** en wezen, uit hoofde van of krachtens de in artikel 4 van deze wet gegeven garantie, worden met inachtneming van de door of namens Onze Minister te geven aanwijzingen toegekend door de Raad van Beheer van de Pensioenstichting ten laste van die stichting.
- Artikel 8a lid 3 - Aan de **weduwe** en wezen van een overleden Indonesische staatsburger als bedoeld in de leden 1 en 2 garandeert het Rijk de voldoening van alle rechten en aanspraken,

welke hun op grond van dat overlijden ingevolge het bepaalde in artikel 4 zouden toekomen, indien de overledene Nederlander ware gebleven, met uitzondering van het recht op vrije overtocht naar Nederland.

Wet onderstandsregeling ingevolge artikel 2 van de Garantiewet Burgerlijk Overheidspersoneel Indonesië (1951)

- Artikel 20 lid 2 sub a - Ten aanzien van hem, die zijn straf ondergaat of zich door de vlucht aan de tenuitvoerlegging van het vonnis onttrekt, is Onze Minister voor Uniezaken en Overzeese Rijksdelen bevoegd om: a. gedurende die tijd over de onderstand van de veroordeelde te beschikken ten behoeve van zijn **vrouw** of van zijn minderjarige afstammelingen in de rechte linie tot wie hij in familierechtelijke betrekking staat of van zijn bloedverwanten in de opgaande linie.

Kaderwet militaire pensioenen (2000)

Besluit bijzondere militaire pensioenen (2001)

- Artikel 18 - Een weduwenpensioen, toegekend krachtens een vroegere militaire pensioenwet, zoals genoemd in artikel A 1, onder j, van de Algemene militaire pensioenwet, zoals die wet voor intrekking luidde, waarvan het recht op uitbetaling is vervallen in verband met een volgend huwelijk en dat bij toepassing van de voormalige artikelen Y 14a van de Algemene militaire pensioenwet of 22, zesde lid van het Besluit bijzondere voorzieningen militair nabestaandenpensioen ten laste van Onze Minister zou zijn gekomen en bij de vaststelling waarvan invaliditeit met dienstverband een rol speelt, kan op aanvraag van de **weduwe** opnieuw worden toegekend naar de bepalingen van dit besluit. Artikel 8, vierde lid, is op dat pensioen van toepassing. (GRONDSLAG: Artikel 2, vijfde lid, Kaderwet militaire pensioenen)

Conversieregeling Militaire Pensioenen (2001) – Bijlage Conversiemethode (2001)

- Artikel 2 lid 1 sub a en d - Voor het bepalen van de contante-waardefactor worden gehanteerd: a. sterftekansen op basis van de sterftetafels van het ABP (ABP 93). Onderscheid wordt gemaakt tussen sterftekansen voor **mannen** en sterftekansen voor **vrouwen**; d. een vast leeftijdsverschil tussen de beroepsmilitair en zijn (bijzondere) partner voor het bepalen van het correctiebedrag voor de pensioenaanspraken van de beroepsmilitair met partner zoals beschreven in artikel 9 en het correctiebedrag voor het latente bijzondere partnerpensioen zoals beschreven in artikel 10. De **man** wordt verondersteld drie jaar ouder te zijn dan de **vrouw**. Bij een beroepsmilitair met een partner van hetzelfde geslacht worden gelijke leeftijden verondersteld.
- Artikel 4 lid 1 - De contante-waardefactoren voor de pensioenaanspraken van een **mannelijke** x-jarige beroepsmilitair met een y-jarige **vrouwelijke** partner zijn: …
- Artikel 4 lid 2 - De contante-waardefactoren voor de pensioenaanspraken van een **vrouwelijke** y-jarige beroepsmilitair met een **mannelijke** x-jarige partner zijn:
- Artikel 5 lid 1 - De contante-waardefactoren voor het latente bijzondere partnerpensioen van een **vrouwelijke** bijzondere partner van een **mannelijke** beroepsmilitair zijn: …
- Artikel 5 lid 2 - De contante-waardefactoren voor het latente bijzondere partnerpensioen van een **mannelijke** bijzondere partner van een **vrouwelijke** beroepsmilitair zijn:
- Artikel 6 lid 1 - De contante-waardefactoren voor het ingegane partnerpensioen van een **vrouwelijke** partner zijn: …

- Artikel 6 lid 2 - De contante-waardefactoren voor het ingegane partnerpensioen van een **mannelijke** partner zijn: …
- Artikel 9 lid 1 - Het correctiebedrag voor de pensioenaanspraken van **mannelijke** beroepsmilitairen met een **vrouwelijke** partner wordt bepaald zodanig dat de term …
- Artikel 9 lid 2 - Indien voor een reeds voor de conversiedatum ingegaan ouderdomspensioen van een **mannelijke** beroepsmilitair met **vrouwelijke** partner blijkt dat de som van het ouderdomspensioen op de conversiedatum op grond van het pensioenregeling en het in lid 1 vastgestelde correctiebedrag kleiner is dan het ouderdomspensioen bij de laatste pensioenuitkering voor de conversiedatum op grond van de Algemene militaire pensioenwet of de daaraan voorafgaande militaire pensioenwetten, dan wordt het correctiebedrag opnieuw vastgesteld. m wordt zodanig bepaald dat de term …
- Artikel 9 lid 3 - Het correctiebedrag voor de pensioenaanspraken van **vrouwelijke** beroepsmilitairen met een **mannelijke** partner wordt bepaald zodanig dat de term …
- Artikel 9 lid 4 - Indien voor een reeds voor de conversiedatum ingegaan ouderdomspensioen van een **vrouwelijke** beroepsmilitair met **mannelijke** partner blijkt dat de som van het ouderdomspensioen op de conversiedatum op grond van het pensioenregeling en het in lid 3 vastgestelde correctiebedrag kleiner is dan het ouderdomspensioen bij de laatste pensioenuitkering voor de conversiedatum op grond van de Algemene militaire pensioenwet of de daaraan voorafgaande militaire pensioenwetten dan wordt het correctiebedrag opnieuw vastgesteld. m wordt zodanig bepaald dat de term…
- Artikel 10 lid 3 - Het correctiebedrag voor het latente bijzondere partnerpensioen van een **vrouwelijke** bijzondere partner van een **mannelijke** beroepsmilitair anders dan in lid 1 en lid 2 wordt bepaald zodanig dat de term correctiebedrag *$a_{x|y}$ gelijk is aan het verschil tussen de contante waarde van het latente bijzondere partnerpensioen direct voorafgaande aan de conversiedatum op grond van het Nabestaandenreglement militairen en de contante waarde van het latente bijzondere partnerpensioen op de conversiedatum op grond van de pensioenregeling.
- Artikel 10 lid 4 - Het correctiebedrag voor het latente bijzondere partnerpensioen van een **mannelijke** bijzondere partner van een **vrouwelijke** beroepsmilitair anders dan in lid 1 en lid 2 wordt bepaald zodanig dat de term correctiebedrag *$a_{y|x}$ gelijk is aan het verschil tussen de contante waarde van het latente bijzondere partnerpensioen direct voorafgaande aan de conversiedatum op grond van het Nabestaandenreglement militairen en de contante waarde van het latente bijzondere partnerpensioen op de conversiedatum op grond van de pensioenregeling.
- Artikel 12 lid 5 - Het correctiebedrag voor een ingegaan partnerpensioen van een **mannelijke** nabestaande anders dan in lid 1 en lid 2 is zodanig dat de term correctiebedrag * a_x gelijk is aan het verschil tussen de contante waarde van het ingegane partnerpensioen op grond van het Nabestaandenreglement militairen direct voorafgaande aan de conversiedatum exclusief de toeslagen, overeenkomend met die, bedoeld in het derde lid, en de contante waarde van het ingegane partnerpensioen op de conversiedatum op grond van de pensioenregeling, eveneens zonder die toeslagen.
- Artikel 12 lid 6 - Indien blijkt dat de som van het partnerpensioen op grond van de pensioenregeling op de conversiedatum van een **mannelijke** nabestaande anders dan in lid 1 en lid 2 en het volgens lid 5 vastgestelde correctiebedrag kleiner is dan het partnerpensioen bij de laatste pensioenuitkering voor de conversiedatum op grond van het nabestaandenreglement dan wordt het correctiebedrag opnieuw vastgesteld. m wordt zodanig bepaald dat de term. (GRONDSLAG: Artikel 3, vierde lid, Kaderwet militaire pensioenen)

AMvB's en regelingen grondslag niet vermeld

Besluit Demobilisatievoorzieningen 1948 (1948)

- Artikel 6 lid 2 - Indien een militair vóór de uitbetaling van de premie overlijdt, kan Onze Minister van Marine, onderscheidenlijk Onze Minister van Oorlog, de premie uitkeren aan de **weduwe** van de militair, of, bij ontstentenis van een **weduwe**, aan zijn minderjarige wettige of wettig erkende kinderen. Ontbreken ook zodanige kinderen, dan kan de premie, indien de overledene kostwinner was van ouders, **broeders**, **zusters** of meerderjarige wettige en wettig erkende kinderen, aan deze betrekkingen worden uitgekeerd. (grondslag niet vermeld)

Besluit reserve-overdracht N.S.-personeel (1988)

- Artikel 2 lid 2 sub a - Voor de toepassing van het bij of krachtens dit besluit bepaalde wordt, tenzij uit de desbetreffende bepalingen het tegendeel blijkt, verstaan onder: a) ouderdomspensioen: het ouderdomspensioen waarop krachtens artikel E 2 van de wet uitzicht bestaat voor een gewezen deelgenoot, berekend met toepassing van artikel F 6 en vervolgens verminderd met het inbouwbedrag overeenkomstig hoofdstuk J, paragraaf 2, van de wet, onderscheidenlijk berekend met toepassing van artikel F 6a en eventueel de artikelen F 6b en F 6c van de wet; het aldus berekende ouderdomspensioen voor de gehuwde mannelijke gewezen deelgenoot wordt vervolgens verhoogd met twee percent van het verschil tussen het algemeen pensioen bedoeld in artikel J 4 van de wet voor gehuwden en dat voor ongehuwden voor ieder jaar diensttijd voor 1 januari 1986 en met een en vijfenzeventig honderdste percent van het verschil tussen de franchises bedoeld in artikel F 6a, derde lid, onder a en b, van de wet voor ieder jaar diensttijd na 31 december 1985; het overeenkomstig de eerste volzin berekende ouderdomspensioen voor de gehuwde vrouwelijke gewezen deelgenoot wordt verhoogd met een en vijfenzeventig honderdste percent van het verschil tussen de franchises bedoeld in artikel F 6a, derde lid, onder a en b, van de wet voor ieder jaar diensttijd na 31 december 1985.
- Artikel 3 lid 2 - De contante-waardefactoren bedoeld in het eerste lid worden vastgesteld met toepassing van de rekenrente van de laatstelijk samengestelde actuariële balans van het fonds. De sterftekansen worden ontleend aan de laatstelijk door het Actuarieel Genootschap gepubliceerde sterftetafels die zijn gebaseerd op de door het Centraal Bureau voor de Statistiek samengestelde sterftetafels Gehele Bevolking Mannen en Gehele Bevolking Vrouwen.
- Artikel 4 lid 4 - Tenzij uit de desbetreffende bepalingen het tegendeel blijkt, wordt ten aanzien van de echtgenoot of gescheiden echtgenoot van de deelgenoot of gewezen deelgenoot aangenomen dat de vrouw drie jaar jonger is dan de man.
- Artikel 6 t/m 11 – In deze artikelen staan formules om het pensioen te berekenen voor mannen en vrouwen. (grondslag niet vermeld)

Regeling reserve-overdracht door ABP en Spoorwegpensioenfonds (1990)

- Artikel 1 sub D - de contante-waardefactor gehuwdenaftrek op het leven van een x-jarige man en zijn y-jarige **echtgenote**, ingaande bij het bereiken van de 65-jarige leeftijd van de man.
- Artikel 2 sub G - de contante-waardefactor weduwnaarspensioen of bijzonder weduwnaarspensioen op het leven van een x-jarige man na het overlijden van zijn y-jarige

echtgenote of gewezen **echtgenote**. (GRONDSLAG: Artikel 3, Besluit reserve-overdracht N.S.-personeel)

Toeslagregeling pensioenen Suriname en de Nederlandse Antillen (1967)

- Artikel 1 lid 1 sub c – Voor de toepassing van het bij of krachtens dit besluit bepaalde wordt verstaan onder: c. "**weduwe**": de overlevende **echtgenote** van een ambtenaar, een gepensioneerd ambtenaar dan wel van een ingevolge het bepaalde in het tweede lid als ambtenaar of gepensioneerd ambtenaar aangemerkt persoon, die aan diens overlijden recht ontleent op weduwenpensioen of uitkering bij wijze van pensioen als bedoeld in artikel 6 van de Nederlands Antilliaanse "Landsverordening leeftijdsgrens ambtenaren" ten laste van de geldmiddelen van Suriname of de Nederlandse Antillen dan wel van een door Suriname of de Nederlandse Antillen ingesteld pensioenfonds.
- Artikel 2 lid 2 sub a - Aan een persoon, die op grond van het eerste lid over de maand januari 1967 aanspraak heeft op een uitkering, wordt een eenmalige uitkering toegekend ten bedrage van het produkt van a. het, tot niet meer dan acht in aanmerking te brengen, aantal volle tijdvakken van drie maanden, gedurende welke hij of zij als gepensioneerd ambtenaar als bedoeld in het eerste lid, als **weduwe**, als wees of als **echtgenote** of kind van een buiten Suriname en de Nederlandse Antillen gevestigde gepensioneerd ambtenaar als bedoeld in het eerste lid, in voorafgaande aansluiting op die maand ononderbroken buiten Suriname en de Nederlandse Antillen is gevestigd geweest en .. (grondslag niet vermeld)

Besluit houdende beperking van een uitkering krachtens de Regeling uitkeringen niet-pensioengerechtigden van land- en zeemacht 1948, Stb. I 543 (1948)

- Artikel 2 lid 6 - Voor de toepassing van het eerste lid wordt een **weduwe** van 65 jaar of ouder, die aanspraak heeft op een uitkering en krachtens artikel 15, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet een uitkering ontvangt, gedurende het tijdvak van het genot van laatstbedoelde uitkering geacht aanspraak te hebben op het pensioen, bedoeld in artikel 8, eerste lid, van die wet. (grondslag niet vermeld)

Besluit militaire toeslagregeling pensioenen Suriname en Nederlandse Antillen (1966)

- Artikel 4 - De **weduwe** en wezen van een overleden militair of overleden ontslagen militair, wier pensioen is afgeleid van a) het pensioen, waarop de overledene als gewezen militair recht had of zou hebben gehad of b) de pensioengrondslag, waarnaar het onder a bedoelde pensioen is of zou zijn berekend, hebben gedurende de tijd, dat zij metterwoon zijn gevestigd in Suriname of de Nederlandse Antillen, recht op een toeslag op dat pensioen.
- Artikel 6 - De gewezen militair en de **weduwen** en wezen, bedoeld in artikel 4, aan wie over tijdvakken liggende voor het tijdstip van het in werking treden van dit besluit bij wege van voorschot een toeslag op de hun toegekende pensioenen is verleend, worden geacht tot die datum recht op een toeslag op hun pensioen te hebben gehad tot de bedragen van de verstrekte voorschotten.

3.5 Strafrecht en defensie

Strafrecht

Wetboek van Strafrecht (1881)

- Artikel 71 lid 3 - De termijn van verjaring vangt aan op de dag na die waarop het feit is gepleegd, behoudens in de volgende gevallen: bij de misdrijven omschreven in de artikelen 240b, eerste lid, 247 tot en met 250, 273f en 284, voor zover gepleegd tegen een persoon die de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt dan wel in de artikelen 300 tot en met 303, voor zover het feit oplevert genitale verminking van een persoon van het vrouwelijke geslacht die de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt, op de dag na die waarop die persoon achttien jaren is geworden.
- Artikel 82 lid 1 - Onder zwaar lichamelijk letsel worden begrepen: ziekte die geen uitzicht op volkomen genezing overlaat, voortdurende ongeschiktheid tot uitoefening van zijn ambts- of beroepsbezigheden, en afdrijving of dood van de vrucht van een vrouw.
- Artikel 151b lid 1 - Degene die in de uitoefening van een beroep of bedrijf opzettelijk teweegbrengt of bevordert dat een draagmoeder of een vrouw die draagmoeder wenst te worden, rechtstreeks of middellijk met een ander onderhandelt of een afspraak maakt ten einde het voornemen, bedoeld in het derde lid, uit te voeren, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of geldboete van de vierde categorie.
- Artikel 151b lid 2 - Met dezelfde straf wordt gestraft: a. degene die in het openbaar diensten aanbiedt, bestaande uit het teweegbrengen of bevorderen van onderhandelingen of een afspraak als bedoeld in het eerste lid; b. degene die openbaar maakt dat een vrouw draagmoeder wenst te worden of als zodanig beschikbaar is, dan wel dat een vrouw die draagmoeder wenst te worden of als zodanig beschikbaar is, wordt gezocht.
- Artikel 151b lid 3 - Als draagmoeder wordt aangemerkt de vrouw die zwanger is geworden met het voornemen een kind te baren ten behoeve van een ander die het ouderlijk gezag over dat kind wil verwerven, dan wel anderszins duurzaam de verzorging en opvoeding van dat kind op zich wil nemen.
- Artikel 151c lid 1 - Degene die in de uitoefening van een beroep of bedrijf opzettelijk teweegbrengt of bevordert dat een vrouw rechtstreeks of middellijk met een ander onderhandelt of een afspraak maakt in verband met de wens van die vrouw de verzorging en opvoeding van haar kind duurzaam aan een ander over te laten, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden of geldboete van de derde categorie.
- Artikel 259 - Indien de moeder onder de werking van vrees voor de ontdekking van haar bevalling haar kind kort na de geboorte te vondeling legt of, met het oogmerk om er zich van te ontdoen, verlaat, wordt het maximum der in de artikelen 256 en 257 vermelde gevangenisstraffen tot de helft verminderd en wordt de in artikel 257 vermelde geldboete tot de vierde categorie teruggebracht.
- Artikel 281 - Als schuldig aan schaking wordt gestraft, met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of geldboete van de vierde categorie, hij die een minderjarige vrouw, zonder de wil van haar ouders of voogden doch met haar toestemming, wegvoert, met het oogmerk om zich haar bezit in of buiten echt te verzekeren; met gevangenisstraf van ten hoogste negen jaren of geldboete van de vijfde categorie, hij die een vrouw door list, geweld of bedreiging met geweld wegvoert, met het oogmerk om zich haar bezit in of buiten echt te verzekeren.
- Artikel 290 - De moeder die, onder de werking van vrees voor de ontdekking van haar bevalling, haar kind bij of kort na de geboorte opzettelijk van het leven berooft, wordt, als schuldig aan kinderdoodslag, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of geldboete van de vierde categorie.

- Artikel 296 lid 1 - Hij die een vrouw een behandeling geeft, terwijl hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat daardoor zwangerschap kan worden afgebroken, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaar en zes maanden of geldboete van de vierde categorie.
- Artikel 296 lid 2 - Indien het feit de dood van de vrouw ten gevolge heeft, wordt gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren opgelegd of geldboete van de vierde categorie.
- Artikel 296 lid 3 - Indien het feit is begaan zonder toestemming van de vrouw, wordt gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren opgelegd of geldboete van de vijfde categorie.
- Artikel 296 lid 4 - Indien het feit is begaan zonder toestemming van de vrouw en tevens haar dood ten gevolge heeft, wordt gevangenisstraf van ten hoogste vijftien jaren opgelegd of geldboete van de vijfde categorie.
- Artikel 296 lid 5 - Het in het eerste lid bedoelde feit is niet strafbaar, indien de behandeling is verricht door een arts in een ziekenhuis of kliniek waarin zodanige behandeling volgens de Wet afbreking zwangerschap mag worden verricht.

Penitentiaire beginselenwet (1998)

- Artikel 11 lid 1 - **Mannelijke** en **vrouwelijke** gedetineerden worden gescheiden ondergebracht.
- Artikel 11 lid 2 – Onze Minister wijst inrichtingen of afdelingen aan die uitsluitend zijn bestemd voor de onderbrenging van **vrouwelijke** gedetineerden.
- Artikel 11 lid 3 - Onze Minister kan inrichtingen of afdelingen aanwijzen waarin van het eerste lid wordt afgeweken vanwege hun bestemming als inrichting of afdeling voor bijzondere opvang als bedoeld in artikel 14.[5]

Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden (2000)

- Artikel 17 lid 1 - In de inrichtingen of afdelingen, bedoeld in artikel 12 van de wet, worden vrouwelijke gedetineerden geplaatst: a. ten aanzien van wie de plaatsing in het belang is van de instandhouding van de moeder- kindrelatie, b. die voldoende vaardigheden hebben om zelf verantwoordelijk te kunnen zijn voor de opvoeding van het kind, of van wie ingeschat wordt dat deze vaardigheden in voldoende mate zijn aan te leren, en c. voor wiens kind niet minstens gelijkwaardige opvangmogelijkheden gerealiseerd kunnen worden buiten de inrichting.
- Artikel 17 lid 2 - Voor plaatsing in de inrichtingen of afdeling, bedoeld in artikel 12 van de wet, komen niet in aanmerking vrouwelijke gedetineerden: a. met een strafrestant van minder dan drie maanden bij plaatsing, b. met een acute psychiatrische of psychische problematiek, c. van wie het kind op de datum van voorwaardelijke invrijheidstelling van de moeder een leeftijd heeft ouder dan de bij de bestemmingsaanwijzing van de inrichting vastgestelde maximale leeftijd van het kind, d. van wie het kind een ernstig lichamelijk of geestelijk gebrek heeft, waardoor intensieve begeleiding is vereist, of e. ten aanzien van wie de plaatsing niet in het belang van het kind is.

Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen (2000)

- Artikel 9 lid 1 - In de inrichting worden mannelijke en vrouwelijke jeugdigen gescheiden ondergebracht.

[5] Geen directe seksespecifieke verwijzing, wel relevant.

- Artikel 9 lid 3 - Onze Minister kan inrichtingen of afdelingen aanwijzen, waarin van het eerste lid wordt afgeweken vanwege de bijzondere bestemming van de inrichting of de afdeling.6

Wet internationale misdrijven (2003)

- Artikel 1 lid 1 sub f –In deze wet wordt verstaan onder: f. gedwongen zwangerschap: de onrechtmatige gevangenschap van een vrouw die onder dwang zwanger is gemaakt, met de opzet de etnische samenstelling van een bevolking te beïnvloeden of andere ernstige schendingen van internationaal recht te plegen.
- artikel 8a lid 2 sub c – Indien een feit als bedoeld in het eerste lid: c. een zwangere vrouw, een minderjarige, een persoon met een handicap of een ander bijzonder kwetsbaar persoon betreft.

Defensie

Kaderwet dienstplicht (1997)

- Artikel 3 lid 1 - Voor de dienstplicht wordt ingeschreven de mannelijke Nederlander die op 1 februari van het jaar waarin hij de leeftijd van 17 jaar bereikt als ingezetene in de basisregistratie personen is ingeschreven of had behoren te zijn ingeschreven.
- Artikel 3 lid 2 - Voor de dienstplicht wordt voorts ingeschreven: a. de mannelijke Nederlander, die na het in het eerste lid bedoelde tijdstip en voor 1 januari van het jaar, waarin hij de leeftijd van 35 jaar bereikt als ingezetene in de basisregistratie personen wordt ingeschreven of behoort te worden ingeschreven; en b. de mannelijke persoon die in het in onderdeel a bedoelde tijdvak Nederlander of opnieuw Nederlander is geworden, indien hij als ingezetene in de basisregistratie personen is ingeschreven of had behoren te zijn ingeschreven.

Wet gewetensbezwaren militaire dienst (1962)

Besluit gewetensbezwaren militaire dienst (1964)

Reglement rechtstoestand tewerkgestelden (1992)

- Artikel 1 sub i lid 1 - In deze regeling wordt verstaan onder: 'levenspartner': 1. de **echtgenote**. (GRONDSLAG: Artikel 59, Besluit gewetensbezwaren militaire dienst)

Inkwartieringswet (1953)

- Artikel 19 lid 3 - Gezinnen zonder mannelijke personen boven de twintig jaren worden niet met inkwartiering van mannelijke militairen belast.
- Artikel 19 lid 4 - Ten aanzien van de inkwartiering van vrouwelijke militairen is Onze Minister bevoegd nadere voorschriften te geven aan de burgemeesters.

---

[6] Geen directe seksespecifieke verwijzing, wel relevant.

Wet tot regeling van het Militair Onderwijs bij de Landmacht (1890)

- Artikel 17 - Voor zoover de adspiranten, voor den militairen dienst bij geneeskundig onderzoek geschikt zijn bevonden, en blijkens de uitspraak der examen-commissie, aan het examen hebben voldaan, komen zij voor toelating tot de Cadettenschool in aanmerking. Indien het aantal dier adspiranten grooter is dan het aantal beschikbare plaatsen, geschiedt de toelating naar de rangorde, die zij bij het examen, blijkens de uitspraak der examen-commissie, hebben verkregen; met dien verstande, dat hij, wiens vader in den dienst van den Staat gesneuveld of, binnen één jaar ten gevolge van in dezen dienst voor den vijand bekomen wonden overleden is, op grond hiervan eene beschikbare plaats inneemt.
- Artikel 27 - Voor zoover de adspiranten, voor den militairen dienst bij geneeskundig onderzoek geschikt zijn bevonden, en blijkens de uitspraak der examen-commissie, aan het examen hebben voldaan, komen zij voor toelating tot de Cadettenschool in aanmerking. Indien het aantal dier adspiranten grooter is dan het aantal beschikbare plaatsen, geschiedt de toelating naar de rangorde, die zij bij het examen, blijkens de uitspraak der examen-commissie, hebben verkregen; met dien verstande, dat hij, wiens vader in den dienst van den Staat gesneuveld of, binnen één jaar ten gevolge van in dezen dienst voor den vijand bekomen wonden overleden is, op grond hiervan eene beschikbare plaats inneemt.
- Artikel 36 - De onderofficieren, die, ingevolge het bepaalde bij art. 35, aan het examen hebben deelgenomen, en blijkens de uitspraak der examen-commissie, daaraan hebben voldaan, worden tot den Hoofdcursus toegelaten, voor zoover daarbij, in verband met het bepaalde bij art. 6, ten behoeve dier onderofficieren, plaatsen zijn opengesteld. Overtreft het aantal adspiranten dat der beschikbaar gestelde plaatsen, dan geschiedt de toelating naar de rangorde door die adspiranten, blijkens de uitspraak der examen-commissie, bij het examen verkregen; met dien verstande, dat hij wiens vader in den dienst van den Staat gesneuveld of binnen één jaar ten gevolge van in dezen dienst voor den vijand bekomen wonden overleden is, op grond hiervan eene beschikbare plaats inneemt voor het Wapen of Dienstvak, waarvoor hij krachtens het bepaalde bij art. 35 in aanmerking komt.

Wet vergoeding van door NAVO-motorrijtuigen veroorzaakte schade (1968)

- Artikel 4 sub b - Het bepaalde in het vorige artikel is niet van toepassing, tenzij verrekening plaatsvindt volgens de regels bij het Verdrag gesteld: b) met betrekking tot schade, geleden door: de **echtgenote** van de onder 2e en 3e genoemde personen, alsmede hun bloed- en aanverwanten in de rechte linie, mits dezen bij hen inwonen en door hen worden onderhouden.

Wet herziening Wet instelling Militaire Willems-Orde (1940)

- Artikel 9 lid 6 - Aan de **weduwe** van een ridder der Militaire Willems-Orde wordt gedurende haar weduwelijken staat een jaarlijksche toelage toegekend, bedragende de helft van de door haar echtgenoot (c.q. laatsten echtgenoot) als ridder genoten toelage. Indien de ridder geen **weduwe** nalaat, dan wel deze komt te overlijden, wordt bovengenoemde toelage uitgekeerd aan zijn minderjarige wettige of gewettigde kinderen, waarbij elk kind een evenredig deel ontvangt.

Militaire ambtenarenwet (1931) & Ambtenarenwet (1929)

Verplaatsingskostenbesluit Defensie (2012)

- Artikel 2 lid 4 sub a en b - Ten aanzien van verhuizingen als bedoeld in het eerste lid, is de tegemoetkoming in de verhuiskosten gelijk aan een tegemoetkoming in: a. de reis- en verblijfkosten binnen Nederland die voor de defensieambtenaar en zijn **echtgenote** zijn verbonden aan een reis ter bezichtiging van woonruimte; b. de reis- en verblijfkosten bij een verplaatsing naar een land buiten Nederland, die voor de defensieambtenaar en zijn **echtgenote** zijn verbonden aan een reis ter bezichtiging van onder meer woonruimte en scholen. (GRONDSLAG: Vaststellingbesluit regels tegemoetkomingen verhuizing en woon-werkverkeer defensiepersoneel, Artikel 125, eerste lid, Ambtenarenwet, Artikelen 12, 12quinquies en 12k, Militaire Ambtenarenwet 1931)

Inkomstenbesluit Militairen (1995)

- Artikel 1 lid 1 sub h - In dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder: h. gezin en gezinsleden: de echtgenote van de militair en de kinderen, stief- en pleegkinderen van de militair of van zijn echtgenote. (GRONDSLAG: Artikel 125, Ambtenarenwet, Artikel 12, Militaire Ambtenarenwet 1931)

Algemeen Militairen Ambtenaren Reglement (1981)

- Artikel 113 a lid 1 - Voor de toepassing van dit artikel worden onder belanghebbenden begrepen de **echtgenote**, ouders, pleeg-, stief- of schoonouders, grootouders, **zwagers** en **schoonzusters**, eigen kinderen, stief- of pleegkinderen, kleinkinderen, voogden, verloofde, **broers** en **zusters**.
- Artikel 113a lid 2 - Aan de militair in werkelijke dienst die ingevolge een dienstopdracht in het buitenland verblijft, kunnen door het hoofd defensieonderdeel voor rekening van het rijk berichten worden verzonden in geval van: a. overlijden van belanghebbenden; b. ziekte of ongeval van belanghebbenden; c. bevalling van de **echtgenote**; d. bijzondere gevallen, die naar het oordeel van de met berichtgeving belaste ambtenaar onmiddellijk aan de militair moeten worden bericht.
- Artikel 125 lid 1 sub 2 - wordt een bedrag uitgekeerd aan de volgende nagelaten betrekkingen: 1°. aan de langstlevende der echtgenoten, tenzij zij duurzaam gescheiden leefden; 2°. bij ontstentenis van de onder 1° bedoelde **echtgenote**, ten behoeve van het kind of de kinderen voor wie de overledene aanspraak op kinderbijslag had. (GRONDSLAG: Artikel 68, Grondwet, Artikel 125, Ambtenarenwet, Artikelen 12 en 12l, Militaire Ambtenarenwet 1931)

3.6 Koninklijk huis

Wet op de adeldom (1994)

- Artikel 2 lid 3 sub c - Inlijving in de Nederlandse adel kan slechts plaatsvinden ten aanzien van personen wier geslacht behoort tot de wettelijk erkende adel van een staat met een vergelijkbaar adelsstatuut en die het verzoek tot inlijving hebben gedaan. c. te zamen met het bereiken van de meerderjarigheid bij de verkrijging van het Nederlanderschap van rechtswege indien de **vader** van de verzoeker het Nederlanderschap niet van rechtswege heeft verkregen.

Besluit regeling overgang adellijke titels bij regt van eerstgeboorte (1868)

- Geen artikel - Wanneer adellijke titels zijn verleend of in het vervolg verleend mogten worden, met bepaling van overgang bij regt van eerstgeboorte op de wettige **mannelijke afstammelingen** of nakomelingen van den oorspronkelijk begiftigde in den **mannelijken stam**, gelden omtrent dien overgang de volgende regelen: 1) Na overlijden van den oorspronkelijk begiftigde gaat de titel over op zijn' eerstgeboren **zoon** en vervolgens of, bij vóór overlijden van dezen laatste, onmiddellijk op de wettige **mannelijke afstammelingen** van den eerstgeboren **zoon**, met dien verstande, dat onder dezen steeds de oudste in leven zijnde van den oudsten **mannelijken staak** bij uitsluiting van alle anderen tot het voeren van den titel geregtigd is. 2) Bij ontstentenis van wettige **mannelijke afstammelingen** van den eerstgeboren **zoon** gaat de titel over op zijne **broeders** en hunne wettige **mannelijke afstammelingen** uit den **mannelijken stam**, met dien verstande dat de oudere **broeder**, met zijne nakomelingen, steeds den jongeren **broeder** met diens nakomelingen uitsluit, en dat verder steeds de oudste van den oudsten staak bij uitsluiting van alle anderen tot het voeren van den titel geregtigd is. 3) Het regt tot het voeren van den titel gaat eerst verloren na het overlijden van den oorspronkelijk begiftigde en van alle zijne wettige **mannelijke afstammelingen** uit den **mannelijken stam**. (GRONDSLAG: Artikel 7, tweede lid, Wet op de adeldom)

Besluit taxa akten van permissie en voor diploma markies (1827)

- Artikel 1 - Dat voor het geval, dat door Ons aan een oudsten **zoon** mogt worden toegestaan, om reeds gedurende het leven van Zijnen **Vader**, den titel te voeren, waartoe hij anderzints eerst na het overlijden van dezen geregtigd zoude zijn, en voor het geval, dat door Ons aan een **Zoon** mogt worden vergund, om bij eenen hem reeds toekomenden titel den naam te voeren met welken Zijn **Vader** een hoogere titel voert akten van permissie bij den Hoogen Raad van Adel opgemaakt in aan de belanghebbenden, tegen betaling eener som van honderdtwintig guldens (*f* 120) leges, voor elke geval zullen worden uitgereikt. (GRONDSLAG: Artikel 7, tweede lid, Wet op de adeldom)

Overig

Wet wettelijke grondslag bdu siv (2009)

Besluit brede doeluitkering sociaal, integratie en veiligheid (2005)

Regeling inburgering allochtone vrouwen G31 (2006)

- Artikel 1 sub e – In deze regeling wordt verstaan onder: allochtone **vrouw**: de **vrouw** die …
- Artikel 2 lid 1 - De gemeenten komen in aanmerking voor een aanvullende uitkering, onder de in deze regeling genoemde voorwaarden, teneinde hen in staat te stellen allochtone **vrouwen** deel te laten nemen aan een inburgeringsvoorziening en deze inburgeringsvoorziening te laten afsluiten met het inburgeringsexamen.
- Artikel 2 lid 3 - Het gewijzigde ontwikkelingsprogramma bevat een gemotiveerde keuze van de resultaten die het college van burgemeester en wethouders wil bereiken ten aanzien van: a. het aantal allochtone **vrouwen**, behorend tot de categorie ‘uitkeringsgerechtigd’, en het aantal allochtone **vrouwen**, behorend tot de categorie ‘niet-werkend en niet-uitkeringsgerechtigd’, met wie in 2006 een overeenkomst als bedoeld in artikel 8 wordt gesloten; b. het aantal allochtone **vrouwen**, behorend tot de categorie ‘uitkeringsgerechtigd’,

en het aantal allochtone **vrouwen**, behorend tot de categorie 'niet-werkend en niet-uitkeringsgerechtigd', dat uiterlijk 31 december 2009 zal hebben deelgenomen aan het inburgeringsexamen.

- Artikel 2 lid 4 - Het procentuele aandeel van elke gemeente behorend tot de G30 in de middelen voor bevordering van de inburgering van allochtone **vrouwen** is opgenomen in de bijlage bij deze regeling.
- Artikel 4 - De normvergoedingen welke ten aanzien van de resultaten, genoemd in artikel 2, derde lid, worden gehanteerd, zijn: a. € 1854,– voor iedere allochtone **vrouw**, behorend tot de categorie 'niet-werkend en niet-uitkeringsgerechtigd', respectievelijk € 1271,– voor iedere allochtone **vrouw**, behorend tot de categorie 'uitkeringsgerechtigd', met wie in 2006 een overeenkomst is gesloten; b. € 4807,– voor iedere allochtone **vrouw**, behorend tot de categorie 'niet-werkend en niet-uitkeringsgerechtigd', respectievelijk € 3294,– voor iedere allochtone **vrouw**, behorend tot de categorie 'uitkeringsgerechtigd', die uiterlijk 31 december 2009 heeft deelgenomen aan het inburgeringsexamen.
- Artikel 6 lid 1 - Het college van burgemeester en wethouders stelt de inburgeringsvoorziening vast, waarbij zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de persoonlijke situatie van de desbetreffende allochtone **vrouw.**
- Artikel 7 lid 6 - Ten bewijze dat het inburgeringsexamen is behaald, wordt door de IB-Groep aan de allochtone **vrouw** een diploma uitgereikt, waarvan het model door de Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie wordt vastgesteld.
- Artikel 8 lid 1 - Het college van burgemeester en wethouders sluit een overeenkomst met de allochtone **vrouw** die een inburgeringsvoorziening krijgt. De overeenkomst wordt door partijen niet later ondertekend dan 31 december 2006.
- Artikel 8 lid 3 - Het college van burgemeester en wethouders sluit op grond van deze regeling met een allochtone **vrouw** slechts één overeenkomst. (GRONDSLAG: Artikel 16, eerste en tweede lid, Besluit brede doeluitkering sociaal, integratie en veiligheid)

AMvB's en regelingen grondslag niet vermeld

Aanwijzingen inzake interdepartementale commissies (1987)

- Artikel 4.1 - De samenstelling van interdepartementale commissies voldoet aan de volgende eisen: a. behoudens gemotiveerde uitzonderingen wordt volstaan met hoogstens één lid per ministerie, dat met zijn stem het ministerie vertegenwoordigt; b. er wordt actief gestreefd naar een verhouding tussen **mannen** en **vrouwen** in commissies van 1:1. Steeds dient te worden bezien of voor de desbetreffende positie niet ook een gekwalificeerde **vrouw** beschikbaar is; op een voordracht voor de vervulling van een vacature dient zoveel mogelijk zowel een **man** als een **vrouw** te worden genoemd.

Besluit VWS-commissie bezwaarschriften personeel Awb (1994)

- Artikel 3 lid 1 sub d – De Commissie bestaat uit: d. leden, te benoemen op voordracht van het Departementaal Georganiseerd Overleg, die voldoen aan de eisen in het door de Secretaris-Generaal vastgestelde functieprofiel, te weten academisch niveau, niet actief (meer) in de kring van de vakorganisaties, kennis van het ambtenarenrecht, praktijkervaring, bij voorkeur een **vrouw**.

4 Gelijkebehandelingswetgeving

4.1 Gelijke behandeling

Wet gelijke behandeling van mannen en vrouwen (1980)

- Artikel 1 lid 1 sub b en c –In deze wet wordt verstaan onder: b. direct onderscheid: indien een persoon op grond van geslacht op een andere wijze wordt behandeld dan een ander in een vergelijkbare situatie wordt, is of zou worden behandeld; c. indirect onderscheid: indien een ogenschijnlijk neutrale bepaling, maatstaf of handelwijze personen van een bepaald geslacht in vergelijking met andere personen bijzonder treft.
- Artikel 1a lid 2 – Onder intimidatie als bedoeld in het eerste lid wordt verstaan: gedrag dat met het geslacht van een persoon verband houdt en dat tot doel of gevolg heeft dat de waardigheid van de persoon wordt aangetast en dat een bedreigende, vijandige, beledigende, vernederende of kwetsende omgeving wordt gecreëerd.
- Artikel 3 lid 3 - Het aanbieden van een betrekking, bedoeld in het eerste lid, geschiedt wat betreft tekst en vormgeving zodanig, dat duidelijk blijkt, dat zowel mannen als vrouwen in aanmerking komen.
- Artikel 3 lid 4 - Indien voor de aangeboden betrekking een functiebenaming wordt gebruikt, wordt of zowel de mannelijke als de vrouwelijke vorm gebruikt, of uitdrukkelijk vermeld, dat zowel vrouwen als mannen in aanmerking komen.
- Artikel 4 lid 2 – Van het in het eerste lid van dit artikel bepaalde mag, behoudens voor wat betreft het afnemen van het examen en mits voor leerlingen van beide geslacht en gelijkwaardige voorzieningen aanwezig zijn, worden afgeweken indien de eigen aard van een instelling voor bijzonder onderwijs zich tegen het in dat lid bepaalde verzet.
- Artikel 12b lid 2 - Bepalingen krachtens welke de verwerving van pensioenaanspraken wordt onderbroken gedurende de periode van zwangerschaps- en bevallingsverlof op grond van een wettelijke bepaling of overeenkomst, worden voor de toepassing van artikel 646 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek, artikel 1b en het eerste lid beschouwd als strijdig met het verbod van ongelijke behandeling van mannen en vrouwen.
- Artikel 12c lid 1 - In geval van een uitkeringsovereenkomst als bedoeld in artikel 1 van de Pensioenwet, blijft de omvang van de geldelijke bijdrage van de werkgever voor de toepassing van artikel 646 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek en van de artikelen 1a en 12b buiten beschouwing, voor zover dat gerechtvaardigd is in verband met voor mannen en vrouwen verschillende actuariële berekeningselementen.
- Artikel 12c lid 2 sub a en b - In geval van een premieovereenkomst als bedoeld in artikel 1 van de Pensioenwet of een kapitaalovereenkomst als bedoeld in artikel 1 van de Pensioenwet blijft de omvang van de geldelijke bijdrage van de werkgever voor de toepassing van artikel 646 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek en van de artikelen 1a en 12b buiten beschouwing en wordt: a. of de omvang van de uit de premieovereenkomst of kapitaaloverovereenkomst voortvloeiende periodieke pensioenuitkering voor mannen en vrouwen gelijk getrokken; b. of de door de werkgever beschikbaar gestelde premie respectievelijk de opbouw van aanspraak op kapitaal zodanig vastgesteld dat naar het inzicht op het tijdstip van vaststelling, de omvang van de pensioenen voor mannen en vrouwen gelijk wordt getrokken.
- Artikel 12c lid 3 - In geval van een uitkeringsregeling als bedoeld in artikel 1 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling blijft de omvang van de geldelijke bijdrage van de beroepsgenoot voor de toepassing van artikel 12b buiten beschouwing voor zover dat

gerechtvaardigd is in verband met voor mannen en vrouwen verschillende actuariële berekeningselementen.

- Artikel 12c lid 4 - In geval van een premieregeling of een aanspraak op kapitaal op basis van een kapitaalregeling als bedoeld in artikel 1 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling wordt de omvang van het daaruit voortvloeiende pensioen voor mannen en vrouwen gelijk getrokken.
- artikel 12e - Iedere bepaling die strijdig is met het verbod van ongelijke behandeling van mannen en vrouwen bedoeld in artikel 12b is nietig.

Burgerlijk Wetboek, Boek 7 – Bijzondere overeenkomsten

- 7:646 lid 1 - De werkgever mag geen onderscheid maken tussen **mannen** en **vrouwen** bij het aangaan van de arbeidsovereenkomst, het verstrekken van onderricht aan de werknemer, in de arbeidsvoorwaarden, bij de arbeidsomstandigheden bij de bevordering en bij de opzegging van de arbeidsovereenkomst.

Algemene wet gelijke behandeling (1994)

- Artikel 1 – In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder: a. onderscheid: direct en indirect onderscheid, alsmede de opdracht daartoe; b. direct onderscheid: indien een persoon op een andere wijze wordt behandeld dan een ander in een vergelijkbare situatie wordt, is of zou worden behandeld, op grond van godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, **geslacht**, nationaliteit, hetero- of homoseksuele gerichtheid of burgerlijke staat; c. indirect onderscheid: indien een ogenschijnlijk neutrale bepaling, maatstaf of handelwijze personen met een bepaalde godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, **geslacht** nationaliteit, hetero- of homoseksuele gerichtheid of burgerlijke staat in vergelijking met andere personen bijzonder treft. 2. Onder direct onderscheid op grond van **geslacht** wordt mede verstaan onderscheid op grond van zwangerschap, bevalling en **moederschap**.
- artikel 5 lid 2 - Het eerste lid laat onverlet: a. de vrijheid van een instelling op godsdienstige of levensbeschouwelijke grondslag om eisen te stellen, die gelet op het doel van de instelling, nodig zijn voor de vervulling van een functie, waarbij deze eisen niet mogen leiden tot onderscheid op grond van het enkele feit van politieke gezindheid, ras, **geslacht**, nationaliteit, hetero- of homoseksuele gerichtheid of burgerlijke staat; b. de vrijheid van een instelling op politieke grondslag om eisen te stellen, die gelet op het doel van de instelling, nodig zijn voor de vervulling van een functie, waarbij deze eisen niet mogen leiden tot onderscheid op grond van het enkele feit van ras, **geslacht**, nationaliteit, hetero- of homoseksuele gerichtheid of burgerlijke staat en c. de vrijheid van een instelling van bijzonder onderwijs om eisen te stellen over de vervulling van een functie, die, gelet op het doel van de instelling, nodig zijn voor de verwezenlijking van haar grondslag, waarbij deze eisen niet mogen leiden tot onderscheid op grond van het enkele feit van politieke gezindheid, ras, **geslacht**, nationaliteit, hetero- of homoseksuele gerichtheid of burgerlijke staat.
- Artikel 5 lid 3 - Het eerste lid is niet van toepassing indien: a. de werkverhouding een privékarakter heeft, b. het verschil in behandeling berust op een kenmerk dat verband houdt met godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, **geslacht**, nationaliteit, hetero- of homoseksuele gerichtheid of burgerlijke staat, en c. dat kenmerk vanwege de aard van de betrokken specifieke beroepsactiviteit of de context waarin deze wordt uitgeoefend, een wezenlijk en bepalend beroepsvereiste vormt, mits het doel legitiem is en het vereiste evenredig is aan dat doel.

- artikel 6a lid 2 - Het eerste lid laat onverlet: a. de vrijheid van een op godsdienstige of levensbeschouwelijke grondslag gebaseerde organisatie of vereniging om eisen te stellen, die gelet op haar doel, nodig zijn voor de verwezenlijking van haar grondslag, waarbij deze eisen niet mogen leiden tot onderscheid op grond van het enkele feit van politieke gezindheid, ras, **geslacht**, nationaliteit, hetero- of homoseksuele gerichtheid of burgerlijke staat en b. de vrijheid van een op politieke grondslag gebaseerde organisatie of vereniging om eisen te stellen, die gelet op haar doel, nodig zijn voor de verwezenlijking van haar grondslag, waarbij deze eisen niet mogen leiden tot onderscheid op grond van het enkele feit van ras, **geslacht** , nationaliteit, hetero- of homoseksuele gerichtheid of burgerlijke staat.
- artikel 7 lid 2 - Het eerste lid, onderdeel c, laat onverlet de vrijheid van een instelling van bijzonder onderwijs om bij de toelating en ten aanzien van de deelname aan het onderwijs eisen te stellen, die gelet op het doel van de instelling nodig zijn voor de verwezenlijking van haar grondslag, waarbij deze eisen niet mogen leiden tot onderscheid op grond van het enkele feit van politieke gezindheid, ras, **geslacht**, nationaliteit, hetero- of homoseksuele gerichtheid of burgerlijke staat. Onderscheid op grond van **geslacht** is alleen toegestaan, indien de eigen aard van de instelling dit eist en voor leerlingen van beide **geslachten** gelijkwaardige voorzieningen aanwezig zijn.
- Artikel 7 lid 3 - Het eerste lid, onderdelen a en d, is niet van toepassing indien: a. de rechtsverhouding een privékarakter heeft, b. het verschil in behandeling berust op een kenmerk dat verband houdt met godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, **geslacht**, nationaliteit, hetero- of homoseksuele gerichtheid of burgerlijke staat, en c. het verschil in behandeling door een legitiem doel wordt gerechtvaardigd en de middelen voor het bereiken van dat doel passend en noodzakelijk zijn.

Aanpassingswet richtlijn inzake elektronische handel (2004)

- Artikel V lid 6 sub a – In afwijking van het eerste lid kunnen maatregelen worden genomen ten aanzien van een bepaalde dienst van de informatiemaatschappij, indien: a. de maatregelen noodzakelijk zijn in verband met: de openbare orde, in het bijzonder de preventie van, het onderzoek naar, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten, waaronder begrepen de bescherming van minderjarigen en de bestrijding van het aanzetten tot haat wegens ras, **geslacht**, godsdienst of nationaliteit en van schendingen van de menselijke waardigheid ten aanzien van individuen, de bescherming van de volksgezondheid, de openbare veiligheid, met inbegrip van het waarborgen van de nationale veiligheid en defensie, de bescherming van consumenten, met inbegrip van beleggers.

Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs (1998)

- Artikel 8 lid 2 sub a en b - Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing met betrekking tot: a. de voorschriften ter bescherming van zwangere werknemers, van werknemers die een borstkind voeden, kinderen en jeugdige werknemers en ter bevordering van de gelijke behandeling van **mannen** en **vrouwen**; en b. de maatregelen ter bestrijding van discriminatie op grond van **geslacht**, ras, godsdienst of levensovertuiging, handicap, leeftijd of hetero- of homoseksuele gerichtheid.

Overig

Ambtenarenwet (1929)

Algemeen Ambtenarenreglement (1931)

Gedragscode integriteit AZ 2009 (2010)

- Artikel 26 lid 1 - Medewerkers van het ministerie gaan collegiaal met elkaar en anderen om, dat betekent ook met respect voor ieders godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, etnische achtergrond, **geslacht**, seksuele geaardheid of andere persoonsgebonden kenmerken en zonder onderscheid op die gronden. (GRONDSLAG: Artikel 125quater, Ambtenarenwet)

Kaderwet subsidies Ministerie van Buitenlandse Zaken (1998)

Subsidiebesluit Ministerie van Buitenlandse Zaken (2005)

Besluit vaststelling beleidsregels en subsidieplafond subsidiëring Subsidieregeling Ministerie van Buitenlandse Zaken 2006, Funding Leadership and Opportunities for Women (FLOW) (2011)

- Bijlage, 2. Beleidsuitgangspunten van FLOW - De Nederlandse regering wil zich internationaal blijven inzetten voor vrijheid, gelijke rechten en kansen voor iedereen ongeacht seksuele geaardheid, geloofsovertuiging, ras, **geslacht**, leeftijd, meningsuiting. (GRONDSLAG: Artikel 6, Subsidiebesluit Ministerie van Buitenlandse Zaken, Artikel 5.1, Subsidieregeling Ministerie van Buitenlandse Zaken 2006)
- Besluit vaststelling beleidsregels en subsidieplafond subsidiëring Subsidieregeling Ministerie van Buitenlandse Zaken 2006 (Key Populations Fonds) (2011)Bijlage, 1. Achtergrond - Het rapport van de SG VN vermeldt dat ca. 79 landen seks tussen mensen van hetzelfde **geslacht** strafbaar stellen en ca. 100 landen sekswerk criminaliseren. Nederland stelt internationaal de rechten van key populations aan de orde omdat het van cruciaal belang is deze groepen te betrekken bij het indammen van de aidsepidemie. De Nederlandse insteek is pragmatisch en gestoeld op positieve ervaringen in eigen land.(GRONDSLAG: Artikel 6, Subsidiebesluit Ministerie van Buitenlandse Zaken, Artikel 5.1, Subsidieregeling Ministerie van Buitenlandse Zaken 2006)

Besluit vaststelling beleidsregels en subsidieplafond subsidiëring Subsidieregeling Ministerie van Buitenlandse Zaken 2006 (Mensenrechtenfonds 2012-2015) (2011)

- Bijlage, 2. Beleidsuitgangspunten van MRF 2012-2015 - Tegengaan van discriminatie op basis van seksuele oriëntatie en genderidentiteit en discriminatie op basis van **geslacht**. (GRONDSLAG: Artikel 6, Subsidiebesluit Ministerie van Buitenlandse Zaken, Artikelen 2.1 en 5.1, Subsidieregeling Ministerie van Buitenlandse Zaken 2006)

Instellingsbesluit Justitie Emancipatie Stuurgroep (1997)

- Artikel 3 sub d – De stuurgroep heeft tot taak: d. het stimuleren van het ontstaan van een klimaat waarbinnen een ieder, ongeacht **geslacht** optimaal kan functioneren. (GRONDSLAG: Arbeidsomstandighedenwet, Artikelen 1.5h, 3.5h, eerste en derde lid, 4.16, eerste lid, 5.12, 7.29, negende en tiende lid en 8.4, tweede lid, Arbeidsomstandighedenbesluit)

Klachtenregeling ongewenste omgangsvormen EZ (2013)

- Bijlage 3 – Hoofdstuk 2, definities [(in)direct onderscheid kan gemaakt worden op basis van geslacht] (GRONDSLAG: Artikel 9:14, Algemene wet bestuursrecht,Artikel 3, tweede lid, Arbeidsomstandighedenwet)

Reglement dienst Buitenlandse Zaken (1985)

Rechtspositieregeling lokaal in dienst genomen werknemers 2005 (2005)

- Artikel 1.4 lid 1 – De werkgever maakt geen onderscheid tussen werknemers op grond van godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, **geslacht**_, nationaliteit, seksuele geaardheid, burgerlijke staat, een verschil in arbeidsduur, of op welke grond dan ook, tenzij een dergelijk onderscheid objectief gerechtvaardigd is. (GRONDSLAG: Artikel 121, eerste lid, Reglement Dienst Buitenlandse Zaken)

Algemene Bestuurswet (1992)

Regeling opvang en klachtenprocedure ongewenste omgangsvormen SZW (2009)

- Artikel 1 sub m - In deze regeling wordt verstaan onder: discriminatie: het onderscheid tussen mensen wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, **geslacht** of op welke grond dan ook als bedoeld in artikel 1 van de Grondwet. (GRONDSLAG: Hoofdstuk 9, Algemene wet bestuursrecht, Artikel 3, Arbeidsomstandighedenwet)

Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen (2009)

Regeling registratieformulier antidiscriminatievoorzieningen (2010)

- Bijlage , behorende bij artikel 1 van de Regeling registratieformulier antidiscriminatievoorzieningen – *Discriminatiegrond,* ***geslacht*** (GRONDSLAG: Artikel 2, vierde lid, Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen)

4.2 Gelijke behandeling – uitzonderingen

Wet Gelijke Behandeling van mannen en vrouwen (1980)

- Artikel 1b lid 3 - Van het in het eerste lid bepaalde mag worden afgeweken in de gevallen waarin het de bescherming van de vrouw betreft, met name in verband met zwangerschap en moederschap.
- Artikel 5 lid 1 - Van het in de artikelen 1b, 2, 3 en 4 bepaalde mag worden afgeweken indien het gemaakte onderscheid beoogt vrouwen in een bevoorrechte positie te plaatsen teneinde nadelen op te heffen of te verminderen en het onderscheid in een redelijke verhouding staat tot het beoogde doel.
- Artikel 5 lid 2 – Voor zover het betreft de toegang tot beroepsactiviteiten of de hiervoor noodzakelijke opleidingen mag van de artikelen 1b, 2, 3 en 4 worden afgeweken indien het gemaakte onderscheid is gebaseerd op een kenmerk dat verband houdt met het geslacht en dat kenmerk wegens de aard van de betrokken specifieke beroepsactiviteiten of de context

waarin deze worden uitgevoerd, een wezenlijk en bepalend beroepsvereiste is, mits het doel legitiem is en het vereiste evenredig aan dat doel is.

- Artikel 12d - In afwijking van artikel 12b zijn toegestaan bepalingen die betrekking hebben op bescherming van de vrouw met name in verband met zwangerschap en moederschap.

Besluit beroepsactiviteiten waarvoor het geslacht bepalend kan zijn (1989)

- Als beroepsactiviteiten en hiervoor noodzakelijke opleidingen waarvoor in voorkomend geval vanwege hun aard of de voorwaarden voor de uitoefening ervan het **geslacht** bepalend kan zijn, worden slechts beschouwd die welke behoren tot respectievelijk opleiden voor een of meer van de volgende categorieën: a. de beroepsactiviteiten die om lichamelijke redenen uitsluitend door personen van een bepaald **geslacht** kunnen worden vervuld; b. de beroepsactiviteiten van de **mannelijke** of de **vrouwelijke** mannequin, die bepaalde kledingstukken moet tonen door ze te dragen; c. de beroepsactiviteiten van modellen voor beeldend kunstenaars, fotografen, cineasten, kappers, grimeurs en schoonheidsspecialisten; d. de beroepsactiviteiten van acteur, zanger, danser of kunstenaar, voor zover deze activiteiten betrekking hebben op het vertolken van bepaalde rollen; e. de beroepsactiviteiten binnen particuliere huishoudens die inhouden de persoonlijke bediening, verzorging, verpleging of opvoeding van dan wel hulpverlening aan een of meer personen; f. de beroepsactiviteiten die inhouden de persoonlijke verzorging, verpleging of opvoeding van dan wel hulpverlening aan personen, indien de goede uitoefening van de aangeboden betrekking binnen het geheel van de arbeidsorganisatie ertoe noodzaakt dat deze wordt vervuld door een persoon van een bepaald **geslacht**; g. de beroepsactiviteiten die inhouden de behandeling of bejegening van personen, indien wegens ernstige schaamtegevoelens bij deze personen de goede uitoefening van de aangeboden betrekking binnen het geheel van de arbeidsorganisatie ertoe noodzaakt dat deze wordt vervuld door een persoon van een bepaald **geslacht**; h. de beroepsactiviteiten waarvan de vervulling of uitoefening door personen van een bepaald **geslacht** feitelijk wordt belemmerd door wettelijke voorschriften betreffende de bescherming van personen van dat **geslacht** bij de arbeid; i. de beroepsactiviteiten die uitgeoefend worden in het buitenland, indien door het aldaar geldende recht deze beroepsactiviteiten aan personen van een bepaald **geslacht** zijn voorbehouden; j. de beroepsactiviteiten bij het Korps Mariniers en bij de Onderzeedienst. (GRONDSLAG: Artikel 5, derde lid, Wet gelijke behandeling van mannen en vrouwen)

Burgerlijk Wetboek, Boek 7 – Bijzondere overeenkomsten

- Artikel 7:646 lid 2 - Van lid 1 mag, voor zover het betreft het aangaan van de arbeidsovereenkomst en het verstrekken van onderricht, worden afgeweken indien het gemaakte onderscheid is gebaseerd op een kenmerk dat verband houdt met het **geslacht** en dat kenmerk wegens de aard van de betrokken specifieke beroepsactiviteiten of de context waarin deze worden uitgevoerd, een wezenlijk en bepalend beroepsvereiste is, mits het doel legitiem is en het vereiste evenredig aan dat doel is. Daarbij is artikel 5, derde lid, van de Wet gelijke behandeling van **mannen** en **vrouwen** van overeenkomstige toepassing.
- Artikel 7:646 lid 3 - Van lid 1 mag worden afgeweken indien het bedingen betreft die op de bescherming van de **vrouw**, met name in verband met zwangerschap of moederschap, betrekking hebben. Artikel 7:646 lid 4 - Van lid 1 mag worden afgeweken indien het bedingen betreft die **vrouwelijke** werknemers in een bevoorrechte positie beogen te plaatsen ten einde nadelen op te heffen of te verminderen en het onderscheid in een redelijke verhouding staat tot het beoogde doel.

Algemene wet gelijke behandeling (1994)

- Artikel 2 lid 2 sub b - Het in deze wet neergelegde verbod van onderscheid op grond van geslacht geldt niet in gevallen waarin het de bescherming van de vrouw betreft, met name in verband met zwangerschap en moederschap.
- Artikel 2 lid 3 - Het in deze wet neergelegde verbod van onderscheid geldt niet, indien het onderscheid een specifieke maatregel betreft die tot doel heeft vrouwen of personen behorende tot een bepaalde etnische of culturele minderheidsgroep een bevoorrechte positie toe te kennen ten einde feitelijke nadelen verband houdende met de gronden ras of geslacht op te heffen of te verminderen en het onderscheid in een redelijke verhouding staat tot dat doel.